

ДОКЛАД

**за оценка степента на въздействие на
(ИП) „Изграждане на 6 бр. дървени преместваеми
ваканционни бунгала“ в ПИ № 15703.151.83, з-ще с.
Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч“ върху
защитени зони (33) BG0001493 „Централен Балкан -
буфер“ за опазване на природни местообитания и на
дивата флора и фауна и BG0002109 „Васильовска
планина“ за опазване на дивите птици**

преработен

Юни 2026

СЪДЪРЖАНИЕ:

	УВОД	3
1.	Анотация на ИП	26
2.	Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитената зона	33
3.	ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА ИП, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ ИЛИ НЕЙНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.	67
4.	Описание на защитените зони, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване (отчитане) при изготвянето на план, програма и проект/инвестиционно предложение	75
5.	Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на защитените зони	82
5.1 И 5.2	Описание и анализ на въздействието на ИП върху видове – предмет на опазване в защитените зони	85
5.3.	Описание и анализ на въздействието на ИП, върху целостта на защитената зона с оглед на нейната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.), както по време на реализацията, така и при експлоатацията на инвестиционното предложение	183
6.	Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на ИП, върху защитената зона и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитените зони в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки	188
7.	Разглеждане на алтернативни решения и оценка на тяхното въздействие върху защитената зона, включително нулева алтернатива по отношение на местоположение, капацитет на урбанизираната територия и други	190
8.	Картен материал с местоположението на обектите/трасетата на ИП спрямо защитената зона и нейните елементи	198
9.	Заклучение за вида и степента на отрицателното въздействие	199
10.	Наличие на обстоятелства по чл. 33 от ЗБР и предложение за конкретни компенсиращи мерки по чл. 34. от ЗБР (когато заключението по т. 9, е че предметът на опазване на съответните ЗЗ ще бъде значително увреден от реализирането на ИП, и че не е на лице друго алтернативно решение)	202
11.	Използвани методи на изследване, методи за прогноза и оценка на въздействието, източници на информация	202
12.	Използвана литература	206
	ПРИЛОЖЕНИЯ	211

УВОД

Община Троян заема централно място в националната територия - в подножието на Средна Стара планина. Тя е част от Северозападен район за планиране (от ниво 2), и попада в южната част на Ловешка област. Площта от 894.8 кв. км. нарежда община Троян сред големите по територия общини. Граничи със следните общини: на север - Ловеч, на изток - Севлиево и Априлци, на юг с Карлово и Сопот, на запад - Тетевен, и на северозапад - Угърчин. Разстоянието от общинския център до областния град Ловеч е 33 km, а до София - 170 km.

Град Троян е разположен на двата бряга на р. Бели Осъм, в Северното подножие на Троянско-Калоферския дял на Стара планина, недалеч от Троянския проход който е второстепенна урбанизационна ос "север-юг" (Никопол-Плевен-Ловеч-Троян) и пряка връзка към Южна България и Р. Гърция.

Община Троян има твърде сложен и разнообразен релеф, с най-ниска точка на общината – 290 m н.в. в североизточната част, по поречието на река Видима и високо издигнатото било на Троянска планина, увенчано с много върхове, между които са Голям Купен - 2169 m и връх Амбарица - 2166 m. към юг.

Северната част на общината е с типичен хълмисто-предпланински характер на релефа, със заоблените хълмове и с образуваните речни тераси на р. Осъм (северно от гр. Троян), р. Видима и някои по-малки водни течения, оградена от север с Микренските височини и от югозапад от Предбалканския рид Васильовска планина.

На юг територията на общината е разположена по стръмните северни склонове на Стара планина и е ограничена от главното Старопланинско било. През Троянската седловина преминава едноименният проход. Релефът е типично планински и се характеризира със силно изразена разчлененост. Склоновете върху по-голямата част от територията са стръмни и много стръмни до урвести, а билата са остри и слабо заоблени. Теренът е силно пресечен, което се обуславя от добре развитата и гъста хидрографска мрежа. Пространството между водните течения е изпълнено с множество била. Главната старопланинска верига се отделя от Предбалкана посредством редица долинни и котловинни понижения. Релефът на Предбалканската ивица е много разнообразен и богат с форми, създадени от ерозията и денудацията – дълги асиметрични ридове с остри гребени и паралелни на тях понижения.

В своята цялост посочените елементи формират пейзаж с много висока естетическа стойност и значително разнообразие на сравнително малка територия. Геоморфоложката структура и надморската височина на общината се съчетават в отлични погледни места, възможност за наблюдаване на големи разстояния, обширни панорамни гледки и сравнително бърз достъп между северната и южната част. На територията на общината не е регистрирана значима сеизмична активност.

Територията на община Троян, според геоботаническото райониране на страната (И. Бондев и др, 1982 г.) попада в два окръга на Илирийска (балканска) провинция на Европейската широколистна горска област: Предбалкански окръг и Централнобалкански окръг.

Райони: I–Дунавски; II–Старопланински; III–Рило-Родопски; IV–Струмско-Местенски; V–Тракийски; VI–Черноморски; VII–Странджански.

В Старопланинския район се срещат значителен брой ендемити, главно безгръбначни: охлюви, скакалци, твърдокрили, многоножки.

Херпитофаунта (земноводни и влечуги) е добре представена. В границата на общината са разпространени територии с различни типове земно покритие – гори, храсталаци, пасища, обработваеми земи, реки, дерета и др., които взети заедно предлагат подходящи условия за съществуването на всички видове земноводни и влечуги, установени в тази част на страната. Характерни за широколистните гори в района са дъждовника (*Salamandra*), кафявата крастава жаба (*Bufo bufo*), шипоопашатата костенурка (*Eurotestudo hermanni*), смокът мишкар (*Zamenis longissimus*) и др. За откритите терени и храсталаците са характерни зелената крастава жаба (*Pseudepidalea viridis*), шипобедрената костенурка (*Testudo graeca*), зеленият гущер (*Lacerta viridis*) и др. Типични обитатели на влажните зони са двата вида бумки (*Bombina* и *B. variegata*), обикновената блатна костенурка (*Emys orbicularis*), водните змии (*Natrix* и *N. tessellata*) и др.

Орнитофауна: Птиците в България наброяват 409 вида, групирани в 19 разряда и 62 семейства (BURNARCO, 2009). Птиците са най-богатият на видове клас и най-мобилната група от гръбначните животни. Екологичните им изисквания са тясно свързани със състоянието на растителната покривка, а също и с антропогенното присъствие в района. Старопланинската зоогеографска област, където се намира община Троян, формира и характерния състав на гнездовата орнитофауна. Тук преобладават палеарктичните и евросибирските видове и по-точно тези свързани с пояса на дъба, храстовия и храстово-тревния растителен комплекс. Наличието на иглолистни и широколистни гори по Старопланинските склонове в южните райони на общината, обуславя присъствието на много горски видове птици. Освен птици, свързани с горския растителен пояс и такива гнездящи в по-откритите, храстово-тревни комплекси, се срещат и редица водолюбиви птици около влажните зони и особено в района на яз. Сопот. По време на миграция може да се срещнат и допълнителни видове, макар че районът на общината е без особено значение по отношение на мигриращи и зимуващи видове птици.

В района се срещат: Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), много представители на кълвачови: Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*); както и Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Пчелояд (*Merops apiaster*) и много други. Групата на видовете урбанисти също е добре представена.

Бозайната фауна е характерна за неморалния фаунистичен комплекс на широколистните гори. Най-типични за такива територии от дребната гръбначната фауна са: източно-европейски (белогръд) таралеж (*Erinaceus concolor*), обикновена къртица (*Talpa europaea*), полска мишка (*Apodemus agrarius*), горска мишка (*Apodemus sylvaticus*), обикновена полевка (*Microtus arvalis*), заек (*Lepus capensis*) и др. От хищниците най-често срещани са: лисица (*Vulpes vulpes*), белка (*Martes foina*), черен пор (*Mustela putorius*), невестулка (*Mustela nivalis*), язовец (*Meles meles*). Прилепната фауна е сравнително добре представена, тъй като на територията на общината попадат 62 пещери и пропасти.

Ихтиофауна: Рибната фауна е характерна за средните и горните течения на реките от Дунавския водосборен район (Осъм, Росица, Янтра). Ихтиофауната на Дунавския водосборен басейн се състои от 59 таксона, които принадлежат към 15 семейства. Семейство шаранови (Cyprinidae) е най-добре представено – 28 вида, следва семейство костурови (Percidae) с 8 вида и виюнови (Cobitidae) с 5 вида. Общо в реките на Дунавския водосборен басейн са установени 58 вида риби. Някои видове от семейство Cyprinidae, като например речен кефал (*Leuciscus cephalus*), шаран (*Cyprinus carpio*), обикновена кротушка (*Gobio*), скобар (*Chondrostoma nasus*), черна мряна (*Barbus meridionalis petenyi*), уклей (*Alburnus alburnus*), както и някои видове от

семејство Cobitidae са представени с односително изобилни и стабилни популации, особено в средните течения на реките, особено в по-големите реки - Осъм и Видима.

Горските екосистеми се отличават с висока еколошка, социална и икономическа ценност. Горските територии (ГТ) в обхвата на община Троян са 39 4010 дка или 44,1% от територията на общината, като по-голяма част са със запазени горски формации от бук (*Fagus sylvatica*), дъб (*Quercus*), габър (*Carpinus betulus*), келяв габър (*Carpinus orientalis*), бреза (*Betula*). От иглолистните видове се срещат бял (*Pinus sylvestris*) и черен бор (*Pinus nigra*), смърч (*Picea*), зелена дуглазка (*Pseudotsuga*). Около 70% от горските територии са стопански гори („Гори и земи с основно дървопроизводителни и средообразуващи функции”), 5.4% от горските територии са в националният парк, 6.2% са защитни гори, 2.5% са гори със специално предназначение – курортни и др.

Растителните съобщества типично са с висока степен на сложност и комплексност. В община Троян ясно се различават **височинни растителни пояси**, предопределени от вертикалното зонироване на климата и почвите. Обособени са следните **5 височинни пояси**:

*Поясът на **ксеротермните (сухотлюбиви) дъбови гори** до 700 m н.в. е развит в северните по-ниски части на общината. Изграден е от формациите на цера, благуна, вергилиевия дъб, мъждряна, обикновения орех и др. Храстовите формации са представени от драката, люляка, смрадликата и др. От тревния пояс широко разпространение имат житните треви.

*Поясът на **мезофилните (средновлаготлюбиви) и ксеромезофилни дъбово-габърви гори** (от 600-700 до 900-1000 m н.в.) е разпространен в средните и отчасти в южните части на общината. В него най-разпространени са формациите на обикновения горун, габъра и явора. Храстовите съобщества са представени от обикновена леска, обикновена хвойна, а тревните съобщества от садината, обикновената полевица, валежийската власатка и др.

За **дъбово-габървия пояс** на най-характерни са степните видове правокрили насекоми, богомолките, сухоземни охлюви и др. Гръбначните животни са представени от гризачите (хомяци, полски мишки, лалугери, порове и др). Земноводните и влечугите са представени от зелената крастава жаба, гущерите, шипоопашатата жаба и др. Степните птици са представени от пъдпъдците, яребицата, и др. Представители на мобилните гръбначни животни са горският сънливец, горският гущер, кълвачите, пепелянката, смокът и др.

*Поясът на **буковите гори** (от 900-1000 до 1300-1500 m н.в.) е разположен по северния склон на Стара планина. Основните съобщества са представени предимно от обикновен бук, а на второ място - габър, черен бор, бреза и трепетлика. Към горната граница на пояса се срещат и смесени съобщества от бук, ела, от бук и смърч и др. Фауната на **буковия пояс** е сравнително по-бедна заради промяната в климатичните условия. Пеперудите са типични представители на безгръбначните - пауново око, чиито гъсеници се хранят с листата на бука. Птиците са представени от горския певец, горската дърволаска, големия синигер, зеления кълвач, различни видове коприварчета и др. От влечугите се срещат слепокът, бързият гущер, и др., а от бозайниците - глиганът, благородният елен, обикновеният сънливец, сърната и др.

*Поясът на **иглолистните гори** (от 1300-1500 до 2000 m н.в.) е представен в горните части на лесорастителната зона, в южната част на Община Троян. Характерни представители за пояса са белият бор и смърчът. Срещат се и формациите на брезата, трепетликата и елата. От храстите значително разпространение имат сибирската хвойна, черната и синя боровинка. Фауната на **иглолистния пояс** е представена от студоустойчиви фаунистични видове. Птичата фауна е представена от дърволазката, трипръстия кълвач, червенушката и др.. Кафявата горска полевка, подземната полевка, както и придвижващите се в другите пояси сърни, елени, вълци, мечки и др. са представители на бозайниците. От влечугите характерна е усойницата, а от земноводните - алпийският тритон и планинската жаба.

*Поясът на **субалпийските ливадни и храстови съобщества** (над 2000 m н.в.) е развит в най-високата част на общината, по билото на Стара планина. От храстите се срещат сибирската хвойна, боровинките, зелена елша и лапландска върба. Най-разпространена сред тревите са тимотейковата гъжава, извитата острица, голата острица и различните видове власатка. Фауна на **субалпийския и алпийския пояс**. Обитателите на този пояс се срещат и в иглолистния пояс. От безгръбначните се срещат скакалци, пеперуди, хоботници, листояди, бръмбари-бегачи и др. От гръбначните най-добре представени са птиците - орли, соколи, малък ястреб, скална лястовица, скален дрозд и др., а от бозайниците - дивата коза и снежната

полевка. От земноводните и влечугите на най-голяма височина се среща дъждовникът, алпийският тритон, планинската жаба, живораждащият гущер и усойницата.

Разположението на общината благоприятства съвременното и икономическо и социално развитие, което води до прогресивно нарастване на необходимостта от количествено и качествено развитие на техническата и социалната инфраструктури, комуналното обслужване и пр. За територията са в сила система от документи за стратегическо планиране и програмиране на регионалното развитие по смисъла на *Закона за регионално развитие*, които в съответните си части извеждат обществените приоритети, свързани с опазването и развитието на физическата среда и функционалните системи. Реализациите на тези предвиждания на стратегическите документи, включително евентуалното им финансиране по структурните фондове на ЕС, се нуждаят от актуална и адекватна устройствена планова основа. За осигуряване плановата основа на управлението, *Законът за устройство на територията* (ЗУТ, обн. ДВ бр. 1, 02.01.2001 г., с изм. и доп. бр. 28 от 19.03.2013 г.) регламентира изработването на общи устройствени планове на община (ОУПО), които обхващат населените места в общината и техните землища. Предназначението на тези планови документи е дефинирано по-подробно в чл. 106 от закона, а прогнозният период - 15 години в чл. 17, ал. 3 от Наредба №8/2001 г. на МРРБ за обема и съдържанието на устройствените схеми и планове.

Характеристика на инвестиционното предложение (ИП)

Предложението на възложителя е свързано с изграждането на 6 бр. дървени преместваеми бунгала за отдих в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч. Дървените бунгала ще бъдат монтирани върху дървени колчета - трупчета с височина от 55-140 см, без да се полага бетонова настилка. Всяко от дървените бунгала ще е с площ около 30 кв.м и капацитет до 4 души. Бунгалата ще се ползват сезонно.

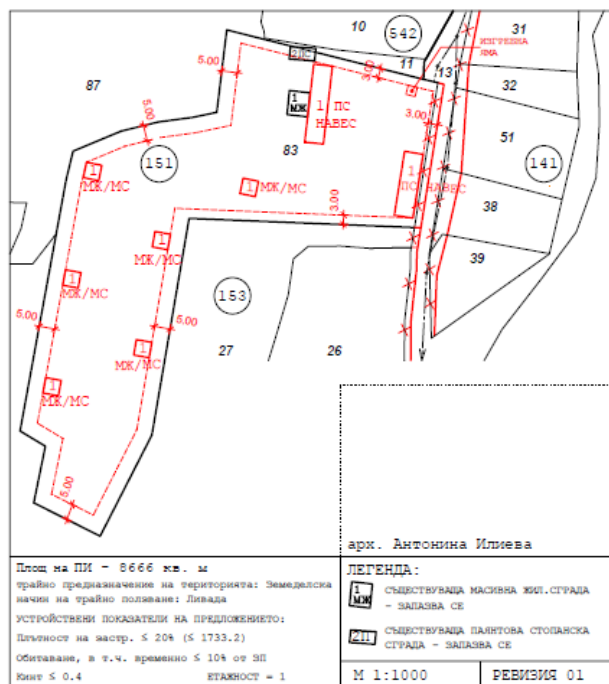
МОТИВИРАНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ЗА ВИЗА ЗА ПРОЕКТИРАНЕ НА СТОПАНСКИ ПОСТРОЙКИ
С ЖИЛИЩНА ЧАСТ И ИЗГРЕВНА ЯМА

ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 15703.151.83:

м.УЛЕНСКИ ДОЛ, с. Голяма Желязна
община Троян, област Ловеч

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: НИРТЕА БИЛД ООД

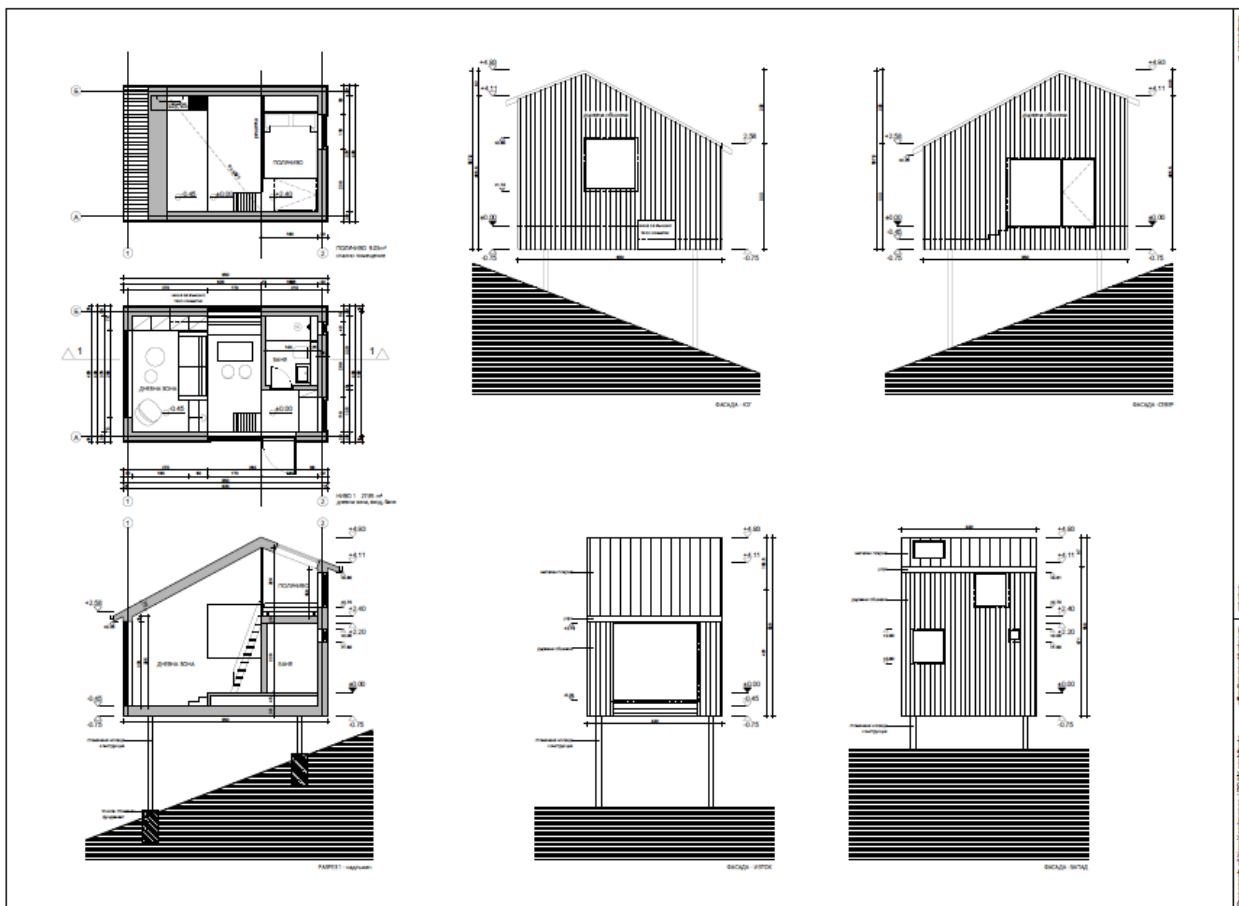
Фиг. 3 Схема за разположение на сглобяемите къщички/бунгала

Фиг. 4 3D модел на разположението на сглобяемите къщички, спрямо примерен модел на територията на ИП

Фиг. 5 Примерна визуализация на сглобяемите къщички

Фиг. 6 Разрез на предложения модел на сглобяема къщичка и основни параметри

За електрозахранване на сградите се предвижда изграждане на ел. проводно отклонение от съседен имот собственост на възложителя. През имота преминава трасе на 20 kV.

Отпадъчните битово - фекални води ще постъпва в химически тоалетни и водоплътна изгребна яма с обем 19 куб.м, които ще се обслужват от специализирана фирма. Водоснабдяването на бунгалата ще се осъществява от съществуваща ВиК мрежа. Имотът граничи с ПИ № 15703.153.13, с. Голяма Желязна с начин на трайно ползване - За селскостопански, горски, ведомствен път. Транспортният достъп до имота не е обект на ИП.

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч е с площ 8666 кв.м, трайно предназначение на територията - земеделска и начин на трайно ползване - ливада (съгласно скица № 15-768476-14.07.2021 г., издадена от СГКК - гр. Ловеч).

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян попада в защитени зони BG0001493 "Централен Балкан - буфер", за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (обн. ДВ, бр. 46/2021 г.), изм. и доп. със Заповед №РД-644/19.07.2024 г. (обн. ДВ бр. 69/16.08.2024 г.) и BG0002109 "Васильовска планина", за опазване на дивите птици, по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

За реализиране на ИП е необходимо изработването и одобряването на проект за частична промяна на устройствената зона в ОУП на община Троян.

Изготвено е техническо задание за промяна в устройствена зона в ОУП на основание на чл. 125 от ЗУТ, както и задание за частична промяна на зона в ОУП на основание чл. 134, ал.(3) от ЗУТ в обхват поземлен имот с идентификатор № 15703.151.83, мест. „Уленски дол“, с. Голяма Желязна, общ. Троян и ПУП-ПРЗ за ПИ. Към Решение № 530 от Протокол №19/30.04.2025г. за имот с идентификатор 15703.151.83, местност „Уленски дол“ с площ от 8384 кв.м. по КККР на село Голяма Желязна. Изготвено е мотивирано предложение за

изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя. Преписката е вх. № 3854/29.07.2025 г. в РИОСВ – Плевен.

Изменение на УЗ в ОУП

Изготвено е мотивирано предложение за изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя.

Предвиждания на действащият общ устройствен план на територията

Съгласно влязъл в сила общ устройствен план на общ. Троян проектния имот попада в земеделска територия с начин на трайно ползване – „ливада“.

Съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, за ливади са определени земеделски площи, които заемат 17,2% от общата площ на община Троян. Съгласно чл. 8, ал. 1 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян и в съответствие с чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за ливада се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества.

Предвиждане на мотивираното предложение за изменение на ОУП

Съгласно чл. 7 и чл. 8, ал. 2 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян се допуска промяна предназначението на земеделски територии след изработване на ПУП. Мотивираното предложение предвижда промяна на устройствената зона в обхвата на поземлен имот с идентификатор 15703.151.83, с. Голяма Желязна, общ. Троян – от земеделска територия „ливада“ в „жилищна устройствена зона с преобладаващо застрояване с малка височина“ (Жм), съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, устройствената зона „Жм“ се прилага за устройство на жилищните територии във всички населени места в общината, включително жилищните квартали и махали. В жилищните територии (Жм) в отделните поземлени имоти могат да се изграждат предимно жилищни сгради, като се допуска изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекти на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско – складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и други.

Имотът, обект на разработката е разположен в землището на с. Голяма Желязна, в непосредствена близост до регулацията, т. е. на лице е съществуваща транспортна инфраструктура. В близост до гореописания поз. имот има изградени десетки съществуващи жилищни сгради, т. е. има техническа възможност за електрифициране и водоснабдяване.

Необходимостта от въвеждане на „жилищна зона с преобладаващо застрояване с ниска височина“ се обуславя от инвестиционното намерение за изграждане върху въпросната територия на самостоятелна жилищна единица.

Прилагането на промяната не променя концепцията на ОУП.

Предложението за изменение на ОУП на общ. Троян чрез промяна на устройствената зона отчита специфичните характеристики и местоположение на териториалната локализация, като дава възможност за по-ефективна реализация на инвестиционните намерения на собственика на имота.

Предвидената устройствена зона и параметри на застрояване с настоящото мотивирано предложение спазва всички нормативни изисквания и не противоречи на нормите на ЗУТ, Наредба №7 за ПНУОВТУЗ и Наредба № 8 за ОСУСП с приложенията и.

За реализиране на ИП е необходимо изработването на ПУП - ПЗ и провеждане на процедура по промяна предназначението на ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна,

общ. Троян от „зеделска земя“ в „урбанизирана територия“ и определяне на устройствения режим – „за ниско жилищно застрояване (до 10 м)“.

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

по чл. 125 от ЗУТ

ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ / ПУП – ПЗ/ НА ИМОТ № 15703.151.83 ПО ПЛАНА НА С. ГОЛЯМА ЖЕЛЯЗНА

Местоположение: поз. имот 15703.151.83, местност “Уленски дол”,
с. Голяма Желязна, общ. Троян

Съдържание: Проекти по части: *Архитектура, Геодезия*

Фаза: Проект – предложение

Възложител: „НИРТЕА БИЛД“ ООД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Поз. имот № 15703.151.83 намира се в местност “Уленски дол”, гр. Троян е с трайно предназначение на територията – зеделска и начин на трайно ползване – ливада. Имотът е собственост на „Ниртеа билд“ ООД съгласно нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

Имотът е с площ 8666 кв.м. (в АГГК – 8384 кв.м.)

ИЗХОДНИ ДАННИ:

При проектиране на ПУП – ПЗ да се използват следните изходни данни:

- скица от кадастралната карта на с. Голяма Желязна
- документ за собственост – нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

ПРЕДВИЖДАНЯ НА ПРОЕКТА:

Проектантският колектив да предложи проект за ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ /ПЗ/ НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 15703.151.83, с което имота да промени отрездането си от зеделска територия – ливада, в „Жилищни терени с ниско застрояване“ (Жм), съгласно действащия общ устройствен план (ОУП) със съответните показатели на застрояване и да се изследва възможното застрояване.

Конкретно инвестиционно предложение е за изграждане на 6 бр. бунгала, всяка със стъпка 6.50х4.30, около 30 кв.м. ЗП всяко.

Да се запази габарита на съществуващия местен път от изток.

ОБХВАТ И СПЕЦИФИКА НА ПРОЕКТА:

Част Геодезия:

ПУП – ПЗ за им. 15703.151.83, за който е предвидено отрездане „За жилищни терени с ниско застрояване“ със съответните показатели на застрояване.

Част Архитектурна:

Устройствена зона – жилищни терени с ниско застрояване (Жм).

За имот 15703.151.83 да се предвиди ограничителна линия на застрояване от север на 3м. от имотната граница с имоти 15703.151.90, 15703.542.11 и 15703.151.87, от запад ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната граница с имоти 15703.153.24 и 15703.153.27, ограничителна линия на застрояване от юг на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.27 /дъно на ПИ/ и от изток ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната

граница с имот 15703.153.27 и на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.13 – селскостопански горски ведомствен път.

В имота няма съществуващи сгради.

Настоящият доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони на (ИП) „Изграждане на 6 бр. дървени преместваеми ваканционни бунгала“ в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч“, като по Кадастралната карта на с. Голяма Желязна, съгласно която имота е с НТП ливада, с обща площ от 8,666 дка е утвърдена със КККР Заповед РД-18-44/01.06.2009 г. на Изпълнителния директор на АГКК, върху защитени зони BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и BG0002109 „Васильовска планина“ по Директивата за опазване на дивите птици изготвен съгласно Решение № ПН-137-ОС/2025 г. на РИОСВ Плевен, изискванията на чл. 31, ал.10 от Закона за биологичното разнообразие (изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г.) и чл.20, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (изм. ДВ. бр. 81 от 15 октомври 2010 г.). Решение № ПН-137-ОС/2025 г. на РИОСВ Плевен са посочени следните мотиви:

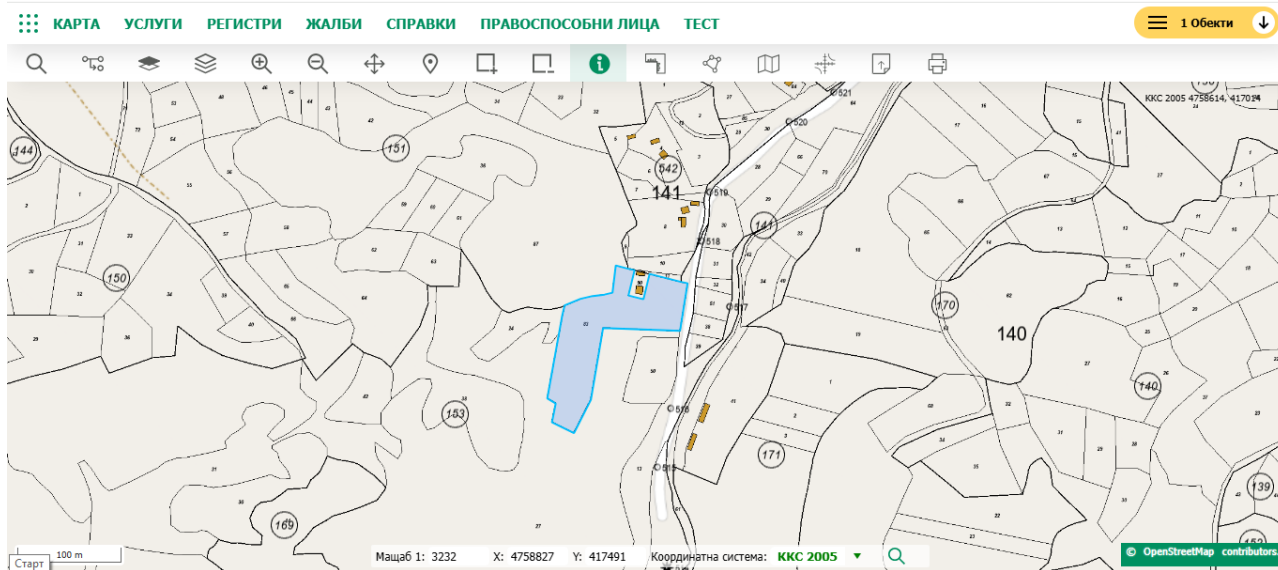
1. Съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013 г.) в имота, обект на ИП, на площ около 5 дка има картирано природно местообитание 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*)(* важни местообитания на орхидеи).

2. Засилването на човешкото присъствие в района ще окаже негативно влияние върху местообитанията за размножаване, укрития и хранене на видове животни, предмет на опазване в защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG0001493 (Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух ношник (*Myotis bechsteinii*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Лицена (*Lycaena dispar*) и др.), които са предмет на опазване в защитена зона BG0001493“Централен Балкан - буфер”.

3. С реализирането на застрояването се очаква и отрицателно въздействие върху местообитания на птиците, предмет на опазване в защитена зона BG0002109 “Васильовска планина” като Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Бухал (*Bubo bubo*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и др.

4. В района като цяло съществува изразен инвеститорски интерес за застрояване на земите. Това предполага значително кумулативно въздействие при реализирането на ИП върху видовете, предмет на опазване в защитени зони BG0001493 “Централен Балкан - буфер” и BG0002109 “Васильовска планина”.

5. Местоположението на ИП допринася за фрагментиране на местообитанията на видове, предмет на опазване в 33 BG0001493 "Централен Балкан - буфер" и BG0002109 "Васильовска планина". Районът се превръща в урбанизирана територия, с което времетраенето на безпокойството на видовете ще е постоянно, а процесът на възстановяване на популациите и екосистемите ще е невъзможен.

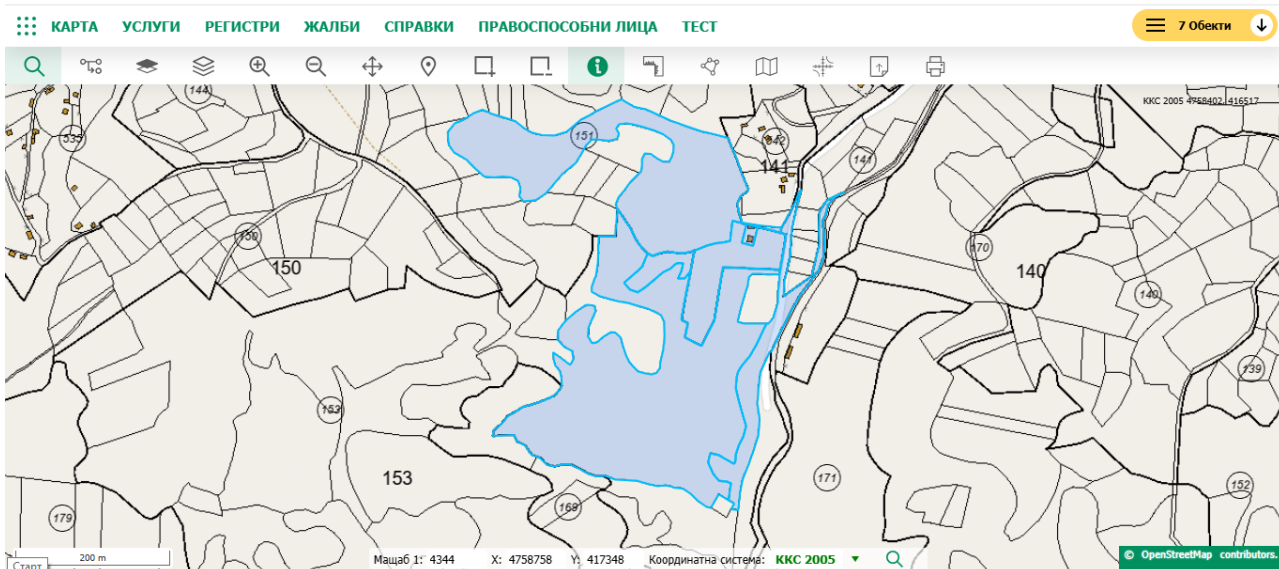

Фиг. 8 Местоположение на ПИ 15703.151.83, спрямо Кадастралната карта на с. Голяма Желязна

Уточняваме, че Кадастралната карта на с. Голяма Желязна, в която ПИ 15703.151.83 съгласно която имота е с НТП ливада, с обща площ от 8, 666 дка е утвърдена със КККР Заповед РД-18-44/01.06.2009 г. на Изпълнителния директор на АГКК.

Имотът е с граници и съседи със следните имоти:

- **ПИ 15703.153.27** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, м. УЛЕНСКИ ДОЛ, вид собств. Стопанисвано от общината, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Ливада, площ 59,885 дка.
- **ПИ 15703.151.87** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, м. МОЕВОТО, вид собств. Държавна частна, вид територия Горска, НТП Друг вид дървопроизводителна гора, площ 34,724 дка.
- **ПИ 15703.153.24** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, м. УЛЕНСКИ ДОЛ, вид собств. Стопанисвано от общината, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Ливада, площ 2,197 дка.
- **ПИ 15703.542.11** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, ТОПЛЯ, вид собств. Частна, вид територия Урбанизирана, НТП Ниско застрояване (до 10 m), площ 0,160 дка.
- **ПИ 15703.151.90** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, м. УЛЕНСКИ ДОЛ, вид собств. Частна, вид територия Земеделска, категория 10, НТП Ливада, площ 0,375 дка.
- **ПИ 15703.153.13** област Ловеч, община Троян, с. Голяма Желязна, м. УЛЕНСКИ ДОЛ, вид собств. Общинска публична, вид територия Земеделска, НТП За селскостопански, горски, ведомствен път, площ 8,781 дка.

Фиг. 9 Местоположение на ПИ 15703.151.83, спрямо съседните имоти

Съгласно предоставения натариален акт № 72, Том III, рег. № 2787, дело № 406/2021 г. за ПИ 15703.151.83, в имота е налична порстойка – къща и плевня МС и към 2021 г. е била отбелязана с идентификатор 15703.151.83.1. Къщата към момента е включена в нов идентификатор с номер 15703.151.90 (НТП - ливада) в едно с плевнята.

В следствие на обединение и делене на имоти описани в акта за собственост, които са изповядани със сделката по придобиване на 15703.151.83 и други описани имоти в акта, са обособени нови имоти с дворни места, като имот 15703.542.10 (ниско застрояване до 10 м).

През годините макар и по НТП – ливада, ПИ 15703.151.83 е оформен и е бил използван като дворно място още от предходните собственици и това личи по наличната растителност (виж теренните данни от обследване на имота). По думите на старите собственици, имота е бил дворно място в последните 30 г. и повече, за което свидетелстват и наличните овощни дървета, които са на възраст от поне 40 г. – ябълки. Купувачът го придобива във фактическото състояние, в което е описано в ДОСВ, както и при проектирането и предложението за изменение на ОУП – УЗ. Настоящият собственик е влязал във владение през 2021 г. и не е променял нищо в имота, тъй като концепцията за бъдещото използване и инвестицията в имота, изключва премахване на дървесна растителност, която е нужна за да се оформи ландшафтно целия облик, като се ограничи засягането на околната среда и се впише в характеристиките на околните територии.

Направените констатации доказват, че територията макар по НТП – ливада е била използвана като част от дворно място, още преди обявяване на BG0001493 “Централен Балкан - буфер”, за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (обн. ДВ, бр. 46/2021 г.), изм. и доп. със Заповед №РД-644/19.07.2024 г. (обн. ДВ бр. 69/16.08.2024 г.) и BG0002109 “Васильовска планина”, за опазване на дивите птици, по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

Налични са данни от март 2021 г. (преди придобиване на имота) от годината на придобиване на имота, как в него са налични плодни дървета и общото оформление на 15703.151.83 (с НТП - ливада), как в него са налични постройки – къща и плевня (МС), които в следващите години са разделени и двете МС са отделени в идентификатор 15703.151.90 (съответно 15703.151.90.1 и 2):

27 март 2021 г.

През 2023 г. е започнал процес по възстановяване на съществуващата къща и плевня, като ясно се вижда и наличната растителност. Овощни дървета – предимно ябълки, като около тях се развива рудерална растителност представена предимно от коприва (*Urtica dioica*), къпини (*Rubus sp.*), италиански бутрак (*Xanthium italicum*), троскот (*Cynodon dactylon*) и други.

Август 2023 г.

От тези констатации, ясно личи вида на растителността налична в **15703.151.83**, както и това, че възложителя по никакъв начин не е променял нейния характер през годините в частта от около 2/3 от имота.

В архивни кадри от април 2021 г. се виждат налични млади дървета от видовете *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*:

Април 2021 г.

Със становище с изх. № 3627 (7)/27.12.2024 г. на Директора на РИОСВ – Плевен е съгласувано ИП за **Изграждане на сградно водопроводно отклонение за ПИ 15703.151.90, , м. Уленски дол, махала Топля, с. Голяма Желязна, община Троян, област Ловеч и изграждане на водопровод и канализация към сгради с преминаване през 15703.542.11 и 15703.151.83.** Изрично в становището е описано, че ще се изгради видимерна шахта и в **15703.151.83.**

В ДОСВ е направен анализ на очакваните въздействия върху природните местообитания и видовете, за които има вероятност да бъдат засегнати, поради разположението им в землището на с. Голяма Желязна, съгласно определения със заповедта за обявяване на двете защитени зони предмет на опазване, като тези за които съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни относно ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са извън обхвата на възможните от реализирането на ИП въздействия е прието, че не се очакват отрицателни въздействия.

Трябва да се отчете, че при подготовката на оценката в рамките на ДОСВ, теренната работа и изготвянето на специфичните и подробните цели за ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са представени в докладите за природните местообитания и видове и техните находища, и това са най-актуалните данни и са отчетени някои различия спрямо данните от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" на МОСВ, 2013.

Само като пример за природно местообитание 6210 (характерно тревно местообитание, важно за орхидеи) през 2022 г. е извършена теренна проверка за актуализация на наличната информация за състоянието на местообитанието в зоната. От наличните 718 полигона, заети от природното местообитание съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (т.е. през 2011-2012 г.), са посетени 83 предимно в западната, югозападната, източната и югоизточната част на ЗЗ. Една съществена част от посетените полигони не са потвърдени като местообитание 6210. **Най-често те са реално гора (целият полигон или части от него), стари овощни градини, дворни места.** От друга страна, обаче, теренната проверка през 2022 г. показва и че 89 полигона, отнесени към други типове природни местообитания (най-често 6430, 6510, 6520) реално са природно местообитание 6210.

Към този момент за местообитанието в зоната няма данни за площите, които се отнасят към приоритетния тип за опазване (*важни местообитания на орхидеи). През 2022 г. не са установени такива полигони. Но се предполага, че в зоната има представен и приоритетния за опазване подтип важен за орхидеите.

Съгласно специфичния доклад, публикуван в „Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ“, видът *H. caprinum* не е установен в зона BG0001493 “Централен Балкан - буфер”.

Като извод, който може да се направи от гореизложеното, че засегнатия имот **15703.151.83**, вероятно в продължение на 30-40 г. е бил използван като част от дворно място към съществуваща къща и плевня към него и е бил обработван, предвид тревните и дървестно-храстовите групировки които са установени при теренните обследвания на територията. Настоящият собственик, освен да възстановява и поддържа наличната къща и плевня в съседния **15703.151.90** (къщата и плевнята са били част от **15703.151.83**) и **формирания двор** (вероятно още при построяване на къщата) в съседния му **15703.151.83**, нищо друго не е предприемал като промяна, с което да увреди територията или още повече налични природни местообитания от типа 6210 или местообитания на видовете в защитените зони.

Установените тревни групировки, храсти и дървета не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в ЗЗ BG0001493.

Флористични обследвания на територията

Характеристика на ПИ 15703.151.83:

Проучваният терен е с изток-югоизток изложение и наклон около 8°-11°. Неговото обстойно проучване показва, че растителната покривка е съставена от тревисти групировки, които заемат около 2/3 (5,612 дка) от него и 1/3 (3,054 дка) от дървесни и храстови групировки.

Съгласно EUNIS класификацията - 2021 (Schaminée et al 2020) територията на ПИ 15703.151.83 може да се причисли към хабитати:

Като цяло около 2/3 или около 5,612 дка от ПИ 15703.151.83 е зает от местообитания микс от:

V Растителни местообитания, създадени от човека (Vegetated man-made habitats):

Това са антропогенни местообитания, които са доминирани от растителност и обикновено подлежат на редовно управление, но също така произтичат от скорошно изоставяне на преди това обработвана земя. Това включва площи, култивирани за култури, овощни градини и пасища, като тревни площи и спортни игрища, които са резултат от повторно засяване и често силно наторени, заедно със засадени и управлявани гори и други антропогенни местообитания с дървета като алеи.

V1 Обработваема земя и пазарни градини (Arable land and market gardens)

Обработваеми земи, засадени за ежегодно или редовно прибирани култури, различни от тези, върху които се отглеждат дървета или храсти. Те включват полета със зърнени култури, слънчогледи и други маслодайни растения, цвекло, бобови растения, фураж, картофи и други тревни растения. Обработваеми земи обхващат интензивно обработвани полета, както и традиционно и екстензивно култивирани култури с малко или никакво химическо торене или прилагане на пестициди. Качеството и разнообразието на фауната и флората зависят от интензивността на селскостопанското използване и от наличието на граници от естествена растителност между полетата.

В тях вероятно е осъществявала селскостопанска дейности (преди 2021 г. и придобиване на имота от Възложителя) – лично стопанство като стопански двор с къща и стопанска постройка – плевня, за което може да се съди по установените растителни групировки.

Хоризонталната структура на тревистата покривка е относително равномерна – общото проективно покритие почти навсякъде е около 100%. Височината на тревостоя е около 10-40 см. На места поради повишено антропогенно или зоогенно натоварване тревният чим е силно повлиян и нарушен.

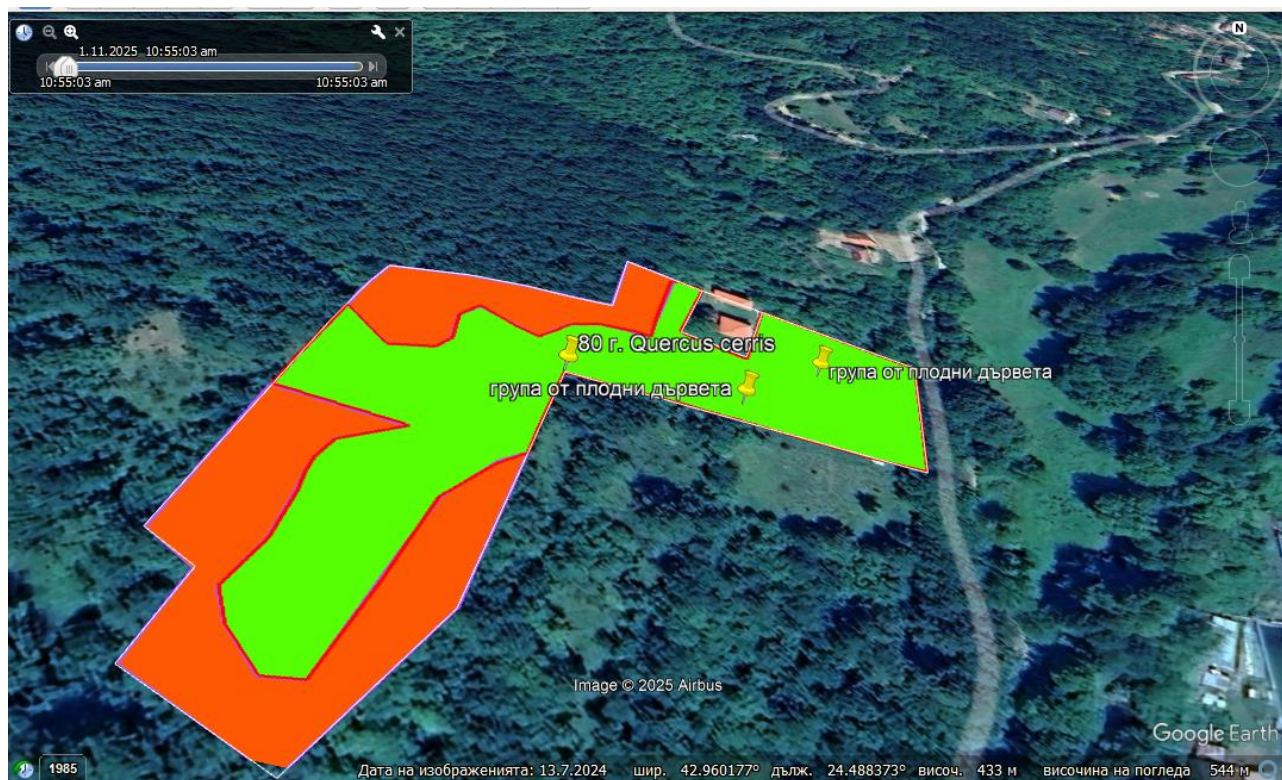
Не се наблюдава етажност във вертикалната структура на тревостоя.

Налични са 8 ябълкови дървета - ябълки.

Фиг. 10 Местоположение на местообитание V Растителни местообитания, създадени от човека в ПИ 15703.151.83

Фиг. 11 Местоположение на групи плодни дървета – ябълки в границите на ПИ 15703.151.83

Тревната покривка заема около 2/3 (5,612 дка) от засегнатия ПИ 15703.151.83 е представена от:

Общото покритие на растителността в тази част е около 99 % е съставен от тревни групировки в различни количествени съотношения участват *Cynodon dactylon* (40 %), *Lepidium arvense* (10 %), *Poa pratensis* (20 %), *Cirsium vulgare* (10 %), *Tribulus terrestris* (5 %), *Stellaria media* (4 %), *Galium aparine* (1 %). Те формират в най-голяма степен и фитомасата на това съобщество.

Представителите на сем. Бобови (Fabaceae) са представени слабо – срещат се само два вида детелини - червена детелина (*Trifolium pratense*) и пълзяща детелина (*Trifolium repens*). От групата на Разнотривието (Multiherbosa) се срещат немногочислени струпвания от червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), врабчови чревца (*Stellaria media*), лъжичина (*Alliaria petiolata*), обикновен щир (*Amaranthus blitum*), пача трева (*Polygonum aviculare*), слез (*Malva sylvestris*), обикновена паламида (*Cirsium vulgare*), теснолистен живовлек (*Plantago lanceolata*), родилна трева (*Cardaria draba*), лайка (*Chamomilla recutita*), обикновено глухарче (*Taraxacum officinale*), обикновена коприва (*Urtica dioica*), на места лепка (*Galium aparine*), спанаков лапад (*Rumex patientia*) и др. Видовото разнообразие на тази група е относително голямо, но количественото им присъствие е незначително и без фитоценотичен ефект. Те присъстват на това място само поради увеличения антропогенен натиск и повишеното количество на азотосъдържащи бази в почвата.

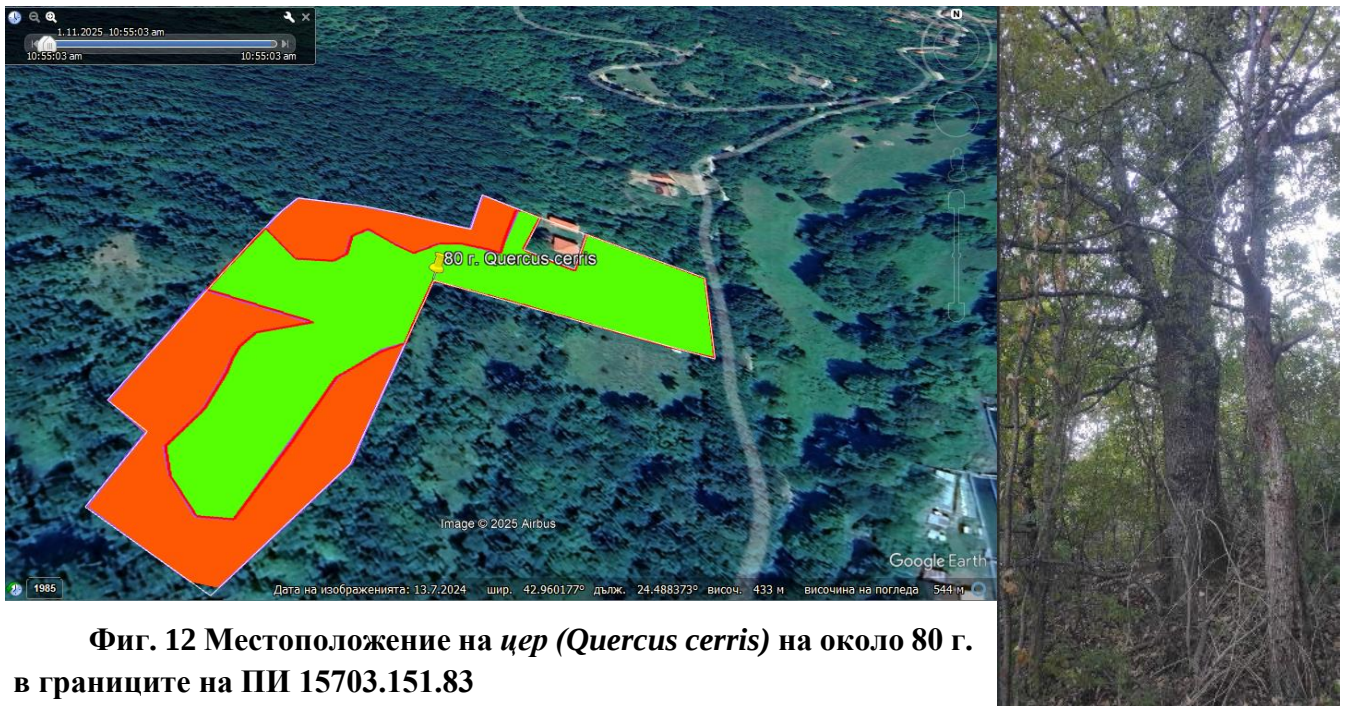
В южна посока ПИ 15703.151.83 или в около 1/3 (3,054 дка) от него, терена се развива под влияние на активни сукцесионни процеси, като площите вероятно са били използвани по-рано като обработваеми земи – нива, но вероятно повече от 10 г. не се обработват (преди придобиване на имота от Възложителя – юли 2021 г.). В резултата на това се формират участъци частично заети (около 5%) от 1 до 5 годишни единични издънки на *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*. Същите поетапно навлизат в откритите площи на тази 1/3 (3,054 дка) от ПИ 15703.151.83.

В съседство на ПИ 15703.151.24, 15703.151.27 и 15703.151.87 по периферните части се оформят преходи в издънкови групировки на цер (*Quercus cerris*) смесени с *Robinia pseudoacacia* и *Acer negundo* (възраст 1-5 г.), които са по границата с имота обект на ИП с възраст между 5-15 г. Същите няма да бъдат премахвани, тъй като Възложителя има намерение поставянето на сглобяемите къщички да се впишат в околността без да се засяга тези площи.

Ясно се наблюдават сукцесионните процеси в частта от 1/3 и частично в 2/3 (повече с пионерна тревна растителност) от имот 15703.151.83. Те протичат в следната последователност:

- **Фаза на ранните плевели (1-3 години след изоставянето):** Земята е богата на хранителни вещества от бившето торене/обработване. Появяват се едногодишни плевели с огромен брой семена – тя се наблюдава в момента в 2/3 от засегнатия имот с тревните групировки.
- **Рудерална тревна фаза (4-10 години – настоящият етап):** Едногодишните видове отстъпват място на мощни, многогодишни рудерални треви и високи двудолни растения. Те формират гъста, висока и туфиста растителност - тя се наблюдава в момента в 2/3 от засегнатия имот с тревните групировки и в другата 1/3 къде са установени дървестно-храстовите групировки.
- **Храстова фаза (настояще и бъдеще):** Ако не се коси или пасе, теренът постепенно ще се превземе от драки, шипки и глог – в 1/3 от площта на засегнатия имот с установени дървестно-храстовите групировки.

В тази част на имота е налично едно дърво от вида *цер* (*Quercus cerris*), който е с височина около 12 метра и възраст над 80 г. Същото ще бъде запазено, като важен елемент, който ще формира облика на инвестицията и вписва в околността без да се променя ландшафта на района и да се запази духа на гората.

Фиг. 12 Местоположение на *цер* (*Quercus cerris*) на около 80 г. в границите на ПИ 15703.151.83

Дървесно-храстовата растителност в участъка се допълва от джанката (*Prunus cerasifera*), като последвалите сукцесионни процеси е довело до широко участие на храсти – шипка (*Rosa canina*), глог (*Crataegus monogyna*), трънка (*Prunus spinosa*), къпина (*Rubus caesius*).

В ПИ 15703.151.83 в частта от тази 1/3 (3,054 дка), могат да се определят формиране на следните типове местообитания, съгласно EUNIS:

T1J Самозасяла се широколистна гора от неместни дървета (Deciduous self sown forest of non site-native trees) – Незасадени насаждения, доминирани от неместни широколистни дървесни видове като *Acer negundo*, *Ailanthus altissima* и *Robinia pseudoacacia* (Schaminée et al 2019).

T1E29 Посткултурни гори от ясен (*Fraxinus*).

Пионерски формации на ясен (*Fraxinus excelsior*), заемащи изоставени земеделски земи.

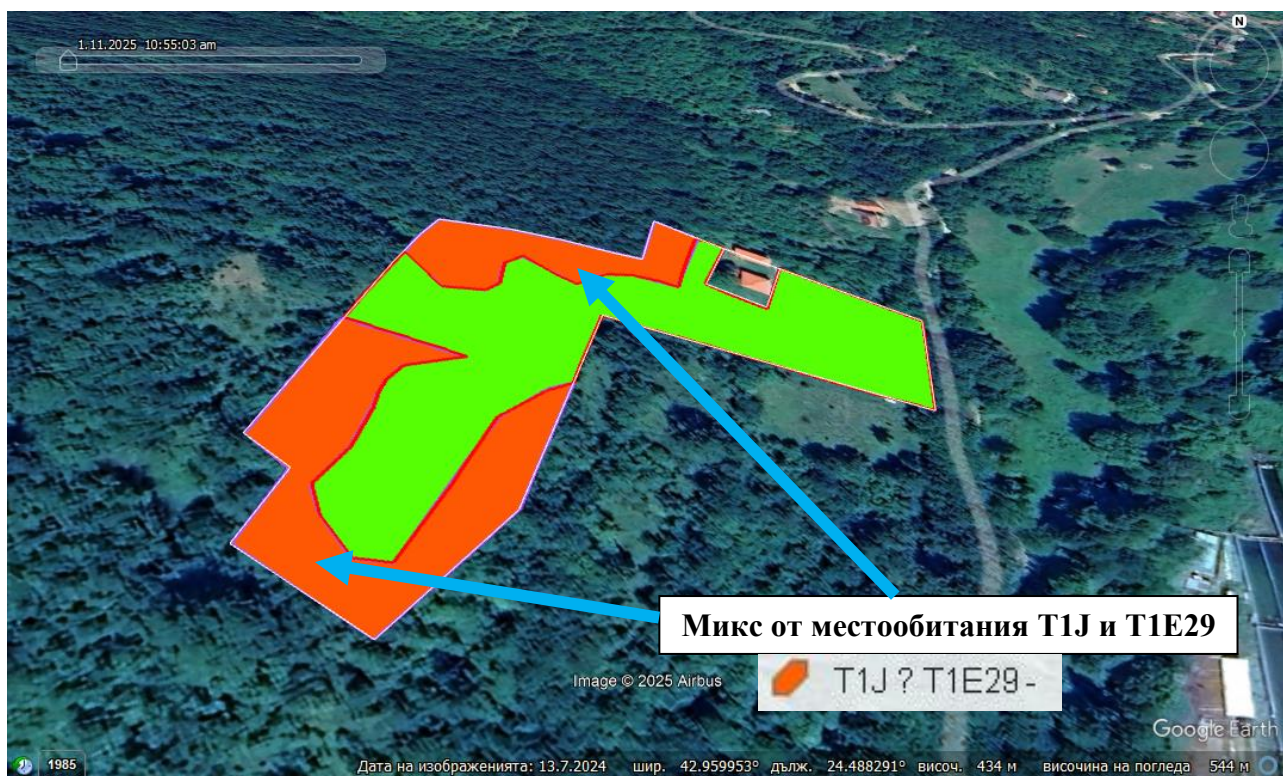
Като формулировка гори за местообитание T1E29 може да бъде неточна, тъй като възрастта на дърветата е 1 до 7-8 г. и няма ясна изразена формация, тъй като по време на сукцесия настъпват и съпътстващи видове, като *Robinia pseudoacacia*, *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*, които като инвазивни променят облика и оформят микс от местообитание T1J и T1E29.

В южна посока ПИ 15703.151.83 или в около 1/3 (3,054 дка) от него, терена се развива под влияние на активни сукцесионни процеси, като площите вероятно са били използвани по-рано като обработваеми земи – нива, но вероятно повече от 10 г. не се обработват. В резултата на това се формират участъци частично заети (около 5%) от 1 до 5 годишни единични издънки на *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*. Същите поетапно навлизат в откритите площи на тази 1/3 (3,054 дка) от ПИ 15703.151.83.

В съседство на ПИ 15703.151.24, 15703.151.27 и 15703.151.87 по периферните части се оформят преходи в издънкови групировки на *цер* (*Quercus cerris*) смесени с *Robinia*

pseudoacacia и *Acer negundo* (възраст 1-5 г.), които са по границата с имота обект на ИП с възраст между 5-15 г. Същите няма да бъдат премахвани, тъй като Възложителя има намерение поставянето на сглобяемите къщички да се впишат в околността без да се засяга тези площи.

Фиг. 13 Местоположение на местообитания T1J и T1E29 в ПИ 15703.151.83

Установените тревни и дървесни групировки не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в 33 BG0001493.

Повторните проучвания проведени през април и май 2026 г. потвърждават направените констатации от май-август 2023 г., септември-октомври 2025 г. и април-май 2026 г.

На основа на данните проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и сравнителния анализ на информацията получена от теренните обследвания се установените тревни групировки не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в 33 BG0001493.

Установените групировки не могат да бъде отнесена към нито едно природно местообитание обект на опазване в 33 BG0001493.

При оценката на въздействията за референтните стойности на количествените параметри площ на местообитания (природни местообитания или местообитания на видове) и популация на вид са взети приетите за референтни и включени в актуализираните стандартни формуляри стойности и предоставените ни от МОСВ с Решение № ЗД-182 от 10.11.2025 г. (придружително писмо изх. № ЗДОИГ-138-4/10.11.2025) пространствени данни във формат shp, координатна система WGS 1984, UTM Zone 35 N граници на природните местообитания и местообитанията, предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер“. В ДОСВ е направен анализ на очакваните въздействия върху природните местообитания и видовете, за които има вероятност да бъдат засегнати, поради разположението им в землището на с. Голяма Желязна, съгласно определения със заповедта за обявяване на двете защитени зони предмет на опазване, като тези за които съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни относно 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ са извън обхвата на възможните от реализирането на ИП въздействия е прието, че не се очакват отрицателни въздействия и за тях в анализа на въздействията не се прави коментар.

Характеристика на инвестиционното предложение (ИП)

МОТИВИРАНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

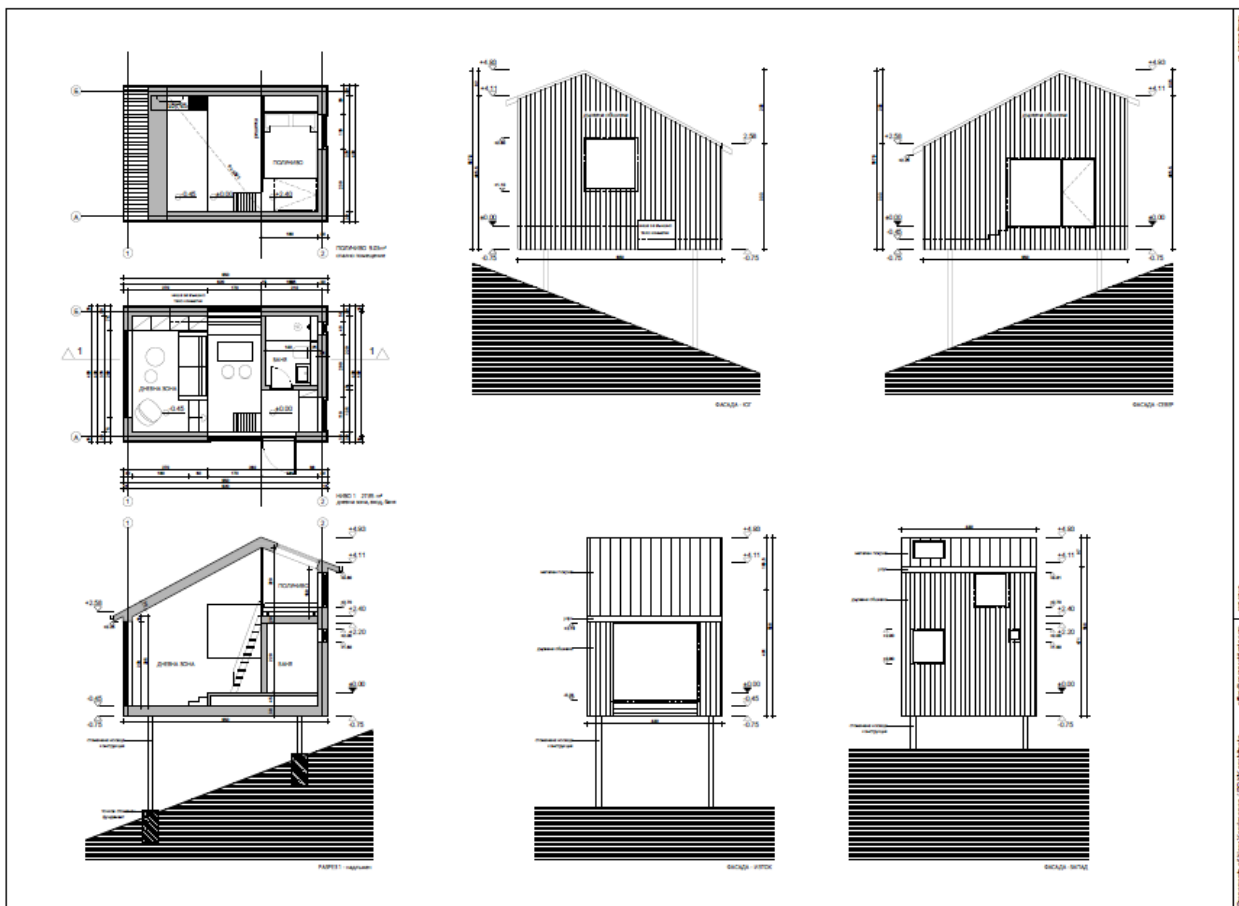

3D модел на разположението на сглобяемите къщички, спрямо примерен модел на територията на ИП

Примерна визуализация на сглобяемите къщички

Разрез на предложения модел на сглобяема къщичка и основни параметри

За електрозахранване на сградите се предвижда изграждане на ел. проводно отклонение от съседен имот собственост на възложителя. През имота преминава трасе на 20 kV.

Отпадъчните битово - фекални води ще постъпва в химически тоалетни и водоплътна изгребна яма с обем 19 куб.м, които ще се обслужват от специализирана фирма. Водоснабдяването на бунгалата ще се осъществява от съществуваща ВиК мрежа. Имотът граничи с ПИ № 15703.153.13, с. Голяма Желязна с начин на трайно ползване - За селскостопански, горски, ведомствен път. Транспортният достъп до имота не е обект на ИП.

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч е с площ 8666 кв.м, трайно предназначение на територията - земеделска и начин на трайно ползване - ливада (съгласно скица № 15-768476-14.07.2021 г., издадена от СГКК - гр. Ловеч).

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян попада в защитени зони BG0001493 "Централен Балкан - буфер", за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (обн. ДВ, бр. 46/2021 г.), изм. и доп. със Заповед №РД-644/19.07.2024 г. (обн. ДВ бр. 69/16.08.2024 г.) и BG0002109 "Васильовска планина", за опазване на дивите птици, по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

За реализиране на ИП е необходимо изработването и одобряването на проект за частична промяна на устройствената зона в ОУП на община Троян.

Изготвено е техническо задание за промяна в устройствена зона в ОУП на основание на чл. 125 от ЗУТ, както и задание за частична промяна на зона в ОУП на основание чл. 134, ал.(3) от ЗУТ в обхват поземлен имот с идентификатор № 15703.151.83, мест. „Уленски дол“, с. Голяма Желязна, общ. Троян и ПУП-ПРЗ за ПИ. Към Решение № 530 от Протокол №19/30.04.2025г. за имот с идентификатор 15703.151.83, местност „Уленски дол“ с площ от

8384 кв.м. по КKKP на село Голяма Желязна. Изготвено е мотивирано предложение за изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя. Преписката е входирана с писмо с Вх. № 3854/29.07.2025 г. в РИОСВ – Плевен.

Изменение на УЗ в ОУП

Изготвено е мотивирано предложение за изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя.

Предвиждания на действащият общ устройствен план на територията

Съгласно влязъл в сила общ устройствен план на общ. Троян проектния имот попада в земеделска територия с начин на трайно ползване – „ливада“.

Съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, за ливади са определени земеделски площи, които заемат 17,2% от общата площ на община Троян. Съгласно чл. 8, ал. 1 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян и в съответствие с чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за ливада се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества.

Предвиждане на мотивираното предложение за изменение на ОУП

Съгласно чл. 7 и чл. 8, ал. 2 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян се допуска промяна предназначението на земеделски територии след изработване на ПУП. Мотивираното предложение предвижда промяна на устройствената зона в обхвата на поземлен имот с идентификатор 15703.151.83, с. Голяма Желязна, общ. Троян – от земеделска територия „ливада“ в „жилищна устройствена зона с преобладаващо застрояване с малка височина“ (Жм), съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, устройствената зона „Жм“ се прилага за устройство на жилищните територии във всички населени места в общината, включително жилищните квартали и махали. В жилищните територии (Жм) в отделните поземлени имоти могат да се изграждат предимно жилищни сгради, като се допуска изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекти на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско – складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и други.

Имотът, обект на разработката е разположен в землището на с. Голяма Желязна, в непосредствена близост до регулацията, т. е. на лице е съществуваща транспортна инфраструктура. В близост до гореописания поз. имот има изградени десетки съществуващи жилищни сгради, т. е. има техническа възможност за електрифициране и водоснабдяване.

Необходимостта от въвеждане на „жилищна зона с преобладаващо застрояване с ниска височина“ се обуславя от инвестиционното намерение за изграждане върху въпросната територия на самостоятелна жилищна единица.

Прилагането на промяната не променя концепцията на ОУП.

Предложението за изменение на ОУП на общ. Троян чрез промяна на устройствената зона отчита специфичните характеристики и местоположение на териториалната

Предвидените с настоящето предложение за изменение на ОУП на общ. Троян градоустройствени показатели за новата устройствена зона „ЖМ“ ще осигурят възможност за изготвяне на ПУП – ПЗ за ПИ с идентификатор 15703.151.83, с. Голяма Желязна, с цел конкретизиране на плановото решение, предвид нововъзникналите фактически и нормативни обстоятелства. Тази промяна е задължителна за ефективизиране на инвестиционните намерения на собственика.

Предвидената устройствена зона и параметри на застрояване с настоящото мотивирано предложение спазва всички нормативни изисквания и не противоречи на нормите на ЗУТ, Наредба №7 за ПНУОВТУЗ и Наредба № 8 за ОСУСП с приложенията и.

За реализиране на ИП е необходимо изработването на ПУП - ПЗ и провеждане на процедура по промяна предназначението на ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян от „зеделска земя“ в „урбанизирана територия“ и определяне на устройствения режим - „за ниско жилищно застрояване (до 10 м)“.

ТЕХНИЧЕСКО ЗАДАНИЕ

по чл. 125 от ЗУТ

ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ / ПУП – ПЗ/ НА ИМОТ № 15703.151.83 ПО ПЛАНА НА С. ГОЛЯМА ЖЕЛЯЗНА

Местоположение: поз. имот 15703.151.83, местност “Уленски дол“, с. Голяма Желязна, общ. Троян

Съдържание: Проекти по части: *Архитектура, Геодезия*

Фаза: Проект – предложение

Възложител: „НИРТЕА БИЛД“ ООД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Поз. имот № 15703.151.83 находящ се в местност “Уленски дол“, гр. Троян е с трайно предназначение на територията – земеделска и начин на трайно ползване – ливада. Имотът е собственост на „Ниртеа билд“ ООД съгласно нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

Имотът е с площ 8666 кв.м. (в АГГК – 8384 кв.м.)

ИЗХОДНИ ДАННИ:

При проектиране на ПУП – ПЗ да се използват следните изходни данни:

- скица от кадастралната карта на с. Голяма Желязна
- документ за собственост – нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

ПРЕДВИЖДАНЯ НА ПРОЕКТА:

Проектантският колектив да предложи проект за ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ /ПЗ/ НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 15703.151.83, с което имота да промени отреждането си от земеделска територия – ливада, в „Жилищни терени с ниско застрояване“ (Жм), съгласно действащия общ устройствен план (ОУП) със съответните показатели на застрояване и да се изследва възможното застрояване.

Конкретно инвестиционно предложение е за изграждане на 6 бр. бунгала, всяка със стъпка 6.50х4.30, около 30 кв.м. ЗП всяко.

Да се запази габарита на съществуващия местен път от изток.

ОБХВАТ И СПЕЦИФИКА НА ПРОЕКТА:

Част Геодезия:

ПУП – ПЗ за им. 15703.151.83, за който е предвидено отреждане „За жилищни терени с ниско застрояване“ със съответните показатели на застрояване.

Част Архитектурна:

Устройствена зона – жилищни терени с ниско застрояване (Жм).

За имот 15703.151.83 да се предвиди ограничителна линия на застрояване от север на 3м. от имотната граница с имоти 15703.151.90, 15703.542.11 и 15703.151.87, от запад ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната граница с имоти 15703.153.24 и

15703.153.27, ограничителна линия на застрояване от юг на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.27 /дъно на ПИ/ и от изток ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната граница с имот 15703.153.27 и на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.13 – селскостопански горски ведомствен път.

В имота няма съществуващи сгради.

Проектът за място за отдих и общуване в полите на Троянския Балкан търси баланс между уединението на съзерцателното общуване с природата и удоволствието от споделената активност в нея. Малките жилищни единици, две заслонени места за събиране, стара къща и стара плевня, са пръснати в гората и поляните, но обединени от гледка, въздух, гора и тихи свързващи пътеки и точки за наблюдение.

Зона за еко-туризъм и отдих сред природата, с 6 индивидуални жилищни единици за отсядане, разположени на метални пилоти на максимална допустима височина сред дърветата върху стръмния терен и равно-отдалечени една от друга, така че да осигурят и уединение и възможности за разходка на посетителите, спазвайки най-общо стремежа за разполагане на една къщичка на един декар земя. След проведена процедура за делба на имот 15703.151.83, съществувалите в него къща и плевня са отделени в 15703.151.90. Планира се ползването на съществуващите еднофамилна жилищна сграда и плевня от 15703.151.90, в имот 15703.151.83 под формата на приемни сграда с декинг тераса за съвместни дейности на открито с частичен навес, други възможни (например 2 зони с масички и пейки за пикник на открито, детски забавления, пързалки и люлки, зони за наблюдение от високо на панорамните гледки, всички от естествени материали и всички с акцент пълноценен отдих в контакт с природата - в нейните различни аспекти – гледки, растителност, вода, други). Вертикална планировка и благоустрояване в рамките на минимални намеси, като усилен паркови настилки, каменни или дървени пътечки и създаване на възможност, чрез периодично почистване на паднали клони и др. за развитие на растителни видове около точковите стъпки малкото на брой и площ постройки и пътечки в имота в рамките на единен замисъл, така че да се постигне максимално потапяне сред природата в нейните сезонни проявления. Обезпечаване на всички нови елементи в имота с необходимите ВИК, електро и други необходими инсталации. Уместно съчетаване на съвременна и рустикална архитектура, уместна палитра от довършителни материали и строителни системи в екстериора и интериора на сградите, с водещ конструктивен и довършителен материал – естествена дървесина и стоманена конструкция на стъпката на индивидуалните къщички, където е необходимо.

На основание чл. 31, ал. 10 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС, обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., изм. и доп.), във връзка с чл. 6а, т. 2 от същата наредба, въз основа на критериите по чл. 16 от нея, е извършена преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие, според която има вероятност ИП да окаже значително отрицателно въздействие върху популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитени зони **33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина”**.

В Оценката за степента на въздействие са взети предвид и следните принципи:

- Принципът на предпазливост, залегнал като основа за опазване на околната среда в Договора за създаване на ЕС, в конкретния случай възприет като приемане на възможно най-лошия сценарий за всяко вероятно въздействие, в рамките на научните предпоставки за съществуване на такова въздействие.

- Използване на най-добрата налична информация за провеждане на оценката.

• Връзката между чл.6 (3) на Директива 92/43/ЕИО за местообитанията, изискващ оценка на последствията за целостта и целите на всяка една зона и мрежата като цяло от една страна и чл.2 (2) на Директивата, посочващ, че мерките предприети по тази директива следва да водят до опазване или възстановяване на благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията.

2. Описание на характеристиките на други планове, програми и проекти /инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина”.

Обща оценка на кумулативното въздействие на ИП

Подходът, приложен за извършване на оценката на кумулативното въздействие, е основан на обща методологическа рамка, а именно оценка на потенциалните кумулативни въздействия на съществуващи, одобрени или в процес на одобряване и/или разработване обекти върху компонентите/фактори на околната среда като са анализирани:

1. Ефектите с натрупване – общият ефект от различни въздействия върху всеки отделен компонент/фактор на околната среда;

2. Ефектите с наслагване:

- натрупване на еднакви въздействия, което води до ново значително въздействие;
- натрупване на различни въздействия, което води до ново значително въздействие;

3. Ефектите във времето – оценка на възможни въздействия, които възникват в различните етапи на реализация на обектите (строителство, експлоатация и извеждане от експлоатация) и които водят до ново значително въздействие. Оценката на кумулативното въздействие и значимостта е извършена при отчитане на степента на въздействие върху компонентите/факторите на околната среда.

Докато индивидуалното въздействие на дадена дейност може да бъде приемливо само по себе си то в комбинация с други въздействия от други Инвестиционни предложения, може да доведе до неприемливи кумулативни въздействия.

Кумулативните въздействия са резултат от ефектите на дадено действие, свързано с определено инвестиционно предложение или дейност, комбинирани с ефектите от други проекти или дейности. Следователно при оценката на конкретно инвестиционно предложение, план или програма е важно да се вземат предвид и потенциалните кумулативни въздействия.

Има три основни типа кумулативно въздействие:

- Адитивни въздействия, при които ефектите от многобройни източници се натрупват и увеличават въздействията върху околната среда;
- Въздействия, при които множество източници си взаимодействат и причиняват нова форма на въздействие;
- Непреки въздействия, при които определена дейност, свързана с инвестиционно предложение води до действия и свързани с тях въздействия, които не са пряко свързани с инвестиционното предложение.

При идентификацията и оценката на кумулативните въздействия от строителството, предпусковите дейности (подготовка за пускане в експлоатация) и експлоатацията на Инвестиционното предложение и други предложени проекти е използван качествен подход. Идентифицирани са рецепторите на околната и социална среда, които има вероятност да се засегнат от кумулативни въздействия, като е отчетено географско и времево застъпване с инвестиционното предложение, план или програма.

Трансгранични въздействия са тези въздействия, които могат да засегнат държави, различни от държавата или държавите, в които ще се осъществява инвестиционното предложение, план или програма.

Смекчаване на въздействията - Оценката на въздействията има за цел да гарантира, че решенията, свързани с инвестиционните предложения са взети при цялостно познаване на очакваните въздействия върху околната и социална среда. Оценката на въздействията е важен етап от процеса на екологична оценка, който улеснява определянето на мерки за смекчаване на въздействията.

В българското законодателство формулировка на понятието „кумулятивни въздействия“ единствено е дадена в параграф 3, т. 10 от ДР от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата по ОС приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., в сила от 11.09.2007 г.) “Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи планове, програми и проекти/инвестиционни предложения, независимо от кого са осъществявани тези планове, програми и проекти/инвестиционни предложения. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

В тази точка ще бъдат разгледани кумулативните въздействия и връзката между всички планове, програми, проекти и инвестиционни предложения.

По експертно мнение за анализ на кумулативното въздействие от реализацията на ИП бяха разгледани всички землища в община Белене и община в границата на зоната, в които има процедираны намерения и всички землища на териториите на други общини и области, които попадат в обхвата на **ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер”** определена за за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна по чл. 6, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и **BG0002109 „Васильовска планина”** по Директива за дивите птици.

За оценката на ИП/ПП е поискана и получена информация от МОСВ – с писмо с изх. № ЗДОИД-138-4/10.11.2025 г. и Решение № ЗД-182/10.11.2025 г. (придружително писмо) и публикуваната информация на интернет страницата на РИОСВ Плевен, както и от <https://registers.moew.government.bg/ovos/> за процедури по реда на ОВОС и <https://registers.moew.government.bg/eo/> за процедури по реда на ЕО са описани инвестиционни предложения в границите на защитени зони ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина” от 2007 г. до 2025 г. във връзка с изготвяне на настоящата оценка.

Одобрените с Решение на Компетентния орган инвестиционни предложения, планове, програми и проекти, които са реализирани или се предвиждат да се реализират и попадат в границите на ЗЗ са представени в долните таблици.

До момента няма изготвени и приети от МОСВ единни критерии, методики или математически модел за изготвяне на оценка на кумулативния ефект. Всяка оценка на кумулативния ефект при оценяване на ИП би била субективна. За определяне прага на риска и по-точно пресмятане, при оценяване на съвкупното въздействие от реализацията на новоприетите зони, са разгледани всички ППП/ИП на територията на всички населени места попадащи в разглежданите ЗЗ (производства, които при изграждането и функционирането си, биха влошили показателите на околната среда).

Представени са обобщени резултати, като площите са изчислени на база всички ППП/ИП, предоставени от РИОСВ Плевен, МОСВ и съществуващите регистри. При изчислене на процента на отнемане на територия от ЗЗ, са изключени регионалните проучвания на

водоснабдяване и канализация за подообряване и развитие на ВиК мрежата, програмите за управление на отпадъците, стратегиите за развитие и план - извлечения за промяна вида на сечта и горско - стопански програми, тъй като те практически не отнемат площи от защитената зона. Изчислен е процента на отнемане на територия от одобрените ППП/ИП, които са реализирани или ще се реализират и пряко отнемат площи от тези територии. За изчисляване на кумулативния ефект, трябва да се има предвид, този процент, отнесен към териториите, които ще бъдат отнети, след реализиране на ИП.

Съгласно налични данни за обекти, планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, с чието бъдещо изграждане или едновременно експлоатация има вероятност от поява на кумулативен ефект при реализацията и на разглеждания ИП в неговата цялост, в границите на защитени зони ефектът може да бъде свързан с пряко усвояване и увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, фрагментация и други косвени въздействия - замърсяване с отпадъци, промяна на хидрологичния режим, увеличаване на фактора безпокойство и др.) и във връзка с писмо с изх. № ЗДОИД-138-4/10.11.2025 г. и Решение № ЗД-182/10.11.2025 г. на МОСВ и публикуваната информация на интернет страницата на РИОСВ Плевен, са описани инвестиционни предложения в границите на на защитени зони 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина”, във връзка инвестиционното предложение за периода от 2007 г. до 2025 г. (<http://riew-pleven.eu/naturadoc2025.html>) и https://riew-pleven.eu/doc/naturadoc/reg_Bio.xls.

Имотът за който се изготвя ИП е разположен в землището на с. Голяма Желязна, Община Троян, което е в границите на защитени зони BG0001493 „Централен Балкан- буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и BG0002109 „Васильовска планина” по Директивата за опазване на дивите птици.

По данни на РИОСВ Плевен, Решение за достъп до предоставяне на информация, с придружаваща го справка, в границите на по-горе посочените защитени зони са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с инвестиционното предложение на възложителя могат да доведат до предизвикване на отрицателен кумулативен ефект.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;

Списък на процедираните по реда на ЗБР/ЗООС инвестиционни предложения (ИП) в обхвата на дейността на РИОСВ - Плевен

№	Инвестиционно предложение	Община	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Ваканционен комплекс	Тетевен	Рибарица	I -164004	9.836
2	Вилно селище	Априлци	Априлци	039064	3.077
3	Вилно селище	Априлци	Априлци	146047	4.129
4	Изграждане на къща за отход в ПИ № 109093, с. Рибарица, община Тетевен	Тетевен	Рибарица	109093	1.062
5	Урегулиране на поземлен имот № 070075, м. Равнището, за жилищно строителство	Априлци	Априлци	070075	0.888
6	Построяване на къщи - тип апартаменти към хотелски комплекс	Троян	Чифлик	103014	8
7	Построяване на къщи - тип апартаменти към хотелски комплекс	Троян	Чифлик	10303, 103012, 103013	5.327
8	Построяване на хотелски комплекс и трафопост	Троян	Чифлик	73007	2.56
9	Изграждане на ваканционно селище с ЛПСОВ	Тетевен	Рибарица	156051, 156052	5.5

10	Строителство на ски писти и прилежаща инфраструктура	Тетевен	Шипково	217116, 217117, 217111, 217108	19.595
11	Ваканционно селище	Троян	Чифлик	071017, 071016, 071503	5.476
12	Рекреационен комплекс	Тетевен	Рибарица	083012	14.363
13	Хотелски комплекс	Троян	Чифлик	073018	3.706
14	Построяване на хотелски комплекс и трафопост	Троян	Чифлик	073007	2.56
15	Изграждане на подпорна стена	Троян	Чифлик	25053	0.569
16	Изграждане на заведение за обществено обслужване - ресторант	Троян	Чифлик	74137	0.085
17	GSM базова станция	Троян	Черни Осъм	231026	0.5
18	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Васильово	52041	3.871
19	За жилищно застрояване и образуване на УПИ II - 052042	Тетевен	Васильово	52042	1
20	Изграждане на жилищна сграда	Троян	Чифлик	74052	0.541
21	Изграждане на жилищни сгради	Троян	Чифлик	74623	0.952
22	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда за собствени нужди	Тетевен	Рибарица	132020	0.547
23	Поставяне на мобилна телекомуникационна станция	Тетевен	Рибарица	55005	0.4
24	Изграждане на жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	106032	0.547
25	Изграждане на една жилищна сграда за собствени нужди	Тетевен	Васильово	13143	0.556
26	Изграждане на вилни сгради	Троян	Чифлик	73014	0.86
27	Временна стопанска сграда до 35 кв.м по Наредба №2 за застрояване на земеделски земи	Троян	Бели Осъм	32470	0.189

28	Ел. кабелно захранване на кабел НН за съоръжение GSM базова станция	Троян	Черни Осъм	038022, 038014, 038011	1.874
29	Външно водоснабдяване на Почивен дом Славянски съюз	Троян	Чифлик	178001, 000084, 017131	309 м
30	Жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	УПИ III - 159037	0.608
31	Семеен хотел със снекбар	Априлци	Априлци	52218.198.104	2.759
32	Семеен хотел с бистро	Априлци	Априлци	52218.198.105	1.66
33	Жилищно застрояване	Тетевен	Дивчовото	2113	2
34	Промяна предназначението на ПИ 123020	Тетевен	Рибарица	123020	1.047
35	Изграждане на жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	155012	1.122
36	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	168058	2.854
37	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	57003	1.986
38	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	57006	2.372
39	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	57004	3.396
40	Строителство на хотелски комплекс, 3 курортни селища и принадлежаща инфраструктура	Тетевен	Рибарица	217114, 217115, 2171133, 217116	33.692
41	Изграждане на ски влек и техническа инфраструктура	Троян	Бели Осъм	028041, 028045	530.60 м
42	Изграждане на заведение за обществено обслужване	Троян	Бели Осъм	28044	9.5
43	Изграждане на МВЕЦ Жеравица	Троян	Черни Осъм	283014	1.541
44	Изграждане на санаториален възстановителен комплекс за следоперативен престой на сърдечно и белодробно болни с индивидуален режим и интегриран старчески дом с хотелска част	Тетевен	Рибарица	595	2.907
45	Изграждане на санаториален възстановителен комплекс за следоперативен престой на сърдечно и белодробно болни с индивидуален режим и интегриран старчески дом с хотелска част	Тетевен	Рибарица	241106	9.837
46	Изграждане на заведение за хранене - ресторант	Тетевен	Рибарица	244066	9.837
47	Изграждане на ски влек	Троян	Бели Осъм	028041, 028045, 002796	530.60 м
48	Урегулиране на поземлени имоти	Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4.62
49	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	244053	6.000
50	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	244054	5.911
51	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	244055	5.912
52	Изграждане на жилищни сгради, пречиствателна станция и трафопост	Троян	Чифлик	025053	0.569
53	Строителство на едноетажна жилищна сграда за собствени нужди в поземлен имот	Тетевен	Тетевен	055169	0.702
54	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	168058	2.854
55	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	057003	1.986

56	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	140015	2.948
57	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	122036	7.008
58	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради за собствени нужди	Тетевен	Рибарица	138033	3.147
59	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	057004	3.296
60	Ниско жилищно застрояване - жилищна сграда	Троян	Чифлик	025047, 015055	5.143
61	Ниско жилищно застрояване - жилищна сграда	Троян	Чифлик	025050	3.421
62	Изграждане на жилищна сграда на два етажа с площ 150 кв. м.	Тетевен	Рибарица	147023	2.641
63	Изграждане на жилищна сграда вила	Априлци	Априлци	52218.231.4	1.821
64	Изграждане на жилищна сграда - вила	Априлци	Априлци	52218.253.56	4.122
65	Строителство на 5 броя жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	155005	2.923
66	Строителство на 5 бр. жилищни сгради в имот № 054307 и строителство на 6 бр. жилищни сгради в имот № 054306 в землището на гр. Тетевен	Тетевен	Тетевен	054307, 054306	13.292
67	Построяване на жилищна сграда /вила/	Тетевен	Рибарица	129040	3
68	Строителство на 1бр. многофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	187027	7.628
69	Строителство на 5 броя жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	159029	3.954
70	Строителство на 5 броя жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	159027	3.957
71	Строителство на 6 броя жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	156029	5.823
72	Изграждане на жилищна сграда за жилищни нужди и обществено обслужване	Априлци	Априлци	52218.253.40	3.329
73	Строителство на еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	168098	4.307
74	Изграждане на жилищен комплекс	Тетевен	Рибарица	083021	5.934
75	Жилищно застрояване с височина до 10 м	Троян	Чифлик	71024	0.5
76	Урегулиране на ПИ № 067145 и ПИ № 067156, м. Чикяровото, гр.Тетевен за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4.620
77	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	145039	2.217
78	План за уреждане на ПИ 109099 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109099	1.048

79	План за урегулиране на ПИ 109098 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109098	1.978
80	План за урегулиране на ПИ 109073 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109073	4.601
81	Вилна сграда	Угърчин	Лесидрен	013415; 43325.170.139	2.247
82	Построяване на временна стопанска постройка до 24 кв. м	Троян	Балканец	10176	0.232
83	Жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	УПИ I - 109092	1.379
84	Изграждане на една еднофамилна жилищна сграда в	Тетевен	Тетевен	054288	1
85	Изграждане на една еднофамилна жилищна сграда	Тетевен	Тетевен	054291	1
86	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	118018	1.632
87	Изграждане на жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	101013	1.046
88	Изграждане на една жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	101017	1
89	Строителство на 6 бр. жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	155018	5.795
90	Жилищно строителство с височина до 10 м и обществено обслужване	Троян	Чифлик	021110	2.948
91	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	083022	3.506
92	Изграждане на 2 бр. жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	000565	4
93	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	000580	4.177
94	Урегулиране на ПИ № 055163, м. Атанашкото	Тетевен	Тетевен	055163	5.732
95	Изграждане на две едноетажни жилищни сгради засобствени нужди	Тетевен	Рибарица	049044	2.047

96	Построяване на садки и къщи с цел рибопроизводство, отдиш и воден спорт	Тетевен	Дивчовото	20996.1.110, 20996.25.17,	18.41
97	Изграждане на комплекс от жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	057006	2.372
98	Строителство на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	244064	9
99	Изграждане на мобилна телекомуникационна базова станция	Тетевен	Рибарица	62579.222.2	0.5
100	Строеж на 7 бр. свободно стоящи самостоятелни сгради	Тетевен	Тетевен	УПИ I-55011	5
101	Изграждане на приемно- предавателна станция, м. Бъковото	Троян	Чифлик	81476.168.32	1.499
102	Изграждане на руслова МВЕЦ Велчево 1 на река Видима, местността Сечина лъка	Априлци	Велчево	река Видима	1
103	Изграждане на руслова МВЕЦ Велчево на река Видима, на ката дъно на река 396,	Априлци	Велчево	река Видима	1
104	Разширение на съществуващ хотелски комплекс Веника Палас	Троян	Чифлик	071017, 071016, 071503	5.475
105	Външно ел. захранване на приемно- предавателна станция на БТК - УТ5427	Троян	Чифлик	81476.168.32, 81476.168.29	0.559
106	Изграждане на жилищна сграда	Априлци	Априлци	52218.898.56	2.538
107	Изграждане на жилищна сграда	Априлци	Априлци	52218.898.43	2.71
108	Жилищно застрояване с малка височина	Тетевен	Рибарица	000546	1
109	Жилищно застрояване в м. Заводна	Тетевен	Рибарица	145031	1.638
110	Жилищно строителство - жилищна сграда за собствени нужди	Троян	Чифлик	81476.74.5	0.435
111	Изграждане на една жилищна сграда	Троян	Чифлик	81476.73.20	1.056
112	Построяване на еднофамилна едноетажна къща	Априлци	Априлци	52218.180.59	0.563
113	Жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	72343.54.89	2.753
114	Изграждане на индивидуална жилищна сграда	Априлци	Априлци	52218.198.53	0.579
115	Изграждане на две индивидуални жилищни	Априлци	Априлци	52218.198.54	2.34
116	Изграждане на жилищна сграда	Тетевен	Рибарица	62579.121.32	1.934
117	Изграждане на жилищна сграда за собствени нужди	Тетевен	Тетевен	72343.55.197, 72343.55.198	1.858
118	Инвестиционен проект за подобряване и развитие на инфраструктурата за питейни и отпадъчни води на гр. Тетевен - довеждащ колектор до ПСОВ, нова канализационна мрежа и подмяна на част от амортизирана водопроводна мрежа	Тетевен	Тетевен	72343.500.2008	25.128
119	Временен противопожарен водоем за неприкосновен противопожарен запас от вода	Троян	Бели Осъм	03489.28.58, 03486.28.59	13.24
120	Строителство на три броя къщи за гости	Троян	Чифлик	81476.11.11	2.109
121	Изграждане на жилищна сграда на един етаж	Тетевен	Рибарица	62579.121.10	1.632
122	Изграждане на един брой	Тетевен	Рибарица	62579.12.10	3.749
123	Изграждане на жилищна сграда	Троян	Чифлик	81476.195.8	1
124	Изграждане на жилищна сграда	Троян	Чифлик	81476.512.93	0.5
125	ПУП - ПРЗ за терен за жилищно застрояване	Тетевен	Тетевен	72343.54.195	0.687
126	Изграждане на една жилищна сграда в ПИ № 52218.253.40, гр. Априлци	Априлци	Априлци	52218.253.40	3.329
127	Изграждане на жилищна сграда в ПИ № 62579.121.10,	Тетевен	с. Рибарица	62579.121.10	1,632
128	Изграждане на жилищна сграда за социални услуги - резидентен тип	Тетевен	Рибарица	62579.241.106	9.837
129	Изграждане на нова жилищна сграда и допълващо застрояване към нея	Тетевен	Рибарица	62579.62.559	3.001

130	ИП Промяна начина на трайно ползване на земя в ПИ №, № 62579.185.11 и 62579.185.12 от "ливада" в "овощна градина"	Тетевен	с. Рибарица	62579.185.11 и 62579.185.12	5.001 7.220
131	Рибарник Динките в местността "Черна река", с. Рибарица,	Тетевен	Рибарица	62579.117.601	0.42
132	Изграждане на къща за гости	Тетевен	с. Рибарица	62579.164.2	4.034
133	Изграждане на нова жилищна сграда и допълващо застрояване към нея в	Тетевен	Черни Вит	80902.241.373	0.472
134	Добив на полезни изкопаеми - скалнооблицовъчни материали (червен пясъчник) в находище "Краварника",	Угърчин	Кирчево	017013, 042048	22.979
135	Възстановяване на полуразрушена съществуваща жилищна сграда	Тетевен	Глогово	ПИ №044046	1.025
136	Изграждане на жилищна сграда в ПИ № 185078, с. Рибарица.	Тетевен	Рибарица	ПИ №185078	4.114
137	Бетонен комплектен трансформаторен пост (БКТП) в ПИ № 62579.168.90, с. Рибарица, кабел СрН-20 kV и кабел НН	Тетевен	Рибарица	ПИ № 168.90, № 159.30, 159.316, 168.101, 501.514, 501.517	1.949; 7.628; 10.093; 15.437; 19.775; 9.094
138	Промяна начина на трайно ползване на ПИ №62579.75.21, с. Рибарица, община Тетевен, от "ливада" в "нива"	Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.75.21	14.442
139	Промяна начина на трайно ползване на ПИ №20996.15.101, с. Дивчовото, от "ливада" в "друг вид земеделска земя"	Тетевен	Дивчовото	ПИ №20996.15.101	4.703
140	Изграждане на жилищна сграда в ПИ №62579.106.32, м. "Мазъта", с. Рибарица	Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.106.32	0.547
141	Еднофамилна жилищна сграда за собствени нужди	Тетевен	Рибарица	ПИ № 62579.132.20	0.547
142	Реконструкция, пристрояване и надстрояване на жилищна сграда за собствени нужди в УПИ I - 746, кв. 12, гр. Тетевен,	Тетевен	Тетевен	УПИ I - 746, кв. 12	0.262
143	Плътна ограда с височина до 2.20 м в ПИ № 10272.501.206, с. Васильово	Тетевен	Васильово	ПИ № 10272.501.206	0.546
144	Промяна на начина на трайно ползване на общински поземлен имот (ПИ) № 038005, м. "Елов дол", с. Глогово,	Тетевен	с. Глогово	038005	1.307
145	Изграждане на нова жилищна сграда до 180 кв. м	Тетевен	Рибарица	62579.168.25	2.576
146	Разширение семейна база за почивка и развлечения	Угърчин	Лесидрен	43325.167.39	2.111
147	Промяна начина на трайно ползване на земя на ПИ №060007 от "пасище, мера" в „нива"	Червен бряг	Лепица	ПИ №060007	0.961
148	Промяна на начина на трайно ползване на ПИ №52218.180.35, гр. Априлци,	Община Априлци	гр. Априлци	52218.180.35	0.303
149	Създаване на овощна градина в ПИ №62579.171.9, з-ще с. Рибарица	Тетевен	Рибарица	62579.171.9	7.033
150	Създаване на трайно насаждение - орехи	Троян	с. Бели Осъм	03486.30.221	4.914
151	Създаване на трайно насаждение - орехи	Троян	с. Бели Осъм	03486.30.225	5.079
152	Създаване на трайни насаждения	Троян	с. Бели Осъм	03486.30.225, 03486.30.221, 03486.30.162	12.598
153	Строителство на път и мост над р. Къкриня	Тетевен	Рибарица	62579.168.91 62579.164.2	18 метра
154	Строителство на къща за гости	Тетевен	Рибарица	62579.164.2	4.033
155	Ремонт на производствена сграда за бутилиране на изворна вода	Тетевен	Дивчовото	20996.12.51	1.765

156	Реконструкция на въздушна мрежа НН с ВКЛ и изнасяне на електромерни табла от ТП-23 „Маришница”, м. Маришница, гр. Априлци, Община Априлци	Априлци	Априлци	52218.544.104, 52218.923.508, 52218.832.855, 52218.834.507, 52218.834.853, 52218.919.22, 52218.919.39	1402 метра
157	Външно електрозахранване на ЖС в УПИ 1-109092, м. "Явор дял", земл. на с. Рибарица, общ. Тетевен	Тетевен	Рибарица	62579.88.25, 62579.109.479, 62579.120.412, 62579.121.418	153 метра
158	Изграждане на жилищна сграда за собствени нужди	Тетевен	Тетевен	500.5372	1.084
159	Изграждане на жилищна сграда (къща)	Троян	Чифлик	81476.18.12,	0.608
160	Строителство на комбинирана спортна площадка	Тетевен	Рибарица	62579.164.3	2.044
161	Изграждане на 3 бр. къщи за гости	Тетевен	Рибарица	62579.145.54	5.9
162	Изграждане на базова станция с честота и обхват от 900 до 2100 Mhz	Тетевен	Рибарица	62579.157.8	0.281
163	Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в това число и помещение за обитаване	Тетевен	Рибарица	62579.150.9	2.972
164	Създаване на нива в ПИ 62579.132.43, 3- ще с. Рибарица, общ. Тетевен	Тетевен	Рибарица	62579.132.43	3.096
165	Цех за преработка на свинско месо и административно - складова част, ПИ № 68076.264.15, с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.264.15	4.596
166	Разширение на съществуващ цех за бутилиране на изворна вода	Тетевен	Дивчовото	20996.12.51, 20996.12.47, 20996.12.49	5.768
167	Реконструкция, преустройство и промяна на предназначението на съществуваща нискоетажна жилищна сграда в рекреационен обект за сватбени церемонии	Тетевен	Рибарица	62579.501.191	2.029
168	Монтиране на два броя преместваеми контейнери за съхранение на селскостопански инвентар и селскостопанска продукция	Троян	Чифлик	81476.401.1	0.517
169	Изграждане на складова постройка и басейни за малки рибки	Тетевен	Рибарица	62579.117.601	2.911
170	Създаване на овощна градина	Тетевен	Тетевен	72343.53.305 72343.53.306	5.999 2.000
171	Изграждане на жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	62579.83.23	3.387
172	Изграждане на фотоволтаичен парк с мощност 4.95 MW	Тетевен	Дивчовото	20996.17.57	81.985
173	Изграждане на рибен проход на водохващането на ВЕЦ "Черни Вит" на р. Черни Вит	Тетевен	Черни Вит	ПИ № 80902.23.172	0
174	Реконструкция и изместване на въздушна мрежа НН с ВКЛ и изнасяне на електромерни табла от ТП - 11	Тетевен	Рибарица	62579.501.517; 62579.501.571; 62579.501.573; 62579.501.574; 62579.168.101; 62579.167.101; 62579.159.405; 62579.159.316	
175	Изграждане на селскостопанска сграда за отглеждане на крави и телета и обслужваща сграда	Троян	Борима	05445.37.66	0
176	Изграждане на животновъдна ферма" в местността "Гушковица"	Угърчин	с. Сопот	ПИ №68076.264.11	
177	Изграждане на мост в ПИ № 20996.8.89, свързващ ПИ № 20996.8.94 и ПИ № 20996.12.41, с. Дивчовото	Тетевен	с. Дивчовото	20996.8.89	0.024

178	Изграждане на спортна площадка с тенис корт и фитнес уреди“	Троян	с. Чифлик	81476.18.31	1.730
179	Изграждане на сграда на допълващото застрояване за съхранение на инвентар и техника“	Тетевен	Тетевен	72343.50.112	0.446
180	Изграждане на свободно разположена, едноетажна стопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, включително помещения за обитаване в нея	Тетевен	с. Рибарица	62579.88.23	1.600
181	Изграждане на еднофамилна жилищна сграда и допълващо застрояване към нея	Тетевен	с. Дивчовото	20996.12.89	2.422
182	Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, включително помещения за обитаване в нея	Тетевен	Тетевен	72343.54.358	9.369
183	Изграждане на селскостопанска сграда за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар“	Тетевен	с. Рибарица	62579.89.12	2.511
184	Изграждане на две едноетажни сгради с жилищно предназначение	Тетевен	с. Рибарица	62579.168.51	2.000
185	Изграждане на три броя еднофамилни къщи	Тетевен	с. Рибарица	62579.129.47	6.305
186	Изграждане на вилно селище в гр. Априлци, област Ловеч	Априлци	Гр. Априлци	40049	7.413
187	Жилищно строителство	Троян	с. Черни Вит	80981.283.9	1.599
188	Рекреационни обекти и съоръжения и паркинг към семеен хотел	Априлци	Гр. Априлци	52218.547.370	2.262
189	Изграждане на вилна сграда	Тетевен	Тетевен	72343.31.121	1.041
190	Изграждане на 12 бр. ваканционни бунгала и навес за временен престой на коне	Тетевен	Тетевен	72343.54.314, 72343.54.443, 72343.54.376	16.400
191	Изграждане на еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Тетевен	72343.54.444	27,085

Общо в контролираната от РИОСВ Плевен част от 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са заявени 191 инвестиционни предложения.

От тях 1 е за добив на полезни изкопаеми - скалнооблицовъчни материали на площ от 22.979 дка, като след изчерпване на запасите площта на находището ще бъде рекултивирана. Две ИП са за изграждане на малки ВЕЦ, 1 за ски влек с дължина 530,6 м и 6 за реконструкции и ремонти на съществуващи сгради и съоръжения. Броят на ИП за селскостопански дейности, създаване на трайни насаждения и отглеждане на риба е 12, 1 ИП е за реконструкция на съществуващи съоръжения и 1 за създаване на рибен проход, 1 за мост на река, а за фотоволтаичен парк с площ 81.985 дка е заявено 1 ИП. Общата площ, която ще бъде увредена поради застрояване след реализиране на по-голямата част от заявените ИП, които са за жилищно и друг вид строителство в защитената зона е 272.108 дка (0,0196% от територията на защитената зона).

Планове, програми и проекти (ППП) в обхвата на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер”

По данни на **МОСВ – с писмо с изх. № ЗДОИГ-138-4/10.11.2025 г. г. и Решение № ЗД-182/10.11.2025 г. и публикуваната информация на интернет страницата на РИОСВ Плевен, както и от <https://registers.moew.government.bg/ovos/> за процедури по реда на ОВОС и <https://registers.moew.government.bg/eo/> за процедури по реда на ЕО** в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна са процедирани планове и програми които заедно с които заедно с инвестиционното предложение на възложителя могат да доведат до предизвикване на отрицателен кумулативен ефект. По-голямата част от тях са горскостопански планове и програми, а останалите са общински, общи устройствени

планове, програми и стратегии и планове за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ).

Горскостопански планове, програми и план извлечения за вида на сечите;

Свързани са с начина на стопанисване на горите и извежданите в тях сечи. Изготвят се конкретно за всеки отдел по ЛУП на стопанисващите горите юридически и физически лица и техният брой е над 2000. Не променят вида на територията и всички територии за които се изготвят запазват предназначението си като гори. Основните видове сечи които се предвиждат с горскостопанските планове са за обновяване на горите (възобновителни сечи), за осветление на горските култури, за осветление на културите и превръщане (от издънкови в семенни). Тъй като териториите за които се прилагат запазват предназначението си реализирането им не води до натрупване на отрицателен кумулативен ефект изразяващ се в унищожаване на природни местообитания. Плановете се изготвят за ограничени територии в които дейностите са ограничени във времето от няколко месеца до 2-3 години в зависимост от големината на горския участък, като след приключването на предвидените дейности се преминава към реализирането на предвидения за друг участък план, поради което реализирането на плановете не води до натрупване на кумулативен ефект от шум, антропогенно присъствие и прогонване на видове от заеманите от тях местообитания.

Общински планове, програми и стратегии;

Програма за управление на отпадъците за периода 2008 - 2012 г. на община Априлци, част от Програма за опазване на околната среда;

Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците за периода 2010-2020 на община Тетевен като част от Програмата за опазване на околната среда на община Тетевен за периода 2010-2020г. (по чл.79 от ЗООС);

Стратегия за местно развитие на МИГ - Троян, Априлци, Угърчин;

Стратегия за водено от общностите местно развитие на МИГ - Тетевен;

Общ устройствен план на община Тетевен;

Общ устройствен план на Община Априлци;

Общинска програма за опазване на околната среда, 2016 - 2020 г.

Актуализирана програма за управление на отпадъците 2016 - 2020 г. на Община Тетевен

Актуализирана общинска програма за управление на отпадъците 2017 - 2020 г.

Изменение на ОУП на Община Априлци;

Поради характера си, програмите за дейности, свързани с опазването на околната среда не водят до натрупване на отрицателен кумулативен ефект. След направените редукции и отпадане на част от предвидените УЗ в предварителния ОУП на Община Тетевен (Становище по екологична оценка ПН 2-2 ЕО/2020г на РИОСВ Плевен) засягането на природни местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” ще бъде незначително без натрупване на значителен отрицателен ефект в резултат на прилагането на ИП.

В предвижданията на проекта за ОУП на Община Априлци в границите на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” новопредвидените УЗ включват само съществуващи урбанизирани територии и овощни градини. Съгласно становище по екологична оценка ПН 1-1 ЕО/2017 г. на РИОСВ Плевен не се създава значителен отрицателен ефект в резултат на прилагането на ОУП на Община Априлци.

Планове за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ);

От Плановете за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) с цел промяна на предназначението на земите от земеделски за неземеделски цели, предимно жилищно

строителство в границите на защитената зона са процедирани следните.

Списък на процедираните по реда на ЗБР/ЗООС План за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) в обхвата на дейността на РИОСВ - Плевен

№	Вид на плана	Община	Землище	ПИ №	Площ (дка)
1	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	084016	8.407
2	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	гр. Тетевен	048110	3
3	План за регулация и План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	гр. Тетевен	048111	9.090
4	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	133011	0.924
5	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	129050	9.639
6	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	122032	1.747
7	План за урегулиране на План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	122020	1.449
8	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	122025	2.681
9	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	133010	1.128
10	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	132042	1.085
11	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	188014	3.184
12	План за урегулиране на ПИ № План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	120013	3.353
13	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109076	2.168
14	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109075	2.168
15	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109074	1.616
16	План за урегулиране на ПИ № План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109077	2.169
17	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109091	1.299
18	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	109100	1.928
19	Ниско жилищно застрояване - жилищна сграда	Троян	Чифлик	025047, 015055	5.143
20	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Дивчовото	20996.5.94	0.717
21	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	044129	1.379
22	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	055203	7.356
23	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	120012	1.423
24	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	129037	1.581
25	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Рибарица	133018	5.995
26	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство ПИ № 164010, м Копчов лък	Тетевен	Рибарица	164010	2.865
27	План за регулация и застрояване (ПУП- ПРЗ), за две еднофамилни жилищни сгради	Тетевен	Рибарица	62579.136.21	4.618
28	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	054097	1.332

29	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	055166	1
30	План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство "	Тетевен	Рибарица	62579.145.47	2.385
31	ПУП-ПРЗ за ниско жилищно застрояване	Тетевен	Тетевен	72343.50.154	1.012
32	План за урегулиране с цел обособяване на нов УПИ IV	Тетевен	Рибарица	62579.120.31	2
33	ПУП-ПРЗ за "Жилищно строителство"	Тетевен	Тетевен	72343.53.125	0.616
34	"ПУП-ПРЗ, за отреждане за "Жилищно застрояване"	Тетевен	Тетевен	72343.53.114	4.454
35	Подробен устройствен план (ПУП) за "Жилищно застрояване"	Тетевен	Тетевен	72343.55.203	7.356
36	План за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) за жилищно строителство	Угърчин	с. Сопот	68076.264.13	2.222
37	План за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	с. Рибарица	62579.185.78	4.112
38	Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ)	Тетевен	Рибарица	62579.500.278	0.514
39	Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване (ПУП _ ПРЗ) за жилищно строителство	Троян	Шипково	83212.136.1	0.900
40	План „Учредяване право на ползване на земеделска земя за неземеделски нужди	Тетевен	Бабинци	002086	1.417
41	Подробен устройствен план - План за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ)	Априлци	Априлци	52218.853.59	1.6
42	ПУП - ПРЗ за жилищна сграда	Тетевен	с. Рибарица	62579.156.49	2.961
43	„План за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) за жилищно строителство	Тетевен	с. Рибарица	62579.505.559 62579.135.6 62579.135.15	3,429
44	„План за регулация и застрояване (ПУП - ПРЗ) за Ов1	Тетевен	с. Рибарица	62579.168.71	1,487
45	План за урегулиране	Тетевен	с. Рибарица	62579.122.3 62579.122.2	10,718
46	Жилищна сграда и допълващо застрояване (лятна кухня)	Тетевен	с. Рибарица	62579.138.30	0.400
47	Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ) за Ов1	Тетевен	с. Рибарица	62579.168.81	1,999

По данни на РИОСВ Плевен, в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан- буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна са процедурирани 47 ПУП-ПРЗ, с които след преотреждането на начина на трайно ползване на земите се дава възможност за застрояване на територии в границите на защитената зона с обща площ 140.026 дка, съставляващи 0,01% от територията на защитената зона.

Така общата засегната площ от ИП и ПП в териториалния обхват на РИОСВ – Плевен е в размер на 412,134 дка или 0,029%.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;

Горскостопански план (ГСП) на общински горски територии на община Етрополе, териториален обхват на ТП ДГС „Етрополе”.

Горскостопански план (ГСП) за общински гори, собственост на община Тетевен, попадащи в землището на с. Брусен (община Етрополе), териториален обхват на ТП ДГС „Етрополе“, Софийска област,

Горскостопански план (ГСП) и план за защита от пожари (ПЗП) за общински гори, попадащи в община Своге, Софийска област, в териториалния обхват на ТП ДГС „Своге” и ДЛС „Витиня” на СЗДП - гр. Враца,

Общ устройствен план на община Челопеч

Общ устройствен план на община Мирково

Общ устройствен план на Община Златица

Общ устройствен план на община Пирдоп

Стратегия за водено от общностите местно развитие на сдружение Местна инициативна група "Етрополски Балкан" за периода 2014 - 2020 г.

Програма за управление на отпадъците на община Етрополе за периода 2017 - 2020г.

Регионална програма за управление на отпадъците на регионално сдружение „Средногорие еко”, включващо общините Златица, Антон, Мирково, Чавдар, Пирдоп, Челопеч и Копривщица

Местна стратегия за развитие (МСР) на „Местна инициативна група Пирдоп, Копривщица и Антон” (МИГ Пирдоп, Копривщица и Антон) за периода 2016 - 2020 г.

Стратегия за водено от общностите местно развитие (СВОМР) на „Местна инициативна група (МИГ) - Чавдар, Златица, Мирково и Челопеч” за периода 2017 - 2020г.

План за интегрирано развитие на община Мирково за периода 2021- 2027 г.

Програма за опазване на околната среда на Община Етрополе за периода 2021- 2025г.

Програма за управление на отпадъците (ПУО) на община Етрополе 2021-2026 г.

В проектите за ОУП на общините Челопеч, Мирково, Златица и Пирдоп няма предвидени нови устройствени зони в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан- буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и отрицателен кумулативен ефект върху защитената зона не се отчита. Такъв не се отчита и от общинските планове програми и стратегии за развитие на местните инициативни групи и общности.

Заявените за одобряване горско стопански планове не променят вида на територията и са свързани със стопанисване на горите по предназначение и опазването им от пожари. Реализирането им не води до натрупване на кумулативен ефект от намаляване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете, които се опазват в защитената зона, шум, антропогенно присъствие и прогонване на видове от заеманите от тях местообитания.

По данни на РИОСВ Велико Търново в границите на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с предложения за изготвяне план могат да доведат до предизвикване на кумулативен ефект.

ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

Инвестиционни предложения в обхвата на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

№	Инвестиционно предложение	Община	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Жилищно строителство	Севлиево	Стоките	169042	2.419
2	Жилищно строителство	Севлиево	Стоките	169044	2.419
3	Жилищно строителство	Севлиево	Стоките	169035	2.419
4	Вила за собствени нужди	Севлиево	Стоките	062002	2.521
5	Изграждане на спортна площадка - тенис корт	Севлиево	Стоките	172027	1.065
6	Малка ВЕЦ	Севлиево	Габрово	168032	1
7	Промяна предназначението на земеделска земя за изграждане на обект Къща за гости, басейн и барбекю	Севлиево	Стоките	063031	4.571
8	Проектиране и монтаж на система за усвояване на енергия от възобновяеми енергийни източници за нуждите на Посетителски информационен център "Узана"	Габрово	Габрово	14218.773.1	0.1
9	Изграждане на къщи за гости в махала Джалаловци, село Валевци,	Севлиево	Стоките	167025	3.187
10	Горски автомобилен път Кладев рът - Осеникова поляна	Севлиево	Стоките	000387, 000371, 000208	18
11	Горски автомобилен път Марински кладенец - Зеленикова поляна	Севлиево	Стоките	000385;000386; 000388; 000396; 000897; 000899; 000902; 000903; 000904; 000906; 000927	24.800
12	Разширение на площадка на „Балканско ехо“ ЕООД	Севлиево	Кръвеник	153003	2.458
13	Изграждане на овцеферма с капацитет до 50 бр. овце	Севлиево	Стоките	179065	5.209
14	Основен ремонт на горски път „Мали Бухал“	Севлиево	Стоките	000405	11,746
15	Отглеждане на трайно насаждение със сини сливи	Севлиево	Стоките	063023	1.913
16	Създаване на овощна градина със сини сливи	Севлиево	Стоките	062007, 062010, 063005, 062004, 169022	12.229
17	Създаване на овощна градина със сини сливи	Севлиево	Стоките	167030, 167031	7.2
18	Засаждане и отглеждане по биологичен начин на овощни градини със сини сливи	Севлиево	Стоките	168052, 168063, 168065	7.5
19	Частично изменение на трасето на горски автомобилен път „Кладев рът - Осеникова поляна“, в участъка от км 0+720,46 до км 1 + 101,33	Севлиево	Стоките	000387, 000796	7.777

20	Частично изменение на трасето на горски автомобилен път „Марински кладенец - Зеленикова поляна“, в участъци от км 2+120 до км 2+416,47 и от км 5+361,36 до км 5+579,42	Севлиево	Стоките	000396, 000906	2.058
21	Къща за гости с барбекю - основно и допълващо застрояване	Севлиево	Стоките	063031	4.571
22	Ремонт, реконструкция и разширение на хотел и СПА	Габрово	Габрово	14218.778.46, 14218.778.152	15.561

В частта от 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер“, която е в обхвата на РИОСВ Велико Търново съгласно предоставените ни данни са заявени 22 ИП. От тях 1 е за реконструкция на съществуващо съоръжение, 2 са за усвояване на енергия от възобновяеми енергийни източници на площ от 1,1 дка, 5 са за прокарване и реконструкция на горски пътища на които не се полага трайна настилка, 4 за създаване и отглеждане на трайни насаждения-сливи, 1 ИП е за създаване на спортна площадка - тенис корт и 10 на площ от 29.774дка са свързани с трайно увреждане на терените на които ще се реализират поради строителство на сгради и съоръжения. Общата засегната площ е в размер на 140,723 дка или 0,01%.

Съгласно предоставените ни от РИОСВ Велико Търново част от заявените ИП попадат в границите на територии, определени като природни местообитания 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс, 6520 Планински сенокосни ливади, 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*, 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*, 91W0 Мизийски букови гори, 91E0 Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) местообитания на пеперудата (*Lycaena dispar*), бръмбара рогащ (*Lucanus cervus*), алпийската розалия (*Rosalia alpina*), буков сечко (*Morimus funereus*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), видра (*Lutra lutra*), европейски вълк (*Canis lupus*), кафява мечка (*Ursus arctos*), лалутер (*Spermophilus citellus*) и от прилепите малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*).

Трайно увреждане поради застрояване на природно местообитание 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс ще бъде предизвикано от 2 ИП, докато възможните промени в останалите природни местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в защитената зона ще бъдат основно поради прокарването на горски пътища и създаването на трайни насаждения.

Планове, програми и проекти (ППП) в обхвата на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер“

Планове за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ)

По данни на РИОСВ Велико Търново в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер“ по директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна е заявен за одобряване 1 ПУП-ПРЗ - ПУП-план за регулация и застрояване на курортен комплекс „Узана“ с обхват 1846 дка.

Горскостопански планове, програми и план извлечения за вида на сечите;

Свързани са с начина на стопанисване на горите и извежданите в тях сечи. Изготвят се конкретно за всеки отдел по ЛУП на стопанисващите горите юридически и физически лица и техният брой в обхвата на дейността на РИОСВ Велико Търново е 29. Не променят вида на територията и всички територии за които се изготвят запазват предназначението си като гори. Основните видове сечи които се предвиждат с горскостопанските планове са за обновяване на горите (възобновителни сечи), за осветление на горските култури, за осветление на културите и превръщане (от издънкови в семенни). Тъй като териториите за които се прилагат запазват предназначението си реализирането им не води до натрупване на отрицателен кумулативен

ефект изразяващ се в унищожаване на природни местообитания и местообитания на видовете, които се опазват в защитената зона.. Плановете се изготвят за ограничени територии в които дейностите са ограничени във времето от няколко месеца до 2-3 години в зависимост от големината на горския участък, като след приключването на предвидените дейности се преминава към реализирането на предвидения за друг участък план, поради което реализирането на плановете не води до натрупване на кумулативен ефект от шум, антропогенно присъствие и прогонване на видове от заеманите от тях местообитания.

Общински планове, програми и стратегии;

Общ устройствен план на община Севлиево;

План за интегрирано развитие на община Габрово за периода 2021-2027 г.

Горскостопански планове и програми;

Лесоустройствена програма на имот № 489009, землище на с. Стоките, общ. Севлиево, обл. Габрово

Лесоустройствена програма на имот № 489010, землище на с. Стоките, общ. Севлиево, обл. Габрово

План за частично изменение на лесоустройствен проект на Държавно ловно стопанство Росица от 2003 г.

План-извлечение за промяна вида на сечта през 2014 година на ТП Държавно ловно стопанство Росица

Инвентаризация, горскостопански план и план за защита от пожари на горските територии, собственост на община Севлиево

Горскостопанска програма на имот с кадастрален номер 428007 в землището на с. Стоките, общ. Севлиево

Горскостопанска програма на имоти с кадастрални номера 416012, 416013, 418001, землище на с. Стоките, общ. Севлиево

Горскостопанска програма на имот с кадастрален номер 421007 в землището на с. Стоките, общ. Севлиево

План-извлечение за промяна вида на сечта през 2021 г. на ТП Държавно ловно стопанство Росица

Свързани са с начина на стопанисване на горите, без да се променя начина им на трайно ползване и не водят до натрупване на отрицателен кумулативен ефект.

Направеният анализ води до заключението, че до момента, в национален мащаб, върху 33 „Централен Балкан - буфер” (BG0001493) е генерирано кумулативно въздействие от заявените 269 инвестиционни предложения, 44 ПУП-ПРЗ с отреждане за жилищно строителство, като общата площ, която ще бъде увредена поради застрояване, монтиране на фотоволтаични съоръжения и добив на полезни изкопаеми след реализиране на всички заявени ИП ще бъде 2917.282 дка представлява 0,21% от защитената зона. Заявените на територията на защитената зона повече от 2000 горскостопански плана (лесоустройствени проекти и планове за дейности в горите) са свързани с начина на стопанисване на горите, съгласно издадените от компетентните органи решения с които са одобрени не са свързани с начина на трайно ползване на горите и не водят до унищожаване на природни местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в защитената зона и заедно с инвестиционните предложения за различни селскостопански дейности при които се спазва начина на трайно ползване на земите въпреки големият им брой и обхваната площ не водят до

натрупване на отрицателен кумулативен ефект.

По данни на РИОСВ Стара Загора в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с предложения за изготвяне план могат да доведат до предизвикване на кумулативен ефект.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;

Инвестиционни предложения в обхвата на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна:

№	Инвестиционно предложение	Община	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Монтиране на 9 ветрогенератора	Казанлък	Енина	000655	14.400
2	Електротрасе 110kV от ел подстанция „Ветроком“ до електропровод 110kV „Освобождение“	Казанлък	Енина Крън	309001,000636, 000639,000079, 000110,000330 ,	0,039
3	Полагане на подземен кабел 20 kV с дължина 2831,2м	Казанлък	Ясеново	204008	9.534
4	Изграждане на 4 сгради за отдиш	Павел баня	Скобелево	062002	1.065
5	Реконструкция и разширение на рекреационна зона	Казанлък	Крън	000491	235,397
6	Разработване на находище за строителни материали „Шейново“	Казанлък	Шейново	168032	26.419
7	Монтиране на 6 ветрогенератора	Павел баня	Габерово	000086	6.033
8	Изграждане на МВЕЦ „Селце“	Мъглиж	Селце	р. Сеченска	0.989
9	Комплекс за отдиш-хотел ресторант и паркинг	Казанлък	Крън	000625	20бр
10	Изграждане на база за отдиш и туризъм	Павел баня	Скобелево	000893	
11	Изграждане на вятърен парк „Узана“	Казанлък	Ясеново	000523	
12	Създаване на масив от трайни насаждения	Павел баня	Скобелево	055011, 055012, 055013,	
13	Изграждане на склад за селскостопанска техника	Казанлък	Крън	038035	
14	Изграждане на склад за земеделска продукция и подземни	Павел баня	Асен	000127	2.100
15	Изграждане на жилищна сграда	Павел баня	Асен	000109	
16	Монтаж на ел захранване	Казанлък	Крън	038029	
17	Обособяване на площадка за оползотворяване на строителни отпадъци	Павел баня	Скобелево	050018 производствена	
18	Промяна предназначението на гори за възлова подстанция	Казанлък	Крън	000534	
19	Монтиране на система за капково напояване	Казанлък	Ясеново		
20	Прокопаване на проучвателно-експлоатационен кладенец за	Павел баня	Асен	011006	

21	Изграждане на инсталация за изваряване на етерично маслени суровини	Павел баня	Скобелево	050018 производствена	
22	Изграждане на стопански постройки за съхранение на инвентар	Казанлък	Ясеново	058013	
23	Изграждане на къща за гости и обслужващи подобекти	Павел баня	Скобелево	000927	3.339
24	Надземна мобилна базова станция	Казанлък	Шейново	83106.132.560	
25	Изграждане на хотел с ресторант и подземен паркинг	Казанлък	гр. Шипка	000724	
26	Създаване на трайни насаждения от лешници	Казанлък	Шейново		
27	Създаване на трайни насаждения от маслодайна роза	Казанлък	Ясеново		
28	Създаване на трайни насаждения от сливи и праскови	Павел баня	Скобелево	036010, 000845, 000658	
29	Производствена база за екологично чисти продукти и хотелска база	Казанлък	Енина	27499.331.461	
30	Изграждане на обекти за обществено обслужване	Павел баня	Скобелево	000960	
31	Изграждане на жилищна сграда	Казанлък	Крън	40292.38.29	
32	Изграждане на вилна сграда	Казанлък	Крън	40292.9.9	
33	Създаване на къмпинг				50
34	Ски писта и съоръжения към нея			87641.201.9	
35	Създаване на насаждения от лешници	Казанлък	Шейново		
36	Създаване на насаждения от маслодайна роза	Казанлък	Ясеново		
37	Създаване на насаждения от лешници	Казанлък	Ясеново		
38	Създаване на насаждения от сливи и праскови	Павел баня	Скобелево	036010, 000845	
39	Изграждане на производствена база и хотелска база	Казанлък	Енина	27499.331.461 урбанизирана	
40	Изграждане на обекти за обществено обслужване	Павел баня	Скобелево	66826.47.960	2.999
41	Изграждане на жилищна сграда	Казанлък	Крън	40292.38.98	2.338
42	Изграждане на 2 вилни сгради	Казанлък	Крън	40292.5.1, 40292.5.3	3.944
43	Създаване на лавандулови насаждения	Павел баня	Скобелево		
44	Изграждане на къщи за гости, паркинг и пътна връзка	Павел баня	Асен	00697.37.11	10.187
45	Изграждане на автономна хибридна фотоволтаична система	Казанлък	Голямо Дряново	15864.1.15	4.031
46	Монтиране на система за капково напояване	Павел баня	Скобелево	66826.56.1	5.488
47	Рекултивация на депо за неопасни отпадъци	Казанлък	Шейново	83106.10.88, 83106.21.95	10,000

По данни на РИОСВ Стара Загора в частта от 33 BG0001493 „Централен Балкан- буфер”, която е в обхвата на инспекцията са заявени 47 ИП. От тях 28 за които в таблицата не са представени данни за засегнати площи са за ИП в урбанизирани територии в които вече има изградени сгради, инфраструктурни проекти, създаване на трайни насаждения и други при

които не се променя предназначението на земята и не водят до увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона. ИП, които са свързани с промяна на предназначението на земята и застрояване в неурбанизирани територии са 18 на площ от 378.302дка (0,0273 % от общата площ на защитената зона) от които 1 ИП е за разработване на находище на строителни материали, 2 за монтиране на ветрогенератори и 1 за фотоволтаична централа. 1 ИП е за рекултивация на депо за неопасни отпадъци, като предназначението на част от 2 имота с обща площ 10 дка се променя за полски, горски път. Както се вижда, засегнатата поради урбанизация и други дейности, част от защитената зона, която е в обхват на дейността на РИОСВ Стара Загора е незначителна спрямо общата и площ и значителен кумулативен ефект, изразяващ се в унищожаване на природни местообитания, и местообитания на видовете, които се опазват в нея не се наблюдава.

Планове за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ)

По данни на РИОСВ Стара Загора в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна е заявен за одобряване 1 ПУП -ПП (Парцеларен план за ВиК и Ел захранване с дължина 93м) и 1 ПУП-ПРЗ - ПУП-план за регулация и застрояване на площ от 32,763 дка или 0,0023% от общата площ на защитената зона.

Горскостопански планове, програми и план извлечения за вида на сечите;

По данни на РИОСВ Стара Загора в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна са заявени 2 горско стопански плана за технически сечи при които не се променя вида на територията и 1 план за преотреждане на гори и пасища, които по НТП са земеделски земи в земи от горския фонд. Реализирането им не води до натрупване на кумулативен ефект от шум, антропогенно присъствие и прогонване на видове от заеманите от тях местообитания., тъй като се отнасят за ограничени във времето периоди и са свързани със стопанисването на горите по предназначение, при които основните типове горски местообитания 8310, 9110, 9130, 9150, 9170, 9180*, 91AA*, 91BA, 91CA, 91E0*, 91G0*, 91M0, 91W0, 9530* и 95A0 изцяло запазват площта си.

По данни на РИОСВ Пловдив в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с предложения за изготвяне план могат да доведат до предизвикване на кумулативен ефект.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;

Списък на процедираните по реда на ЗБР/ЗООС инвестиционни предложения (ИП) на територията на РИОСВ - Пловдив;

№	Инвестиционно предложение	Община	Землище	Поземлен имот	Площ дка
1	Реконструкция и разширение на съществуващи стопански постройки в жилищни сгради	Карлово	гр. Калофер	016062, 016063	2.100
2	Изграждане на кравеферма с обслужващи сгради за 50 крави	Карлово	с. Васил Левски	000289	8.614
3	Жилищно строителство	Карлово	гр. Карлово	36498.702.47	0.400

4	Жилищно строителство	Карлово	гр. Калофер	016059	1.000
5	Жилищно строителство	Карлово	гр. Калофер	063120	2.000
6	Къща за гости	Карлово	гр. Калофер	016066	3.092
7	Жилищно строителство	Карлово	гр. Калофер	017093	5.064
8	Жилищно строителство	Карлово	гр. Калофер	015031	3.004
9	„Животновъден обект - ферма за отглеждане на говеда и приплодите им”	с. Христо Даново	общ. Карлово	77462.129.24	3.832
10	"Жилищно строителство"	Карлово	гр. Калофер	35496.16.49	3.85
11	Жилищно строителство	Карлово	Калофер	35496.16.71	3.664
12	"Жилищно строителство"	Карлово	Калофер	35496.17.86 35496.17.87	4.302
13	"Жилищно строителство"	Карлово	Калофер	35496.17.55	2.062
14	„Жилищно строителство”	Карлово	Калофер	35496.17.237	3
15	„Жилищно строителство”	Карлово	Калофер	35496.16.10	1.999
16	„Жилищно строителство”	Карлово	Калофер	35496.85.28	0,459

По данни на РИОСВ Пловдив в частта от 33 BG0001493 „Централен Балкан буфер”, по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна която е в обхвата на инспекцията са заявени 16 ИП. От тях 1 е за реконструкция ремонт и разширение на съществуваща сграда и не води до увреждане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитената зона. ИП, които са свързани с промяна на предназначението на земята и застрояване в неурбанизирани територии са 15 на площ от 46.342дка (0,0033% от защитената зона). Засегнатата поради урбанизация и други дейности, част от защитената зона, която е в обхват на дейността на РИОСВ Пловдив е незначителна спрямо общата и площ и значителен кумулативен ефект, изразяващ се в унищожаване на природни местообитания, и местообитания на видовете, които се опазват в нея не се наблюдава.

Списък на процедираните по реда на ЗБР/ЗООС планове, програми и проекти (ППП) на територията на РИОСВ - Пловдив

Програма за управление на отпадъците на община Карлово

Стратегията за Водено от общностите местно развитие (BOMR) на сдружение Местна инициативна група (МИГ) - Карлово за периода 2018-2023“

Горскостопански план (ГСП) и План за защита от пожари на горските територии

Не водят до натрупване на отрицателен кумулативен ефект.

По данни на МОСВ София в границите на по-горе посочените защитени зони са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с предложения за изготвяне план могат да доведат до предизвикване на кумулативен ефект.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна;

Решение № 26-ОС/2009 г. Цялостен работен проект за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми в площ „Смолско“, област София

Решение № 45-ОС/2009 г. Цялостен работен проект за търсене и проучване на строителни материали в площ „Шейново“, с. Шейново, област Стара Загора

Решение № 56-ОС/2009 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) Борима

Решение № 62-ОС/2009 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) Троян

Решение № 105-ОС/2009 г. Изграждане на база за интензивно стопанисване на дивеча (БИСД) „Бабешка“, част от територията на Държавен ловен район (ДЛР) „Паскал“ в Държавно горско стопанство (ДГС) „Черни Вит“

Решение № 10-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) „Русалка“

Решение № 16-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Априлци

Решение № 35-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) „Рибарица“

Решение № 57-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Тетевен

Решение № 91-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Троян

Решение № 95-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) Пирдоп

Решение № 112-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) Мъглиж

Решение № 119-ОС/2010 г. Цялостен работен проект за търсене и проучване на метални полезни изкопаеми в площ „Шипките“, област Софийска

Решение № 119-ОС/2010 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Златица

Решение № 9-ОС/2011 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Пирдоп

Решение № 20-ОС/2011 г. Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на Община Златица

Решение № 51-ОС/2012 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) на ТП Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Мазалат“

Решение № 53-ОС/2012 г. Горскостопански и ловностопански план (ГСП и ЛСП) Държавно горско стопанство (ДГС) „Тетевен“

Решение № 21-ОС/2013 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Етрополе“ в частта на бивше ТП ДГС „Черни Вит“ Решение № 22-ОС/2013 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Розино“

Решение № 51-ОС/2013 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Черни Осъм“

Решение № 62-ОС/2013 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Росица“

Решение № 64-ОС/2013 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) -

Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Казанлък“

Решение № 17-ОС/2014 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Гурково“

Решение № 26-ОС/2014 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Карлово“

Решение № 07-ОС/2015 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Лесидрен“

Решение № 03-ОС/2016 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Етрополе“

Решение № 18-ОС/2017 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Рибарица“

Решение № 24-ОС/2017 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Борима“

Решение № 20-ОС/2018 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) - Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на Териториално поделение ТП Държавно ловно стопанство (ДЛС) „Русалка“

Решение № 18-ОС/2020 г. Горскостопански план (ГСП) и ловностопански план (ЛСП) – Лесоустройствен проект (ЛУП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДОГТП) на Териториално поделение ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Мъглиж“.

-Решение № 05-ОС/2021 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДГС "Гурково" с възложител ТП ДГС "Гурково";

- Решение № 14-ОС/2022 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДЛС "Мазалат" с възложител ТП ДЛС "Мазалат";

- Решение № 08-ОС/2023 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДГС "Буйновци" с възложител ТП ДГС "Буйновци";

- Решение № 14-ОС/2023 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДГС "Тетевен" с възложител ТП ДГС "Тетевен";

- Решение № 15-ОС/2023 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДГС "Казанлък" с възложител ТП ДГС "Казанлък";

- Решение № 23-ОС/2023 г. относно ГСП, ЛСП и ПДОГТП на ТП ДГС "Черни Осъм" с възложител ТП ДГС "Черни Осъм";

Решение № 03-ОС/2024 г. относно Горскостопански план, Ловностопански план и План за дейности по опазване на горските територии от пожари на ТП Държавно горско стопанство "Клисура", за частта на бившето ДГС "Розино" с възложител ТП ДГС "Клисура".

Решение № 05-ОС/17.04.2025 г. относно Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План за дейностите по опазване на горските територии от пожари (ПДОГТП) на Териториално поделение (ТП) Държавно горско стопанство (ДГС) „Карлово“, с възложител - ТП ДГС „Карлово“

Продължителността на двата проекта за проучване на полезни изкопаеми е до 2 години, свързаните с промени на повърхността дейности са с малък обхват, като след приключване на

проекта в случай, че не се стигне до реализиране на ИП засегнатите местообитания се възстановяват в кратък срок. Отрицателен кумулативен ефект върху защитената зона от проектите за проучване на полезни изкопаеми не се формира.

Заявените за одобряване горско стопански планове не променят вида на територията и са свързани със стопанисване на горите по предназначение и опазването им от пожари. Реализирането им не води до натрупване на кумулативен ефект от намаляване площта на природните местообитания и местообитанията на видовете, които се опазват в защитената зона, шум, антропогенно присъствие и прогонване на видове от заеманите от тях местообитания.

33 BG0002109 „Васильовска планина” по Директивата за опазване на дивите птици

Списък на процедираните в РИОСВ-Плевен инвестиционни предложения и ППП в обхвата на 33 BG0002109 „Васильовска планина” по Директивата за опазване на дивите птици:

Име на ИП	Община	Землище	№ на имот	Площ (дка)
“Строителство на жилищна сграда в ПИ № 15703.60.20, м. “Башов рът”, с. Голяма Желязна, община Троян, област Ловеч”	Троян	Голяма Желязна	15703.60.20	0,400
Тир паркинг с обслужващ комплекс	Угърчин	Сопот	241024	6,117
Изграждане на вилно селище и трафопост	Троян	Голяма Желязна	046057	10
Строителство на ски писти и прилежаща инфраструктура	Тетевен	Шипково	217116, 217117, 217111, 217108	19,595
Ваканционен комплекс	Угърчин	Лесидрен	015118	42,022
Изграждане на мобилна телекомуникационна базова станция	Тетевен	Гложене	62067	0,5
Жилищна сграда	Троян	Голяма Желязна	110006	0,986
Изграждане на стопанска постройка с големина от 35 кв.м	Троян	Голяма Желязна	60020	0,404
Урегулиране на поземлени имоти	Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4,62
Производство на дървени въглища по ретортен	Ябланица	Брестница	022261	6,06

начин				
Ваканционно селище	Угърчин	Лесидрен	009121	1,867
Урегулиране на ПИ № 067145 и ПИ № 067156, м. Чикяровото, гр.Тетевен за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	067145, 067156	4,62
Вилна сграда	Угърчин	Лесидрен	013390; 43325.170.128	2,658
Вилна сграда	Угърчин	Лесидрен	15021; 43325.162.86	1,498
Вилна сграда	Угърчин	Лесидрен	013415; 43325.170.139	2,247
Изграждане на къща за гости	Троян	Голяма Желязна	060030	0,679
Изграждане на фотоволтаична електроцентрала	Тетевен	Гложене	089082	5,605
Външно ел. захранване на приемо-предавателна станция N VT 5307 в ПИ № 065054 (в проект ПИ № 065110), м. Опеченка	Тетевен	Тетевен	041090, 000194, 065054	3,776
GSM базова станция Шипково	Троян	Шипково	016256	0,25
Строителство на жилищна сграда	Троян	Голяма Желязна	059060	1
Изграждане на напорен резервоар за водоснабдяване на с. Васильово, общ. Тетевен	Тетевен	Васильово	10272.57.18	0,34
Баластриера динамични запаси в коритото на река Вит в участъка – 109 км–112 км–мост Боаза – м. Асен	Тетевен	Гложене	к.т.	2,8
Баластриера динамични запаси в коритото на река Вит в участъка –109 км–112 км– мост Боаза – м. Асен	Тетевен	Градежница	к.т.	3,7
Добив на подземни богатства – скалнооблицовъчни материали (пясъчник) от находище Кошарата	Угърчин	Лесидрен	127037, 012515, 012509, 012604, 012537, 012529, 127038	16,036
Баластриера динамични запаси в коритото на река Вит в участъка - 105 км - 109 км - над бент Боаза	Тетевен	Български извор	000149, 000148, 10003	12,2
Построяване на еднофамилна жилищна сграда	Троян	Голяма Желязна	15703.59.121	1,044
Инсталация за сортиране и преработка на инертни и строителни материали със складова база в ПИ №	Тетевен	Български Извор	10008	9,8

10008 - до асфалтов път Градежница - Ловеч				
Изграждане на оранжерии	Тетевен	Гложене	087073	12,003
Ел. схема към парцеларен план за трасе на кабели СрН-20 kV и НН за ел. захранване и трафопост в ПИ № 43325.160.10 и Сграда за настаняване на гости с механа, гаражи и изба в ПИ 43325.181.15, местност Губе, с. Лесидрен, община Тетевен, област Ловеч	Угърчин	Лесидрен	43325.160.10, 43325.181.15, 43325.160.60, 43325.160.61, 43325.160.8, 43325.181.14, 43325.181.12	0,533
Охлюферма за угодяване и репродукция на охлюви	Угърчин	Лесидрен	007916, 008281, 008290	15
Изграждане на жилищна сграда за лични нужди в имот № 43325.7.1005	Угърчин	Лесидрен	43325.7.1005	5,5
Разширение на гробищен парк	Угърчин	Кирчево	36943.9.293	2,274
Строителство на жилищна сграда	Троян	Голяма Желязна	15703.59.104	1,03
Изграждане на една жилищна сграда в ПИ № 43325.12.326, м. "Ореха" с. Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.12.326	4,574
ИП "Строителство на жилищна сграда"	Троян	Голяма Желязна	15703.59.104	1,03
ИП "Преустройство и модернизиране на съществуваща стопанска сграда в кравеферма за 35 броя крави"	Тетевен	Гложене	101001	4,711
"Промяна начина на трайно ползване на ПИ № 036003, с. Галата, общ. Тетевен от "овощ. Градина" в "др. селскостопанска територия"	Тетевен	с. Галата	036003	1,704
"Създаване на екологичен парк за приключения "Ледница", ПИ 216016, с. Брестница, общ.Ябланица	Ябланица	с. Брестница	216016	2,5
"Изработване на подробен устройствен план (ПУП) – план за регулация и застрояване (ПРЗ) за ПИ № 030033, с. Галата, общ. Тетевен	Тетевен	с. Галата	030033	4,488
"Добив на полезни изкопаеми - скалнооблицовъчни материали (червен пясъчник) в находище "Краварника", с. Кирчево, община Угърчин,	Угърчин	Койнаре	017013, 042048	22,979
Строеж на стопанска постройка с възможност за обитаване", ПИ №059006, м."Башов рът", землище с. Голяма Желязна,община Троян, област Ловеч	Троян	Голяма Желязна	ПИ № 059006	1,931
"Изграждане на стопанска сграда до 55 кв.м на 1 етаж и лека ограда от метална мрежа и колове с височина 2 м в ПИ 018032, с.Глогово, общ. Тетевен, област Ловеч"	Тетевен	Глогово	ПИ № 018032	0,274
Промяна начина на трайно ползване в ПИ № 093002, з-ще с. Български извор, общ. Тетевен	Тетевен	Български Извор	ПИ № 093002	12,002
Изграждане на дестилерия за производство на високоградусен алкохол и сушилня на сушени плодове в ПИ №72343.16.315, гр. Тетевен	Тетевен	Тетевен	ПИ № 72343.16.315	4,989
Разширение на семейна база за почивка иразвлечения в ПИ №43325.167.39, м. "Енча",с. Лесидрен,	Угърчин	Лесидрен	ПИ №43325.167.39	2,111
"Монтаж на сглобяемо хале (метална конструкция)				

за обработка на скалнооблицовъчни материали (червен пясъчник), за разнокаменни изделия – павета, бордюри и облицовки в ПИ № 43325.12.577, местност “Ношаре”, с. Лесидрен, общ. Угърчин	Угърчин	с. Лесидрен	43325.12.577	1,802
“Изграждане на еднофамилна къща за лично ползване в ПИ № 43325.10.47, с. Лесидрен,	Угърчин	с. Лесидрен	43325.10.47	2,8
Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване (ПУП – ПРЗ) на поземлен имот № 017004, м. “Долни Опаленик” в землището на с. Малък Извор, община Ябланица, област Ловеч	Ябланица	с. Малък Извор	017004	2,608
“Промяна на начина на трайно ползване на общински поземлен имот (ПИ) № 038005, м. “Елов дол”, с. Глогово, община Тетевен, област Ловеч”	Тетевен	с. Глогово	038005	1,307
"Изграждане (построяване) на една жилищна сграда в ПИ №15703.59.5, местност "Башов рът", село Голяма Желязна, община Троян, област Ловеч	Троян	с. Голяма Желязна	ПИ №15703.59.5	1,568
“Построяване на преносими (тип “оранжерия”) помещения с размери 7.30 x 30 м, представляващи дълговидно огънати тръби, найлон и изолация каменна вата – до 9 броя, без специални фундаменти и бетониране, за обработка на растителна продукция – гъби Шийтаке”	Тетевен	с. Гложене	085002	3
Построяване на една жилищна сграда - къща в собствен поземлен имот ПИ №15703.46.79 в	Троян	Голяма Желязна	15703.46.79	2,109
Разширение семейна база за почивка и развлечения в ПИ с идентификатор 43325.167.39 м. Енча с.Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.167.39	2,111
“Построяване на преносими (тип „навес“) помещения, представляващи паралелепипед с ламаринен покрив – до 12 броя, без специални фундаменти и бетониране, за инкубиране на гъби”	Тетевен	Гложене	085010, 085017	10,277
“Строителство на жилищна сграда”	Троян	Голяма Желязна	15703.60.70	0,671
“Изграждане на две жилищни сгради – ново	Троян	Голяма	15703.58.1	3,052

строителство"		Желязна		
"Изграждане на една жилищна сграда"	Троян	Голяма Желязна	15703.59.61	0,998
Изграждане на една жилищна сграда	Троян	с. Голяма Желязна	15703.60.23	0,816
Сграда за отглеждане на свине за уговяване УПИ 53325.500.1340, с. Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.500,1340	6,023
Цех за преработка на свинско месо и административно-складова част, ПИ № 68076.264.15, с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.264.15	4,596
Разширение и реконструкция на мандра и пречиствателна станция - УПИ IX-362, кв. 36, с. Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.500.1366 - УПИ IX-362, кв.36	3,574
ПУП – ПРЗ) на ПИ № 72343.503.5179, м. „Скрибътна“, гр. Тетевен	Тетевен	Тетевен	72343.503.5179	0,846
ПУП – ПЗ на ПИ № 062067, с. Гложене, община Тетевен, област Ловеч	Тетевен	Гложене	062067	0,5
ПУП – ПЗ на ПИ № 229010, с. Гложене, община Тетевен, област Ловеч	Тетевен	Гложене	229010	12,491
Изработване на ПУП - ПРЗ	Тетевен	Бабинци	002075	0,873
ПУП-ПРЗ за ПИ №014309 в местността Площта	Угърчин	Лесидрен	014309	9,962
План за регулация и застрояване (ПУП-ПРЗ) на ПИ № 044131, м. Свидова	Тетевен	Тетевен	044131	2,366
План за урегулиране на ПИ № 044141 с цел отреждането му в терен за жилищно строителство	Тетевен	Тетевен	044141	8,757
План за урегулиране на ПИ № 044128 по КВС (72343.503.537 по КК), гр. Тетевен предвиждащ изграждането на 1 бр. еднофамилна жилищна сграда (със застроена площ до 100 кв. м), м. Свидова	Тетевен	Тетевен	72343.503.537	1,145
План за застрояване и регулиране на ПИ №72343.16.315 по КК (ПИ 017234) в землището на гр. Тетевен, община Тетевен, област Ловеч предвиждащ изграждане на складово-преработваща база за събиране и преработка на плодове	Тетевен	Тетевен	72343.16.315	4,989

План за урегулиране на ПИ №15703.45.42 и ПИ 15703.45.89	Троян	Голяма Желязна	15703.45.89, 15703.45.42	4,901
„Подробен устройствен план – план за регулация и застрояване (ПУП – ПРЗ) за част от ПИ № 68076.241.11, с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.241.11	7,895
ПУП – ПЗ на проекто-имот № 062067 (образуван при делба на ПИ № 060065), с. Гложене	Тетевен	Гложене	062067	0,5
ПУП-ПЗ на ПИ № 83212.136.1, з-ще с. Шипково	Троян	с. Шипково	83212.136.1	0,9
ПУП – ПРЗ на ПИ № 68076.264.13, с. Сопот	Угърчин	с. Сопот	68076.264.13	2,222
Създаване на овощна градина в ПИ №№ 72343.40.69, 72343.40.70, з-ще гр. Тетевен	Тетевен	Тетевен	72343.40.69, 72343.40.70	3.200 1.906
Създаване на овощна градина в ПИ №№ 43325.7.1058, 43325.15.143, 43325.15.140, з-ще с. Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.7.1058, 43325.15.143, 43325.15.140	6.467 2.017 4.899
Изграждане на две къщи за лично ползване" в ПИ 43325.10.847, з-ще на с. Лесидрен	Угърчин	с. Лесидрен	43325.10.847	5.226
„Създаване на нива“		с. Малка Желязна	010107, 007219, 007241	62.52 9
„Построяване на една жилищна сграда – вила"	Угърчин	с. Лесидрен	43325.9.389	2.212
„Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка"	Угърчин	с. Лесидрен	43325.10.27	2.610
„Създаване на овощна градина“, ПИ № 43325.7.944, землище с. Лесидрен, общ. Угърчин, обл. Ловеч	Угърчин	Лесидрен	43325.7.944	6.647
„Изграждане на склад за временно съхранение на орехови черупки и сливови костилки в ПИ № 68076.241.17, с. Сопот, община Угърчин, област Ловеч“	Угърчин	с. Сопот	68076.241.17	3.011
„Създаване на овощна градина“	Тетевен	с. Галата	14386.32.56	1.836
Изграждане на жилищна сграда в ПИ № 012014, з-ще с. Глогово	Тетевен	с. Глогово	012014	3.115
Изграждане на две сглобяеми жилищни сгради в ПИ № 43325.9.348, з-ще на с. Лесидрен	Угърчин	с. Лесидрен	43325.9.348	4.499
Животновъдна ферма за 300 кози майки и 480 ярета в ПИ № 68076.241.43, с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.241.73	3,69
Животновъдна ферма в ПИ № 68076.241.54, земл. на с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.241.54	29,97 8

Семеен хотел в ПИ № 43325.9.348, с. Лесидрен	Угърчин	Лесидрен	43325.9.348	4,499
Животновъдна ферма в ПИ № 68076.241.54, земл. на с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.241.54	29.978
Животновъдна ферма за 300 кози майки и 480 ярета в ПИ № 68076.241.43, с. Сопот	Угърчин	Сопот	68076.241.43	8.987
„Изграждане на напорен резервоар с обем 100 куб. м за питейна вода в с. Глогово, община Тетевен“	Тетевен	с. Глогово	15148.29.282 15148.29.283	0.839
„Създаване на овощна градина“	Тетевен	гр. Тетевен	72343.53.305 72343.53.306	7.999
„Строителство на 4 броя къщи за гости“	Троян	с. Голяма Желязна	15703.60.36	1.711
“Създаване на овощна градина”, ПИ №43325.11.88, с. Лесидрен, община Угърчин, област Ловеч	Угърчин	с. Лесидрен	43325.11.88	7.168
„Създаване на овощна градина“	Троян	с. Голяма Желязна	15703.45.88	2.150
„Изграждане на предприятие за производство на нетъкан текстил (вата) – производствени и складови сгради“	Троян	с. Терзийско	72309.134.3, 72309.134.4, 72309.134.5, 72309.134.6, 72309.134.7, 72309.134.8 и 72309.134.11	11.135
„Изграждане на двуетажно бунгало“ в ПИ№ 15703.61.15, землище на с. Голяма Желязна, общ. Троян	Троян	с. Голяма Желязна	15703.61.15	1.383
„Строителство на спортна площадка“	Троян	с. Голяма Желязна	15703.60.25	0.811
„Създаване на овощна градина“	Тетевен	с. Гложене	15165.117.2, 15165.128.15, 15165.128.18, 15165.128.19, 15165.115.9, 15165.115.36, 15165.115.38	11.783
„Създаване на овощна градина“ в ПИ№№ 43325.162.100, 43325.162.101, землище с. Лесидрен, общ. Угърчин	Угърчин	Лесидрен	43325.162.100, 43325.162.101	4.094
„Строителство на 1 брой жилищна сграда“	Троян	с. Голяма Желязна	15703.59.61	0.998

Създаване на овощна градина“ в ПИ№№ 15165.115.36, 15165.115.38, землище с. Гложене, общ. Тетевен	Тетевен	Гложене	15165.115.36	2.00
	Тетевен	Гложене	15165.115.38	2.255
"Създаване на овощна градина"	Тетевен	Градежница	17419.5.27	5.318
„Създаване на овощна градина“	Угърчин	с. Кирчево	36943.10.49 36943.10.68	10.78 3
„Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция, за инвентар и с помещение за обитаване“, ПИ №15703.45.41, с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч	Троян	Голяма Желязна	15703.45.41	0.783
„Създаване на нива“	Угърчин	Лесидрен	43325.14.262	2.153
ПУП-ПРЗ за ПИ 15148.29.32, с. Глогово във връзка с изграждане на гробищен парк	Тетевен	Глогово	15148.29.32	1.611
Изграждане на ФЕЦ до 5000 kWp в ПИ 022471, с. Шипково,	Троян	Шипково	83212.136.14	236.6 05
Изграждане на ФЕЦ до 10 MW в ПИ 15165.83.18, с. Гложене	Тетевен	Гложене	15165.83.18	109.6 31
„Създаване на овощна градина - сливи“ в ПИ № 07357.139.19, землище на с. Български извор, общ. Тетевен	Тетевен	Български извор	07357.139.19	3.253
„Изграждане на еднофамилна едноетажна вилна сграда“ в ПИ № 43325.14.262, з-ще с. Лесидрен, общ. Угърчин, обл. Ловеч	Угърчин	Лесидрен	43325.14.262	2.153
„Изграждане на едноетажна стопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в т.ч. и помещение за обитаване в нея“	Угърчин	Лесидрен	43325.10.853	1.098
„Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар с помещения за обитаване в нея“ в ПИ № 43325.9.386, з-ще с. Лесидрен, общ. Угърчин, общ. Ловеч	Угърчин	Лесидрен	43325.9.386	4.600
Създаване на овощна градина	Угърчин	Кирчево	36943.11.44	21.56 2
„Създаване на нива“ в ПИ №№ 43325.12.150, 43325.12.153, з-ще с. Лесидрен, общ. Угърчин, обл. Ловеч	Угърчин	Лесидрен	43325.12.150, 43325.12.153	1.162
Създаване на овощна градина в ПИ №72343.38.2, земл. гр. Тетевен, общ. Тетевен, обл. Ловеч	Тетевен	Тетевен	№72343.38.2	3.294
„Изграждане на дървен навес за летен престой на овце“ в ПИ № 07884.3.17, з-ще на с. Бабинци, общ. Тетевен, обл. Ловеч	Тетевен	Бабинци	07884.3.17	6.490

“Почистване на ПИ № 15703.126.66, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян от дървесна и храстова растителност“	Троян	Голяма Желязна	15703.126.66	25.795
„Изграждане на животновъден обект (кравеферма)“	Угърчин	с. Сопот	68076.241.43	8.987
ИП „Създаване на нова овощна градина“	Тетевен	гр. Тетевен	72343.35.137; 72343.35.138	5.749
„Изграждане на жилищна сграда с малка височина до 10 м“	Тетевен	с. Галата	14386.30.41	0.741
„Изграждане на едноетажна селскостопанска постройка за съхранение на инвентар и навес“	Угърчин	с. Лесидрен	43325.10.65	2.621
ПУП – ПРЗ на ПИ № 68076.264.13, с. Сопот	Угърчин	с. Сопот	68076.264.13	2.222
„Проект за изменение на ПУП – ПРЗ на ПИ № 009001, с. Български Извор	Тетевен	с. Български Извор	009001, 009014	2.502
План "Отглеждане на овощна насаждения" в ПИ № 182001, с. Малка Желязна, ПИ №№ 180008, 176011, с. Български извор, ПИ №№ 033031, 032078, 033032, 036002, с. Галата	Тетевен	с. Малка Желязна, с. Български извор с. Галата	ПИ № 182001, с. Малка Желязна, ПИ №№ 180008, 176011, с. Български извор, ПИ №№ 033031, 032078, 033032, 036002, с. Галата	22.077
ПУП – ПРЗ	Тетевен	с. Градежница	012022	0.458
„Подобен устройствен план – план за застрояване (ПУП – ПЗ) на ПИ № 83212.136.1, с. Шипково, община Троян, област Ловеч“	Троян	Шипково	83212.136.1	0.900
„Подобен устройствен план – План за застрояване (ПУП – ПЗ) в обхвата на ПИ № 43325.160.10, м. „Шумака“, с. Лесидрен, общ. Угърчин, обл. Ловеч“	Угърчин	Лесидрен	43325.160.10	2.630
„Подобен устройствен план – План за застрояване (ПУП – ПЗ)“	Угърчин	Лесидрен	43325.160.10 (част - проектн имот № 43325.160.678)	0.590
ПУП – ПРЗ на ПИ № 17419.12.24, м. „Циганското“, с. Градежница, община Тетевен, обл. Ловеч	Тетевен	с. Градежница	17419.12.24	3.353
„Подобен устройствен план-План за регулация и застрояване (ПУП – ПРЗ) в обхвата на ПИ № 15165.186.25, з-ще на с. Гложене, общ. Тетевен, обл. Ловеч	Тетевен	Гложене	15165.186.25	1.884

Изброените инвестиционни предложения на територията на защитена зона BG0002109 „Васильовска планина“ са с обща площ от 1064,276 дка, което е **0,23%** от площта на зоната.

По данни на МОСВ София в границите на по-горе посочените защитени зони са заявени за одобряване следните инвестиционни намерения, проекти, планове и програми които заедно с предложения за изготвяне план могат да доведат до предизвикване на кумулативен ефект.

33 BG0002109 „Васильовска планина“ по директивата за опазване на дивите птици:

- Решение № 56-ОС/2009 г. относно „Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) „Борима“, с възложител – ДП ДГС „Борима“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;

- Решение № 62-ОС/2009 г. относно „Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) „Троян“, с възложител – ДП ДГС „Троян“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;

- Решение № 35-ОС/2010 г. относно „Лесоустройствен проект (ЛУП) на Държавно горско стопанство (ДГС) „Рибарица“, с възложител – ДП ДГС „Рибарица“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 57-ОС/2010 г. относно „Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на община „Тетевен“, с възложител – Община Тетевен. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 91-ОС/2010 г. относно „Лесоустройствен проект (ЛУП) на общинските гори на община „Троян“, с възложител – Община Троян. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 53-ОС/2012 г. относно „Горскостопански план (ГСП) и Ловностопански план (ЛСП) - лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Тетевен“, с възложител – ТП ДГС „Тетевен“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 21-ОС/2013 г. относно „Горскостопански план (ГСП) и Ловностопански план (ЛСП) - лесоустройствен проект (ЛУП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Етрополе“, в частта бивше ТП ДГС „Черни вит“, с възложител – ТП ДГС „Етрополе“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 07-ОС/2015 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДЗГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Лесидрен“, с възложител – ТП ДГС „Лесидрен“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 15-ОС/2017 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДЗГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Троян“, с възложител – ТП ДГС „Троян“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 18-ОС/2017 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДЗГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Рибарица“, с възложител – ТП ДГС „Рибарица“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 24-ОС/2017 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План на дейности за защита на горските територии от пожари (ПДЗГТП) на ТП Държавно горско стопанство (ДГС) „Борима“, с възложител – ТП ДГС „Борима“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 14-ОС/2023 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План за дейностите по опазване на горските територии от пожари (ПДОГТП) на Териториално поделение (ТП) държавно горско стопанство (ДГС) „Тетевен“, с възложител – ТП ДГС „Тетевен“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“;
- Решение № 17-ОС/2025 г. относно „Горскостопански план (ГСП), Ловностопански план (ЛСП) и План за дейности по опазване на горските територии от пожари (ПДОГТП) на Териториално поделение (ТП) Държавно горско стопанство (ДГС) „Лесидрен“, с възложител – ТП ДГС „Лесидрен“. Попада заедно в границите на 33 BG0002109 „Васильовска планина“.

Съгласно сумарните данните, общата оценка на кумулативно въздействие върху двете защитени зони са:

1. BG0001493 „Централен Балкан- буфер”

Общата площ, която ще бъде увредена поради застрояване след реализиране на по-голямата част от заявените ИП и ППП е в размер на 2919,281 дка или 0,21% от общата площ на защитената зона.

Вероятно голяма част от тях не са реализирани, но не са налични данни, които да бъдат анализирани на основа разрешителни документи за строеж и реализация и колко от тях за изгубили правно основание за осъществяване поради давност, което може значително да намали % на засегнатата площ.

2. 33 BG0002109 „Васильовска планина”

Общата площ, която ще бъде увредена поради застрояване след реализиране на по-голямата част от заявените ИП и ППП е в размер на 1064,276 дка, което е **0,23%** от общата площ на защитената зона.

Вероятно голяма част от тях не са реализирани, но не са налични данни, които да бъдат анализирани на основа разрешителни документи за строеж и реализация и колко от тях за изгубили правно основание за осъществяване поради давност, което може значително да намали % на засегнатата площ.

3. Описание на елементите на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина” или техните елементи.

Характеристика на инвестиционното предложение (ИП)

Предложението на възложителя е свързано с изграждането на 6 бр. дървени преместваеми бунгала за отдиш в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч. Дървените бунгала ще бъдат монтирани върху дървени колчета - трупчета с височина от 55-140 см, без да се полага бетонова настилка. Всяко от дървените бунгала ще е с площ около 30 кв.м и капацитет до 4 души. Бунгалата ще се ползват сезонно.

МОТИВИРАНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

ЗА ВИЗА ЗА ПРОЕКТИРАНЕ НА СТОПАНСКИ ПОСТРОЙКИ
С ЖИЛИЩНА ЧАСТ И ИЗГРЕВНА ЯМА

ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 15703.151.83:

м.УЛЕНСКИ ДОЛ, с. Голяма Желязна
община Троян, област Ловеч

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: НИРТЕА ВИЛД ООД

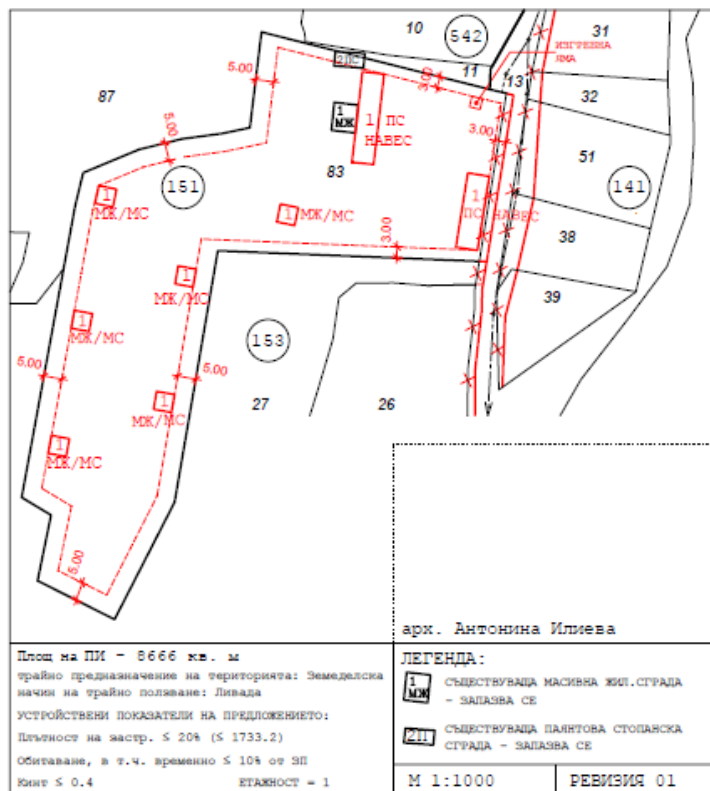

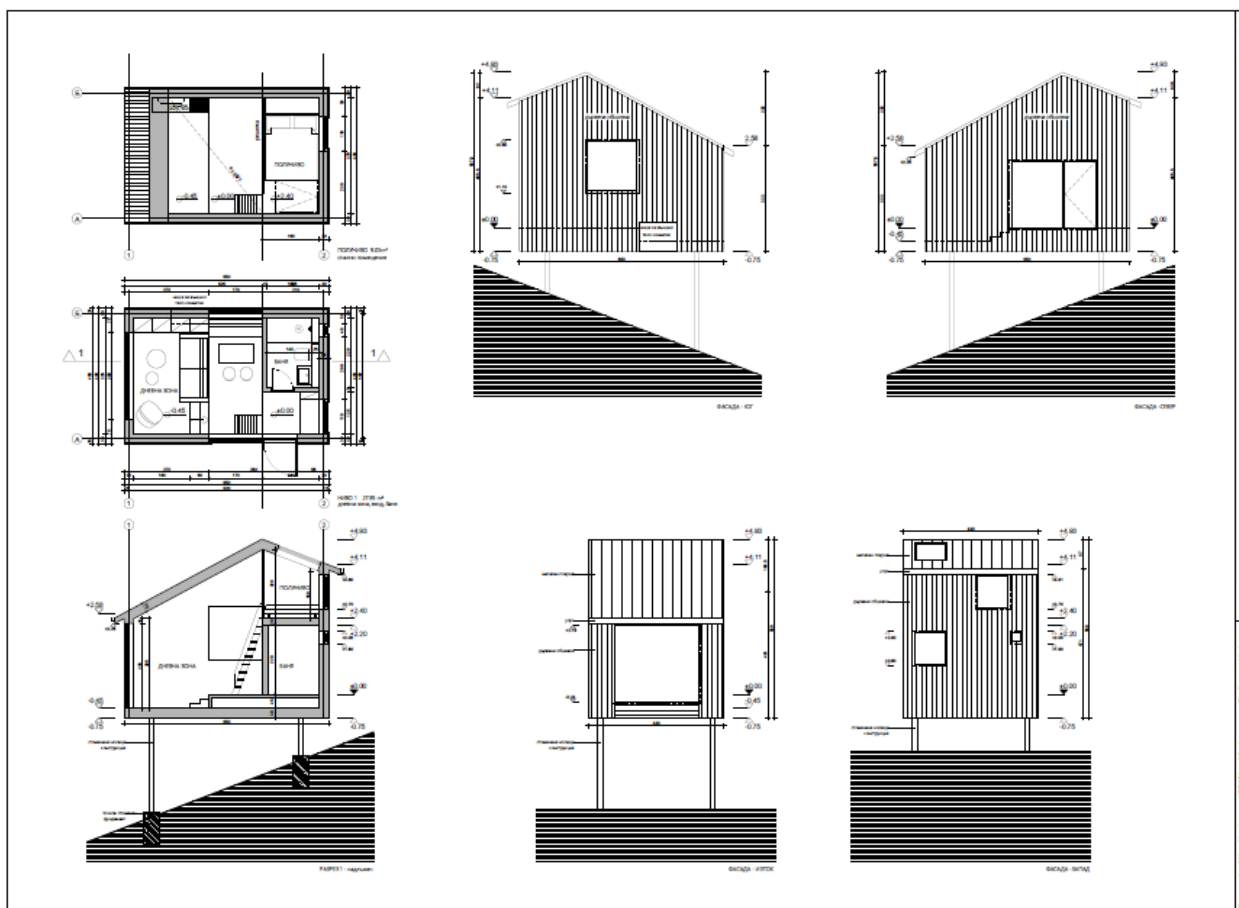
Схема за разположение на сглобяемите къщички/бунгала

3D модел на разположението на сглобяемите къщички, спрямо примерен модел на територията на ИП

Примерна визуализация на сглобяемите къщички

Разрез на предложения модел на сглобяема къщичка и основни параметри

За електрозахранване на сградите се предвижда изграждане на ел. проводно отклонение от съседен имот собственост на възложителя. През имота преминава трасе на 20 kV.

Отпадъчните битово - фекални води ще постъпва в химически тоалетни и водоплътна изгребна яма с обем 19 куб.м, които ще се обслужват от специализирана фирма. Водоснабдяването на бунгалата ще се осъществява от съществуваща ВиК мрежа. Имотът граничи с ПИ № 15703.153.13, с. Голяма Желязна с начин на трайно ползване - За селскостопански, горски, ведомствен път. Транспортният достъп до имота не е обект на ИП.

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч е с площ 8666 кв.м, трайно предназначение на територията - земеделска и начин на трайно ползване - ливада (съгласно скица № 15-768476-14.07.2021 г., издадена от СГКК - гр. Ловеч).

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян попада в защитени зони BG0001493 "Централен Балкан - буфер", за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (обн. ДВ, бр. 46/2021 г.), изм. и доп. със Заповед №РД-644/19.07.2024 г. (обн. ДВ бр. 69/16.08.2024 г.) и BG0002109 "Васильовска планина", за опазване на дивите птици, по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

За реализиране на ИП е необходимо изработването и одобряването на проект за частична промяна на устройствената зона в ОУП на община Троян.

Изготвено е техническо задание за промяна в устройствена зона в ОУП на основание на чл. 125 от ЗУТ, както и задание за частична промяна на зона в ОУП на основание чл. 134, ал.(3) от ЗУТ в обхват поземлен имот с идентификатор № 15703.151.83, мест. „Уленски дол“, с. Голяма Желязна, общ. Троян и ПУП-ПРЗ за ПИ. Към Решение № 530 от Протокол №19/30.04.2025г. за имот с идентификатор 15703.151.83, местност „Уленски дол“ с площ от 8384 кв.м. по КККР на село Голяма Желязна. Изготвено е мотивирано предложение за

изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя. Преписката е входирана с писмо с Вх. № 3854/29.07.2025 г. в РИОСВ – Плевен.

Изменение на УЗ в ОУП

Изготвено е мотивирано предложение за изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя.

Предвиждания на действащият общ устройствен план на територията

Съгласно влязъл в сила общ устройствен план на общ. Троян проектния имот попада в земеделска територия с начин на трайно ползване – „ливада“.

Съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, за ливади са определени земеделски площи, които заемат 17,2% от общата площ на община Троян. Съгласно чл. 8, ал. 1 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян и в съответствие с чл. 10, ал. 3 от ЗУТ за ливада се установява режим на превантивна защита, с който се запазва фактическото им ползване, без да се влошават техните качества.

Предвиждане на мотивираното предложение за изменение на ОУП

Съгласно чл. 7 и чл. 8, ал. 2 от правилата и нормативите за прилагане на общият устройствен план на общ. Троян се допуска промяна предназначението на земеделски територии след изработване на ПУП. Мотивираното предложение предвижда промяна на устройствената зона в обхвата на поземлен имот с идентификатор 15703.151.83, с. Голяма Желязна, общ. Троян – от земеделска територия „ливада“ в „жилищна устройствена зона с преобладаващо застрояване с малка височина“ (Жм), съгласно правилата за прилагане на ОУП на общ. Троян, устройствената зона „Жм“ се прилага за устройство на жилищните територии във всички населени места в общината, включително жилищните квартали и махали. В жилищните територии (Жм) в отделните поземлени имоти могат да се изграждат предимно жилищни сгради, като се допуска изграждане на административни и делови сгради, хотели, научни и учебни заведения, обекти на социалната инфраструктура, културата, търговията, услугите, подземни и етажни паркинги и гаражи, търговско – складови и безвредни производства, обекти на инженерната инфраструктура и други.

Имотът, обект на разработката е разположен в землището на с. Голяма Желязна, в непосредствена близост до регулацията, т. е. на лице е съществуваща транспортна инфраструктура. В близост до гореописания поз. имот има изградени десетки съществуващи жилищни сгради, т. е. има техническа възможност за електрифициране и водоснабдяване.

Необходимостта от въвеждане на „жилищна зона с преобладаващо застрояване с ниска височина“ се обуславя от инвестиционното намерение за изграждане върху въпросната територия на самостоятелна жилищна единица.

Прилагането на промяната не променя концепцията на ОУП.

Предложението за изменение на ОУП на общ. Троян чрез промяна на устройствената зона отчита специфичните характеристики и местоположение на териториалната локализация, като дава възможност за по-ефективна реализация на инвестиционните намерения на собственика на имота.

Предвидените с настоящето предложение за изменение на ОУП на общ. Троян градоустройствени показатели за новата устройствена зона „Жм“ ще осигурят възможност за изготвяне на ПУП – ПЗ за ПИ с идентификатор 15703.151.83, с. Голяма Желязна, с цел конкретизиране на плановото решение, предвид нововъзникналите фактически и нормативни обстоятелства. Тази промяна е задължителна за ефективизиране на инвестиционните намерения на собственика.

Предвидената устройствена зона и параметри на застрояване с настоящото мотивирано предложение спазва всички нормативни изисквания и не противоречи на нормите на ЗУТ, Наредба №7 за ПНУОВТУЗ и Наредба № 8 за ОСУСП с приложенията и.

ТЕХНИЧЕСКОЕ ЗАДАНИЕ

по чл. 125 от ЗУТ

ЗА ИЗРАБОТВАНЕ НА ПОДРОБЕН УСТРОЙСТВЕН ПЛАН – ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ / ПУП – ПЗ/ НА ИМОТ № 15703.151.83 ПО ПЛАНА НА С. ГОЛЯМА ЖЕЛЯЗНА

Местоположение: поз. имот 15703.151.83, местност “Уленски дол“, с. Голяма Желязна, общ. Троян

Съдържание: Проекти по части: *Архитектура, Геодезия*

Фаза: Проект – предложение

Възложител: „НИРТЕА БИЛД“ ООД

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Поз. имот № 15703.151.83 находящ се в местност “Уленски дол“, гр. Троян е с трайно предназначение на територията – земеделска и начин на трайно ползване – ливада. Имотът е собственост на „Ниртеа билд“ ООД съгласно нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

Имотът е с площ 8666 кв.м. (в АГГК – 8384 кв.м.)

ИЗХОДНИ ДАННИ:

При проектиране на ПУП – ПЗ да се използват следните изходни данни:

- скица от кадастралната карта на с. Голяма Желязна
- документ за собственост – нот. акт № 13, том 12, рег. 9, дело 1735 от 06.07.2021г.

ПРЕДВИЖДАНЯ НА ПРОЕКТА:

Проектантският колектив да предложи проект за ПЛАН ЗА ЗАСТРОЯВАНЕ /ПЗ/ НА ПОЗЕМЛЕН ИМОТ С ИДЕНТИФИКАТОР 15703.151.83, с което имота да промени отреждането си от земеделска територия – ливада, в „Жилищни терени с ниско застрояване“ (Жм), съгласно действащия общ устройствен план (ОУП) със съответните показатели на застрояване и да се изследва възможното застрояване.

Конкретно инвестиционно предложение е за изграждане на 6 бр. бунгала, всяка със стъпка 6.50x4.30, около 30 кв.м. ЗП всяко.

Да се запази габарита на съществуващия местен път от изток.

ОБХВАТ И СПЕЦИФИКА НА ПРОЕКТА:

Част Геодезия:

ПУП – ПЗ за им. 15703.151.83, за който е предвидено отреждане „За жилищни терени с ниско застрояване“ със съответните показатели на застрояване.

Част Архитектурна:

Устройствена зона – жилищни терени с ниско застрояване (Жм).

За имот 15703.151.83 да се предвиди ограничителна линия на застрояване от север на 3м. от имотната граница с имоти 15703.151.90, 15703.542.11 и 15703.151.87, от запад ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната граница с имоти 15703.153.24 и 15703.153.27, ограничителна линия на застрояване от юг на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.27 /дъно на ПИ/ и от изток ограничителна линия на застрояване на 3м. от имотната граница с имот 15703.153.27 и на 5м. от имотната граница с имот 15703.153.13 – селскостопански горски ведомствен път.

В имота няма съществуващи сгради.

Възможните въздействия при най-неблагоприятни условия върху природните местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина” от прилагането на ИП могат да бъдат:

Нарушаване на природозащитните цели на 33 BG0001493 „Централен Балкан- буфер” и

BG0002109 „Васильовска планина”.

Поради строителни ИП дейности;

- нарушаване на целостта на зоната;
- намаляване на площта на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в двете защитени зони, включително птици и растителни видове;
- трансформация на природни местообитания;
- влошаване на природозащитното състояние на целеви за опазване в защитените зони местообитания;
- фрагментация на местообитания;
- увреждане на площи, които могат да бъдат от значение за оцеляването на видове, предмет на опазване в двете защитени зони;

-подмяна на растителност, която е източник на храна за видовете предмет на опазване;

-прекъсване на миграционни коридори;

Поради антропогенизиране на района;

- прогонване на животински видове, включително птици от местообитанията им поради шум и безпокойство;
- компроментиране на възпроизводството поради безпокойство по време на размножаване;
- пряко унищожаване поради недобросъвестност, вандалски прояви и пр.
- прогонване от местообитанията на животински видове, които са важна хранителна база за видовете които се опазват в защитената зона;

Настоящият доклад за оценка на степента на въздействие върху защитените зони на (ИП) „Изграждане на 6 бр. дървени преместваеми ваканционни бунгала“ в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч в обхвата на ПИ № **15703.151.83** по Кадастралната карта на с. Голяма Желязна, съгласно която имота е с НТП ливада, с обща площ от 8,666 дка е утвърдена със Заповед РД-18-44/01.06.2009 г. на Изпълнителния директор на АГКК, върху защитени зони BG0001493 „Централен Балкан-буфер” по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и BG0002109 „Васильовска планина” по Директивата за опазване на дивите птиците изготвен съгласно Решение № ПН-137-ОС/2025 г. на РИОСВ Плевен, изискванията на чл. 31, ал.10 от Закона за биологичното разнообразие (изм. ДВ. бр.62 от 10 Август 2010г., изм. ДВ. бр.89 от 12 Ноември 2010г.) и чл.20, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване оценка за съвместимост на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (изм. ДВ. бр. 81 от 15 октомври 2010 г.).

Конкретно за настоящия план компетентният орган, в случая РИОСВ Плевен с Решение № ПН-137-ОС/2025 г. е преценил, че съществува вероятност от значително увреждане на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина” поради следните мотиви:

- ИП предвижда стопанисване като урбанизирана територия на ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян с трайно предназначение на територията „зеделска“ и начин на трайно ползване - ливада, попада в границите на защитени зони BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и BG0002109 „Васильовска планина“.

1. Съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” (МОСВ 2013 г.) в имота, обект на ИП, на площ около 5 дка има картирано природно местообитание 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*)(* важни местообитания на орхидеи).

2. Засилването на човешкото присъствие в района ще окаже негативно влияние върху местообитанията за размножаване, укрития и хранене на видове животни, предмет на опазване в защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG0001493 (Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Лицена (*Lycaena dispar*) и др.), които са предмет на опазване в защитена зона BG0001493 “Централен Балкан - буфер”.

3. С реализирането на застрояването се очаква и отрицателно въздействие върху местообитания на птиците, предмет на опазване в защитена зона BG0002109 “Васильовска планина” като Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Бухал (*Bubo bubo*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и др.

4. В района като цяло съществува изразен инвеститорски интерес за застрояване на земите. Това предполага значително кумулативно въздействие при реализирането на ИП върху видовете, предмет на опазване в защитени зони BG0001493 “Централен Балкан - буфер” и BG0002109 “Васильовска планина”.

6. Местоположението на ИП допринася за фрагментиране на местообитанията на видове, предмет на опазване в 33 BG0001493 “Централен Балкан - буфер” и BG0002109 “Васильовска планина”. Районът се превръща в урбанизирана територия, с което времетраенето на безпокойството на видовете ще е постоянно, а процесът на възстановяване на популациите и екосистемите ще е невъзможен.

Част от очакванията могат да бъдат отхвърлени при прецизиране на информацията, след наблюдения на място и анкетиране на местни жители относно бозайници и птици за които има данни, че обитават тази част на двете защитени зони.

Възможните въздействия, произтичащи от прилагането на ИП са оценени спрямо:

- Обхвата по отношение местоположението на имота за който се изготвя в двете защитени зони;
- Фаза в процеса на реализирането на допустимите от ИП дейности, в която е вероятно да възникнат;
- Ефекта върху природните местообитания и видовете, предмет на опазване в защитената зона;
- Характер на въздействията - дълготрайност или са с временен ефект;
- Продължителност на въздействията - дали въздействията са постоянни, краткосрочни, периодични, инцидентни (не се предполага задължително да възникнат);
- С кои други въздействия на ИП/ПП имат комбинирано влияние върху даден параметър за благоприятния природозащитен статус на видовете и местообитанията

Нормативната рамка, която определя настоящето ИП не предполага значителни въздействия върху двете защитени зони поради разположение на имота за които се изготвя ИП в границите на територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като населено място, но реално до колко елементите на ИП са в състояние да повлияят върху предмета на опазване на защитените зони може да бъде преценено едва след заявяването на конкретно инвестиционно предложение.

Елементите на ИП, РЗП, Кинт, застроителни линии и височина на сградите, която се допуска да бъдат построени определят градоустройствените параметри за относително малка площ, спрямо площта на двете защитени зони и не са в състояние да предизвикат значителни промени в границите им.

Максимално допустимата с ИП височина не предполага бариерен ефект за птиците, предмет на опазване в 33 BG0002109 „Васильовска планина” и прилепите, които се опазват в

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер”.

По-долу в ДОСВ ще бъде направена оценка до каква степен е възможно засягане на природните местообитания и местообитанията на видовете предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и 33 BG0002109 „Васильовска планина”.

ИП е за територия, за която доколко попада в границите на природни местообитания и местообитанията на видовете, предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” ще бъде определено по-долу в анализа на база предоставените ни от МОСВ пространствени данни за границите на всяко едно природно местообитание или местообитание на вида, който се опазва в 33 нея и актуализираната база данни на БЗДП за разположението на гнездящите в 33 BG0002109 „Васильовска планина” птици.

Предназначението на сградите, които се допускат да бъдат изградени в устройствена зона Ов1 не предполага генериране на значителни количества отпадни води, контаминенти на атмосферния въздух, шумове, вибрации и други въздействия със значителен отрицателен ефект спрямо двете защитени зони.

4. Описание на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и 33 BG0002109 „Васильовска планина”, местообитанията, видовете и целите на управление на национално и международно ниво и тяхното отразяване при изготвянето на ИП;

4.1. 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер”

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” е обявена със Заповед на Министерството на околната среда и водите № РД-272/31.03.2021 г. Публ. в ДВ бр. 46/01.06.2021 г. и изменена със Заповед № РД-644/19.07.2024 г. на МОСВ, обн. ДВ, бр. 69/16.08.2024 г.). Защитената зона включва планинските територии северно и южно от границите на Националния парк Централен Балкан, като обгражда Националния парк от всички страни. Обхваща територия, включваща землищата на гр. Габрово, с. Гъбене, с. Дебел дял, община Габрово, област Габрово, с. Батошево, с. Кръвеник, с. Купен, с. Стоките, с. Тумбалово, с. Угорелец, община Севлиево, област Габрово, гр. Априлци, с. Велчево, община Априлци, област Ловеч, с. Бабинци, с. Васильово, с. Глогово, с. Гложене, с. Градежница, с. Дивчовото, с. Малка Желязна, с. Рибарица, гр. Тетевен, с. Черни Вит, община Тетевен, област Ловеч, с. Балабанско, с. Балканец, с. Бели Осъм, с. Борима, с. Голяма Желязна, с. Калейца, с. Орешак, с. Старо село, с. Терзийско, гр. Троян, с. Черни Осъм, с. Чифлик, с. Шипково, община Троян, област Ловеч, с. Кирчево, с. Лесидрен, с. Сопот, община Угърчин, област Ловеч, с. Васил Левски, с. Иганово, гр. Калофер, гр. Карлово, гр. Клисуре, с. Кърнаре, с. Московец, с. Певците, с. Розино, с. Слатина, с. Христо Даново, община Карлово, област Пловдив, с. Анево, община Сопот, област Пловдив, с. Брусен, гр. Етрополе, с. Лопян, с. Ямна, община Етрополе, област София, гр. Златица, с. Църквище, община Златица, област София, с. Мирково, община Мирково, област София, гр. Пирдоп, община Пирдоп, област София, с. Челопеч, община Челопеч, област София, с. Димовци, с. Златирът, с. Лява река, с. Пчелиново, община Гурково, област Стара Загора, с. Голямо Дряново, с. Горно Изворово, с. Долно изворово, с. Енина, гр. Крън, с. Шейново, гр. Шипка, с. Ясеново, община Казанлък, област Стара Загора, с. Борушица, с. Дъбово, с. Селце, с. Сливито, община Мъглиж, област Стара Загора, с. Асен, с. Габарево, с. Горно Сахране, с. Манолово, с. Осетеново, с. Скобелево, с. Тъжа, с. Търничени, община Павел баня, област Стара Загора, с обща площ 1384163,850 дка. Защитената зона е естествен буфер за Националния парк Централен Балкан и осигурява опазването на цялата планина. Включва почти недокоснати от човешка дейност територии, включително важни букови и *Tilio-Acerion* гори и галерии от черна елша *Alnus glutinosa*. Важни биокоридори са долините на реките Вит, Осъм, Росица, Янтра на север и Стряма и Тунджа на юг. Защитената зона е важно

местообитание на много изолираната популация на кафявата мечка в Стара планина, която всяка година преминава от Националния парк Централен Балкан и прекарва известно време в защитената зона. На територията на защитената зона попадат важни местообитания на лалугера (*Spermophilus citellus*) и главоча (*Cottus gobio*).

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

<i>Клас хабитат</i>	<i>Класове земно покритие по EUNIS</i>	<i>% покритие</i>
N06	Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1,0
N08	Равнини, шубраци - Heath, Scrub	7,0
N09	Сухи тревни съобщества, степи	7,0
N12	Обширни зърнени култури	8,0
N15	Други обработваеми земи	2,0
N16	Широколистни листопадни гори	50,0
N17	Иглолистни гори	1,0
N19	Смесени гори	23,0
N22	Вътрешни скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	1,0
N23	Други земи (включително градове, села, пътища, места за отпадъци, мини, индустриални обекти)	1,0
	Общо покритие	100

Предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ съгласно заповедта с която е обявена са:

Следните типове природни местообитания по чл. 6, ал. 1, т. 1 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР):

- 4060 А лпийски и бореални ерикоидни съобщества;
- 6110 * Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*;
- 6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*) (* важни местообитания на орхидеи);
- 62D0 Оро-мизийски ацидофилни тревни съобщества;
- 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс;
- 6510 Низинни сенокосни ливади;
- 6520 Планински сенокосни ливади;
- 8150 Средноевропейски силикати и сипеи в предпланини и ниски планини (добавено като предмет на опазване със Заповед № РД-644/19.07.2024 г. на МОСВ, обн. ДВ, бр. 69/16.08.2024 г.).
- 8160* Средноевропейски варовикови сипеи в хълмистите равнини и ниски планини (добавено като предмет на опазване със Заповед № РД-644/19.07.2024 г. на МОСВ, обн. ДВ, бр. 69/16.08.2024 г.).
- 8210 Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове;
- 8220 Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове;
- 8310 Неблагоустроени пещери;
- 9110 Букови гори от типа *Luzulo-Fagetum*;
- 9130 Букови гори от типа *Asperulo-Fagetum*;
- 9150 Термофилни букови гори (*Cephalanthero Fagion*);
- 9170 Дъбово-габъррови гори от типа *Galio Carpinetum*;
- 9180 * Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове;

91AA* Източни гори от космат дъб;
91BA Мизийски гори от обикновена ела;
91CA Рило-Родопски и Старопланински бялборови гори;
91E0 * Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*);
91G0 * Панонски гори с *Quercus petraea* и *Carpinus betulus*;
91M0 Балкано-панонски церово-горунови гори;
91W0 Мизийски букови гори;
9530 * Субсредиземноморски борови гори с ендемични подвидове черен бор;
95A0 Гори от бяла и черна мура (добавено като предмет на опазване със Заповед № РД-644/19.07.2024 г. на МОСВ, обн. ДВ, бр. 69/16.08.2024 г.).

Природно местообитание 91Z0 Мизийски гори от сребролистна липа присъства в предхождащата съгласно 8 от ЗБР за обявяването на защитената зона документация - стандартен формуляр, но в рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ съгласно изготвения доклад е установена площ в лошо състояние в община Карлово с характеристиките на това местообитание, но местообитанието не е включено в предмета на опазване на защитената зона, определен със Заповед № РД-272 от 31 март 2021 г. на МОСВ, с която е обявена защитената зона, но съгласно Писмо Изх. 3244(8)/14.03.2023г на РИОСВ Плевен същото е част от предмета на опазването и .

Местообитанията на следните видове по чл. 6, ал. 1, т. 2 от ЗБР:

Бозайници - *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*), Видра (*Lutra lutra*), Лалугер (*Spermophilus citellus*), Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*), Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*), Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Голям нощник (*Myotis myotis*), Остроух нощник (*Myotis blythii*), Трицветен нощник (*Myotis emarginatus*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*), Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*);

Земноводни и влечуги - Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*), Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*);

Риби - Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Балкански щипок (*Sabanejewia balcanica*), вместо (*Sabanejewia aurata*), Главоч (*Cottus gobio*);

Беззгръбначни - *Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*), Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*), Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), Буков сечко (*Morimus funereus*), *Осмодерма (*Osmoderma eremita*), *Cucujus cinnaberinus*, *Алпийска розалия (*Rosalia alpina*), *Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia Callimorpha*) *quadripunctaria*), Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*), Полиоматус (*Polyommatus eroides*), Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*), Бисерна мида (*Unio crassus*), Ризодес (*Rhysodes sulcalus*);

Растения - Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Червено усойниче (*Echium russicum*), *Dicranum viride*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Mannia triandra*.

В стандартния формуляр на защитената зона в категория DD (без достатъчно достоверни

данни) са включени видовете Пъстър пор (*Vormela peregusna*) и рибите Балканска кротушка (*Romanogobio kesslerii*) и Малка кротушка (*Romanogobio uranoscopus*). В рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ съгласно изготвените доклади по-горепосочените 3 вида не са установени и като неустановени в защитената зона не са включени в определения със заповедта за обявяване на защитената зона предмет и цели на опазване.

33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” е обявена с цел:

Опазване и под държане на типовете природни местообитания, посочени в т 2.1 местообитанията на посочените в т 2.2 от заповедта за обявяването и видове, техните популации и разпространение в границите на зоната за постигане и поддържане на благоприятното им природозащитно състояние в съответните биогеографски регион;

Увеличаване на приноса на защитената зона по отношение на площта на природно местообитание с код 62D0 в Алпийския и Континенталния биогеографски регион;

Подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 6210 (* важни местообитания на орхидеи), 62D0, 6430, 6520, 9180*, 91BA, 91CA, 91E0*, 91W0 и 9530* в двата биогеографски региона;

Подобряване на структурата и функциите на природни местообитания с кодове 4060 и 95A0 в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион, и на природно местообитание с код 6510 в частта от защитената зона, попадаща в Континенталния биогеографски регион;

Подобряване на местообитанията на видовете Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*) и *Hamatocaulis vernicosus* в двата биогеографски региона и местообитанията на вида Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*) в частта от защитената зона, попадаща в Алпийския биогеографски регион;

При необходимост подобряване на състоянието или възстановяване на типовете природни местообитания и местообитанията на посочени в т посочени в заповедта за обявяване на защитената зона видове и техни популации;

Поддържане на свързаността на местообитанията на приоритетните за опазване видовете *Кафява мечка (*Ursus arctos*), *Европейски вълк (*Canis lupus*) и Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*).

Целите на защитената зона по са определени съобразно важността и зона за постигане и поддържане на благоприятното природозащитно състояние на типовете природни местообитания и видовете посочени в заповедта за обявяването и в съответните биогеографски региони, както и за свързаността и целостта на мрежата от защитени зони в страната като част от Европейската екологична мрежа Натура 2000.

В границите на защитената зона се забранява:

Провеждане на състезания с моторни превозни средства извън съществуващите пътища и регламентираните за това места;

Движение на мотоциклети, ATV, UTV и бѣгита извън съществуващите пътища в неурбанизирани територии; забраната не се прилага за определени на основание на нормативен акт трасета за движение на изброените моторни превозни средства, както и при бедствия, извънредни ситуации и за провеждане на противопожарни, аварийни, контролни и спасителни дейности;

Промяна на начина на трайно ползване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на ливади, пасища и мери при ползването на земеделските земи като такива; Разораване и залесяване на поляни, голини и други незалесени горски територии в

границите на негорските природни местообитания предмет на опазване в защитената зона освен в случаите на доказана необходимост от защита срещу ерозия и порои, както и в случаите на реализиране на допустими планове, програми, проекти или инвестиционни предложения, одобрени по реда на екологичното законодателство;

Премахване на характеристики на ландшафта (синори, жизнени единични и групи дървета, традиционни ивици, заети с храстово-дървесна растителност сред обработваеми земи, защитни горски пояси, каменни огради и живи плетове) при ползването на земеделските земи като такива освен в случаите на премахване на инвазивни чужди видове дървета и храсти;

Употреба на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества, хранителни субстрати и продукти за растителна защита, които не отговарят на изискванията на Закона за защита на растенията; Употреба на минерални торове в ливади, пасища, мери и изоставени орни земи, както и на продукти за растителна защита и биоциди от професионална категория на употреба в тези територии освен при каламитет, епифитотия, епизоотия, епидемия или при прилагане на селективни методи за борба с инвазивни чужди видове;

Използване на органични утайки от промишлени и други води и битови отпадъци за внасяне в земеделските земи без разрешение от специализираните органи на Министерството на земеделието, храните и горите и когато концентрацията на тежки метали, металоиди и устойчиви органични замърсители в утайките превишава фоновите концентрации съгласно приложение № 1 от Наредба № 3 от 2008 г. за нормите за допустимо съдържание на вредни вещества в почвите (ДВ, бр. 71 от 2008 г.);

Използване на води за напояване, които съдържат вредни вещества и отпадъци над допустимите норми;

Палене на стърнища, слогове, крайпътни ивици и площи със суха и влаголюбива растителност;

Палене на огън, благоустрояване, електрифициране, извършване на стопанска и спортна дейност в неблагоустроените пещери и на входовете им, както и чупене, повреждане, събиране или преместване на скални и пещерни образувания, преграждане на входовете или на отделни техни галерии по начин, възпрепятстващ преминаването на видовете прилепи, предмет на опазване в защитената зона, провеждане на спелеоложки проучвания през размножителния период на прилепите - от 1 март до 30 юни; 8.

Издаване на разрешения за строеж и всякакво строителство в находищата на вида *Dicranum viride* и на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатни регистри съгласно приложения № 2 и № 3 от заповедта за обявяване на защитената зона, както и инициране, провеждане или продължаване на процедури по реда на Закона за опазване на околната среда, ЗБР, Закона за горите, Закона за опазване на земеделските земи, Закона за собствеността и ползване на земеделските земи, Закона за устройство на територията и съответните подзаконовни нормативни актове, които са предпоставка за реализация на строителство; забраната не се прилага за ремонт и реконструкция на съществуващи обекти и за изграждане, ремонт или реконструкция на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура;

Търсене и проучване на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали), разкриване на нови и разширяване на концесионните площи за добив на общоразпространени полезни изкопаеми (строителни и скалнооблицовъчни материали) в находищата на вида *Dicranum viride* и на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатни регистри съгласно приложения № 2 и № 3, от заповедта за обявяване на защитената зона;

Отводняване, разораване, залесяване и превръщане в трайни насаждения на находищата

на вида *Hamatocaulis vernicosus*, определени с координатен регистър съгласно приложение № 3 на заповедта за обявяване на защитената зона;

Извеждане на сечи и изнасяне на мъртва дървесина в находищата на вида *Dicranum viride*, определени с координатен регистър съгласно приложение № 2, на заповедта за обявяване на защитената зона, с изключение за нуждите на съоръжения (елементи) на техническата инфраструктура, за предотвратяване на опасности, застрашаващи живота и здравето на хората, при бедствия и аварии или за поддържане/подобряване на местообитанията на вида;

Добив на дървесина и биомаса в горите във фаза на старост освен в случаи на увреждане на повече от 50 % от площта на съответната гора във фаза на старост вследствие на природни бедствия и каламитети; в горите във фаза на старост, през които преминават съществуващи горски пътища и други инфраструктурни обекти, при доказана необходимост се допуска сеч на единични сухи, повредени, застрашаващи или пречещи на безопасното движение на хора и пътни превозни средства или на нормалното функциониране на инфраструктурните обекти дървета;

Паша на домашни животни в горските територии, които са обособени за гори във фаза на старост;

Изграждане на нови пътища от втори и по-висок клас без обезпечаване изграждането на съответна зелена инфраструктура за преминаване на мечки и други животни.

Горските типове природни местообитания включени в предмета на опазване на защитената зона се стопанисват в съответствие с разпоредбите на глава четвърта от Наредба № 8 от 5.08.2011 г. за сечите в горите (ДВ, бр. 64 от 2011 г.) и за тях е задължително прилагането на „Система от режими и мерки за стопанисване на горските типове местообитания от приложение № 1 от Закона за биологичното разнообразие“, утвърдена от изпълнителния директор на Изпълнителната агенция по горите.

Предложеното ИП определя пространствената рамка (застроителните линии), строителните параметри, начина на свързване с техническата инфраструктура и вида на застрояване в границите на ПИ 15703.151.83, в случая допускащи реализирането на ИП, които не са в противоречие с целите за които е обявена защитената зона и наложения със заповедта за обявяването и режим на опазване.

4.2 BG0002109 „Васильовска планина“;

Защитената зона е обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

Площ на защитената зона – 45472.7881 ха (съгласно заповедта за обявяване и СДФ) или 45485.4835 ха (съгласно цифровите граници, актуални към 05.12.2021 г.).

Характеристика:

Зоната се намира в Северна България между градовете Ябланица, Тетевен и Троян и почти съвпада с орографските граници на едноименната планина. На север територията включва и язовир Сопот. Около половината от планината е покрита с гори - предимно от мизийски бук *Fagus moesiaca*. Има също и иглолистни култури. Откритите пространства заемат около 30% от територията, като най-голям е дялът на ливадите и обработваемите земи.

Васильовска планина е със световно значение за опазването на застрашения от изчезване на планетата ливаден дърдавец (*Crex crex*). Районът е едно от най-важните места в България от значение за Европейския съюз за опазването на този вид, както и за сивия кълвач (*Picus canus*) и ястребогушото коприварче (*Sylvia nisoria*). Тук се поддържат представителни популации на средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), черния кълвач (*Dryocopus martius*), козодоя (*Caprimulgus europaeus*) и осояда (*Pernis apivorus*). Васильовска планина е

лесно достъпна за посетители, поради неголямата си височина и наличието на селища и пътища, както по границите на мястото, така и в него. Природата силно се влияе от горско-стопански дейности и традиционното ползване на ливадите и пасищата. Горите са застрашени от прекомерната експлоатация и от незаконните сечи. Това води до промени в качествата на горските екосистеми, нарушава естествения воден баланс на целия район и предизвиква ерозионни и свлачищни процеси. Промените в хидрологичния режим на района водят до промени и във влажността на ливадите.

Премахването на старите умиращи дървета и тези с хралупи, ограничава значително възможностите на кълвачите и совите да намират подходящи места за гнездене и храна. Най-сериозни заплахи са косенето на ливадите през гнездовия период на ливадния дърдавец, както и превръщането им в обработваеми земи. Преки заплахи за птиците са скалното катерене, движението с моторни превозни средства извън пътищата (включително т.нар. “off road”) и други. Потенциална заплаха както за местообитанията, така и за птиците в района е изграждането на ветроенергийни паркове.

По-малко от 1% от територията на мястото е поставена под законова защита съгласно националното природозащитно законодателство. Тук попадат 7 защитени местности и 5 природни забележителности, обявени за опазване на характерен ландшафт, водопади или пещери. Почти цялата територия на Васильовска планина попада в КОРИНЕ място “Централен Балкан”, определено през 1998 г., поради европейското му значение за опазването на редки и застрашени местообитания, растения и животни, включително птици. През 2005 година територията е обявена от BirdLife International за Орнитологично важно място.

Целите на опазване на зоната са:

- Опазване и поддържане на местообитанията на видовете птици, предмет на опазване в зоната, за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние.
- Възстановяване на местообитания на видовете птици, предмет на опазване в зоната, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Предмет на опазване:

Птици, включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕИО (Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие)

№	Вид	Местна попул.	Миграционна популация		
			Размн.	Зимув.	Премин.
1	<i>Gavia arctica</i>			6i	2-5i
2	<i>Pelecanus crispus</i>			5i	
3	<i>Egretta alba</i>			6i	
4	<i>Egretta garzetta</i>		1i		5-15i
5	<i>Nycticorax nycticorax</i>		1i		3-7i
6	<i>Ciconia ciconia</i>		5p		
7	<i>Ciconia nigra</i>		3-5p		P
8	<i>Aquila chrysaetos</i>	1-2p			
9	<i>Buteo rufinus</i>	1p			
10	<i>Circus gallicus</i>		2-4p		P
11	<i>Haliaeetus albicilla</i>			1i	P
12	<i>Pernis apivorus</i>		5-10p		
13	<i>Pandion haliaetus</i>				1i
14	<i>Bonasa bonasia</i>	20-35p			
15	<i>Alectoris graeca</i>	3-12p			
16	<i>Crex crex</i>		120-236p		
17	<i>Bubo bubo</i>	5-8p			
18	<i>Caprimulgus europaeus</i>		60-180p		
19	<i>Alcedo atthis</i>	10-12p			

№	Вид	Местна попул.	Миграционна популация		
			Размн.	Зимув.	Премин.
20	<i>Dendrocopos leucotos</i>	2-7p			
21	<i>Dendrocopos medius</i>	65-150p			
22	<i>Dendrocopos syriacus</i>	85-200p			
23	<i>Dryocopus martius</i>	20-30p			
24	<i>Picus canus</i>	25-30p			
25	<i>Lullula arborea</i>	120-150p			
26	<i>Lanius collurio</i>		250-450p		
27	<i>Lanius minor</i>		5-15p		
28	<i>Sylvia nisoria</i>		70-80p		
29	<i>Ficedula semitorquata</i>		25-60p		
30	<i>Emberiza hortulana</i>		30-80p		

Редовно срещати се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕИО

№	Вид	Местна попул.	Миграционна популация		
			Размн.	Зимув.	Премин.
1	<i>Ardea cinerea</i>		2-14p	23i	
2	<i>Anas platyrhynchos</i>	5-10p		292i	
3	<i>Anas crecca</i>			10i	
4	<i>Aythya ferina</i>			2i	
5	<i>Aythya fuligula</i>			5i	
6	<i>Cygnus olor</i>			10i	
7	<i>Accipiter gentilis</i>	15-20p			
8	<i>Accipiter nisus</i>	5-10p			
9	<i>Buteo buteo</i>	15-25p			
10	<i>Falco tinnunculus</i>	3-13p			
11	<i>Actitis hypoleucos</i>		5-6p		
12	<i>Tringa ochropus</i>		2-4p		
13	<i>Merops apiaster</i>		35p		P

5. Описание и анализ на вероятността и степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и 33 BG0002109 „Васильовска планина”;

Потенциални въздействия на предвиденото ИП върху местообитанията и видовете, обект на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и 33 BG0002109 „Васильовска планина” са:

Биоразнообразие

Потенциалните преки въздействия ще са в резултат от присъствието на хора и техника при строителни дейности в ИП. С най-висока прогнозна значимост са безпокойство, загуба и влошаване качествата на местообитания, фрагментация на местообитания и прекъсване на екологични коридори, пряка загуба на индивиди, загуба и влошаване на хранителна база/местообитания.

Потенциални непреки въздействия могат да се очакват в резултат от трайно застрояване и промяна на земното покритие в устройствените зони, попадащи в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и 33 BG0002109 „Васильовска планина”. Те биха се изразили в потенциална загуба и влошаване на качеството на размножителни и хранителни местообитания.

При съобразяване със заложените смекчаващи мерки и установените добри практики, всички потенциални отрицателни въздействия могат да бъдат редуцирани до незначителни.

Бозайници, като част от биоразнообразието

Присъствието на хора и техника и генерираният от тях шум ще представлява източник на безпокойство за видовете прилепи и др. видове бозайници, обект на опазване в зоната. Възможно е прогонване на индивиди от ловни/хранителни местообитания, загуба/влошаване на хранителни местообитания, загуба на индивиди при сблъсък с преминаващи техника и автомобили по време на строителството и по време на експлоатацията на обекта.

Поради високата мобилност на видовете бозайници, обект на опазване в зоните, при спазване на установените добри практики при строителството и експлоатацията на обектите, както и при спазване на определените смекчаващи мерки (избягване на нощни строителни дейности, ежедневен инструктаж на работниците и др.), не се очакват значителни негативни въздействия върху видовете бозайници, обект на опазване в зоните.

Земноводни и влечуги

Слабата мобилност на земноводните и влечугите ги правят една от най-уязвимите групи гръбначни животни. Възможна е загуба на индивиди поради прегазване от преминаващи автомобили и техника по време на строителството и по време на експлоатация, съществува вероятност от привличане на индивиди върху пътното платно и опасност от прегазване по време на експлоатация на обекта, както и смъртност на видове влечуги, обект на опазване в зоната, поради недостатъчното им познаване и страх от страна на работниците. Възможни са прогонване или загуба на индивиди от видовете земноводни от водните им местообитания поради размътване на водата по време на строителството, загуба/влошаване и фрагментация на местообитания.

При спазване на установените добри практики при строителството и експлоатацията на обектите, както и при спазване на определените смекчаващи мерки (избягване на изкопни дейности по време на периода на хибернация, ежедневен инструктаж на работниците и др.), не се очакват значителни негативни въздействия върху видовете земноводни и влечуги, обект на опазване в зоните.

Риби

Съществува възможна смъртност на индивиди поради размътване на водата по време на евентуални строителни дейности по бреговете на водоеми и/или при пресичане на линейни такива, фрагментиране на местообитания, възпрепятстване на естественото придвижване на индивидите и свързаните с него дейности - хранене, размножаване.

При спазване на установените добри практики при строителството и експлоатацията на обектите, както и при спазване на определените смекчаващи мерки за избягване на ограничаването на миграционните коридори, провеждането на ежедневен инструктаж на работниците и др., не се очаква значително негативно въздействие върху видовете риби, обект на опазване в зоните.

Безгръбначни

Възможна е загуба на индивиди от прегазване при преминаване на техниката. Привличането от светлинни източници също е потенциално отрицателно въздействие, както и загуба на местообитания при изсичане на стари дървета, изнасяне на мъртва дървесина и мъртва горска постилка по време на разширяване на просеките, фрагментиране на местообитанията.

При спазване на установените добри практики при строителството и експлоатацията на обектите, както и при спазване на определените смекчаващи мерки (избягване на строителни дейности в тъмната част на денонощието, избягване използването на силни светлинни източници, провеждането на ежедневен инструктаж на работниците и др.), не се очаква значително негативно въздействие върху видовете безгръбначни, обект на опазване в зоните.

Птици

Възможна е загуба на хранителни местообитания и безпокойство по време на изграждане на обекта.

Предвиденото ИП за вилна зона попада в границите на защитените зони, но при спазване на установените добри практики при строителството и експлоатацията на обектите, както и при спазване на определените смекчаващи мерки, **въздействието на ИП върху ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина”, се оценява като незначително.**

За целите на настоящия ДОСВ, с помощта на специфичната информация, постъпила в сайта <http://natura2000.moew.government.bg>, след последното картиране на местообитанията и местообитанията на видовете в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан-буфер” и BG0002109 „Васильовска планина” и приложената карта, показваща разпределението и местоположението на предвижданията за ПУП-ПРЗ, е направен кратък анализ на въздействието на реализацията на ИП върху типовете местообитания, предмет на опазване в защитената зона. При изготвянето на анализа са ползвани не само данните от картирането на местообитанията, но и от собствени полеви изследвания и наблюдения на екипа, разработил настоящият доклад. Територията на общината, попадаща в защитените зони е посещавана неколккратно в периода от м. Май. – Август 2023 г., м. Септември – Октомври 2025 г. и м. Април – Май 2026 г. Направени са фитоценологични проучвания на типове природни местообитания.

При оценката на въздействието върху видовете и местообитанията, предмет на опазване в защитените зони е възприета утвърдената 10-степенна скала на оценка, с която се отчитат различните параметри на значимост на въздействията спрямо стандартните показатели за оценка на степента на въздействие:

Оценка	Критерии
0	Дейността не оказва въздействие
1	Дейността има много слабо отрицателно въздействие
2	Дейността може да предизвика временни отрицателни въздействия
3	Дейността може да предизвика краткосрочни отрицателни въздействия
4	Дейността може да предизвика вторични отрицателни въздействия
5	Дейността може да предизвика кумулативни отрицателни въздействия
6	Дейността може да предизвика синергични въздействия
7	Дейността може да предизвика вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
8	Дейността може да предизвика значителни вторични, кумулативни, синергични отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
9	Дейността не предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.
10	Дейността предизвиква значителни, средносрочни или дългосрочни/постоянни отрицателни въздействия. Въздействието може да бъде премахнато чрез смекчаващи/компенсаторни мерки.

При прилагането на изнесената по – горе матрицата могат да бъдат диференцирани 5 прага на въздействие, с които се определя необходимостта от прилагане на мерки за намаляване въздействието, смекчаващи и компенсаторни мерки:

Праг на в-ие	Критерии
0	Реализацията на ИП не оказва въздействие

1-3	Слабо въздействие, което може да бъде избегнато без прилагане на специални мерки освен спазване на най-добрите практики при строеж и експлоатация
4-6	Средно по степен въздействие, което е необходимо да се отчете в комбинация с други фактори и да се препоръчат мерки за намаляване или премахване
7-9	Значително въздействие, което е необходимо да бъде премахнато чрез избор на алтернативи или прилагане на смекчаващи и компенсаторни мерки
10	Реализацията на проекта предизвиква значително и постоянно/необратимо отрицателно въздействие, което не може да бъде премахнато или сведено до допустимо чрез смекчаващи/компенсаторни мерки. При тази степен на въздействие се прилага нулевата алтернатива.

При определяне на окончателната степен на въздействие в резултат на анализирането на няколко различни въздействия върху видовете предмет на опазване в защитените зони е взета под внимание тежестта на въздействието, или до колко е възможна промяна на числеността на популацията на вида и това ще доведе ли до изчезването му от защитената зона.

5.1 Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете предмет на опазване 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“;

Върху типовете природни местообитания;

Съгласно заповедта за обявяване на защитената зона в нея се опазват 24 типа природни местообитания.

Един тип включва съобщества от планински дребни хвойнови храсти и боровинки, 6 типа са тревни съобщества и храсти, 2 типа са растителни съобщества върху скали, 1 тип е неблагоустроени пещери, а останалите са различни видове гори.

Разположението на ПИ 15703.151.83, за който се разработва ИП в границите на с. Голяма Желязна, съставът на наличната растителност в тях и фактическото им състояние, изключва увреждането на типове природни местообитания, предмет на опазване в защитена зона BG0001493 „Централен Балкан - буфер“.

Компетентният орган (РИОСВ Плевен) в Решение ПН-137-ОС/2025 г. е посочил, изхождайки от налични в информационната система Натура 2000 данни от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), че с реализирането на ИП не се очаква увреждането на такива.

В Решение ПН-137-ОС/2025 г. компетентният орган (РИОСВ Плевен) е посочил, че:

1. Съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013 г.) в имота, обект на ИП, на площ около 5 дка има картирано природно местообитание 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*)(* важни местообитания на орхидеи).

2. Засилването на човешкото присъствие в района ще окаже негативно влияние върху местообитанията за размножаване, укрития и хранене на видове животни, предмет на опазване в защитена зона “Централен Балкан - буфер” BG0001493 (Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersii*), Дългоух нощник (*Myotis bechsteinii*), Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Лицена (*Lycaena dispar*) и др.), които са предмет на опазване в защитена зона BG0001493“Централен Балкан - буфер”.

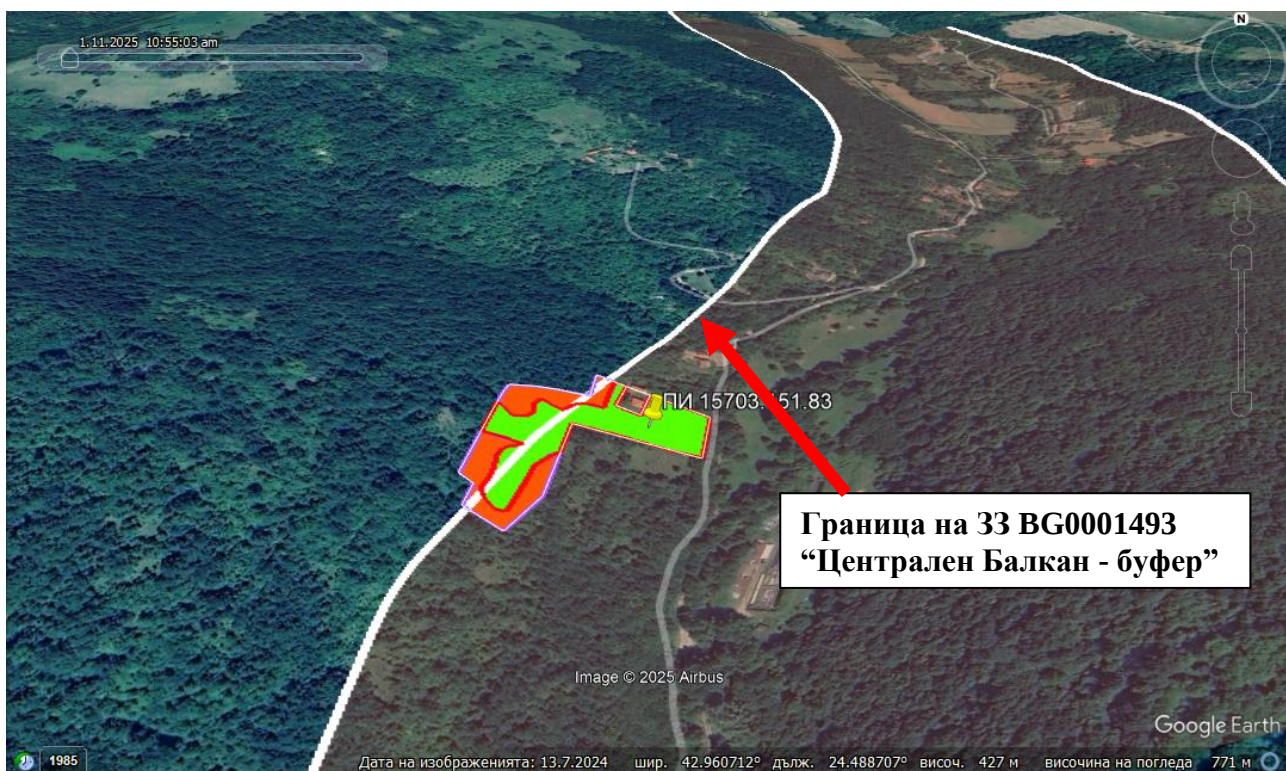
3. С реализирането на застрояването се очаква и отрицателно въздействие върху

местообитания на птиците, предмет на опазване в защитена зона BG0002109 “Васильовска планина” като Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Бухал (*Bubo bubo*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*) и др.

4. В района като цяло съществува изразен инвеститорски интерес за застрояване на земите. Това предполага значително кумулативно въздействие при реализирането на ИП върху видовете, предмет на опазване в защитени зони BG0001493 “Централен Балкан - буфер” и BG0002109 “Васильовска планина”.

6. Местоположението на ИП допринася за фрагментиране на местообитанията на видове, предмет на опазване в 33 BG0001493 “Централен Балкан - буфер” и BG0002109 “Васильовска планина”. Районът се превръща в урбанизирана територия, с което времетраенето на безпокойството на видовете ще е постоянно, а процесът на възстановяване на популациите и екосистемите ще е невъзможен.

Съгласно наличната информация и спазване на коректността на сравнението на пространствените данни предоставени от МОСВ, показва, че в границите на 33 BG0001493 “Централен Балкан - буфер” подадат около 5,429 дка от общата площ на ПИ 15703.151.83, а именно:

Фиг. 14 Местоположение на ПИ 15703.151.83, спрямо границите на 33 BG0001493 “Централен Балкан - буфер”

Флористични обследвания на територията

Характеристика на ПИ 15703.151.83:

Проучваният терен е с изток-югоизток изложение и наклон около 8°-11°. Неговото обстойно проучване показва, че растителната покривка е съставена от тревисти групировки, които заемат около 2/3 от него и 1/3 от дървесни и храстови групировки.

Съгласно EUNIS класификацията - 2021 (Schaminée et al 2020) територията на ПИ 15703.151.83 може да се причисли към хабитати:

Като цяло около 2/3 от ПИ 15703.151.83 е зает от местообитание:

V Растителни местообитания, създадени от човека (Vegetated man-made habitats):

Това са антропогенни местообитания, които са доминирани от растителност и обикновено подлежат на редовно управление, но също така произтичат от скорошно изоставяне на преди това обработвана земя. Това включва площи, култивирани за култури, овощни градини и пасища, като тревни площи и спортни игрища, които са резултат от повторно засяване и често силно наторени, заедно със засадени и управлявани гори и други антропогенни местообитания с дървета като алеи.

V1 Обработваема земя и пазарни градини (Arable land and market gardens)

Обработваеми земи, засадени за ежегодно или редовно прибирани култури, различни от тези, върху които се отглеждат дървета или храсти. Те включват полета със зърнени култури, слънчогледи и други маслодайни растения, цвекло, бобови растения, фураж, картофи и други тревни растения. Обработваеми земи обхващат интензивно обработвани полета, както и традиционно и екстензивно култивирани култури с малко или никакво химическо торене или прилагане на пестициди. Качеството и разнообразието на фауната и флората зависят от интензивността на селскостопанското използване и от наличието на граници от естествена растителност между полетата.

В тях вероятно е осъществявала селскостопанска дейности (преди 2021 г. и придобиване на имота от Възложителя) – лично стопанство като стопански двор с къща и стопанска постройка – плевня, за което може да се съди по установените растителни групировки.

В него до скоро се е осъществявала селскостопанска дейности – лично стопанство към стопански двор с къща и стопански постройки.

Хоризонталната структура на тревистата покривка е относително равномерна – общото проективно покритие почти навсякъде е около 100%. Височината на тревостоя е около 10-40 см. На места поради повишено антропогенно или зоогенно натоварване тревният чим е силно повлиян и нарушен. Не се наблюдава етажност във вертикалната структура на тревостоя.

Налични са 8 ябълкови дървета - ябълки.

фиг. 13 Местоположение на местообитание V Растителни местообитания, създадени от човека в ПИ 15703.151.83

Фиг. 16 Местоположение на групи плодни дървета – ябълки в границите на ПИ 15703.151.83

Тревната покривка заема около 2/3 от засегнатия ПИ 15703.151.83 е представена от:

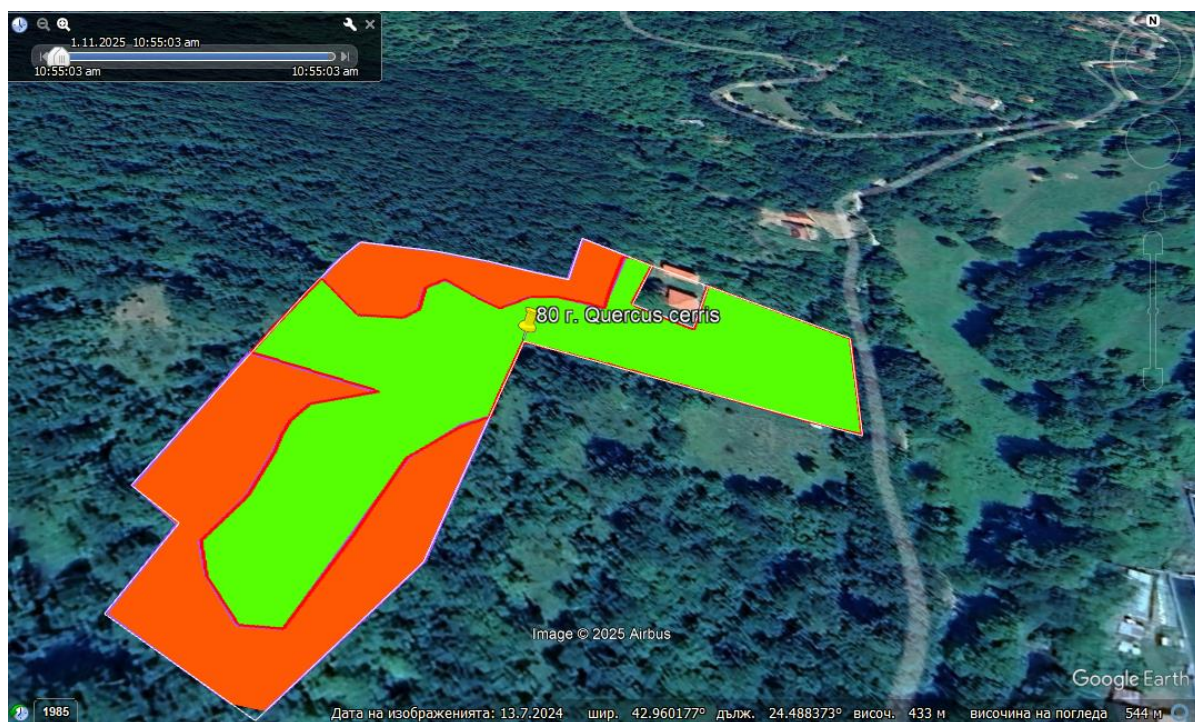
Общото покритие на растителността в тази част е около 99 % е съставен от тревни групировки в различни количествени съотношения участват *Cynodon dactylon* (40 %), *Lepidium arvense* (10 %), *Poa pratensis* (20 %), *Cirsium vulgare* (10 %), *Tribulus terrestris* (5 %), *Stellaria media* (4 %), *Galium aparine* (1 %). Те формират в най-голяма степен и фитомасата на това съобщество.

Представителите на сем. Бобови (Fabaceae) са представени слабо – срещат се само два вида детелини - червена детелина (*Trifolium pratense*) и пълзяща детелина (*Trifolium repens*). От групата на Разнотревието (Multiherbosa) се срещат многобройни струпвания от червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), врабчови чревца (*Stellaria media*), лъжичина (*Alliaria petiolata*), обикновен щир (*Amaranthus blitum*), пача трева (*Polygonum aviculare*), слез (*Malva sylvestris*), обикновена паламида (*Cirsium vulgare*), теснолистен живовлек (*Plantago lanceolata*), родилна трева (*Cardaria draba*), лайка (*Chamomilla recutita*), обикновено глухарче (*Taraxacum officinale*), обикновена коприва (*Urtica dioica*), на места лепка (*Galium aparine*), спанаков лапад (*Rumex patientia*) и др. Видовото разнообразие на тази група е относително голямо, но количественото им присъствие е незначително и без фитоценотичен ефект. Те присъстват на това място само поради увеличеният антропогенен натиск и повишеното количество на азотосъдържащи бази в почвата.

В южна посока ПИ 15703.151.83 или в около 1/3 от него, терена се развива под влияние на активни сукцесионни процеси, като площите са били използвани по-рано като обработваеми земи – нива, но вероятно повече от 10 г. не се обработват. В резултата на това се формират участъци частично заети (около 5%) от 1 до 5 годишни единични издънки на *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*. Същите поетапно навлизат в откритите площи на тази 1/3 от ПИ 15703.151.83.

В съседство на ПИ 15703.151.24, 15703.151.27 и 15703.151.87 по периферните части се оформят преходи в издънкови групировки на цер (*Quercus cerris*) смесени с *Robinia pseudoacacia* и *Acer negundo* (възраст 1-5 г.), които са по границата с имота обект на ИП с възраст между 5-15 г. Същите няма да бъдат премахвани, тъй като Възложителя има намерение поставянето на сглобяемите къщички да се впишат в околността без да се засяга тези площи.

В тази част на имота е налично едно дърво от вида *цер* (*Quercus cerris*), който е с височина около 12 метра и възраст над 80 г. Същото ще бъде запазено, като важен елемент, който ще формира облика на инвестицията и вписва в околността без да се променя ландшафта на района и да се запази духа на гората.

Фиг. 17 Местоположение на *цер* (*Quercus cerris*) на около 80 г. в границите на ПИ 15703.151.83

Дървесно-храстовата растителност в участъка се допълва от джанката (*Prunus cerasifera*), като последвалите сукцесионни процеси е довело до широко участие на храсти – шипка (*Rosa canina*), глог (*Crataegus monogyna*), трънка (*Prunus spinosa*), къпина (*Rubus caesius*).

В ПИ 15703.151.83 в частта от тази 1/3, могат да се определят формиране на следните типове местообитания, съгласно EUNIS:

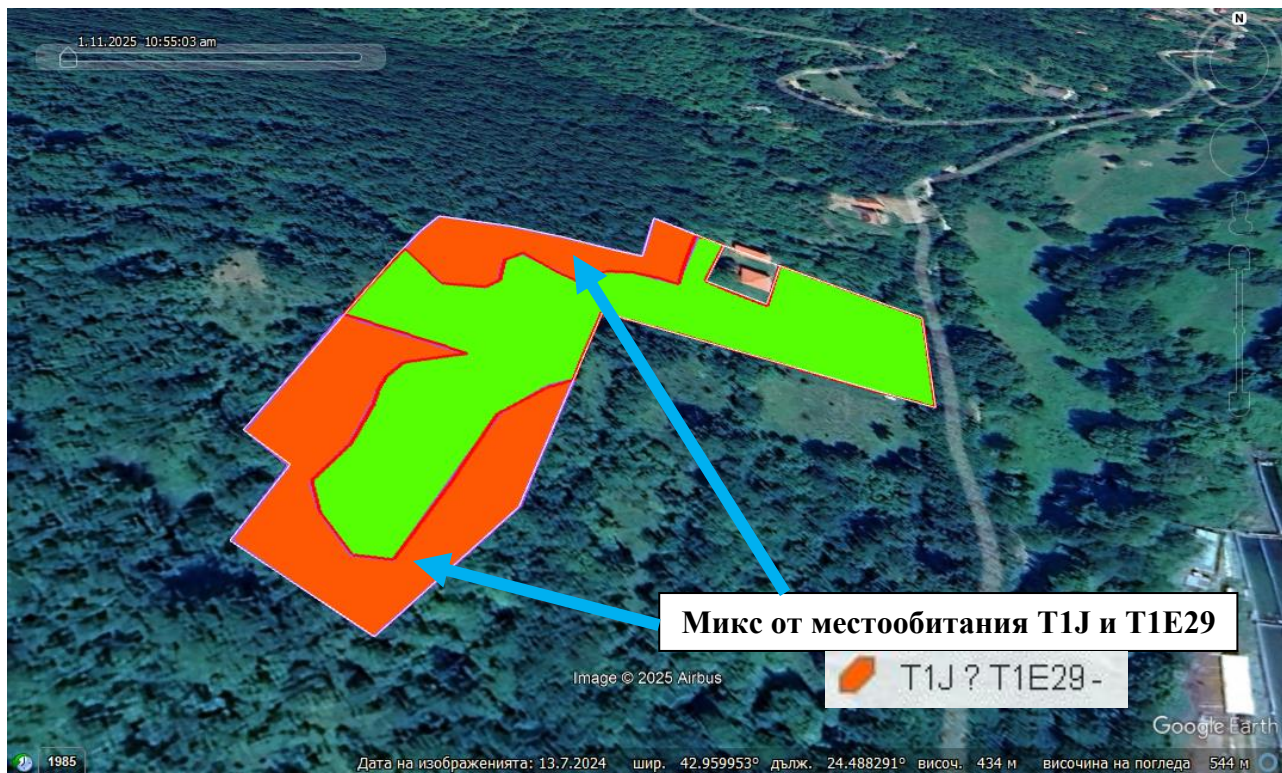
T1J Самозасяла се широколистна гора от неместни дървета (Deciduous self sown forest of non site-native trees) – Незасадени насаждения, доминирани от неместни широколистни дървесни видове като *Acer negundo*, *Ailanthus altissima* и *Robinia pseudoacacia* (Schaminée et al 2019).

T1E29 Посткултурни гори от ясен (*Fraxinus*).

Пионерски формации на ясен (*Fraxinus excelsior*), заемащи изоставени земеделски земи.

Като формулировката гори за местообитание T1E29 може да бъде неточна, тъй като възрастта на дърветата е 1 до 7-8 г. и няма ясна изразена формация, тъй като по време на сукцесия настъпват и съпътстващи видове, като *Robinia pseudoacacia*, *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*, които като инвазивни променят облика и оформят микс от местообитание T1J и T1E29.

Фиг. 18 Местоположение на местообитания T1J и T1E29 в ПИ 15703.151.83

Установените тревни и дървесни групировки не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в ЗЗ BG0001493.

На основа на данните проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) и сравнителния анализ на информацията получена от теренните обследвания се установените тревни групировки не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в ЗЗ BG0001493.

Установените групировки не могат да бъде отнесена към нито едно природно местообитание обект на опазване в ЗЗ BG0001493.

Съгласно наличната информация и спазване на коректността на сравнението на пространствените данни предоставени от МОСВ, показва, че в границите на 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер” в ПИ 15703.151.83 подадат около 3,673 дка от природно местообитание 6210 * Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*Festuco-Brometalia*)(* важни местообитания на орхидеи).

Фиг. 19 Местоположение на природно местообитание 6210 в границите на ПИ 15703.151.83, съгласно пространствените данни предоставени от МОСВ.

В резултат на теренните работи се установи, че това местообитание не е налично и не се засяга от ИП. (Виж информацията по-горе в частта за теренните обследвания на територията).

Въздействията върху природните местообитания предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ не се очакват.

Въздействия върху видовете предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“

За целите на изготвяне на ДОСВ, бяха извършени специализирани и целенасочени проучвания за потенциалните местообитания и използването им от видовете предмет на опазване в зоната в границите ПИ 15703.151.83.

За целта е използвана трап камера, която записва в продължение на 10 дни, за потенциално използване от видовете на територията предмет на ИП.

Видове предмет на опазване в резултат на тези проучвания или екологично свързани с тях не са установени.

Въздействия върху бозайниците:

Видра (*Lutra lutra*)

Биологични особености:

Бозайник от семейство Порови, чийто начин на живот изключително е свързан с водни басейни. Обитава естествени речни течения и затворени водоеми с дължина поне 1520 км, със старици и изобилна крайбрежна растителност - лонгози, елшади и тръстики (ниски брегове), разнообразна и обилна рибна фауна, изобилие от раци, жаби, гръбначни, мекотели. Участъкът на мъжкия може да припокрива този на 1 или повече женски.

Бърлогите са в корените на крайбрежни дървета. Малките (2-4) се раждат през март-август и следват майка си година. В Югоизточна България рибата заема до 93% от плячката, като спомагателна храна лови ракообразни, жаби, бозайници, птици, влечуги. Улавя плячката до 4 m дълбочина (Големански 2011).

Заплахите за видрата (*Lutra lutra*) които водят до намаляване на числеността и (Георгиев, Кошев 2005) са следните:

1. Пряко въздействащи негативни антропогенни фактори.
 - 1.1. Застрелване на екземпляри. Значимост критична.
 - 1.2. Убиване с различни видове капани. Значимост критична.
 - 1.3. Разкопаване на дупки и унищожаване на млади. Значимост средна до висока.
 - 1.4. Убиване от автомобили на шосета. Значимост ниска до средна.
 - 1.5. Удавяне в риболовни уреди. Значимост висока.
 - 1.6. Убиване от кучета. Значимост средна.
2. Косвено въздействащи негативни антропогенни фактори.
 - 2.1. Разрушаване на местообитанията: добив на инертни материали, обезлесяване: сечи, опожаряване, паша, корекции на реки, строеж на ВЕЦ-ве. Значимост критична.

- 2.2. Замърсяване на водите. Значимост висока до критична.
- 2.3. Безпокойство. Значимост ниска до средна.
- 2.4. Унищожаване на хранителната база. Значимост висока.
- 2.5. Пазарен интерес към кожи. Значимост ниска, но критична в отделни райони (предстои проучване).
- 2.6. Интерес към органи от тялото със знахарска цел. Значимост ниска.

Оценка на популацията в защитената зона

По данни от стандартния и формуляр зоната се обитава от 15 до 20 индивида. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), които са приети за референтни от МОСВ дължината на речните участъци и изкуствените канали в зоната, подходящи за обитаване от видрата е 369,29 km, а площта на бреговете им е 3735,43 ha. (Изключено за изминалия от приключването на проекта протичащите през защитената зона реки да са станали по-дълги, а с това да се е увеличила площта на бреговете им).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни в **ПИ 15703.151.83 не са налични данни** за потенциалните местообитания на видрата. Нашите наблюдения на място, както и приложеният снимков материал показват, че територията която се намира на повече от 50 метра от река Топля по почти вертикален склон, оформен след прокарване на черен път (**ПИ 15703.153.13**) в миналото е твърде струмен и почти вертикален, като естествено навлизане и пребиваване на отделни индивиди в нея е много трудно или не е възможно, и че същата е непригодна за обитаване от вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП;

Пряко унищожаване поради урбанизация и застрояване;

С прилагането на ИП в **ПИ 15703.151.83**, за който в момента се използва като дворно място към жилищни и стопански постройки в **ПИ 15703.151.90**. С прилагането на ИП, чрез определяне на нормативна основа за застрояване, съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни не се засягат потенциални местообитания на видрата. Не се очаква засягане на потенциални местообитания – без въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

С реализирането на допустимите с ИП строителните дейности ще се осъществят в незначителна по площ оградена територия, без да се образуват изолирани един от друг фрагменти в местообитанията на видрата поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Територията, предмет на ИП е оградена и налични овощни дървета, като в тази част на зоната биокоридорни функции се осъществяват от водното течение на р. Топля. Прекъсване на биокоридори няма да има тъй като възможностите за придвижване по водното течение ще се запазят (степен 0).

Безпокойство.

Видът е активен през нощта, а през деня е укрит далеч от източници на безпокойство. Числи се към толерантните към човека видове и при наличие на подходящи местообитания навлиза и в населени места (р. Марица - Пловдив, р. Тунджа - Ямбол, канал в парк - гр. Стара Загора). Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

Територията, предмет на ИП е оградена и отделена посредством стръмен бряг от р. Топля

и навлизане на индивиди в нея през деня е изключено. Загиване на индивиди не се очаква. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

О

Европейски лалугер (*Spermophilus citellus*)

Биологични особености;

Европейският лалугер е гризач от семейство Катерицови. Обитава открити необработваеми места, покрити с ниска тревна растителност (ливади, пасища, сухи степи, покрайнините на обработваемите полета, покрай пътища и др). Живее на колонии под земята, като прави много резервни входи. Местообитанията му лесно се определят по множеството дупки.

Разпространението на лалугера на територията на страната е крайно неравномерно и петнисто. (Пешев,1955; Страка,1961). Местообитанията най-общо са открити тревисти и не разоравани терени, вкл. не разоравани ивици край пътища, в селскостопански площи и малки оврази. Предпочита ниска растителност, макар че съществуват колонии и в ливади с висока трева, пасища с рядко разхвърляни храсти (вкл. хвойна) и дървета.

Наблюдавани са като изключение случаи на обитавани от лалугери овощни градини, обраствания с боровинки и терен обрасъл с високостеблена хвойна, но в тези случаи винаги има в съседство терен с тревиста растителност (Стефанов 2006) Също така се наблюдават заселвания на изоставени в течение на няколко години орни площи и люцернови ниви (т.е. посеви с многогодишни култури). В равнинната част на страната, лалугерът се среща преимуществено по селските мери, като съседството на човека не му оказва негативно влияние. Не са редки наблюденията на колонии лалугери около населените места, непосредствено до крайните къщи на селата, овчарници и краварници. В планинските райони където се осъществява пасищно скотовъдство лалугери дори влизат във временните складови постройки на човека за хранене от складиран фураж. (Стефанов 2006)

Съгласно предоставения списък класове Корине Ландкавър използван за целите на Натура-2000 местообитанията на лалугера се покриват от класове № 231 (пасища), № 243 (селскостопански площи със значително участие на естествена растителност), № 321 (естествени ливади), № 333 (площи с разпръсната растителност) и № 322 (ниски храсталаци).

Разселващата способност на вида практически не е изследвана, но съществуват данни, съгласно, които лалугерите имат слаба разселителна способност. (Стефанов 2006). Разселване на лалугери и/или връзка между отдалечени колонии може да се осъществява чрез придвижване на животните по ивици неразорана земя покрай пътищата или по крайречни пасища и ливади, включително и такива, които периодично се заливат, но на които в засушливи години временно могат да се заселват лалугери.

Освен поради обработката на земите, напуска местообитанията си и поради прекратяването на изпасването на пасищата и промяната на вида и състоянието на тревната покривка.

Заплахи за вида, които водят до спад в числеността на популациите му или пълното му изчезване са следните въздействия (Стефанов 2006).

- **Разораване на необработваеми земи;**
- **Деградация на пасища поради намаляване на пасищното скотовъдство;**
- **Пряко унищожаване на лалугера като вредител по селскостопанските култури;**
- **Строителство;**

■ **Залесяване, на мери, пасища и ливади;**

Използване за храна в някои райони;

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ е включен като наличен с численост 17 колонии. При полеовото изследване (картиране) проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) са установени 17 находища на вида, като са наблюдавани 8 индивида и са засечени 20 звука на тревога издавани от лалугери. Общата площ на потенциалните находища в зоната в оптимални местообитания е 634,5 ха и субоптимални местообитания - 6199,4 ха.

Оценка на популацията в територията на ИП.

При направените наблюдения на място в **ПИ ПИ 15703.151.83** видът не бе регистриран и не бяха открити следи от жизнената му дейност. Моментната характеристика изключва вероятността лалугера да се среща, тъй като територията е оградена и тревната растителност относително висока – 25-40 см и не се засяга потенциално местообитание на вида (МОСВ, 2013) въздействие върху местообитание не се очаква. Тази територия е силно изолирана от потенциални съседни които да са относително пригодни, но реално в близост няма регистрирани колонии на вида и потенциал, той да бъде установен в района е нищожна. Установените находища са в южната част на защитената зона, на юг от Старопланинското било.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания територията предмет на ИП е разположен извън границите на потенциални местообитания на вида, а в землището на с. Рибарица са налични само малки полигони със субоптимални местообитания (клас на пригодност 0).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП;

Унищожаване на местообитания;

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида. Унищожаване на местообитания на вида няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Територията, предмет на ИП строителните дейности ще се осъществят в незначителна по площ оградена територия и на практика не може да изпълнява биокоридорни функции за вид със слаба разселителна способност (Стефанов 2006) който в защитената зона е установен само на юг от Стара планина. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Видът е активен само през топлите месеци на годината, като при опасност се укрива в подземни убежища далеч от източници на безпокойство. Видът не проявява чувствителност към човешко присъствие и при наличие на храна се установява непосредствено до крайните къщи на селата, овчарници и краварници. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Смъртност.

Територията, предмет на ИП е оградена и разположена извън границите на потенциални местообитания на вида. Същата е отделена от установените находища посредством гори и урбанизирани територии, поради което е изключено навлизането на индивиди в него. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Дива коза (*Rupicapra rupicapra balcanica*)

Биологични особености

Ареалът ѝ на разпространение обикновено се намира между 800 и 2 500 m надморска височина. Предпочита най-непристъпните планински места или голите поляни над горите, понякога слиза и по-ниско, в самата гора. Старите мъжки живеят съвсем уединено, а женските и малките образуват стада от по 4-5-6, по-рядко и до 5-20 животни. Всяко стадо си има пазач — обикновено това е най-старата женска коза. Щом забележи и най-малката опасност, тя издава предупредителен звук. Всички кози тогава бързо избягват в непристъпните и безопасни места по скалите, по които се катерят с голяма бързина. Дивите кози търсят храната си сутрин към 9-10 часа и следобед към 16-17 часа. След това те почиват по непристъпните и безопасни места, като преживят храната си. Там прекарват и нощта. Предпочитат хладината, затова обикновено избират северните склонове. За да може да се придвижва по стръмните терени, които обитава, дивата коза се нуждае от добра видимост, и затова нощем се оттегля в скрити и трудно достъпни места, където почива до зазоряване. Зимно време обикновено търси храна цял ден. Обикновено водят заседнал начин на живот, като само понякога, при лошо време, слизат малко по-ниско в горите, но въпреки това предпочитат добре познатите им пътеки и райони.

Оценка на популацията в защитената зона

Числеността и у нас е около 2 000 индивида. Броят на индивидите обитаващи защитената зона по данни от Стандартния формуляр е в границите на 25-45 индивида. Местообитанията и в защитената зона са далече от човешки поглед навсякъде, където има непристъпни скалисти места и високи горски поляни. В рамките на полевите проучвания в защитена зона „Централен Балкан - буфер” са наблюдавани общо 2 диви кози и още 2 на около 200 метра от границата на зоната в ЗЗ „Централен Балкан“. На 2 други места са открити следи от тяхното присъствие. Площта на пригодните за вида местообитания в зоната са 11851 ха или потенциала е за 350 - 1180 индивида. Оценката за числеността е за 25 - 40 индивида, част от които обитават и съседната ЗЗ „Централен Балкан“. Потенциалните местообитания на вида в зоната са 56196 ха, а ефективно заетите местообитания са 25912 ха, което е 46% от пригодните за вида площи в зоната.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания територията предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП;

Унищожаване на местообитания

ИП, които се допускат с ИП не засягат пряко местообитания на вида. Отрицателни въздействия няма да бъдат предизвикани (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Територията предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Безпокойство

В границите на максимално въздействие няма потенциални местообитания на вида. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

Територията предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида. Не съществува вероятност за присъствие на индивиди в границите и обхвата на дейностите в нея. Смъртността ще бъде в границите на естествената. Видът е в приложение III на ЗБР и е изключен от списък на ловните обекти). Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Европейски вълк (*Canis lupus*)

Биологични особености:

Хищен бозайник от семейство кучета. До като през 1994 г. популацията му в България е била около 400 индивида през последните 15 години се наблюдава възход и сега е около 2000 индивида. Обитава предимно по-високите гористи места в планините, но в Северна България слиза и в равнинните гори, като предимно по-младите слизат в по-ниските места. Води скрит начин на живот, като предимно през нощта излиза да си търси храна. През брачния период вълците избират закътано и усамотено място по-високо в планината и близко до вода-поток, езеро, река.

Оценка на популацията в защитената зона

По данни от стандартния формуляр на защитената зона същата се обитава от 25-30 индивида. Съгласно данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), зоната се обитава от 4 - 5 териториални, семейни двойки, като териториите на част от (или на всички) семейните двойки се разпростират частично в BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и частично в съседната ЗЗ „Централен балкан“, както и на изток в ЗЗ „Българка“. Според модела на потенциално пригодните местообитания за вида в зоната, общата площ на оптималните, пригодни за вълка местообитания е 1007,7 км² или около 78 % от площта на зоната.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** са разположени извън потенциални местообитания на европейския вълк. Най-голямо значение за избор на местообитание от вълка имат отдалечеността от населените места (места с ниска достъпност от страна на човека), земното покритие (горите имат най-голямо позитивно влияние) и отдалечеността от главните пътища, а населените места се избягват от вида, поради което преминаващата по протежението на с. Голяма Желязна ивица със средна ширина около 1200 м в която попада територията за която се изготвя ИП е разположена извън границите на потенциалните местообитания на европейския вълк.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания;

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** са разположени извън потенциални местообитания на европейския вълк. Наличието на потенциални местообитания на вида е малко вероятно, тъй като вида избягва наличието на населени места и е малко вероятно да се среща в района, предвид и рекреационните дейности, които се извършват в района.

Въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В частта от защитената зона в която е разположено с. Голяма Жрлязна местообитанията на вълка са фрагментирани от застроените територии и преминаващия покрай р. Топля. Строителството което се допуска в бъдеще с ИП и не води до създаване на нови изолирани един от друг участъци (фрагменти) в местообитанията на вълка С прилагането на ИП нова фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП не засягат пряко местообитания на вида, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Територията за която се изготвя ИП се избягва от обитаващите защитената зона индивиди. Безпокойство няма да бъде предизвикано (степен 0).

Смъртност.

Не съществува вероятност за присъствие на индивиди в границите на **ПИ 15703.151.83**, които са части от територия използвана за дворно място, което е добре видно на приложения снимков материал. Смъртността сред популацията на вълка се определя от утвърденото в ловоустройствения проект на ДГС Троян ползване, което няма връзка с реализирането на ИП определя нормативната основа за реализирането им. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Кафява мечка (*Ursus arctos*)

Биологични особености:

В България кафявата мечка обитава равнинните и планински гори (в Европа до 4000 m надморска височина) в Рила, Пирин, Родопите, Средна Стара планина, Витоша, Плана и Лозенска планина като по данни на ловната таксация популацията и у нас наброява около 900 индивида. Кафявата мечка е сред малкото всеядни животни на земята и се храни с растения, трева, плодове, орехи, насекоми, риба и т.н. Когато храната не стига, мечките убиват по-дребни от тях животни. Кафявата мечка се числи към животните, които скитат, обича да се разхожда най-вече през нощта - на едно място се храни, на друго спи, на трето само се разхожда, на четвърто дремва. А когато търси зимна бърлога, може да отиде надалеч от своите земи. По-голямата част от зимата прекарва в сън в бърлогата си. Най-любимото ѝ място обаче е това, на което растат горски плодове - малини, къпини, боровинки, орехи, лешници. Макар че стават половинно зрели на 4-5 години, мечките не се чифтосват до десетата, защото размерът е много важен при избора на партньор. Размерът е много важен и за йерархията сред мечките в определен район. Мечките рядко се срещат, а още по-рядко се бият помежду си. Териториалните им спорове се решават, без опонентите дори да се срещнат. За да маркира своята зона, мъжкият се изправя до дърво, протяга лапи и прави драскотини с огромните си нокти по кората. Следващият претендент идва, измерва своя ръст по същия начин, и ако успее да драсне по-нависоко, вече е новият владетел на територията. По-дребните индивиди продължават в търсене на нови територии. Присъствието на мечка в региона може да бъде определено по наличието на отпъкани места, където се храни, драска и обелва корите на дърветата, когато маркира територии.

Оценка на популацията в защитената зона

По данни от стандартния формуляр на защитената зона територията и се обитава от 47 мечки. Според данните от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013 защитената зона се обитава от 18-19 индивида. Около 51 % или около 70400 ха от обширната територия (138000 ха) на зоната е заета с благоприятни потенциални (в случая и реални) местообитания на вида. На практика

мечката навлиза в определени сезони и в други части на територията на зоната, в търсене на храна.

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания с. Голяма Желязна и най-близките и прилежащи територии са извън границите на потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания

ПИ 15703.151.83, за който се изготвя ИП е разположен извън границите на ефективно заети от кафявата мечка местообитания. С прилагането на ИП унищожаване на местообитания не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В зоната няма бариери, които мечката не може да преодолее или бързо да заобиколи. Местообитанията са компактни цяло върху обширни територии. Няма прекъсване на коридорите между свързаните на широк фронт части на местообитанията. Не се очакват въздействия (степен 0).

Безпокойство в места на размножаване

Местата подходящи за бърлоги са отдалечени от територията за която се изготвя ИП. Кафявата мечка няма естествени неприятели. По отношение на човека тя е най- миролюбивият едър хищник. Обикновено тя го усеща отдалече и се отдалечава, без да установи директна среща. Нападенията върху човека са изключения, често при защита на потомството. Заплаха за кафявата мечка могат да бъдат само случаи на браконьерство и прекомерно развитие на ловния туризъм. Не се очакват въздействия (степен 0).

Смъртност на индивиди;

Смъртността ще бъде в границите на естествената. Видът е в приложение III на ЗБР и не е ловен обект. Не се очакват въздействия (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Пъстър пор (*Vormela peregusna*)

Видът е включен в стандартния формуляр на защитената зона в категория DD (Без достатъчно достоверни данни). В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) видът не е установен в защитената зона и е включен в определения със заповедта за обявяването и предмет на опазване. Поради планинския характер на териториите в защитената зона климатичните условия в нея са субоптимални за вид, който е обитател на степите. Най-близко установеното до границите на защитената зона находище е 5 км южно от гр. Карлово. Не се очакват въздействия върху вида от прилагането на ИП.

Прилепи:

В определения със заповедта за обявяване на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ предмет на опазване в са включени 12 вида прилепи:

Местообитанията с които е свързан жизненият цикъл на прилепите се разделят функционално на следните типове от гледна точка на съвременната консервационна биология:

- убежища (roosts) - местообитания в които прилепите прекарват периодите на покой (почивка през деня и нощта, зимен сън) и в които се осъществяват размножението, отглеждането на малки и копулацията.

- хранителни (ловни местообитания) (foraging habitats) - местообитания в които ловуват

- летателни пътища (flyways)-местообитания по които прилепите преминават по пътя от убежището до ловната територия (commuting flyways/flypaths) и или по пътя от едно убежище към друго по време на сезонните миграции (migratory flyways)

По отношение на убежищата видовете прилепи в България са разделени на две големи групи (по Иванова 2005).

Пещеролюбиви: obligatно пещеролюбиви - целогодишно обитават само подземни убежища и **факултативно пещеролюбиви** -размножават се основно в подземни убежища, но могат да се размножават и в друг убежища (най-често различен тип постройки)

Непещеролюбиви: характерно е че един вид използва различен тип убежища през различните сезони: **скални**- през лятото обитават цепки в скалите, данни за зимуването им почти липсват Често и синантропни; **горски** през лятото обитават хралупи/или различни части на стари дървета; зимуват най-често в подземни убежища; **синантропни**- през лятото обитават различен тип постройки; зимуват най-често в подземни убежища.

В по-долу представената таблица са посочени местообитанията на видовете прилепи предмет на опазване в ЗЗ по отношение на убежищата.

Различните видове убежища са отбелязани както следва

З зимно

Л лятно

Р размножително.

Вид	Подземни убежища	Хралупи	Цепки в скалите	Постройки
Пещеролюбиви				
obligatно				
Южен подковонос <i>Rhinolophus euryale</i>	P-3	-	-	-
Подковонос на Мехели <i>Rhinolophus mehelyi</i>	P-3	-	-	-
Средиземноморски подковонос <i>Rhinolophus blasii</i>	P-3	-	-	-
Голям нощник <i>Myotis</i>	P-3	-	-	Л
Остроух нощник <i>Myotis blythii</i>	P-3	-	-	Л
Дългопръст нощник <i>Myotis capaccinii</i>	P-3	-	-	-
Дългокрил прилеп <i>Miniopterus schreibersi</i>	P-3	-	-	-
Факултативно				
Голям подковонос <i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	P-3	-	-	Л, Р
Малък подковонос <i>Rhinolophus hipposideros</i>	P-3	-	-	Л, Р
Трицветен нощник <i>Myotis emarginatus</i>	P-3	-	-	Л, Р
Не- пещеролюбиви				

Горски				
Широкоух прилеп <i>Barbastella barbastellus</i>	3	Л	(Л)	-

(*по Иванова 2005)

От представените в таблицата данни могат да се направят следните заключение по отношение на убежищата на прилепите предмет на опазване в защитената зона.

Всички видове прилепи предмет на опазване в защитената зона ползват за зимуване подземни убежища.

Представените в стандартния формуляр видове, без широкоухия прилеп (*Barbastella barbastellus*) използват за размножение също подземни убежища.

Трита вида факултативно пещеролюбиви прилепи използват като размножителни и летни убежища постройки (подпокривни пространства и стари необитаеми постройки)

Широкоухият прилеп (*Barbastella barbastellus*) използва като летни убежища хралупи в стари дървета и цепки в скалите.

Спад в числеността на обитаващите защитената зона прилепи или пълното им изчезване е възможно поради следните въздействия;

Преки въздействия:

- Избиване, прогонване и безпокойство в убежищата поради невежество и суеверия.
- Палене на огън в привходни части на пещерите; влизане с факли в пещерите;
- Иманярска дейност в пещерите, свързана с чести посещения, шум и прогонване на прилепите.
- Прогонване и избиване на прилепи в постройки при ремонтни дейности.

Унищожаване на убежища:

- Изсичане на стари гори и единични хралупати дървета.
- Унищожаване на скални венци и пещери при разработване на кариери, строежи на пътища и др.
- Използването на пещерите като буница или за стопански цели - кошари, мандри, гъбарници и др.;
- Каптирането на водни пещери и затварянето на изходите им.
- Превръщането на пещерите в туристически обекти.
- Унищожаването на убежища в постройки при извършване на ремонтни дейности.

Препятствия и унищожаване на летателните пътища и коридори

- Бариери: вятърни паркове, изградени на миграционни пътища;
- Промяна на ориентирите - промяна на „линейните” елементи на ландшафта;

Направена е справка в картотеките на БФСп, се установи, че най-близко потенциално убежище за прилепи е пещера Топля, отстояща на около 1000 метра по въздушна линия от обекта на ИП.

Дължина

462 m.

☐ Дълбочина

18 m.

☐ Положителна денивелация

12 m.

☐ Надморска височина

445 m.

- ☐ Ерозионен базис
12 m.
- ☐ Година на откриване
- ☐ Карстов район
Васильовски (209)
- ☐ Морфология
изворна пещера
- ☐ Степен на водност
с водни и сухи части
- ☐ Статут на защита
защитен обект – природна забележителност.
- ☐ Община
Троян
- ☐ Населена място/местност
Голяма Желязна

Пещерата не е част от НСМБР и няма данни за обитаване от колонии на прилепи или други данни, както и в **Cave fauna of Bulgaria, Petar Beron.**

За целите на оценката степента на въздействие е проведено теренно проучване с продължителност от 10 дни, със записи на ултразвуци, чрез детектор AudiMoth 1.2.0, като са използвани 2 бр., разположени в 2 типа местообитания:

- Открити площи заети от тревни групировки в обособено дворни място;

- Площи заети от млади дървета на възраст 1-5 г.

При 1 бр. дърво цер е направена проверка за потенциални убежища с едноскопска камера - DEPSTECH DS450, но такива убежища не са установени.

Резултатите по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” дават следните данни за състоянието на прилепната фауна в защитената зона и позволяват да бъдат прогнозирани въздействията върху всеки един вид които ще бъдат както следва:

Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Биологични особености:

В България е обикновен и често срещан вид в цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 500 m н.м.в. Обитава предимно карстови райони, обрасли с дървесна и храстова растителност. Използва различни подземни убежища (пещери, изкуствени галерии, бункери, катакомби), мазета и тавани на жилищни постройки. Често големите подковоноси обитават едно и също убежище заедно с други пещеролюбиви видове. Големият подковонос се храни в радиус от 2 до 10 km от убежището като използва открити пространства, крайнини на горички, храсталаци, ливади, често в близост до водни площи. В хранителния спектър преобладават едри твърдокрили (*Coleoptera*) и пеперуди (*Lepidoptera*, особено сем. *Noctuidae*) и в по-малка степен ципокрили (*Hymenoptera*) и двукрили (*Diptera*). През лятото големите подковоноси използват алтернативни убежища и хранителни местообитания в радиус от около 15 km от лятното убежище. От средата на април до края на май женските формират размножителни колонии. Тяхната численост достига от няколко десетки до 700 екземпляра. Раждането на малките става в периода 1-25 юни, рядко по-късно. Зимува поединично или в колонии, които могат да достигнат от 50 до 600-800 екземпляра. Почти във всяка българска пещера през зимата могат да бъдат наблюдавани един

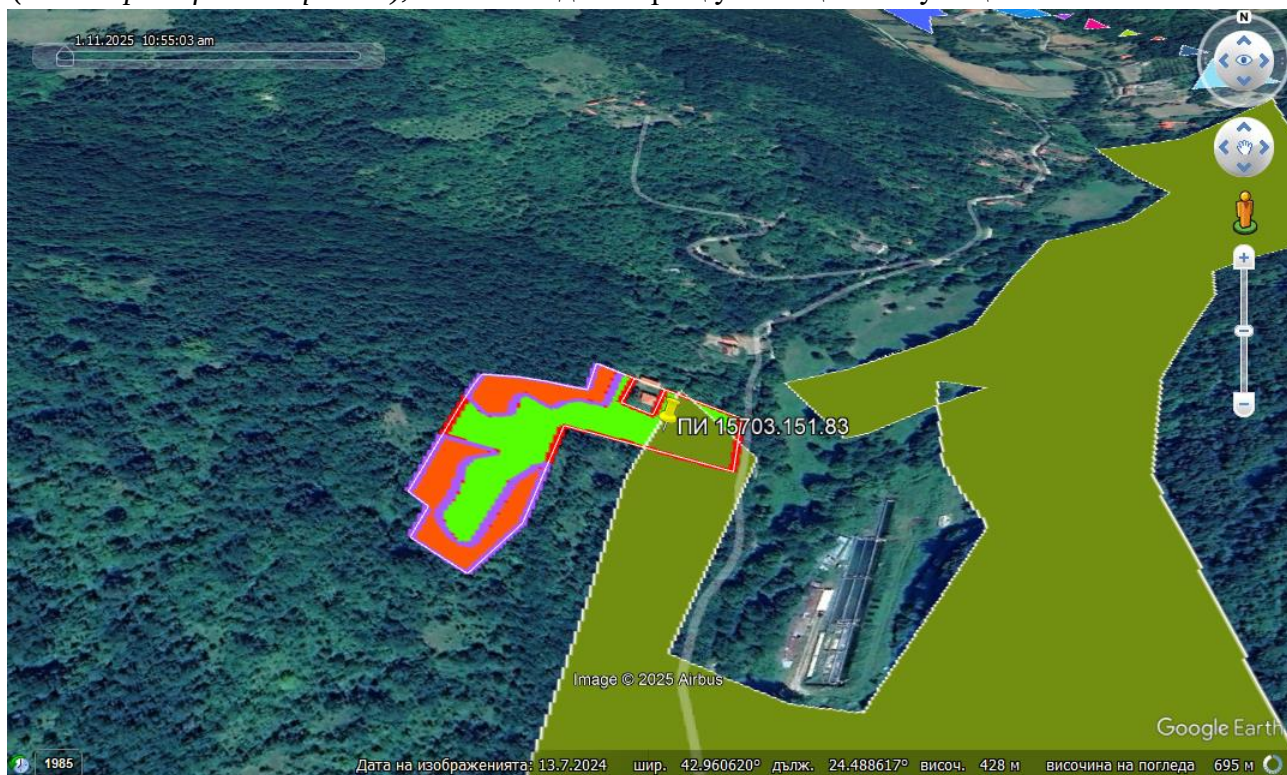
до няколко зимуващи големи подковоноси. В България, големият подковонос не извършва далечни миграции. Сезонните придвижвания между летните и зимни убежища са на разстояние от 20 до 95 km.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я вид с численост на популацията му в защитената зона 500-700 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 556 зимуващи индивида, а в летни находища са установени 26 индивида. Установени са общо 18 находища. Площта на подходящите ловни местообитания е оценена на 24644 ha (17,8% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел площта на потенциално най- благоприятните местообитания е оценена на 1323.4 ha (1.0% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни голяма част от територия на с. Голяма Желязна е част от потенциалните местообитания на големия подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*), който е вид намиращ убежища и ловуващ и в населени места.

Фиг. 20 Разположение на територията, предмет на ИП спрямо потенциалните местообитания на големия подковонос по данни на МОСВ

ПИ 15703.151.83 за който се изготвя ИП, което е в границите на потенциални местообитания на вида с ниска пригодност и извън границите на територии със статут на най- благоприятни местообитания. Липсват потенциални подземни убежища (пещери).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитанията на вида ще се запазят като пригодни с ниска степен на пригодност. Видът ловува също в паркове, градини и крайселищни територии като обитава през лятото постройки и тавани и ще продължи да ловува и в случай на бъдещо усвояване на максимално допустимите с ИП устройствени показатели. Засягат се около 1,361

дка или 0,0005% от потенциални ловни местообитания на вида. Но предвид, че реално ще се поставят преместваеми обекти, без да се намалява обхвата на дървесната и тревиста растителност и предвид малката засегната площ, не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в границите на съществуващо дворно място за ИП ще се реализират в границите на вече урбанизирана територия в местообитания с ниска степен на пригодност за вида, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на ИП, не предполага бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат потенциални подземни убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Прилагането на ИП не предполага такова. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

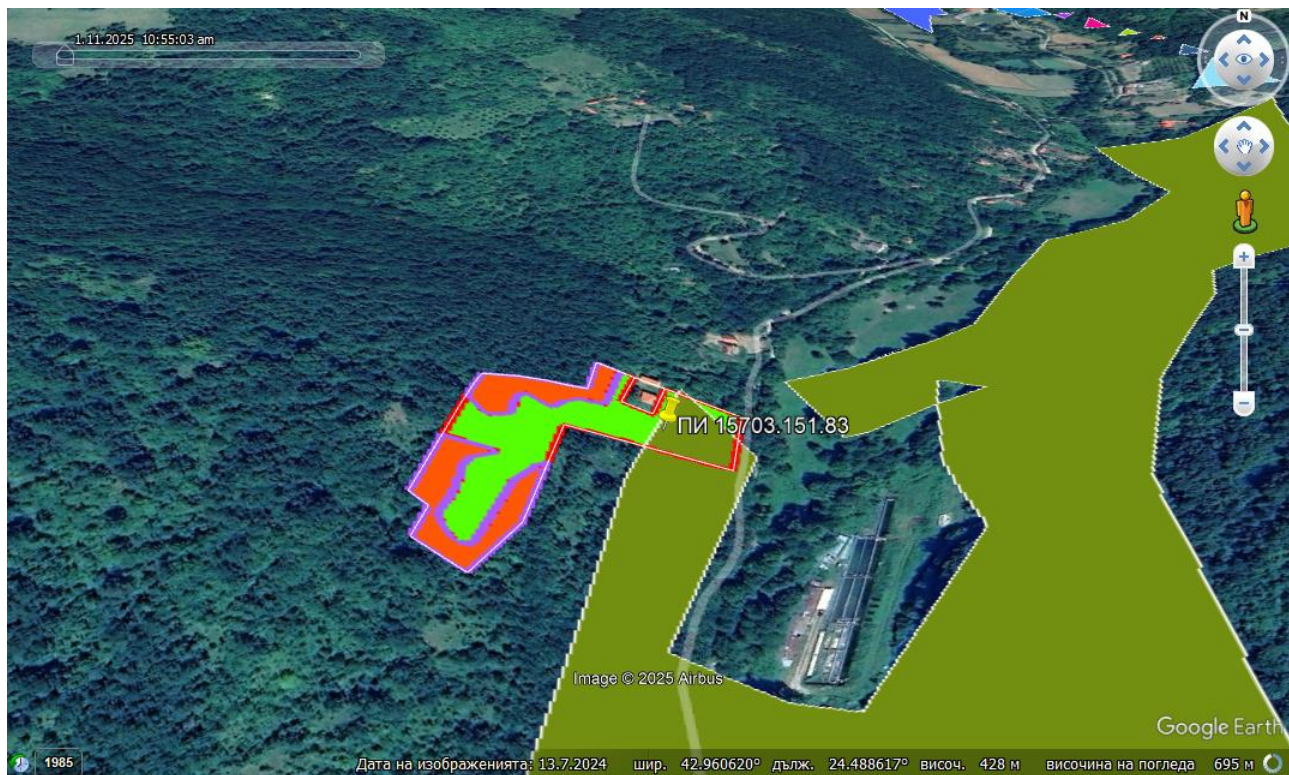
Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Биологични особености:

Широко разпространен вид в цялата страна. Среща се в планините до 1500 м. н. в. Пещерен вид, свързан предимно с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и др. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си - до 5 км. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони. Относително социален вид, но през лятото мъжките се отделят и живеят поединично. Летните убежища са най-разнообразни: постройки, мазета, изкуствени галерии, пещери и т.н. Зимува поотделно или на редки групи с разстояние между отделните индивиди. Храни се с летящи насекоми. Формира размножителни групи през май-юни (Големански 2011, Попов & Седефчев 2003).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я вид с численост на популацията му в защитената зона 251 - 500 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) в известните находища за зимуване в зоната са установени общо 73 индивида. В известните летни находища в зоната са установени общо 207 индивида. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена на 26795,0 ha (19,4% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1920.8 ha (1.4% от площта на защитената зона).

Фиг. 21 Разположение на територията, предмет на ИП спрямо потенциалните местообитания на малкия подковонос по данни на МОСВ

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни голяма част от землището на с. Голяма Желязна е част от потенциалните местообитания на малкия подковонос (*Rhinolophus hipposideros*), който е вид намиращ убежища и ловуващ и в населени места. **ПИ 15703.151.83** за който се изготвя ИП е разположен в близост до река Топля, която е в границите на потенциални ловни местообитания на вида с ниска пригодност и извън границите на територии със статут на най-благоприятни местообитания. Липсват потенциални подземни убежища (пещери).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитанията на вида ще се запазят като пригодни със средна степен на пригодност. Видът ловува също в паркове, градини, покрай улични лампи и крайселищни територии като обитава през лятото постройки и тавани и ще продължи да ловува във въздушния слой и в случай на бъдещо усвояване на максимално допустимите с устройствени показатели за ИП. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена на 26795,0 ha (19,4% от площта на защитената зона), като засегнатата площ е в размер на около 1,361 дка или 0,0005%, което е пренебрежимо малко.

Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в границите на дворно място допустимите с ИП ще се реализират в територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като населено място с местообитания с ниска степен на пригодност за вида, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация няма да има (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП дейности, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат подземни убежища на вида. Видът ползва като летни убежища части от сгради в населените места и ловува в тях. Въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Средиземноморски подковонос (*Rhinolophus blasii*)

Биологични особености:

В южните части на страната видът е относително обикновен и с по-висока срещаемост и обилие. Западната и централна част на Предбалкана и линията Велико Търново-Котел-Приморско очертават част от северната граница на ареала. Обитава карстови райони в равнинните и хълмисти части на страната. Изцяло е свързан с подземни убежища - пещери и минни галерии. Образува колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди индивида, често заедно с южния подковонос (*Rh. euryale*) и подковоноса на Мехели (*Rh. mehelyi*). Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимуващи колонии са известни само от пещерите Айна Ини и Самара (с. Рибино, Източни Родопи), Парниците (с. Бежаново) и Моровица (с. Гложене). Не мигрира, но извършва редовни сезонни придвижвания между летните и зимните убежища (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я вид с численост на популацията му в защитената зона 101 - 250 индивида..

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) видът не е установен като зимуващ в защитената зона. В летни находища са установени 80 индивида. Площта на потенциалните ловни местообитания е 30790 ha (22,3% от площта на защитената зона). 366.3 ha (0.3% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания **ПИ 15703.151.83**, за който се изготвя ИП е разположен извън границите на потенциални и ловни местообитания със статут на благоприятни за вида. Липсват потенциални подземни убежища (пещери, минни галерии).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида. **Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).**

Фрагментация на местообитания.

Допустимите с ИП ще се реализират извън границите на установени местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

ИП, които се допускат дейности не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП, не предполага бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Прилагането на ИП не предполага такова. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Биологични особености

Най-широко разпространеният и най-многоброен от трите вида „средни“ подковоноси на територията на страната. Известен е от над 100 находища, като повечето от тях са между 0 - 700 m н.в., но има зимни убежища и на по-голяма височина. Срещаемостта му намалява на юг. Обитава гористи равнинни карстови райони в близост до вода. Почти изцяло е свързан с пещерите, но в некарстови райони през лятото се заселва и в постройки. Храни се главно с нощни пеперуди. „От известните до момента размножителни колонии 18 са в естествени пещери и една в подземни тунели на постройка. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимните колонии са многочислени - в пещери и по-рядко изкуствени галерии. Не мигрира на далечни разстояния, но извършва редовни сезонни придвижвания между летните и зимни убежища (10 - 60 km) (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен вид без достатъчно достоверни данни за наличността му в защитената зона (категория DD). В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) в защитената зона са установени общо 9 зимуващи индивиди. В летни находища видът не е установен. Установени са общо 2 находища. Площта на потенциалните ловни местообитания е 23161 ha (16,7% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 299.4 ha (0.2% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания ПИ **15703.151.83**, за който се изготвя ИП са разположени извън границите на потенциални и ловни местообитания със статут на благоприятни за вида. Липсват потенциални подземни убежища (пещери, минни галерии).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания;

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида, като отнемане на площи от потенциалните местообитания на южния подковонос (*Rhinolophus euryale*) няма да

има. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Територията за която се изготвя ИП е разположена извън границите на установени местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП, не предполага бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия от дейностите **15703.151.83**, предмет на ИП не попадат потенциални убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Прилагането на ИП не предполага такова. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида, поради разположението и извън установените такива. Очакваната смъртност ще бъде в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Подковонос на Мехели (*Rhinolophus mehelyi*)

Биологични особености

Известен от 29 находища в ниските части на страната, като тези в Северозападна България очертават част от северната граница на ареала. Обитава равнинни карстови райони. Изцяло е свързан с пещерите като убежища. Храни се главно с нощни пеперуди, които лови над открити местообитания. Образува „смесени” размножителни и зимни колонии с южния и средиземноморския подковонос с численост от няколкостотин до няколко хиляди индивиди. Известните до момента 6 размножителни колонии са в естествени пещери. Максимумът на ражданията е през периода 20 юни - 10 юли. Зимува главно в пещери. Не извършва далечни миграции, но са установени редовни сезонни движения между летните и зимните убежища (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като много рядък вид (V) с численост на популацията му 6-10 индивиди. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната не са установени находища на вида. Площта на потенциалните ловни местообитания на вида в зоната е 1252ha (12,5 % от площта на зоната). Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е 196.6 ha (0.1 % от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** за който се изготвя ИП са разположени извън границите на потенциални местообитания и не се засягат.

Липсват потенциални подземни убежища (пещери).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитания на вида няма да се засегнат. Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Територията за която се изготвя ИП е разположена извън границите на установени местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП дейности, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат потенциални подземни убежища на вида. Видът е нечувствителен към човешко присъствие и в размножителните си убежища, при условие, че няма директно безпокойство (напр. навлизане на хора в убежището). Прилагането на ИП не предполага такова. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Голям нощник (*Myotis myotis*)

Биологични особености

В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от над 200 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в. Среща се във всички карстови райони у нас. В повечето обитава едни и същи убежища с вида-двойник *Myotis blythii*. Целогодишно обитава подземни убежища - карстови, вулкански и морски пещери и минни галерии. Формира големи размножителни колонии с численост от няколкостотин до около 7000 индивида. Често те са смесени с *M. blythii*. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. В Швейцария е установено, че над 46% от храната му се състои от едри бръмбари-бегачи (сем. *Carabidae*). За разлика от много прилепи, той не улавя плячката си с помощта на ехолокация по време на полет. Вместо това, той я събира от земята, локализирайки плячката пасивно чрез слушане на шумовете, произвеждани от насекоми като карабиди, други бръмбари и големи молци, както и стоножки и паяци (Siemers, Bjorn M.; Guttinger, Rene, 2006) По данни от Западна Европа големият нощник най-често ловува в овощни градини и широколистни гори, а по-рядко в смесени гори, лозя, обработваеми полета с малка площ, смърчови гори. Хранителните местообитания най-често се намират в радиус 2-6 km, максимум до 15 km от убежището. Женските показват изключително висока филопатрия, като над 90% се връщат и се размножават в убежището, в което са се родили. Вероятно у нас извършват редовни сезонни миграции между зимните и летните убежища от 20 до ок. 100 km. Зимуването у нас започва в края на ноември и продължава до към средата на март (МОСВ 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост в защитената зона 51-100 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната са установени 1 зимуващ индивид, а в летни находища 4 индивида. Установените находища са 3. Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена на 115312 ha (83,4% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 525.9 ha (0.4% от площта на защитената зона).

По данни на Европейска агенция по околна среда (<https://eunis.eea.europa.eu/species/1486>) най-предпочитаните от големия нощник местообитания са мозайките от обработваеми земи, урбанизираните територии, горите и гористите местности. Среща се още и в тревни площи, пустеещи места, храсталаци, реки и езера, терени с оскъдна растителност и влажни зони. Въпреки, че е пещерен вид през зимата е склонен да ношува в пещери, мини и мазета, включително покривите на сгради и опори на големи мостове (EUROBATS).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни голяма част от територията на с. Голяма Желязна е заета от потенциалните местообитания със средна и слаба степен на пригодност за големия нощник (*Myotis myotis*), вид с изразени предпочитания за зимуване в населени места, включително и сгради. Но в **ПИ 15703.151.83** не са налични изоставени гради и територията не попада в границите на потенциални местообитания. Потенциални местообитания за големия нощник (*Myotis myotis*), са преобладаващите със сгради със сезонно обитаване или необитавани сгради части от селото в които е възможно зимуване в таванските помещения или мазите. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални ловни местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП подземните убежища на вида в защитената зона, в които се размножава и ползва като летни и дневни убежища ще се запазят поради разположението им извън територията за която се изготвя ИП. Като вид с изразена склонност за зимуване в урбанизирани територии и в случай на бъдещо усвояване на максимално допустимите с ИП устройствени показатели възможностите за обитаване в урбанизирана среда ще се запазят непроменени. Отрицателни въздействия от прилагането на ИП, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В случай на усвояване на допълващо застрояване в имота допустимите с ИП ще се реализират в границите на урбанизирана територия, част от потенциални местообитания със средна степен на пригодност, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Характерът на допустимите с ИП, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство

В границите на потенциалните въздействия не попадат убежища на вида в които е чувствителен. Въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Видът е уязвим от употребата на инсектициди в местообитанията му и преки въздействия

в убежищата в които се размножава и зимува, каквито с ИП не се предвиждат. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Остроух нощник (*Myotis blythii*)

Биологични особености

В България се счита като обикновен и често срещан вид. Известен е от около 130 находища на територията на цялата страна, без най-високите части на планините. Повечето находища са между 100 и 800 m н.в. Среща се в почти всички карстови и скалисти райони в страната. Видът е с азиатски произход и еволюционно е свързан със засушливи, топли и открити местообитания, като влажни ливади, пасища и други екстензивно обработваеми площи. По протежение на северната зона на разпространение, таванските помещения се използват като летни/родилни убежища, които могат да се споделят с *Rhinolophids* и *Miniopterus* (EUROBATS). През зимата видът може да образува групи в подземни места. Максимумът на ражданията е през периода 20 май - 10 юни. Данни за хранителната биология на вида у нас засега не са публикувани. В Швейцария е установено, че над 60% от храната му се състои от едри дългопипалести скакалци (сем. *Tettigoniidae*), които лови в открити райони, пасища и често в прясно окосени ливади. У нас извършва редовни сезонни миграции между зимните и летни убежища в рамките на 50 до 80 km. Зимуването у нас започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери. Миграцията към местата за размножаване вероятно става след 10-20 април (МОСВ 2013).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост в защитената зона 51-100 индивида.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в известните находища за зимуване в зоната са установени общо 3912 зимуващи индивида, а в известните летни находища в зоната са установени общо 1202 индивида. Установени са общо 5 находища, най-близкото от които пещерата Топля, община Троян. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е 36072 ha (26,1% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел площта на потенциално най- благоприятните местообитания е оценена на 268.3 ha (0.2% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни голяма част от територията на с. Голяма Желязна е заета от потенциалните местообитания със средна и слаба степен на пригодност за големия нощник (*Myotis myotis*), вид с изразени предпочитания за зимуване в населени места, включително и сгради. Но в **ПИ 15703.151.83** не са налични изоставени гради и територията не попада в границите на потенциални местообитания. Потенциални местообитания за големия нощник (*Myotis myotis*), са преобладаващите със сгради със сезонно обитаване или необитавани сгради части от селото в които е възможно зимуване в таванските помещения или мазите. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални ловни местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП подземните убежища на вида в защитената зона, в които се

размножава и ползва като летни и дневни убежища ще се запазят поради разположението им извън територията за която се изготвя ИП. Като вид с изразена склонност за зимуване в урбанизирани територии и в случай на бъдещо усвояване на максимално допустимите с ИП устройствени показатели възможностите за обитаване в урбанизирана среда ще се запазят непроменени. Отрицателни въздействия от прилагането на ИП, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в имота допустимите с ИП ще се реализират в границите на урбанизирана територия, част от потенциални местообитания със средна степен на пригодност, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия не попадат убежища на вида в които е чувствителен. Въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Видът е уязвим от употребата на инсектициди в местообитанията му и преки въздействия в убежищата в които се размножава и зимува, каквито с ИП не се предвиждат. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Трицветен ношник (*Myotis emarginatus*)

Биологични особености

Характерен обитател на нископланинските карстови райони. Заселва се в пещери, изоставени постройки, стари военни бункери и др. Термофилен вид. Температурата в размножителните убежища може да стигне до 35°C. Известни са 73 находища, разположени в цялата страна. Най-много убежища и колонии са установени в ниско- планинския пояс (до 400 - 500 m н.в.). Единични индивиди са регистрирани до около 1600 m н.в. в Централна Стара планина, 1550 m н.в. в Рила, 1560 m н.в. в Западните Родопи. Размножителните колонии се състоят предимно от женски индивиди, най-често смесени с подковоноси. Преди средата на август, скоро след като всички малки могат да летят, колонията напуска убежището и се заселва в друго близко или по-далечно укритие. В България е установена една от най-дългите миграции на вида (105 km) - от с. Муселиево, Никополско до пещерата Водните дупки в Централен Балкан. Храни се предимно с паяци, мухи, мрежокрили и по-рядко пеперуди. Ловува предимно в гори, като избягва откритите пространства. През зимата у нас са установени само единични индивиди в пещери (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен с численост в защитената зона 11-50 индивиди. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013), в зоната не са установени зимуващи индивиди, а в 1 лятно находище са установени 2 индивиди. Площта на потенциалните подходящи ловни местообитания е оценена на 90623 ha (65,5% от площта на защитената зона). Съгласно изготвения модел площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 1163.8 ha (0.8 % от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни не са налични потенциални местообитания на вида трицветния нощник (*Myotis emarginatus*), вид ползващ като летни убежища, постройки в населени места. Но в **ПИ 15703.151.83** не са налични изоставени гради, но според моделирането/пространствени данни от МОСВ територията попада в границите на потенциални местообитания с ниска пригодност.

Не се засягат потенциални местообитания с ниска степен на пригодност за трицветния нощник (*Myotis emarginatus*) съставляващи 0,0001% от площта им. Потенциални местообитания за трицветния нощник (*Myotis emarginatus*), са преобладаващите с необитавани сгради части от селото в които е възможно ползване на таванските помещения като летни убежища. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални ловни и други подходящи местообитания на вида. По наша експерта оценка, територията на ИП е непригодна за вида и не са налични потенциални местообитания и убежища за вида в границите на засегнатия имот. Така предоставените пространствени данни не отговарят на екологията на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитанията на вида в защитената зона в които зимува, ще се запазят поради разположението им извън землището на с. Голяма Желязна. С прилагането на ИП не се предвиждат дейности свързани с разрушаване на местообитания в които се размножава и ползва като летни и дневни убежища. Видът ловува в влажни ливади, пасища и други екстензивно обработваеми площи, които остават извън обхвата на възможните свързани с ИП въздействия, тъй като се засягат по-скоро тревни групировки, които съответстват на характерните за дворните места и такива, които са урбанизирани или са били обект на обработване като земеделски земи в миналото. За вид, който ползва таванските помещения в сгради в населени места като летни, дневни и размножителни убежища, урбанизцията не води от унищожаване на местообитанията му. Отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в имота допустимите с ИП дейности ще се реализират в границите на територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като населено място, неизползваемите или рядко използваемите постройки в което са потенциални летни, дневни и размножителни убежища, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация на местообитанията му няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП дейности, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В границите на потенциалните въздействия не попадат убежища на вида в които е чувствителен. Въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Видът е уязвим от употребата на инсектициди в местообитанията му и преки въздействия в убежищата в които се размножава и зимува, каквито с ИП не се предвиждат. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Дългоух нощник (*Myotis bechsteini*)

Биологични особености

Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. Видът е установен за пръв път в България при устието на р. Камчия. До 1985 г. са известни седем находища, а до края - 34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 m и 1400 m (средно 8,2 индивида от 12 находища), в райони с обширни и компактни горски масиви (Централен Балкан, Родопи, Странджа). Рядък е в Дунавската равнина, липсва в откритите части на Тракия.

Видът е типичен обитател на старите широколистни гори. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низините с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините - на бук. Единични индивиди живеят в хралупи на дървета с диаметър на стъблото 13-20 cm на 0,7-5 m височина от земята. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40-55 cm на височина 5-12 m.

Храни се летежки на малка височина в покрайнини на гори, просеки и групи дървета, облитайки отделните дървета и храсти като често събира храна от различни субстрати. В храната преобладават нелетящи наземни или живеещи по листата на дърветата безгръбначни животни и по-малко дневно летящи насекоми, които прекарват нощта, кацнали по листата на храсти или дървета.

Като летни убежища ползва почти само хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери.

Зимните убежища са пещери и галерии с висока влажност и температура между 4 и 11 градуса, по рядко при по-ниска от 1 до 7 градуса. Виси поединично или на малки групи (3-5 индивида). По-рядко се завира в цепнатини.

Понякога сменя убежищата си през зимата. В зимните групи често преобладават мъжките (до 75%).

Копулацията се извършва в периода между есента и пролетта. Формирането на размножителни колонии започва през средата на май, като групи от 15-35 мъжки, бременни женски и млади се заселват в хралупи на дървета. Максималната продължителност на живота е 21 години.

Мъжките живеят най-често поединично, а женските - на малки групи (5-10 индивиди) или колонии (10-30 индивиди). Женските са изключително привързани към района на хралупата където са родени. Индивидуалният ловен участък е малък - 0,6-1 ha, често припокриващ се между индивидите от една колония.

Видът е стационарен, като рядко извършва по-големи миграции (максимално до 60 km) (Kerth, Petit, 2005). В България е установена вертикална миграция от 770 m между убежището до мястото на хващането. През юни се ражда по 1 малко, което суче около 3 седмици. Размножителните колонии се разпадат през втората половина на август. От края на август до края на септември бехщайновите нощници (около 90% мъжки индивиди, 10% женски индивиди) се струпват по входовете на пещери или изоставени минни галерии с цел намиране на партньори.

Отрицателно действащи фактори са селективната сеч на стари и хралупати дървета, която намалява възможностите за намиране на подходящи убежища. Фрагментация на компактните горски местообитания и прекъсване на връзките между тях.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R), с численост в защитената зона 556 – 1111 индивида.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на

природни местообитания и видове - фаза I - Обособена позиция 5" в зоната е установено 1 находище (в гората в района на пещерата Борова дупка в землището на с. Черни Осъм, Община Троян).

Площта на потенциалните местообитания е оценена на 26802 ha (19,4 % от площта на защитената зона).

Площта на местообитания с високо качество по индуктивен модел е оценена на 1952.4 ha (1.4% от площта на защитената зона).

Оценка на популацията в територията на ИП

Видът е изключително хралупоживеещ и типичен обитател на старите гори. Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни ловните местообитания и тези с високо качество не се срещат в ИП. Това изключва **ПИ 15703.151.83** да се използва от вида като място за размножаване и търсене на храна.

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални и ловни местообитания на вида. Въпреки, че в границите на **ПИ 15703.151.83** са налични единични предимно плодни дървета, но те са с характеристика на млади и не са налични дори потенциални убежища и не могат да бъдат определени и като потенциални ловни територии (ловуват в окрайнини на гори и над короните на дърветата). Не са налични стари гори в **ПИ 15703.151.83**.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не засягат пряко местообитания на вида. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални местообитания на вида, поради което отрицателни въздействия, изразяващи се в отнемане на площи от потенциалните местообитания на дългоухия нощник (*Myotis bechsteini*), който е обитател на широколистните гори не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Допустимите с ИП дейности ще се реализират извън границите на установени местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП, които се допускат не предполага бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида.

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия от дейностите на територията липсват потенциални местообитания на вида. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

Прилагането на ИП не предвижда дейности оценени като заплахи за вида (използване на пестициди в горите, сечи на стари дървета). Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Дългопръст нощник (*Myotis capaccinii*)

Биологични особености

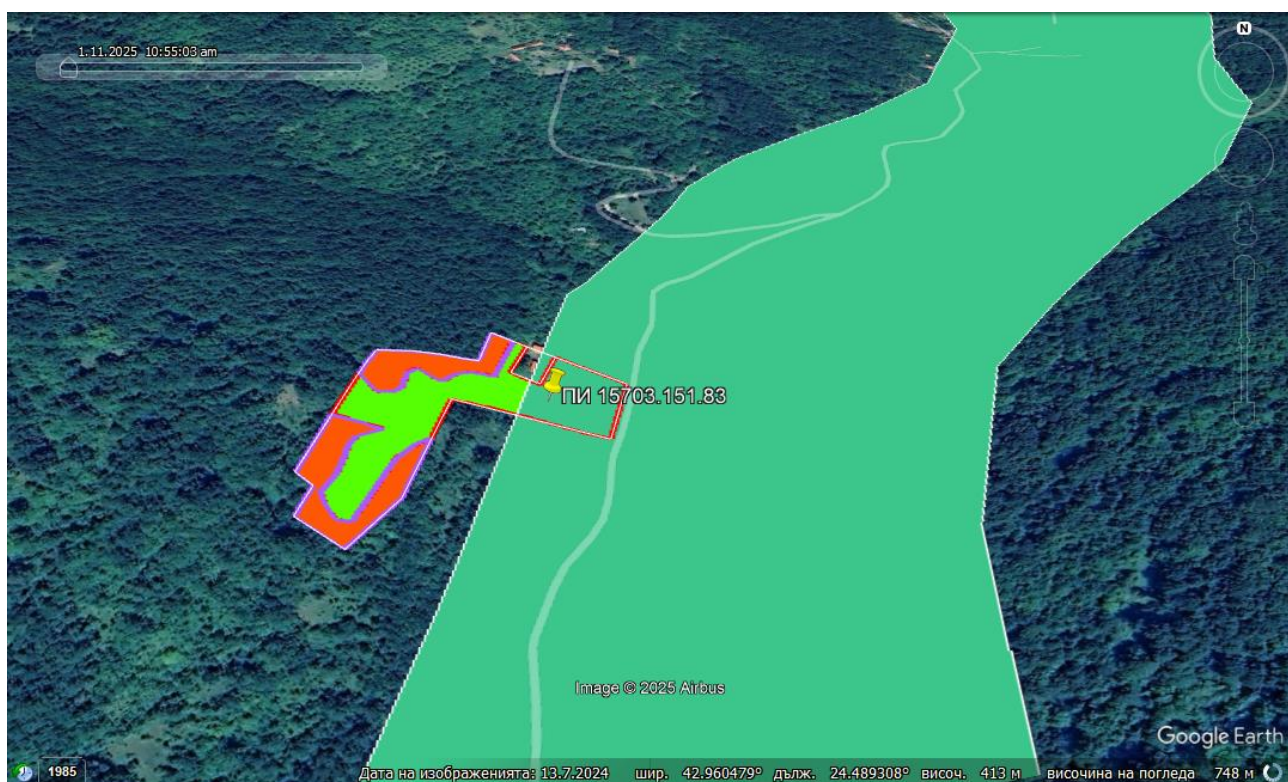
Дългопръстият нощник е типичен обитател на карстовите райони. Среща се на територията на цялата страна, в планините до около 1500 m. Повечето находища са между 100

и 600 m н.в. Обитава цялостно само подземни убежища - карстови и вулкански пещери, минни галерии, по изключение влажни мазета на необитаеми сгради. Формира размножителни колонии с численост от няколко десетки до няколко хиляди (50 до 3000, най-често 200-500, винаги смесени с *Miniopterus schreibersii*. Максимумът на ражданията е през периода 20-25 май. Зимува само в подземни убежища. Извършва редовни сезонни миграции между убежищата си от порядъка на 50 до 150 км. У нас зимуването започва в края на ноември и продължава до към средата на март. През този период е установен в много пещери. Миграцията към местата за размножаване вероятно е след 10-20 април (МОСВ 2013). Ловува основно над водни повърхности, където улавя летящите над тях насекоми, водомерки и малки рибки. Отрицателни въздействия за него се явяват, замърсяване на водите, водещо до изчезване на обектите с които се храни и преките въздействия в подземните му убежища (палене на огън, взривни дейности, безпокойство в убежищата).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като наличен в защитената зона вид с численост 51-100 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) в защитената зона е установен 1 зимуващ индивид. Видът не е установен в летни находища. Площта на потенциалните ловни местообитания е 27629 ha (20,0% от площта на защитената зона). Площта на потенциално най- благоприятните местообитания е оценена на 532.9 ha (0.4% от площта на защитената зона). Подходящите ловни местообитания са водните площи и бреговете им в защитената зона (най-близко коритото на р. Топля).

Оценка на популацията в територията на ИП

Фиг. 22 Потенциални ловни местообитания на *Myotis capaccinii*, съгласно данни МОСВ

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни югоизточната част на ПИ ПИ 15703.151.83 попадат общо около 4 дка ловни местообитания на вида или 0,001% от общата им площ в зоната.

Съгласно екологичните изисквания, той ловува основно над водни повърхности, като

обикновено ренджа около реки е до 50 метра.

В конкретния случай границата на ИП отстои на около 48 метра от водното течение на река Топля.

Специфична особеност за вида, че той е пряко свързан с убежищата си – само и единствено пещери. Такива в района и в радиус от около 20 км с находища на вида не са налични, което изключва същия да използва територията на ПУП за място за ловно местообитание.

В периода май-юли да извършвани теренни дейности с ултразвукови детектори и като цяло не са установени звуци на големи нощници (*Myotis sp.*), които принципно е трудно да бъдат идентифицирани или е невъзможно до вид, но в спектъра на над 50-55 kHz няма установени прилепи от тази група, чрез AudioMoth и EchoMeter Touch 2 Pro.

На територията, предмет на ИП няма потенциални подземни убежища (пещери).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитанията на вида в защитената зона в които зимува, размножава и ползва като летни и дневни убежища ще се запазят поради разположението им извън землището на с. Голяма Желязна. Видът ловува над водни обекти, най-близкият от които се явява р. Топля и ще продължи да ловува. Ще бъдат засегнати само около 0,005% ловни местообитания на вида в зоната. Площта, която се засяга с прилагането на ИП е пренебрежима и не са налични доказателства, че вида се среща в района, поради което въздействието съгласно използваната от нас скала се оценява като без въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в имота допустимите с ИП дейности ще се реализират в границите на територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като, част от населено място, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация на местообитанията му няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП дейности, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат подземни убежища на вида в които е чувствителен. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействията не се очакват (степен 0).

Обща оценка: Без въздействие (степен 0).

Дългокрил прилеп (*Miniopterus schreibersi*)

Биологични особености:

Видът се среща из цялата страна, без най-високите части на планините. Известни са около 170 находища, повечето от които са между 100 и 600 m н.в. Среща се в карстови ландшафти в цялата страна. Обитава целогодишно само подземни убежища - пещери и минни галерии. Образува многобройни размножителни колонии. Известни са 19 размножителни колонии и 5 летни неразмножителни колонии. Максимумът на ражданията е през периода 20

юни - 10 юли. Зимува само в подземни убежища, карстови пещери, мини и мазета с други обитаващи пещери видове. Известни са 14 зимни убежища, но над 95% от зимуващата популация е в три пещери - Парниците, Деветашката, Дяволското гърло. Извършват редовни сезонни миграции между убежищата (50 - 150 km) (Големански 2011). В състава на храната му влизат молци, бръмбари, ларви на *Lepidoptera* и паяци. Заплаха за европейската популация е употребата на пестициди и унищожаването на убежища, а за кавказката безпокойството от туристически дейности в пещерите (EUROBATS).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като разпространен с численост от 3000 до 5000 индивида. По време на полевите проучвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) в известните находища за зимуване в защитената зона са установени общо 3912 индивида. В известните летни находища в зоната са установени общо 1202 индивида. Установени са общо 5 находища, най-близкото от които пещерата Топля, в община Троян. Площта на потенциално най-благоприятните местообитания е оценена на 268.3 ha (0.2% от площта на защитената зона). Площта на потенциалните ловни местообитания е оценена 36072 ha (26,1% от площта на зоната).

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията предмет на ИП е разположена в границите на потенциални местообитания, но въздушният слой над с. Голяма Желязна в застроителните му граници, и по скоро засегнатите площи в **ПИ 15703.151.83** могат да се определят като потенциални ловни местообитания, тъй като вида има много сериозен рендж за търсене на храна до 40 км от убежището на вечер.

Фиг. 23 Потенциални ловни местообитания на *Miniopterus schreibersi*, съгласно пространствените данни на МОСВ

Специфична особеност за вида, че той е пряко свързан с убежищата си – само и единствено пещери. Такива в района и в радиус от около 20 км с находища на вида не са налични, което изключва същия да използва територията на ИП за място за ловно местообитание.

В периода май-юли да извършвани теренни дейности с ултразвукови детектори и като цяло не са установени звуци на вида, който принципно лесно се идентифицира по ултразвук, но не са установени индивиди на вида, чрез AudioMoth и EchoMeter Touch 2 Pro.

На територията, предмет на ИП няма потенциални подземни убежища (пещери).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания;

С прилагането на ИП местообитанията на вида в защитената зона в които зимува, размножава и ползва като летни и дневни убежища ще се запазят поради разположението им извън землището на с. Голяма Желязна. Видът ловува над водни обекти, най-близкият от които се явява р. Топля и ще продължи да ловува. Ще бъдат засегнати само около 4 дка или 0,001% ловни местообитания на вида в зоната. Площта, която се засяга с прилагането на ИП е незначителна поради което въздействието съгласно използваната от нас скала се оценява като без въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

В случай на усвояване на допълващо застрояване в имота допустимите с ИП ще се реализират в границите на територия, която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като част от населено място, без да се създават изолирани един от друг фрагменти поради което фрагментация на местообитанията му няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Характерът на допустимите с ИП дейности, не предполагат бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство.

В обхвата на потенциалните въздействия не попадат подземни убежища на вида в които е чувствителен. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

В границите на територията за която се изготвя ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква поради специфичната му биология. Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателни въздействията не се очакват (степен 0).

Обща оценка: Без въздействие (степен 0).

Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Биологични особености

Най-често е установяван в Централна и Западна Стара планина и в Западните Родопи. Най-много убежища са установени над 500 m н.в. В по-ниските части са регистрирани единични индивиди (Кресненски пролом; с. Жернов, Плевенско; Черноморец, Бургаско). Най-предпочитани са влажните горски местообитания в среднопланинския пояс (700 - 1400 m н.в.). През зимата е намиран поединично или на групи до 30 индивида в най-студените, привходни части на пещерите при температури около 0 - 2 °C. През летните месеци живее почти само в хралупи на дървета и по-рядко в други убежища (например цепнатини в скали). Вероятно се размножава в повечето от установените находища в планините, но засега липсват конкретни данни. Единственото сигурно сведение за размножаване у нас е в лонгоза на р. Камчия. Извършва локални миграции, които рядко надвишават 50 km. Липсват данни за хранителния спектър в България. В Централна Европа се храни с дребни нощни пеперуди и мухи (Големански 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като постоянно обитаващ я вид с численост на популацията му 723 – 1358 индивида.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни и местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) са установени общо 3 находища. Чрез моделиране посредством софтуера MaxEnt е определена площта на потенциалните местообитания в зоната която 34412 ha (24.88% от площта на защитената зона).

Според доклад "Разпространение и оценка на ПС на целеви вид 1308. *Barbastella barbastellus* (Широкоух прилеп) в 33 BG0001493 - Централен Балкан - буфер в зоната видът е установен в 3 находища. Регистрирани са 3 swarming места. Площта на потенциалните местообитания е оценена 34412 ха (24.88 % от площта на защитената зона). Най-благоприятните местообитания са с площ 4296 ха (3.1 % от площта на зоната). В зоната са установени средно 5 мъртви стоящи дървета /1 ha, 8 стари дървета / 1 ha, 17 дървета във фаза на старост/1 1 ha. Състоянието по тези параметри е оценено като благоприятно. Цялостната оценка за зоната е неблагоприятно- незадоволително, поради липса на данни за размножителните колонии.

Във връзка с разработване на специфичните и подоробни цели за защитената зона, през юли 2022 г. са направени пилотни проучвания върху прилепите в зоната чрез акустична регистрация в 33 района през периода 7 - 15.07.2022 и са регистрирани 8 целеви вида (*Barbastella barbastellus*, *Miniopterus schreibersii*, cf. *Myotis bechsteinii*, cf. *Myotis myotis/blythii*, cf. *Myotis capaccinii*, cf. *Myotis emarginatus*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposideros*). Широкоух прилеп е установен на 18 места. Имайки предвид, че видът трудно се регистрира с този метод, тези данни са свидетелство за доброто състояние на вида.

На основата на екологичните изисквания на широкоухия прилеп е извършена нова оценка на подходящите местообитания в защитената зона, при използването на данни от лесоустройствените проекти за територията на държавните горски стопанства в границите на тази зона, данни за типовете земно покритие Corine Landcover 2018. Местообитанията се анализирани в рамките на две категории - местообитания, осигуряващи условия за размножителни колонии и хранителни местообитания.

Местообитанията, подходящи за размножителни колонии са идентифицирани на основата на възрастта на първия дървесен етаж - над 100 г. Предполага се, че тези сравнително стари гори съдържат по-голям брой дървета с хралупи и хлабави кори - места за устройване на размножителни колонии. Резултатите от анализа са представени в Таблица.

Площи на гори с възраст над 100 г. в зона BG0001493.

Вид гори	Площ [ha]
Широколистни	22746.4
Иглолистни	107.6
Смесени	10634.74
Общо	33488.7

Подходящите за размножителни колонии местообитания са 33488.7 ха. Максималната възраст на тези гори е 150 г. От тези данни става ясно, че зоната предлага подходящи местообитания за устройване на размножителни колонии.

Хранителните местообитания са идентифицирани на основата на типове земно покритие, представящи гори, храсталаци и водни площи. Общата площ на хранителните местообитания е 111105.1 ха.

Таблица Площ на типове земно покритие според Corine Landcover 2018, подходящи за хранителни местообитания

Код CLC18	тип земно покритие	Площ [ha]
313	Смесени гори	37238.0
512	Стоящи води	12.5
311	Широколистни гори	65355.6
324	Екотон гора-храсти	8499.6
Общо		111105.1

Зоната предлага условия за зимуване.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите проучвания **ПИ 15703.151.83** не е разположен в границите на потенциални местообитания на вида, включително и ловни. Обикновено вида се придвижва и около местата на екотона. Но в границите на имота не са установени подходящи дървета с убежища, поради което считаме, че в имота не са налични потенциални местообитания на вида, както и потенциални ловни, тъй като по време на теренните проучвания вида не е регистриран (май-юли 2025 г.).

Видът е изключително хралупоживеещ и типичен обитател на старите гори. Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни ловните местообитания не са установени в **ПИ 15703.151.83**.

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални и ловни местообитания на вида. Въпреки, че в границите на **ПИ 15703.151.83** са налични единични предимно плодни дървета, както и млади издънкови такива, но те са с характеристика на млади и не са налични дори потенциални убежища и не могат да бъдат определени и като потенциални ловни територии (ловуват в окрайнини на гори и над короните на дърветата).

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциални и ловни местообитания на вида. Въпреки, че в границите на **ПИ 15703.151.83** са налични единични предимно плодни дървета, но те са с характеристика на млади и не са налични дори потенциални убежища и не могат да бъдат определени и като потенциални ловни територии (ловуват в окрайнини на гори и над короните на дърветата). Не са налични стари гори в **ПИ 15703.151.83**.

Предвид, че не се засягат потенциални и ловни местообитания, според наша експертна оценка, не се очаква въздействие (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Допустимите с ИП дейности ще се реализират извън границите на установени местообитания на вида, поради което фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Характерът на ИП, които се допускат не предполага бариерен ефект за прилепи, тъй като не се предвижда строителство и монтаж на съоръжения с голяма височина и високата мобилност на вида. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Безпокойство

В обхвата на потенциалните въздействия от дейностите на територията липсват

потенциални местообитания на вида. Безпокойство няма да има (степен 0).

Смъртност.

Прилагането на ИП не предвижда дейности оценени като заплахи за вида (използване на пестициди в горите, сечи на стари дървета). Смъртността ще се запази в границите на естествената. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Влечуги:

Шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*)

Биологични особености

Видът е разпространен в голяма част от територията на страната, като изключение правят високите полета в Западна България. Много по-рядък е от другия вид сухоземна костенурка в най-североизточните части на България. В днешно време почти не се среща в Тракийската низина, а в планините е установен до 1450 м н.в. Предпочита хълмисти райони с разредена храстова и тревиста растителност и разредени широколистни гори. Най-висока е плътността на вида в нископланинския пояс с разредени храсти и широколистни гори в Южна България. Среща се и по крайбрежните дюни в съседство с и в широколистни горски масиви. Дневен вид, като активността е най-голяма през пролетта и есента. По време на летните горещини мигрира към по-сенчести и влажни места - дерета, водоеми и т.н., и има сутрешен и следобеден пик на активност (Бисерков 2007). Храната съдържа предимно растителни компоненти, като в тях често попадат и дребни безгръбначни. Женските снасят от 2 до 3 пъти най-често между 4 и 5 (не рядко и по 8 и повече) яйца. Инкубацията продължава от 55 до 80 дни. При зазимяване се заравя в почвата.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като наличен без достатъчно достоверни данни (категория DD). При полевите изследвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) шипоопашатата костенурка не е установена. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt е определена обща площ на потенциалните местообитания на шипоопашатата костенурка (*Testudo hermanni*) в размер на 7025,13 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

Отсъствие (клас 1): 131305,79 ha (94,92% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 2): 6889,05 ha (4,98%);

Пригодни (клас 3): 135,96 ha (0,10%);

Оптимални (клас 4): 0,12 ha (0,00%).

Оценка на популацията в територията на ИП

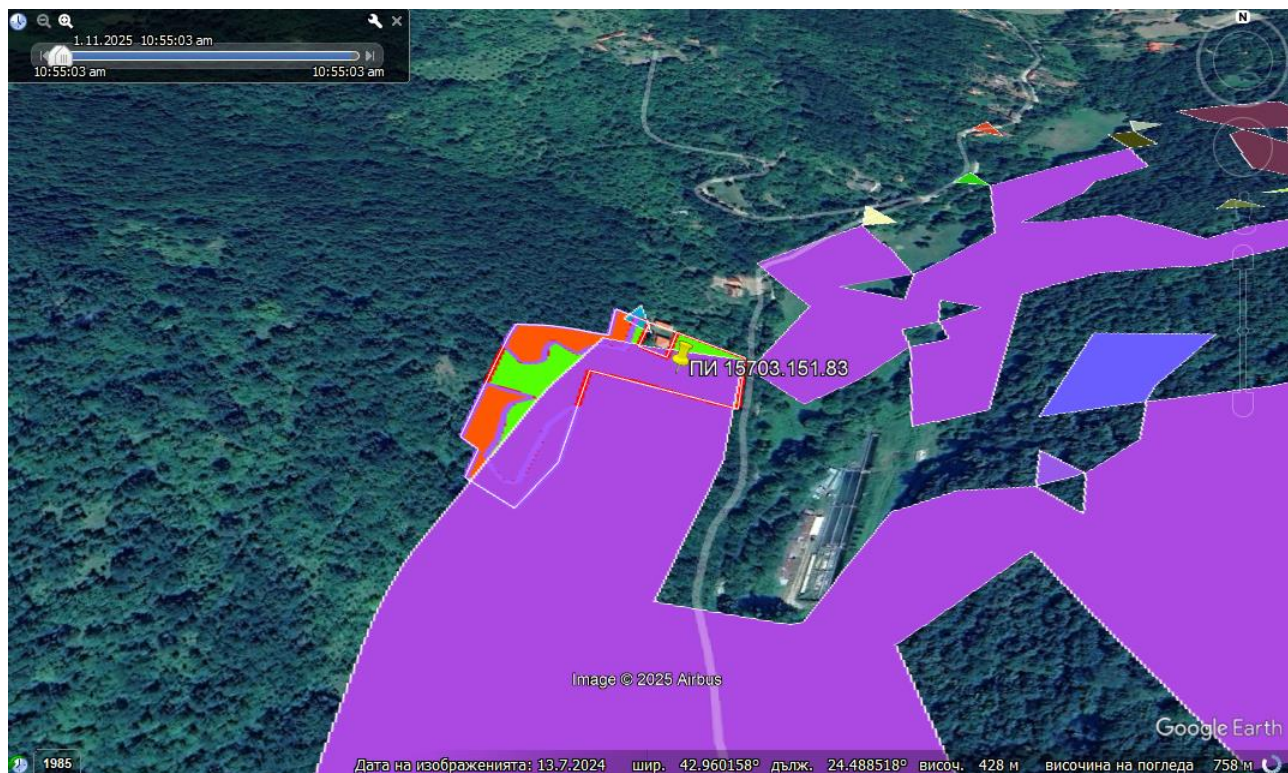
Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП;

Унищожаване на местообитания

Допустимите с ИП дейности засягат слабопригодни местообитания на вида. Според моделиране на данните от МОСВ, 2013 се засягат местообитания на вида – около 4 дка или 0,005%, но и при проведените теренни проучвания във връзка с целите на ЗЗ и нашите полеви проучвания през май-юли 2025 г. вида не е установен, но и местообитанията, които засяга ИП са изключително слабо пригодни, защото територията е намира в непригодни местообитания, което не отговаря на изискванията на вида.

Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Фиг. 24 Потенциални слабопригодни местообитания на *Testudo hermanni*, съгласно пространствените данни на МОСВ

Фрагментация на местообитания.

Допустимите с ИП дейности засягат пряко слабопригодни местообитания на вида, но предвид, че вида не се установяван в района и че не са налични основни хранителни растения. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат оптимални или пригодни местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като сухоземните костенурки са слабо чувствителни към безпокойство, както и към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко ефективно заети местообитания на вида. Смъртност на индивиди няма да бъде предизвикана (степен 0).

Обща оценка- не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*)

Биологични особености

Видът е разпространен в голяма част от територията на страната с изключение на високите полета в Западна България. Отсъства в най-северозападните части. В днешно време почти не се среща в Тракийската низина, а в планините е установена до 1300 м н.в. Предпочита откритите места с разредена храстова и тревиста растителност и разредени широколистни гори. Среща се и по крайбрежните дюни в съседство с широколистни горски масиви. Дневен вид, като активността е най-голяма през пролетта. По време на летните горещини мигрира към

по-сенчести и влажни места - дерета, водоеми и т.н. (Бисерков 2007). Храната съдържа предимно растителни компоненти, като в тях често попадат и дребни безгръбначни. Женските снасят от 1 до 4 пъти най-често между 3 и 7 яйца. Инкубацията продължава от 70-100 дни. При зазимяване се заравя в почвата (Бисерков 2007).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като наличен без достатъчно достоверни данни (категория DD). При полевите изследвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) шипобедрената костенурка не е установена. Чрез моделиране посредством софтуерът MaxEnt са установени 53,47 ha потенциални за нея местообитания.

Оценка на популацията в територията на ИП

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите изследвания в землището на с. Голяма Желязна и в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като сухоземните костенурки са слабо чувствителни към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлина. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида. Смъртност на индивиди няма да бъде предизвикана (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*)

Биологични особености:

Среща се в реките и стоящите водоеми в цялата страна. В планините е установена до 1100 m н.в. (Лозенска планина). Обитава блатата, мочури, язовири, напоителни канали, езера в пясъчни кариери, разливи, средните и долните течения на реките. Среща се и в полусолени, бракични водоеми покрай морския бряг. Особено висока е числеността в рибарници и микроязовири, обрасли с папур, тръстика и дзука. Дневен вид, но активността му често продължава и след здрачаване, особено при пълнолуние. Почти цялото време прекарва във водата или като се пече на слънце на брега, или върху паднали във водата дървета, купчини от мъртва водна растителност и отделни камъни (Бисерков 2007). Не е така тясно привързана към водата като каспийската блатна костенурка и може да се отдалечава от нея на големи разстояния. В годината може да даде до 2 люпила с най- често 4 - 10 яйца. Презимуването става в повечето случаи на дъното на водоемите и по- рядко на сушата. Храната се състои от водни насекоми, ракообразни и молуски, както и риба. В по-редки случаи не се отказва и от

мърша. Рядко храната съдържа и растителни компоненти (Stojanov et al. 2011).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като много рядък вид (V), установена в 1 находище.

Обитава водните басейни със стоящи или слабо проточни води в защитената зона.

При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги” в рамките на полевите проучвания в зоната са установени 2 индивида. Изследвани са 12 отделни трансекта в местообитания на вида с различна степен на пригодност, с обща дължина 129810,18 м. Средната стойност на обилието на вида е 0,16 екз. на 1000 м ($Ab = 0,16 \pm 0,00$). На база индуктивното моделиране площите на отделните класове на пригодност на местообитанията в зоната са:

Отсъствие (клас 1): 130308,59 ha (94,20% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 2): 7498,07 ha (5,42%);

Пригодни (клас 3): 502,07 ha (0,36%);

Оптимални (клас 4): 22,19 ha (0,02%).

Оценка на популацията в територията на ИП

Най-близо до територията за която се изготвя ИП е р. Топляя, която в тази си част е плитководна, с бързо течение, без спокойни участъци и не представлява пригодно местообитание за вида. Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията на ИП, предмет на ИП не е заета от пригодни за обикновената блатна костенурка местообитания.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Допустимите с ИП дейности не засягат пригодни и оптимални местообитания на вида. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Допустимите с ИП дейности не засягат пригодни и оптимални местообитания на вида. Фрагментация няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да бъде предизвикано (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като водните костенурки са слабо чувствителени към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлина. През студените месеци по време на хабернацията е на дъното на басейните които обитава, а през топлите при долавяне на опасност, следвайки инстинктите се потапя под водата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Допустимите с ИП дейности не засягат пригодни и оптимални местообитания на вида и попадане на отделни индивиди на територията за която се изготвя ИП, поради отсъствието от тази част на р. Топля и загиването им е изключено. Отрицателно въздействие, изразяващо се в смъртност на индивиди няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Земноводни

Предмет на опазване в защитената зона са 2 вида земноводни. Реализирането на

допустимите с ИП дейности не е свързано със заустване на непречистени производствени и битовофекални води (по проект се предвижда да се изгради изгребна яма с обем до 19 м³, за което се предвижда предаване периодично на ГПСОВ - Троян), замърсяване на водоприемници, пресушаване или унищожаване на съществуващи водни обекти служещи за размножаване и местообитания на възрастните или във ларвен стадий. Въздействията върху всеки един вид от земноводните ще бъдат следните:

Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*)

Биологични особености

Среща се в нискохълмистите и планински райони на България. Отсъства от обширни райони в източните части на страната. Обитава потоци, реки, канали, езера, язовири, блата, временни изкопи, наводнени коловози по черни пътища, локви и др. Среща се от около 50 м до около 2100 м надм. в. (на Стара планина).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък (R), установен в 8 находища. При полевите изследвания в изпълнение на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ 2013) в зоната са установени 48 индивида, от които 47 възрастни и 1 полово незрял.

Потенциалното местообитание на вида е определено с обща площ 79465,19 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

Отсъствие (клас 1): 58865,77 ha (42,55% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 2): 52769,61 ha (38,15%);

Пригодни (клас 3): 20922,78 ha (15,13%);

Оптимални(клас 4): 5772,79 ha (4,17%).

Оценка на популацията в територията на ИП

Видът не е установен в р. Топля, която съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни е слабо пригодна за оптимално за жълтокоремната бумка (*Bombina variegata*) местообитание (клас 2) или 0,0003%. Тъй като в р. Топля жълтокоремната бумка не е установена в териториалния обхват на ИП не попадат ефективно заети от нея местообитания. В границите на защитената зона на север от Старопланинското било е установена само в най-източната и част, а определената като пригодна местообитание част е застроена много години

преди обявяването на защитената зона и е част от непригодните за вида местообитания.

Фиг. 25 Разположение на слабо пригодни местообитания на *Bombina variegata* спрямо ИП ПИ 15703.151.83, съгласно пространствените данни на МОСВ

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат ефективно заети от вида местообитания. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

ПИ ПИ 15703.151.83 е урбанизиран и не са налични временни или постоянни водни обекти, като видът не е установен. Фрагментация на ефективно заети и оптимални за вида местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат ефективно заети от вида местообитания, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като земноводните са със слабо чувствителени към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлина. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети местообитания, в част от защитената зона в която жълтокоремната бумка не е установена Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Допустимите с ИП дейности не засягат пригодни и оптимални местообитания на вида и попадане на отделни индивиди на територията за която се изготвя ИП и загиването им в нея е изключено. Отрицателно въздействие, изразяващо се в смъртност на индивиди няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*)

Биологични особености

Среща се почти в цялата страна до около 1500 m н.в. Отсъства около р. Дунав и долните течения на дунавските притоци, не е доказан за Северозападна България. Обитава разнообразни водоеми със застояла вода - от големи блата и езера до малки локви, кладенци и др., като правило избягва проточни водоеми (реки, потоци и др.). Сухоземната фаза обитава крайнини на гори и храсталаци в близост до водоемите за размножаване (до около 300 m от тях в зависимост от влажността на субстрата). Храни се с различни водни и сухоземни безгръбначни животни. Извършва сезонни миграции, свързани с размножаването и зимуването. Размножителният период започва веднага след стопяването на снега и продължава до средата или края на пролетта. Оплождането става във водата и се предшества от специфични брачни игри. Женската снася яйца, които залепва поединично по подводните растения. От яйцата се излюпват ларви, които до края на лятото метаморфозират и напускат водоемите. Голяма част от възрастните екземпляри напускат водоемите още през втората половина на пролетта, но някои остават във водата до средата или до края на лятото. Зимува във водата, по-рядко на сушата (предимно младите).

Заплахите за вида са предимно от антропогенен произход, тъй като в случай на естествено пресъхване по време на сушавия период и с пресъхването на водоемите възрастните индивиди се заравят дълбоко в грунта или се оттеглят по течението на водните тела, които обитават.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като наличен без достатъчно достоверни данни (категория DD). При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I,

Обособена позиция 3: Картиране и определяне природозащитното състояние на земноводни и влечуги” в рамките на полевите проучвания в зоната не е установен. Чрез индуктивно моделиране е определена площ на потенциалните му местообитания 64020,67 ha. Разпределението на площта на съответните категории на пригодност е както следва:

Отсъствие (клас 1): 74310,25 ha (53,72% от цялата територия на зоната);

Слабо пригодни (клас 2): 45191,18 ha (32,67%);

Пригодни (клас 3): 16050,98 ha (11,67%);

Оптимални(клас 4): 2778,50 ha (2,01%).

Оценка на популацията в територията на ИП

Видът не е установен е р. Топля. Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни в тази част на защитената зона няма оптимални за вида местообитания, а цялата територия на с. Голяма Желязна е заета от пригодни и слабо пригодни за него местообитания. Тъй като видът не е открит в тази част на защитената зона територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети местообитания. Според нашите изследвания територията е непригодна за вида, а определената като пригодно местообитание част се използва като дворно място преди много години преди обявяването на защитената зона и е част от непригодните за вида местообитания.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП;

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат ефективно заети от вида местообитания. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания.

Фрагментация на ефективно заети и оптимални за вида местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори.

Допустимите с ИП дейности не засягат ефективно заети от вида местообитания, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Безпокойство.

Тъй като земноводните са слабочувствителени към възможните, постоянни източници на безпокойство, като шум, вибрации и светлина. През студените месеци по време на хабернацията водната фаза е на дъното на басейните които обитава, а сухоземната заровена в шума и почва. През топлите при долавяне на опасност, следвайки инстинктите се потапя под водата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност.

Допустимите с ИП дейности не засягат пригодни и оптимални местообитания на вида и попадане на отделни индивиди на територията за която се изготвя ИП и загиването им в нея поради разположението извън ефективно заети местообитания е изключено. Отрицателно въздействие, изразяващо се в смъртност на индивиди няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Въздействия върху рибите (*Pisces*);

Предмет на опазване в защитената зона са 3 вида риби — Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Балкански щипок (*Sabanejewia balcanica*) и Главоч (*Cottus gobio*). Най-близките до територията, предмет на ИП са р. Топля. Част ВиК от ИП не предвижда заустване на води в течащи и стоящи водни тела и местообитания на трите вида риби, предмет на опазване в защитената зона.

Допустимите с ИП дейности изключват пресушаване или замърсяване на водни обекти в защитената зона, така че целият клас риби не е застрашен от допустимите с ИП дейности. Тъй като с прилагането на ИП не се предвиждат дейности в местообитанията на рибите, които се опазват в защитената зона, смъртността водеща до спад в числеността на популациите им е изключена. Прилагането на ИП ще бъде без въздействия върху видовете риби, които се опазват в защитената зона (степен 0).

Балканска кротушка (*Romanogobio kesslerii*) и Малка кротушка (*Romanogobio uranoscopus*);

Видове включени в стандартния формуляр на защитената зона но не са установени в рамките на проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“. Като неустановени в защитената зона видове не са включени в определения със заповедта за обявяване на защитената зона предмет и цели на опазване.

Поради отсъствието им от защитената зона не се очакват въздействия от прилагането на ИП върху тези видове.

Безгръбначни (*Invertebrata*)

Ракообразни

Ручеен рак (*Austropotamobius torrentium*)

Биологични особености:

Сравнително широко разпространен вид предимно в Югозападна България, Западни Родопи, Западна Стара планина, Централен Балкан и Средна гора. Среща се в по-малките планински реки и потоци, както и в горните и средните течения на по-големи реки. Предпочита участъци с каменисто дъно и удобни места за укрития по бреговете (коренища на крайбрежна дървесна растителност). Силно оксифилен и олигосапробен вид, който не понася ниско кислородно съдържание, замърсяване и високи температури. Установяван е от 180 до 1600-1700 м.н.в., като преобладава в зоната между 400 и 900 м.

Оценка на популацията в защитената зона:

В стандартният формуляр на защитената зона видът е включен като разпространен (С) числеността на популацията му 645294-645294 индивида. При картирането по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (МОСВ, 2013) са установени 6 геореферирани находища. Предпочитаните от вида хабитати са речни участъци с каменист и пясъчливо-каменист характер на дъното. Същите заемат 90 % от общата дължина на реките в ЗЗ. Общата площ на потенциалните му местообитания е 1075,49 ha. Общата площ на реално заселените местообитания е 214,60 ha.

Оценка на популацията в територията на ИП:

Територията, предмет на ИП е част от урбанизирана територия, макар и по НТП-ливада и е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида. Прилагането на ИП не е свързано с пресушаване или замърсяване на течащи тела и не представлява заплаха за местообитанията на вида. Отрицателно въздействие не се очаква (степен 0)

Фрагментация на местообитания

Прилагането на ИП не засяга пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Не се предвижда изграждане на хидротехнически съоръжения, пречателни за разпространението на вида. Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида. Въздействия предизвикващи промяна на числеността поради повишена смъртност не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Твърдокрили (*Coleoptera*)

Представителите на твърдокрилите обикновен сечко обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), алпийска розалия (*Rosalia alpine*) осмодерма (*Osmoderma eremita*) и *Cucujus cinnaberinus* са видове чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета.

Поради слаборазвитата нервна система при безгръбначните същите са слабочувствителни към шумови въздействия и човешко присъствие, но повечето от тях са силно чувствителни към промените в характеристиките на местообитанията им. Особено уязвими са видовете, чийто жизнен цикъл преминава през ларвен стадий, за който е необходима жизнена среда различна от тази на имагото и най-често, когато ларвния стадий преминава във водна среда.

Негативните въздействия които са особено опасни по-отношение на насекомите *Insecta* са: 100 Култивация (Превръщането на необработваемите земи в обработваеми), 102 косене, сечи, 180 изгаряне, 700 замърсяване, 701 замърсяване на води, 702 замърсяване на въздуха, 920 пресъхване и 948 пожар.

Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*)

Биологични особености

Представител на сапроксилните бръмбари, обитаващ широколистните гори в защитената зона. Предпочита изложени на слънце, болни или умиращи стари дъбове (най- вече летен дъб, по-рядко зимен дъб, бук или бряст), по-често овлажнени стволоче на слънчеви места в гори на фаза на старост и разпадане. Остатъчни находища се срещат в стари паркове. Женската снася до 100 яйца по кората на дърветата. След 10-15 дни от тях се излюпват ларви, които през първата година правят ходове по кората, а през следващите 2 до 3 години навлизат в дървесината. Какавидират в издълбаните ходове, а имагото излиза през август, но не напуска галериите си до май-юни следващата година.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък (R) с численост на популацията му 27014 - 39859 индивида.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът е установен в 1 находище. Общата площ на потенциалните му местообитания е 4320.97 ха. Общата площ на подходящите местообитания е 2219.75ха

Оценка на популацията в територията на ИП.

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна са разположени извън границите на пригодни местообитания за вида. На територията е налично едно дърво цер, но като цяло липсва гора от стари дървета и мъртва и гниеща дървесина.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена в границите на вече урбанизирана територия, която се използва като дворно ямсто и според предоставените ни от МОСВ пространствени, извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия, поради унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В обхват на ИП не попадат пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия, предизвикващи фрагментацията им не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект

В защитената зона видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава от мястото на метаморфозата, а ларвите не напускат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0)

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Бръмбар рогач (*Lucanus cervus*)

Биологични особености

Разпространен в Европа Азия рядък вид. Имагото се среща по стволите на стари и дебели дъбови (по-рядко други) дървета, където се храни със сокове, изтичащи от наранени участъци. Лети денем с тромав и шумен полет. Женската снася яйцата си в стари пънове, а новоизлюпената ларва се храни с гниеща дървесина. Цикълът на развитие на ларвата е дълъг и продължава около 5 години. В края му ларвата какавидира, а имагото се появява в началото на юли. Обитава старите, дъбови или смесени, широколистни гори. Може да бъде видян и в градските паркове и градини.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона видът е включен като рядък (R) с численост на популацията му 175552 - 345343 индивида.

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът е установен в 5 геореферирани находища. По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 66734.47 ха.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Видът не е установен в землището на с. Голям Желязна. Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна, община Троян са разположени извън границите на пригодни местообитания за вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена в границите на вече урбанизирана територия, оформена като дворно място и според предоставените ни от МОСВ пространствени данни извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия, поради унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В обхват на ИП не попадат пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия, предизвикващи фрагментацията им не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект

В защитената зона видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава на големи разстояния от мястото на метаморфозата, а ларвите не напускат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети от вида местообитания. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Буков сечко (*Morimus funereus*)

Биологични особености

Представител на сапроксилните бръмбари чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета. Местообитанията му са в широколистните гори в защитената зона. Разпространен е предимно в предпланините (Предбалкан, Краище) и планините (Стара планина, Витоша, Средна гора, Рила, Малешевска планина, Западни и Централни Родопи, Беласица и Славянка), както и в Лудогорието. Среща се от 50 до 1700 м надморска височина. Обитава предимно широколистни и смесени гори (*Fagus*, *Populus*, *Tilia*, *Acer*, *Salix*, *Carpinus*, *Quercus* и др.), но също така се среща и в иглолистни гори. Ларвите се развиват под кора на дървета, където се хранят със сърцевината им. (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с численост на популацията му 740526 - 860148 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът е установен в 5 находища. Общата площ на потенциалните му местообитания е 95185.07 ха. Общата площ на подходящите местообитания е 79922.48ха.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна са разположени извън границите на пригодни местообитания за вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Пряко унищожаване на местообитания

Територията, предмет на ИП е разположена в границите на вече урбанизирана територия, която по НТП е ливада, но към момента представлява дворно място и според предоставените ни от МОСВ пространствени данни извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия, поради унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В обхват на ИП не попадат пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия, предизвикващи фрагментацията им не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект

В защитената зона видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава на големи разстояния от мястото на метаморфозата, а ларвите не напуштат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети от вида местообитания. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Алпийска розалия (*Rosalia alpina*)

Биологични особености

Реликтов вид за територията на Европа. Имагото е насекомо със средни размери. Среща се в стари гори в планинския пояс от 500 до 1500м с участие най-често на бук и бреза, но също бряст, габър липа и кестен. Други гостоприемници дървета са смърч, бор, тополя, върба, глог, орех, круша. Възрастните са активни в слънчевите дни от юни до септември. Могат да бъдат открити около дърветата от които са излезли и по стари повалени дървета. Хранят се със сока от наранени дървета. След чифтосване, женската снася яйцата си в прясно отсечени, мъртви или умиращи букови дървета, в рани по кората или цепнатини. Ларвите пробиват ходове в отмиращата дървесина и след 2-3 години се превръщат в какавиди. Ларвите са част от храната на кълвачите, а имагото на много горски птици. Заплаха за вида са горските пожари и изсичането на старите букови гори.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) с числеността на популацията и 467980 – 852267 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” са установени 7 геореферирани находища. Общата площ на подходящите местообитания е 54074.15 ха. Общата площ на потенциалните местообитания е 81321.25 ха.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна са разположени извън границите на пригодни местообитания за вида, като при полевите проучвания във връзка с изготвяне на целите на зоната, вида е установен на повече от 10 км южно от ИП на билото на Стара планина.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Територията, предмет на ИП е разположена в границите на вече урбанизирана територия, макар по НТП да е ливада, към момента територията се използва като дворно място и според предоставените ни от МОСВ пространствени данни извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия, поради унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия, предизвикващи фрагментацията им не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект

В защитената зона видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава на големи разстояния от мястото на метаморфозата, а ларвите не напускат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети от вида местообитания. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Осмодерма (Миризлив отшелник) (*Osmoderma eremita*)

Биологични особености

Обитава предимно хралупите на стари дървета, които растат на слънчеви места. Този вид бръмбар лети лошо - на къси разстояния и може да измине само от 300 до 1000 метра. Около 70% от насекомите през целия си живот така и не напускат родното дърво. Видът е застрашен поради изсичането на старите дървета. Тези насекоми могат да се срещнат и в градските паркове и алеи, където също има гниещи дървета. Счита се, че най- голямата популация на вида в Европа сега се намира в Латвия и Швеция.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като много рядък (V) с численост на популацията му 180640 – 353782 индивида. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът е регистриран в 4 геореферирани находища. Общата площ на потенциалните му местообитания е 75505.66 ха от които подходящи 53525.32 ха.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна са разположени извън границите на пригодни местообитания за вида. Нашите проучвания показват, че в настоящия момент територията е заета с тревна растителност и единични плодни дървета в площ от около 5,6 дка в различна големина и възраст, като тревни групировка, установените растителни видове в имота не отговарят за пригодно за миризливия отшелник местообитание. Останалата част е заето от микс от предимно инвазивни дървесни видове с възраст между 1-5 г.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП възможните въздействия биха засегнали вече урбанизирана територия, макар по НТП да е ливада, към момента територията се използва като дворно място, фактическото състояние на който е непригодни за вида местообитание и според предоставените ни от МОСВ пространствени данни разположен извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия, поради унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

В обхвата на ИП не попадат пригодни местообитания на вида. Отрицателни въздействия, предизвикващи фрагментацията им не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект

В защитената зона видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава на големи разстояния от мястото на метаморфозата, а ларвите не напускат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети от вида местообитания. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Кукуюс (*Cuscuta cinnaberinus*)

Биологични особености

В България е установен с няколко изолирани находища от източна Стара планина, Рила и Малешевска планина (Gueorguiev et al. 2008). Насекомо с пълно превръщане, чиито жизнен цикъл включва 4 стадия: яйце, ларва, какавида и имаго. Имагото е сравнително едро (11-15 mm), тялото е червенокафяво на цвят, силно дорзовентрално сплеснато. Обитава запазени широколистни гори, включително гори, разположени по бреговете на реки. Имагото и ларвите живеят заедно във влажни, гниещи кори на стоящи и паднали дървета (*Quercus*, *Fagus*, *Populus*, *Acer*, *Salix*, *Ulmus*, *Abies* и *Picea*). Заплахите за вида са свързани основно с начина на стопанисване на горите.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 1 находище. Потенциалните му местообитания са запазени широколистни гори и резервати, както и гори разположени по бреговете на реки. Видът на настоящия етап е потвърден само в защитени зони BG0000116 Камчия, BG0001028 Среден Пирин - Алиботуш и BG0001030 Родопи - Западни. В ЗЗ BG0001493 Централен Балкан - буфер не е установен, а определянето на потенциалните му местообитания е извършено на база експертна оценка..

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна е разположен извън границите на пригодни местообитания за вида. Нашите проучвания показват, че в настоящия момент територията не отговаря на изискванията на вида за обитаване през различните фази на развитие, поради което фактическото и състояние е непригодно за вида *Cuscuta cinnaberinus* местообитание.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат пригодни за вида местообитания. Отрицателни въздействия, изразяващи се в унищожаване на местообитания не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат пригодни за вида местообитания. Фрагментация на местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Барьерен ефект

Въпреки, че имагото е летящо насекомо не се отдалечава значително от дърветата в чиято

дървесина се развиват ларвите. Видът се среща в изолирани находища понеже видът се разпространява пасивно посредством пренос на дървесина, тъй като имагото е с кратък живот и не се отдалечава на големи разстояния от мястото на метаморфозата, а ларвите не напускат дървесината в която се развиват до метаморфозата им в имаго. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията за която се изготвя ИП е разположена извън границите на ефективно заети от вида местообитания. Поради краткия жизнен цикъл и ограничените летателни възможности на имагото смъртността на възрастните индивиди не е от значение за поддържане на числеността на популацията тъй като в кратък период след снасянето на яйцата и оплождането им те загиват. В случай на отсичане на дървета под кората на които има яйца ларвите продължават да се развиват в тях. Видът е част от хранителните вериги на дендрофилните птици (кълвачи, и дърволазки) поради което загубата на малък брой индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията му. Видът е изработил еволюционно закрепени компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му; пълен цикъл на метаморфозата, кратка продължителност на живота на имагото и дълъг до 5 години на ларвата при различни среди на обитаване на фазите от развитието. Смъртността ще бъде в границите на естествената. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Водни кончета (*Odonata*)

Ценагрион (Ручейно пъстриче) (*Coenagrion ornatum*)

Биологични особености

Ларвата му обитава водоеми със слаба проточност, които могат да бъдат и много плитки с дълбочина на водата около 20 см. Новоизлюпени екземпляри са откривани непосредствено до водата, накацали по растителността в изцяло осветени участъци. Струпване от полово зрели мъжки индивиди е наблюдавано в сенчест участък сред околните дървета, разположен на около 300 метра от близкото подходящо за развитие на ларвите им място. Възможно е такива участъци да се използват за ношуване от имагото.

Имагото е с кратък жизнен цикъл- от април до края на август. Наблюдава се от април до края на август, предимно през пролетта, като след месеците май и юни се наблюдават само отделни екземпляри. (Маринов).

Видът е застрашен както от употребата на инсектициди, така и от унищожаване на местообитанията за размножение и развитие на ларвите му - малки водоеми.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) установен в 1 находище. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е регистриран в защитената зона. Общата площ на потенциалните местообитания е 83,24 ха по данни от крайната карта на разпространение на вида за зоната (0,06 % от общата площ на зоната). В защитената зона няма ефективно заети от вида местообитания.

Оценка на популацията в територията на ИП:

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни потенциалните местообитания на вида са разположени на юг от Стара планина. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциалните местообитания на вида.

Унищожаване на местообитания

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите изследвания територията, предмет на ИП е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Потенциалните местообитания на вида са разположени на юг от Стара планина и с прилагането на ИП фрагментацията им няма да бъде предизвикана. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Барьерен ефект;

В защитената зона ларвата се разпространява пасивно от водните течения, а имагото е с кратък живот и не се отдалечава от водоема в който снася яйцата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Смъртност

Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на пригодни местообитания за вида. Видът е част от хранителните вериги на влечуги, птици и бозайници, поради което генетично са възникнали компенсаторни механизми гарантиращи оцеляването му. Смъртност водеща до промяна на числеността е възможна само при пресушаване и замърсяване на водоеми в които се развива ларвата, въздействия, които не се очакват с прилагането на ИП (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Пеперуди

Лицена (Голяма огневка) (*Lycaena dispar*)

Биологични особености

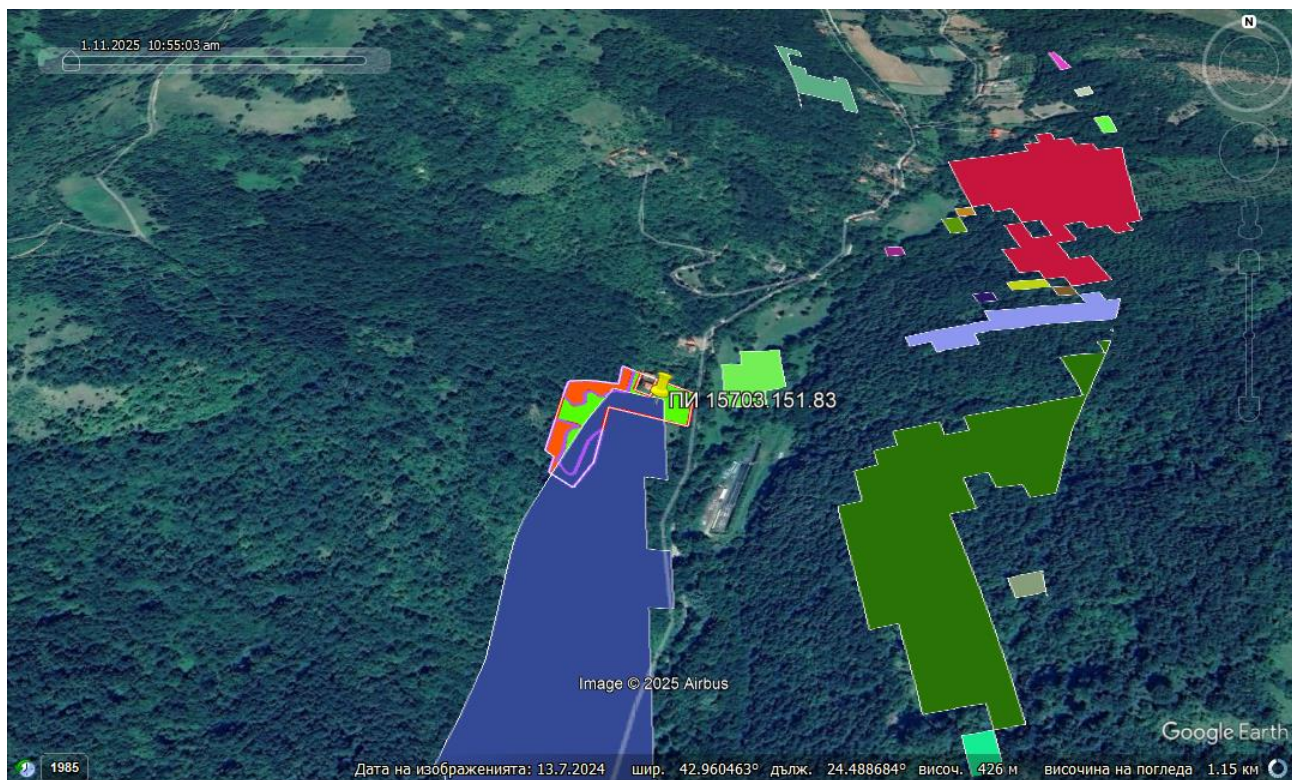
Среща се по влажни и по-рядко в сухи тревисти места, покрай канавки изкопи потоци и други източници на влага. Местообитанията на вида са в близост до езера, канавки, изкопи, потоци, реки и други източници на влага. Гъсеницата се храни основно със зелените листа на растения от семейство лападови.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като налична без достатъчно достоверни данни за числеността на популацията и (категория DD). В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е установен. Общата площ на потенциалните местообитания е 1 392,03 ha. Общата площ на териториите с оптимални условия за популациите на вида е 210,28 ha.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията, предмет на ИП е разположена в границите на потенциално пригодни местообитания на лицената в защитената зона. В обхвата на ИП попадат около 3 дка или 0,02% от потенциално пригодни местообитания на вида. По експертна оценка местообитанието на отговаря за изискванията на вида, тъй като в самия имот не са налични влажи места или временни или постоянни източници на вода или повишена влага. Река Топля е на около 40 метра от мястото на ИП, но по-скоро в нейния обхват са налични потенциални местообитания, а и в имота са установени единични стръкове от лападови представени от *Rumex patientia*.

Фиг. 26 Местоположение на потенциално пригодни местообитания на лицената в обхвата на ИП 15703.151.83 с. Голям Желязна, съгласно пространствени на МОСВ.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП

Пряко унищожаване на местообитания:

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите изследвания с прилагането на ИП се засягат незначителни части от потенциалните местообитания на лицената (*Lycaena dispar*) в защитената зона. Не се предвиждат дейности свързани с промяна на състава на тревната растителност и изчезване на растенията с които се храни ларвата. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0)

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП се засягат незначителни части от потенциалните местообитания на лицената (*Lycaena dispar*) в защитената зона. С прилагането на ИП възможните въздействия ще бъдат във вече урбанизирана територия, макар по НТП да е ливада, към момента територията се използва като дворно място. Фрагментация на местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

С прилагането на ИП не се предвижда изграждане на съоръжения, препятстващи разпространението на вида. Излюпените от снесените яйца гъсеници не напускат до какавидирането им територията обрасла с растения с които се хранят, а имагото е с добри летателни възможности. Не се очакват въздействия (степен 0).

Смъртност

Видът (ларвата и имагото) са част от хранителните вериги на насекомоядните птици, като за оцеляването му е генетично заложена голяма възпроизводствена възможност гарантираща запазването му. Поради това загиването на отделни индивиди не води до промени в размера на възпроизвеждащата се популация, за която от значение е главно наличието на подходящо местообитание. Част от потенциалните местообитания не се засягат и смъртността на индивиди ще бъде в границите на естествената. Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Еуфидриас (*Euphydryas aurinia*)

Биологични особености

Представител на дневните пеперуди. В районите в които е установен се среща по влажни и по-рядко в сухи тревисти места, покрай канавки изкопи потоци и други източници на влага. Имагото се среща в едно поколение през годината от април до юли според надморската височина и обитава тревисти ливади и поляни в гори и покрайнините им. В края на лятото гъсениците се хранят с обикновено синьоглавче (*Succisa pratensis*), самогриска (*Scabiosa*), жълта тинтява (*Gentiana lutea*) и орлови нокти (*Lonicera periclymenum*).

Сравнително едра (34-48 mm с разперени крила) дневна пеперуда от семейство Nymphalidae. Крилата са удължени, отгоре трицветни с оранжеви, жълтеникави и черни петна и линии. Задните крила са с широка оранжева субмаргинална ивица, разделена от жилките на сектори, с черна точка във всеки от тях. Маргиналната ивица на задните крила е съставена от белезникави полулунни петна. Долната страна на крилата е по-светла, с подобен рисунък. Медиалната ивица на задните крила отдолу е бледожълта, ограничена от черни линии, подобни на скоби. Видът е с характерен хабитус и се различава относително лесно. Женските приличат на тези на *E. cynthia*, но при този вид външния ръб на задните крила отдолу има керемидено-червена маргинална линия, която липсва при *E. aurinia*. Като цяло *E. aurinia* прилича на някои видове от род *Melitaea* и различаването от тях изисква известен опит. Подобни видове са *M. cinxia*, *M. arduinna*, *M. phoebe*. Пеперудите летят в периода април - юли в едно поколение годишно. Ларвите са черни, с разклонени шипчета, с малки бели точки между сегментите. Хранят се предимно с *Dipsacus* spp. и *Succisa pratensis*, но също и *Scabiosa* spp., *Lonicera* spp., *Gentiana* spp. Зимуват на групи в паяжинно гнездо, през март-април се активизират и се хранят, какавидират през април-май и след кратък период имигрират. У нас *E. aurinia* образува колонии в изолирани популации (Бешков 2011; Langourov 2022).

Видът е разпространен в почти цяла Европа и в умерения пояс на Азия до Корея. В Европа се наблюдава трайна тенденция за намаляване на популациите му, което е причина за включването му като обект на опазване в Директива 92/43/ЕИО. Основна причина за този процес е фрагментацията на местообитанията, която показва ясна положителна корелация с намаляването на популациите (Botham et al. 2011).

Характеристики на местообитанието: Видът се среща по влажни тревисти места с цъфтяща растителност и храсти, открити пространства в гори и крайнините им, по брегове на водоеми, в широк височинен диапазон: от морското равнище до 2100 m н.в.

Заплаха за вида е използването на растителнозащитни препарати и превръщането на естествените тревни местообитания в обработваеми площи.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без достатъчно достоверни данни за числеността на популацията му (категория DD). В рамките на

полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” видът не е установен. Общата площ на потенциалните местообитания е 1 392,03 ha. Според крайната карта в защитената зона няма територии с оптимални условия за вида.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията, предмет на ИП е разположена извън границите на потенциалните местообитания на еуфидриаса (*Euphydryas aurinia*).

Съгласно доклада изработен за специфичните и подробни цели на ЗЗ до момента на този доклад не бяха регистрирани индивиди от вида в зоната. При теренни изследвания през 2022 г. бяха регистрирани популации на вида в потенциални местообитания в южната част на зоната. Те попадат в 3 квадрата от мрежа 1x1 km, както и в полигони с потенциални местообитания от модела на разпространение, изготвен за докладването през 2013 г. Потенциални местообитания съгласно този модел попадат в 1074 квадрата в зоната, но предвид биологичните особености на вида не може да бъде предсказано в каква част от тях е възможно да се среща. При теренния оглед не са регистрирани заплахи за местообитанията на вида. Поради малкият брой находища, склонността за образуване на локални колонии и фрагментацията на потенциалните местообитания в зоната, са необходими допълнителни проучвания върху популационните параметри на *E. aurinia* в „Централен Балкан - буфер“.

Според модела на разпространение на вида, представен при докладването от 2013 г., площта на потенциалните местообитания в зоната е 12 746,82 ha, като в доклада за специфичните и подробни цели на ЗЗ не са правени промени в тези параметри.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП незасягат потенциалните местообитания на еуфидриаса (*Euphydryas aurinia*) в защитената зона. Установеният специфичен хабитус на тревната растителност, не показва наличието на типичните за вида хранителни субстрати - предимно *Dipsacus* spp. и *Succisa pratensis*, но също и *Scabiosa* spp., *Lonicera* spp., *Gentiana* spp. В резултат на това при теренните проучвания (май-юли 2025 г.) вида не е установен. Настъпилите промени в местообитанието по наша оценка, изключват наличието на вида и на негови потенциални местообитания. На основа моделирането на данните от МОСВ, 2013 г. въздействието може да се определи като незначително и дори без въздействие, заради липсата на потенциално местообитание.

Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на еуфидриаса (*Euphydryas aurinia*) в защитената зона. Фрагментация на местообитания не се очаква (степен 0).

Смъртност на индивиди

Заплаха за вида са използване на инсектициди и трансформация на местообитанията му поради обрастване с храсти и дървесни видове поради липса на паша и коситба. С прилагането на ИП не се засягат ефективни местообитания на вида поради което смъртност на индивиди е няма да бъде предизвикана. Видът е част от хранителните вериги на обитаващите защитената зона хищници и загубата на отделни индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията на вида, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му.

Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Полиоматус (*Polyommatus eroides*)

Биологични особености

Разпространен предимно в планините до 2300—2400 m, при долна граница на разпространение 800m. Среща се през месеците юни и юли. Гъсениците се хранят с растения от родовете *Astragalus*, *Chamaecytisus* и *Genista*.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включен като рядък вид (R) без достатъчно достоверни данни за числеността на популацията му (категория DD).

В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I” видът не е установен в защитената зона. Общата площ на потенциалните местообитания е 8 819,80 ha по данни от крайната карта на вида за зоната.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни не попада в потенциални местообитания на вида, но предвид изискванията на вида по отношение на растителността и високата надморска височина от поне 800-1000 метра и липсата на растителност от родовете *Astragalus*, *Chamaecytisus* и *Genista*, вида няма как да се среща в тази територия. При теренните дейности не е регистриран в периода – май-юли 2025 г. Най-близките потенциални за полиоматуса (*Polyommatus eroides*) местообитания са във високите части на Тетевенския Балкан на повече от 20 км от с. Голяма Желязна.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на полиоматуса (*Polyommatus eroides*) в защитената зона. Не се предвиждат дейности свързани с промяна на състава на тревната растителност и изчезване на растенията с които се храни ларвата в местообитанията на вида. Отрицателни въздействия в местообитанията на вида не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на полиоматуса (*Polyommatus eroides*) в защитената зона. С прилагането му възможните въздействия ще бъдат вече в урбанизирана територия, макар по НТП да е ливада, към момента територията се използва като дворно място. Фрагментация на местообитания не се очаква (степен 0).

Смъртност на индивиди

Заплаха за вида са използване на инсектициди и трансформация на местообитанията му поради обрастване с храсти и дървесни видове поради липса на паша и коситба. С прилагането на ИП не се засягат ефективни местообитания на вида поради което смъртност на индивиди е слабо вероятна. Видът е част от хранителните вериги на обитаващите защитената зона хищници и загубата на отделни индивиди не води до съществени промени в характеристиката на популацията на вида, тъй като еволюционно са възникнали компенсационни механизми гарантиращи оцеляването му.

Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

***Четириточкова меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*)**

Биологични особености

В Европа е често срещан вид, като имагото е най-масово от края на май- до юли. Гъсениците и имагото обитават различни местообитания засолени степи, засолени равнини, засолени блата и плитки засолени езера, силно повлияни от панонския климат с високи температури и засушаване през лятото тип местообитания, 1530, 6260, покрайнини на гори, сметища, градски паркове (Лондон), като не се отдалечава от водни обекти реки и потоци. (ЕЕА). В България е често разпространен вид (Абаджиев, Бешков, 2007). Може да бъде наблюдавана както денем така и нощем. Среща в основните райони за пеперуди (Абаджиев, Бешков, 2007) като Попинци, Долината на р. Арда, Калиманци, Златни пясъци, Триград, Ропотамо и др. Ларвите и се срещат по често разпространени и рудерални растения по влажни места, сметища, градски паркове и др. като коприва (*Urtica dioica*), мъртва коприва (*Lamium purpureum*) самобайка (*Glechoma hederacea*), малини (*Rubus idaeus*), бял равнец (*Achillea millefolium*) (Kirby, 1903, South, 1920). Единствено на остров Родос се наблюдават струпвания в големи количества на имагото.

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като разпространен вид (С), с численост 134434 - 282779 индивида. При полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни животни” до края на 2012 г. са установени 12 геореферирани находища, при 1 известно по предварителни данни. Общата площ на териториите с потенциални условия за популациите на вида според крайната карта е 74 172.86 ha, респективно 53.62% от площта на зоната.

Във връзка с разработваните специфични и подробни цели за 33 са проведени теренни проучвания.

При теренни проучвания през август 2022 г. пеперудата беше установена в 48 находища (точки), които попадат в 15 квадрата; част от квадратите (4) съвпадат с тези от находищата от 2012 г. Така общият брой квадрати с отчетено присъствие на вида става 24; тази стойност е приета за минимална по параметър „брой клетки от GRID 1x1 km“. Според докладването от 2013 г. площта на потенциалните местообитания на вида в зоната е 74 172,86 ha. При проучването във връзка с настоящия доклад не беше установена загуба или промяна в площта и качеството на местообитанията на пеперудата. Въз основа на голямата мобилност на вида, широкото разпространение в зоната на потенциални местообитания, липсата на заплахи, както и събраните нови данни, видът може да бъде открит в почти цялата площ на зоната. Този подход е възприет при определяне на размера на популацията в стандартния формуляр, и по този начин максималният брой квадрати става 1958. Регистрацията в голям брой точкови находища и значителният брой отчетени индивиди налага промяна на качеството на данните в СФ, тъй като категория „груби оценки“ не е валидна по отношение на наличната в момента информация.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията, предмет на ИП е разположена границите на потенциалните пригодни местообитания на четириточковата меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*). В обхвата на **ПИ 15703.151.83** с. Голям Желязна, попадат около 2,5 дка или 0,0003% от потенциалните пригодни местообитания на вида.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на четириточковата меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*) в защитената зона. Не се предвиждат дейности свързани с промяна на състава на тревната растителност и изчезване на

растенията с които се храни ларвата, тъй като такива не са установени. Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП се засягат части от потенциалните пригодни местообитания на четириточковата меча пеперуда (*Euplagia quadripunctaria*), по данни от МОСВ, но при нашите теренни проувания в обхвата на ИП, такива не са установени. Фрагментация на местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

С прилагането на ИП не се предвижда изграждане на съоръжения, препятстващи разпространението на вида. Излюпените от снесените яйца гъсеници не напускат до какавидирането им територията обрасла с растения с които се хранят, а имагото е с добри летателни възможности. Не се очакват въздействия (степен 0).

Смъртност

Видът (ларвата и имагото) са част от хранителните вериги на насекомоядните птици, като за оцеляването му е генетично заложена голяма възпроизводствена възможност гарантираща запазването му. Поради това загиването на отделни индивиди не води до промени в размера на възпроизвеждащата се популация, за която от значение е главно наличието на подходящо местообитание. Ефективно заети местообитания не се засягат и смъртността на индивиди ще бъде в границите на естествената. Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Съгласно доклада за Специфични и подробни цели на опазване на 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ е описан и идентифициран, съответно включен в СДФ нов целеви вид за 33 и актуализираната заповед за обявяване на 33 – 4026 *Rhysodes sulcatus* – Ризодес.

4026 *Rhysodes sulcatus* - Ризодес

Възрастното е със средни размери (6.5-7.5 mm), къса глава, удължен преднегръб и силно удължени елитри с паралелни страни. Очите са изпъкнали, добре развити, антените са топчести. Задните крила са развити. Гръбната страна на преднегръба има три вдлъбнати надлъжни канала - един централен и два странични. *Rhysodes sulcatus* е монотипичен вид, който се среща в Европа, Кавказ, Мала Азия и западен Сибир. Според екологичните си изисквания той е стенотопен, силвиколен, сапроксилен и кортиколен вид. Индикаторен вид за стабилни, девствени гори с голямо обилие от мъртва дървесина. Обитава изключително вековни, първични, предимно широколистни, смесени и иглолистни гори. Среща се под кората и в дървесината на стари дървесни стволоче, намиращи се в начален стадий на загиване. Имагото и ларвите живеят заедно. Ларвата дълбае цилиндрични ходове с диаметър 2 mm, като най-вероятно се храни с гниеща дървесина и живеещите в нея гъби. Често насекомите са намирани дълбоко в сърцевината на дървото. Данните от литературата показват, че този вид прониква в сърцевината в най-ранния етапи на гниене на дървесината. Има сведения, че видът се развива в течение на няколко години в едно и също дърво, докато други подобни стволоче в близост остават незаселени. Този феномен прави намирането на ризодеса изключително трудно. Видът има едно поколение годишно. Развитието продължава 2 години като младите и възрастни ларви живеят заедно. Копулацията и яйцеснасянето са през пролетта. Имагото зимува под кора на дървета.

Силно застрашен вид в Европа и в световен мащаб (Speight, 1989).

Rhysodes sulcatus е включен в Приложения II и IV на Директива 92/43/ЕИО. Видът е включен в Червената книга на България (Големански и др. (ред.), 2015).

Оценка на популацията в защитената зона

Видът е регистриран в зоната през 2015 г., с едно находище - N 42.8953 E 24.3817, като находката е публикувана няколко години по-късно (Bekchiev & al. 2020)

Зоната се характеризира с изключително добре запазени хабитати, относително чести и добре запазени биотопни дървета и стари гори. Това е и едва третото находище на този вид в България и първото съвременно в Стара планина. Включването на *Rhysodes sulcatus* ще допринесе значително за неговото опазване в страната.

Липсват данни за оценка на площта на местообитанията. Те са обект на следващи проучвания.

Оценка на популацията в територията на ИП

Според предоставените ни от МОСВ данни не са налични пространствени за вида в зоната.

Оценка на въздействията от прилагането на ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на вида, тъй като той е свързан със старите гори, в площта на засегнатата територия, такива не са налични.

Отрицателни въздействия не се очакват (степен 0).

Фрагментация на местообитания

С прилагането на ИП не се засягат части от потенциалните местообитания на вида в зоната. Фрагментация на местообитания няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

С прилагането на ИП не се предвижда изграждане на съоръжения, пречатващи разпространението на вида. Не се очакват въздействия (степен 0).

Смъртност

Ефективно заети местообитания не се засягат и смъртността на индивиди ще бъде в границите на естествената. Въздействия предизвикващи промяна на числеността няма да има (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Мекотели (*Mollusca*)

Бисерна мида (*Unio crassus*)

Биологични особености

Представител на клас миди (*Bivalvia*) обитаващ дълбоки течащи водоеми с пясъчно дъно. Обитава предимно долните течения на реките и някои почти стагнатни водоеми. Ендобиосен филтратор, псамо-пело-аргирофил (предпочита участващи с пясъкливо- тинесто-глинест характер на дъното). Обикновено индивидите са разделнополови (в реките и големите езера) но популациите изолирани в стари речни мъртвици и др. по- малки стагнатни водоеми са съставени от хермафродитни форми. Полова зрялост мидите достигат след третата година. По хрилете им се развиват до 130000 яйца. Развитието протича с метаморфоза - паразитна ларва глохидиум, която се прикрепя към различни видове риби. У нас яйцата се оплождат от края на април до юни, а узряването на глохидиите в мидите и изхвърлянето им във водата продължава до август. Престояването на яйцата и глохидиите в хрилете на мидата продължава от 20 до 40 дни (Зингстра и кол. 2009).

Оценка на популацията в защитената зона

В стандартния формуляр на защитената зона е включена като рядък вид (R) с без данни за числеността на популацията и. В рамките на полевите проучвания по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I, Обособена позиция 1: Картиране и определяне природозащитното състояние на безгръбначни

животни” по време на теренните изследвания видът не е установен. По данни от крайната карта на разпространението на вида в зоната, общата площ на потенциалните местообитания е 2523,43 ha.

Оценка на популацията в територията на ИП.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни и нашите изследвания в териториалният обхват на ИП не попадат потенциални местообитания на вида. Преминаващата в землището на с. Голяма Желязна река Топля се числи към планинските реки, които са неподходящи за вида местообитания.

Съгласно доклада за вида във връзка със специфичните и подробните цели за ЗЗ, вида не е установен.

През м. август 2022 г. е проведено теренно проучване в ЗЗ „Централен Балкан- буфер“, като зоната е изследвана в 100 m трансекти в 13 пункта на 11 реки: р. Узан дере под х. Узана; р. Костина под и над паметника на Бенковски; Свинска река (ляв приток на р. Костина); р. Васильовска над и под с. Васильовци; ляв приток на р. Васильовска над с. Васильовци; Брезовска река над с. Брезово; Горуньовска река в мест. Горунчето над с. Рибарица; р. Бели Вит в с. Рибарица; десен приток на р. Черни Вит при с. Черни Вит; Свинската река над разклона за Дивчовото; р. Черни Вит над с. Черни Вит. Овалната речна мида не е установена в нито един трансект от изследваните реки, което до голяма степен потвърждава данните от проекта за картиране, и е доказателство, че ако видът се среща в ЗЗ то той е изключително рядък.

Оценка на въздействията от реализирането ИП:

Пряко унищожаване на местообитания

Прилагането на ИП не засяга пряко местообитания на вида. Отрицателно въздействие няма да има (степен 0).

Фрагментация на местообитания

Прилагането на ИП не засяга пряко местообитания на вида. Фрагментацията им няма да бъде предизвикана (степен 0).

Прекъсване на биокоридори

Прилагането на ИП не засяга пряко местообитания на вида, вкл. такива, които биха могли да изпълняват биокоридорна функция. Прекъсване на биокоридори няма да има (степен 0).

Смъртност

Прилагането на ИП не засяга пряко местообитания на вида. Смъртност няма да бъде предизвикана (степен 0).

Обща оценка - не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Растения

Предмет на опазване в защитената зона, съгласно заповедта за обявяването и са следните видове растения: Обикновена пърчовка (*Himantoglossum caprinum*), Червено усойниче (*Echium russicum*), *Dicranum viride*, *Hamatocaulis vernicosus*, *Mannia triandra*.

Нашите проучвания показват, че ПИ 15703.151.83 с. Голям Желязна в настоящия момент е зает от предимно с тревните групировки около 2/3 или 5,6 дка които са силно рудерализирани поради трансформациите настъпили при използване на имота за дворно място и микс от предимно инвазивни дървесни видове в около 1/3 или около 3 дка.

Съгласно наличните в информационната система Натура 2000 пространствени данни същите са разположени на разстояние, значително много по-голямо от възможните в резултат на прилагането на ИП въздействия.

С прилагането на ИП отрицателни въздействия върху растителните видове предмет на опазване в защитената зона няма да има (степен 0).

5.2 Описание и анализ на въздействието на ИП върху типовете природни местообитания и видовете предмет на опазване в BG0002109 „Васильовска планина” по Директивата за опазване на дивите птици;

Върху типовете природни местообитания:

Защитената зона е обявена по Директивата за опазване на дивите птици и съгласно заповедта с която е обявена не се опазват природни местообитания.

Върху видовете - предмет на опазване:

Съгласно Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.), с която е обявена 33 BG0002109 „Васильовска планина” предмет на опазване в нея са:

Птици, включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕИО (Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие)

№	Вид	Местна попул.	Миграционна популация		
			Размн.	Зимув.	Премин.
1	<i>Gavia arctica</i>			6i	2-5i
2	<i>Pelecanus crispus</i>			5i	
3	<i>Egretta alba</i>			6i	
4	<i>Egretta garzetta</i>		1i		5-15i
5	<i>Nycticorax nycticorax</i>		1i		3-7i
6	<i>Ciconia ciconia</i>		5p		
7	<i>Ciconia nigra</i>		3-5p		P
8	<i>Aquila chrysaetos</i>	1-2p			
9	<i>Buteo rufinus</i>	1p			
10	<i>Circus gallicus</i>		2-4p		P
11	<i>Haliaeetus albicilla</i>			1i	P
12	<i>Pernis apivorus</i>		5-10p		
13	<i>Pandion haliaetus</i>				1i
14	<i>Bonasa bonasia</i>	20-35p			
15	<i>Alectoris graeca</i>	3-12p			
16	<i>Crex crex</i>		120-236p		
17	<i>Bubo bubo</i>	5-8p			
18	<i>Caprimulgus europaeus</i>		60-180p		
19	<i>Alcedo atthis</i>	10-12p			
20	<i>Dendrocopos leucotos</i>	2-7p			
21	<i>Dendrocopos medius</i>	65-150p			
22	<i>Dendrocopos syriacus</i>	85-200p			
23	<i>Dryocopus martius</i>	20-30p			
24	<i>Picus canus</i>	25-30p			
25	<i>Lullula arborea</i>	120-150p			
26	<i>Lanius collurio</i>		250-450p		
27	<i>Lanius minor</i>		5-15p		
28	<i>Sylvia nisoria</i>		70-80p		
29	<i>Ficedula semitorquata</i>		25-60p		
30	<i>Emberiza hortulana</i>		30-80p		

Редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕО,

№	Вид	Местна попул.	Миграционна популация		
			Размн.	Зимув.	Премин.
1	<i>Ardea cinerea</i>		2-14p	23i	
2	<i>Anas platyrhynchos</i>	5-10p		292i	
3	<i>Anas crecca</i>			10i	
4	<i>Aythya ferina</i>			2i	
5	<i>Aythya fuligula</i>			5i	
6	<i>Cygnus olor</i>			10i	
7	<i>Accipiter gentilis</i>	15-20p			
8	<i>Accipiter nisus</i>	5-10p			
9	<i>Buteo buteo</i>	15-25p			
10	<i>Falco tinnunculus</i>	3-13p			
11	<i>Actitis hypoleucos</i>		5-6p		
12	<i>Tringa ochropus</i>		2-4p		
13	<i>Merops apiaster</i>		35p		P

чиито местообитания подлежат на опазване съгласно чл. 6, ал.1, т.3 от ЗБР и птици които се струпват в значителни количества по време на размножаване, линееене, зимуване или миграция за които териториите в които се струпват подлежат на опазване съгласно чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР.

В защитената зона са представени следните класове земно покритие:

Клас хабитат	Класове земно покритие по EUNIS	% покритие
N16	Широколистни листопадни гори	56.0
N17	Иглолистни гори	2.0
N20	Транспорт	1.0
N21	Естествени ливади	2.0
N08	Равнини, шубраци	12.0
N09	Площи с рядка растителност	12.0
N19	Смесени гори	3.0
N06	Водни площи във вътрешността (стоящи води, течащи води)	1.0
N15	Други обработваеми земи	1.0
N22	Вътрешни скали, сипеи, пясъци, постоянен сняг и лед	1.0
N12	Обширни зърнени култури	9.0
N10	Деградирали терени	1.0
N23	Други земи (включително градове, села, пътища, места за отпадъци, мини, индустриални обекти)	2.0

Видовете птици, които се опазват в защитената зона BG0002109 „Васильовска планина” са предимно обитатели на широколистните гори, храсталаци, ливади и пасища.

При анализа на очакваните въздействия върху видовете птици и местообитанията им, предмет на опазване в защитената зона, видовете ще бъдат разгледани по екологични групи, до колкото всяка една придържаща се към дадено местообитания група може да бъде засегната от прилагането на ИП.

Територията на защитената зона покрива тревни групировки/хабитати, като се срещат единични предимно плодни дървета, които са от значение за предимно птиците на окритите пространства като места за гнездене и за видовете, които търсят храна в окритите пространства в защитената зона. Землището на с. Голям Желязна, в което е разположен **ПИ 15703.151.83** основно в UTM 10x10 km квадрат КН95, от общо 1225 на територията на Република България в границите на които е изготвен Атласа на гнездящите птици в България (Янков, 2007) и в които са извършени орнитологични наблюдения по проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ при изготвяне на Доклада за гнездящите птици в 33 BG0002109 „Васильовска планина ”

За всеки един от видовете птици, които се опазват в защитената зона се очакват следни те въздействия от прилагането на ИП:

Птици, включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕИО (Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие)

Черногуш гмуркач (*Gavia arctica*)

Мигриращ, зимуващ и летуващ вид за българската фауна. Пристига през есента. Нощен мигрант. При миграция и зимуване посещава разнообразни водоеми, но по-често се среща по морски заливи (Симеонов и кол. 1990).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на миграция и зимуване (до няколко екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат по-големите водни тела (яз. Сопот). Съгласно стандартния формулр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на 33).

Състояние на популацията в 33: Видът е отбелязан в НАТУРА 2000 Стандартен Формуляр между 1 и 3 зимуващи птици. Това са птици наблюдавани в яз. Сопот.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не е регистриран по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир, езеро, голяма река или друго.

Въздействия:

Загуба на местообитания

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания няма да има. Въздействията от прилагането на ИП, поради загуба на местообитания няма да има (степен 0).

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*)

Обитава сладководни езера и блата, язовири и микроязовири, рибарници и др. по време на миграции и зимуване – предимно крайбрежни бракични водоеми и незамръзващи язовири. При миграция е свързан с обширни водоеми, където ношува или почива. „Критично застрашен вид” включен в Червената книга на България. Зимува и мигрира основно по Черноморското крайбрежие. Гнездещо-прелетен, преминаващ и отчасти зимуващ вид. По време на миграцията и през зимата се среща по Черноморското крайбрежие и по-рядко във вътрешността на страната. По време на миграции и зимуване обитава предимно крайбрежни бракични водоеми и незамръзващи язовири във вътрешността на страната (Големански 2011).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на зимуване (до няколко екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат по-големите водни тела (яз. Сопот). Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на ЗЗ).

Състояние на популацията в ЗЗ: В зоната е установен като зимуващ, с ниска численост.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не е регистриран по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на повече от 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Голяма бяла чапла (*Egretta alba*)

Привързана е към влажни зони, блата и крайбрежна растителност. Видът се храни главно с водни животни, като риби, земноводни, влечуги, птици, дребни бозайници и насекоми. Участъците от зоната където има разливи и плитчини са подходящи за вида по време на миграция.

Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. От 1956 г. насам гнезди редовно само в резервата "Сребърна". Отделни двойки гнездят епизодично и в Бургаските езера. По време на миграцията и през зимата се среща по Черноморското крайбрежие и по-рядко в ниски части от вътрешността на страната. Обитава сладководни езера и блата, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства. По време на миграции и зимуване се среща и в крайбрежни бракични водоеми, незамръзващи язовири, канали за напояване, обработваеми площи и др. Храни се основно с риба, попови лъжички, водни насекоми и ларвите им (Големански 2011).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на зимуване (до няколко екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела (само плитките части на по-големите такива), влажните тревисти места, и обработваемите земи. Съгласно стандартния формуляр, тези типове хабитати (кодове N06, N10 и N12) са с обща площ

от около 10462 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, около не са установени от индивида от вида. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора или заети площи с микс от инвазивни или местни дървестни видове в млада възраст.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП, вкл. на гнезда с яйца или недобре летящи малки – видът не гнезди в зоната. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*)

Хабитатът на вида обхваща периферията на езера, язовири и реки – плитки води до 10-15 cm дълбочина. Храни се главно с дребни рибки с дължина средно 5 cm, водни и сухоzemни насекоми (напр. бръмбари, водни кончета), както и паяци, червеи, влечуги и малки птици. Гнезди по брега на дървета и храсти. „Уязвим вид” от Червената книга на България.

Гнездещо-прелетнен, преминаващ и по изключение зимуващ вид. Обитава сладководни езера и блата, заливни и дъбови гори, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства. По време на миграции и през зимата се среща и в крайбрежни бракични водоеми, язовири, канали за напояване (Големански 2011).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на миграция (между 5 и 15 екземпляра). През размножителния период се срещат единични скитащи индивиди. Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела (само плитките части на по-големите такива), влажните тревисти места, и обработваемите земи. Съгласно стандартния формуляр, тези типове хабитати (кодове N06, N10 и N12) са с обща площ от около 10462 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, индивид от вида не са установени. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора или заети площи с микс от инвазивни или местни дървестни видове в млада възраст.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП, вкл. на гнезда с яйца или недобре летящи малки – видът не гнезди в зоната. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*)

Повечето колонии на нощните чапли са свързани с по-големите влажни зони. Те обитават

различни влажни зони като блатата, реки и крайнини на езера. Храната на нощната чапла се състои предимно от риба, въпреки че често се срещат и пиявици, червеи, водни и сухоземни насекоми. Видът също така се храни и с раци, земноводни, гущери, змии, гризачи, птици, яйца, мърша, растителна храна.

Гнездещо-прелетен, преминаващ и рядко зимуващ вид. Гнезди по Дунавското и Черноморско крайбрежие, много по-рядко във вътрешността на страната до около 400 m н.в. – в Северна България, долините на реките Марица, Тунджа и Арда. Обитава сладководни езера и блатата, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, заливни и равнинни дълбови гори до влажни зони от различен характер. По време на миграции се среща и в крайбрежни бракични водоеми, язовири, канали за напояване (Големански 2011).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на миграция (между 3 и 7 екземпляра). През размножителния период се срещат единични скитащи индивиди. Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела (само плитките части на по-големите такива), влажните тревисти места, и обработваемите земи. Съгласно стандартния формуляр, тези типове хабитати (кодове N06, N10 и N12) са с обща площ от около 10462 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора или заети площи с микс от инвазивни или местни дървесни видове в млада възраст. Макар река Топля да е в близост, в тази ѝ част липсват подходящи условия за вида, поради склопеността над дърветата над нея и отстои на поне 50 метра от ИП.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП, вкл. на гнезда с яйца или недобре летящи малки – видът не гнезди в зоната. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Бял щъркел (*Ciconia ciconia*)

Белия щъркел е синантропен вид – гнезди в населени места (без централните части на по-големите градове) върху електрически стълбове, комини, камбанарии на църкви, по-големи дървета. Европейската популация е около 180 000 гнездещи двойки. Синантропен вид, който гнезди предимно в населени места. „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България. У нас популацията наброява около 5000 двойки. По време на размножаване и миграция обитава влажни зони от естествен и изкуствен произход, мочурища, блатата, ливади, пасища, обработваеми площи (люцернови ниви, оризища, разорани места), покрай канали. Храни се с жаби и техните ларви, гущери, змии, риби, водни насекоми, скакалци, личинки, червеи, гризачи, млади птици. Размножаването е от началото на април до края на юли – началото на август. Малките са гнездожилци. Прелета е от началото на март докъм средата на април и от началото на август до края на септември (Симеонов и кол. 1990, Симеонов и Мичев 1991, Jonsson 2006).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездат 5 двойки. При предишни проучвания в зоната и района около нея, сме установявали гнездо в границите ѝ в с. Български Извор. Други двойки, гнездящи в непосредствена близост до границите на ЗЗ, сме установявали в същото село, както и в гр. Тетевен. Гнезди предимно в населените места, покрай влажни зони и реки. Гнезди в УТМ квадрат КН96, където са УЗ в землището на с. Г. Желязна и в УТМ квадрат ЛН06, където са УЗ в землището на с. Борима (Янков, 2007).

Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат населените места (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N23), с площ в зоната около 910 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат водните тела (само плитките части на по-големите такива), всички типове тревисти места, и обработваемите земи. Съгласно стандартния формуляр, тези типове местообитания (кодове N06, N09, N10, N12, N15 и N21) са с обща площ от около 16029 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район не попадат потенциални гнездови или хранителни местообитания на вида – съседните на ИП вили. Макар река Топля да е в близост, в тази ѝ част липсват подходящи условия за вида, поради склопеността над дърветата над нея и отстои на поне 50 метра от ИП, но също и затворената част на терена, което не се толерира от вида заради големия размах на крилето.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие не попадат потенциални гнездови или местообитания на вида в зоната. Въздействие **няма да има**.

Безпокойство

Видът е нечувствителен към безпокойство от типа, каквото ИП предполага – той е синантропен вид, гнездящ в населени места. В трофичните местообитания също е нечувствителен – ловува вкл. в места със засилено антропогенно присъствие. Въздействие **няма да има**.

Смъртност

В границите на ИП липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Черен щъркел (*Ciconia nigra*)

Прелетен вид. Среща се от морското равнище до около 1600 м н.в. Обитава различни типове гори - крайречни, широколистни, равнинни и планински, и отвесни скални масиви. Тези райони винаги са в близост до водоеми (реки, язовири, рибарници и др.) с наличие на обилна храна за вида. Гнездата са разположени на скали или дървета. Характерно при тези два типа гнездене за вида е, че гнездата по скали обикновено са лесно видими - не рядко близо до човешка дейност, а двойките, гнездящи в горите са много по-предпазливи и избират райони, рядко посещавани от хора. Гнездовия период започва през април. През май снася 2-5 яйца, най-често 3. Мътенето продължава 35-38 дни. Малките излитат от гнездото след около 63-71 дни. Храни се почти изцяло с водни животни - риба, земноводни, влечуги (Големански 2011,

Симеонов и кол. 1990). Чувствителен към унищожаване на хранителните местообитания, фрагментацията и безпокойството. „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 3 и 5 двойки. Представен е (категория Р) и по време на миграция. При предишни проучвания сме го установявали в близост до границите на зоната – при източните крайнини на гр. Тетевен, в размножителния сезон. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори и скални местообитания (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16 и N22), с площ в зоната 22852 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат всички типове водни басейни (само плитките части на по-големите такива) и влажни и мезофилни тревисти места (кодове N06 и N10), с обща площ 8187 ха. Видът гнезди в УТМ квадрат КН96 (Янков, 2007).

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – горите са разположени в район с човешко присъствие, което се избягва от вида при гнездене, а тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора и домашни животни.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП, вкл. на гнезда с яйца или недобре летящи малки – видът не гнезди в зоната. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Скален орел (*Aquila chrysaetos*)

Постоянен и скитащ вид. Младите птици извършват скитания до достигане на полова зрялост. През гнездовия период у нас се среща от предпланините до алпийския пояс на планините. Моногамен вид. Двойките строят 2-3 гнезда. Една двойка обитава площ от 50 до 200 km². Тя се придържа към нея и в периода извън гнезденето. Гнезди по обширни, високи, недостъпни скални стени и скалисти речни долини в близост до обширни открити терени, където ловува. Много рядко гнезди в гори по стари дървета. Гнездовия период започва през март, през април снася 1-2 яйца. Мътенето продължава около 43-45 дни. Малките се излюпват към края на май, излитат от гнездата след около 74-80 дни, около 15 август. През есента и зимата често далеч от скални терени. Храни се с дребни и средни бозайници, влечуги, птици, също така и мърша (Големански 2011, Симеонов и кол. 1990, лични набл.).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 1-2 двойки. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат скалистите места (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N22), с площ в зоната 109 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат по-обширните открити хабитати (кодове N09, N10, N12, N15, N22), с обща площ 13409 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида. Като трофични местообитания в района могат да се разглеждат неподдържаните сухи тревисти места, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват както гнездови, така и трофични местообитания на вида – в границите на имота тревистите места са малки по площ до около 5.6 дка и заобиколена от дървесна растителност и предвид размера на птициата, вида избягва такива територии за търсене на храна. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. В района не попадат потенциалните трофични местообитания на вида в зоната, но терена предвиден за ИП не е местообитание. Безпокойство **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*)

Постоянен, гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Разпространен от морското равнище до около 1500 м н.в. в планините. Типичните гнездови местообитания на вида са по-топли райони - скалисти проломни долини, открити терени с южно изложение и т.н. Гнездата са разположени на скали, рядко на дървета сред обширни открити територии, където птиците ловуват. Рядко гнезди и в изоставени кариери и по електрически стълбове. Гнездовия период започва през март. Снася 3-4 яйца през март-април. Мътенето продължава около 26 дни. Малките излитат от гнездото след около 42 дни. Храни се с различни видове гризачи - в някои райони основно с лалугери, влечуги, земноводни и птици. Ловува в открити пространства, вкл. обработваеми земи (Големански 2011, Симеонов и кол. 1990, Demerdzhiev et al. 2014).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнезди 1 двойка. При предишни проучвания сме го установявали в района северозападно от с. Български Извор, извън размножителния сезон. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат скалистите места (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N22), с площ в зоната 109 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат по-обширните открити хабитати (кодове N09, N10, N12, N15, N22), с обща площ 13409 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида. Като трофични местообитания в района могат да се разглеждат неподдържаните сухи тревисти места, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

Територията, определена за ИП в защитената зона, не попада в потенциално или ефективно трофично или гнездово местообитание на вида. Районът е твърде отдалечен от гнездови местообитания на вида. Не се очакват преки или косвени въздействия като унищожаване или фрагментация на местообитания, смъртност на индивиди, прогонване на птици или влошаване на съседни местообитания.

Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. В района попадат потенциалните трофични местообитания на вида в зоната, но терена предвиден за ИП не е местообитание. Безпокойство **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Орел змияр (*Circaetus gallicus*)

Прелетен вид. Пролетната миграция е през март, а есенната – от втората половина на август до края на октомври. Среща се основно в предпланински и ниско планински райони, рядко до около 1400 м н.в. Гнезди в стари разредени широколистни, по-рядко иглолистни гори в близост до сухи пустеещи терени, ерозиранни склонове, пасища, ливади, скалисти терени, селскостопански площи. Размножителния период започва в края на април. Гнездото е разположено на дървета, на височина 6-10 m. През май снася 1-2 яйца. Мъти през втората половина на май в продължение на 45-47 дни. Малките напускат гнездото на 70-75 дневна възраст, или в първата половина на август. По време на прелет се среща и в открити обработваеми площи с единични дървета. Храни се почти изцяло със змии, гущери и жаби, рядко с дребни бозайници и насекоми (Симеонов и кол. 1990).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездат 2-4 двойки. Представен е (категория Р) и по време на миграция. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N16), с площ в зоната 22743 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат по-обширните открити хабитати (кодове N09, N10, N12, N15, N22), с обща площ 13409 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – съседните гори са с висок склоп, докато видът предпочита по-разредени такива. Като трофични местообитания в района могат да се разглеждат тревисти места, които обаче са налични на малка площ в ПИ 15703.151.83, но тя е малка по площ от около 5,6 дка или около 0,004% от потенциалните трофични местообитания на вида.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват както гнездови, но незначително трофични местообитания на вида – могат да се разглеждат тревисти места, които обаче са налични на малка площ в ПИ 15703.151.83, но тя е малка по площ от около 5,6 дка или около 0,004% от потенциалните трофични местообитания (земно покритие кодове N09, N10, N12, N15, N22) на вида. Въздействие върху местообитания, може да се определи като **незначително със степен (1)**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. В района попадат потенциалните трофични местообитания на вида в зоната, но терена предвиден за ИП не е местообитание. Безпокойство **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Орел рибар (*Pandion haliaetus*)

Гнездещо-прелетен и преминаващ вид. Среща се в ограничен и непостоянен брой находища. Обитава разнообразни естествени и изкуствени влажни зони със стоящи или течащи води. Основно изискване към местообитанието е наличие на значителни хранителни ресурси в съчетание с подходящи места за гнездене (стари дървета в заливни гори, стълбове на далекопроводи и др.). При търсене на храна се отдалечава до 10-20 km. Снася от втората половина на април до началото на май. Инкубационният период е 34-40 дни. До есенната миграция младите птици са свързани с възрастните. Мигрира на широк фронт. Храни се изключително с риба (Големански 2011). Местообитанието винаги е свързано с водни обекти. „Критично застрашен вид”, включен Червената книга на България. Рядък гнездещ вид с популация в страната между 3 и 6 двойки.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната е установен по време на прелет, с единични екземпляри. На територията на ИП видът не е наблюдаван. Не е установен и по време на теренните наблюдения. Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат по-големите водни тела (яз. Сопот). Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на ЗЗ).

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не е регистриран по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Лещарка (*Bonasa bonasia*)

Постоянен вид, при тежки зими извършва скитания и вертикални миграции. У нас се среща основно в Югозападна България - Западни Родопи, Рила, Пирин и др., много рядко и в някои други планини на страната - Стара планина, Средна гора, Витоша, Плана и др. Обитава иглолистни, смесени и широколистни (букови, планински крайречни) гори от 800 м н.в. до горната граница на гората. Избягват курортни зони и населени места поради целогодишното антропогенно натоварване. Предпочита естествени гори, с подлес, в близост до проредени участъци и потоци/реки. Токуването е през март-април. Гнездото е разположено в трапчинка на земята под храст, паднали дървета и др., много рядко гнезди по дървета в изоставени гнезда на вранови птици. Пълното мътило е от около 15 яйца. Мътенето продължава около 21 дни. Малките са гнездобегълци - скоро след излюпването напускат гнездото. Храни се с разнообразна растителна храна - реси на дървета, горски плодове, семена и листа, яде и насекоми (Симеонов и кол. 1990, Янков 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 28 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат горите (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16, N17 и N19), с площ в зоната 27746 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – ИП е изцяло извън височинния диапазон, обитаван от вида в страната, горите са габърови, и са лишени от подлес. Гнезди далеч от населените места и урбанизирани територии. Видът не е установен и няма подходящи местообитания в района на ИП.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Планински кеклик (*Alectoris graeca*)

Постоянен вид. Среща се в районите, в които пребивава, през цялата година. При много снежни и сурови зими извършва вертикални миграции, като слиза под 1000 m н.в. по южните склонове на планините. Обитава силно пресечени скалисти терени в планини и предпланини, обрасли с храстова и тревна растителност (къпина, келяв габър, хвойна, папрат и др.). Гнездото представлява трапчинка, постлана с тревни стъбла, разположено в тревата и сред храстите по скалисти склонове, тераси и сипеи. Дава едно или две люпила. Женската снася от края на април до юни. Инкубацията е 24 – 26 дена. Гнездобегълци. Малките могат да летят нестабилно на 7 – 10 дневна възраст. Стават независими 60 дена след излюпването – от първата декада на август до третата декада на септември. Извън гнездовия период живее на ята. Ята с много малка численост, съставени от едногодишни и/или възрастни, не чифтосали се птици, се наблюдават през целия размножителен период. Храни се предимно с растителна храна – през пролетта – пъпки и зелени филизи, през лятото – семена на плевелни и културни растения, плодове, тревни стъбла, мравки, гъсеници, охлюви и др. безгръбначни животни, през есента – със семена и насекоми. (Romao 2009, Sara 1989, Големански 2011, Симеонов и кол. 1990). Популацията на вида в страната е оценена на 800-1500 двойки. Отрицателно действащи фактори са прекомерния отстрел и безпокойството от туризъм и строителство в планините.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 3 и 12 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат скалистите места (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N22), с площ в зоната не повече от 109 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – скалисти терени.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Ливаден дърдавец (*Crex crex*)

Прелетен вид. В България се среща основно във височинния диапазон между 500-1800 м н.в., има и отделни случаи на установени птици на 2500 м н.в. Видът е по-многоброен в западните части на страната - Софийско, Пернишко, Западна Стара планина и др. Обитава открити тревни пространства с по-голяма височина на тревния етаж и присъствие на петна от ниски храсти и др. обрасли места - влажни ливади, изоставени ниви, сенокосни ливади, отводнени блатата или по-сухите части на такива, с площ над 1 ха. Избягва твърде заблатени места, брегове на реки и езера, и открити каменисти места. По време на прелет се среща и в люцернови площи, угари, лозя, ниви с житни култури, голф-игрища. Размножаването е от края на април до юни, често се наблюдава второ люпило след това. През гнездовия период мъжките издават характерен звук. Вокалната активност на видът е най-силно изразена през нощта и рано сутрин, понякога и през деня. Мъжките са силно териториални. Площта на индивидуалните участъци е средно 8.9 ха. Територията на един мъжки обхваща няколко гнезда. Гнездото е разположено на земята, прикрито сред гъста растителност. Пълното мътило е от 7-8 яйца. Мътенето продължава 15-18 дни. Малките са гнездобегълци и се изхранват предимно от женската. В Софийско масовия прелет е през втората половина на април и края на октомври. Мигрира основно през ноща. Храни се със насекоми, охлюви, паяци, многоножки, земни червеи, млади жаби, зелени части на растения, семена (Симеонов и кол. 1990, Стоянов и Дончев 2013, Янков 2007, BirdLife International 2012, Jonsson 2006)

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 120 и 236 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат тревистите места (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N09 и N10), с площ в зоната 10917 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора и домашни животни.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Бухал (*Bubo bubo*)

Обитава цялгодишно карстови и вулканични скали, проломи, дефилета, ерозирали терени, като гнезди по скалите или в ниши в земни брегове. Токуването започва през март. Снася в началото на април 2 - 4 бели яйца. Мътенето продължава 33 - 36 дни. Излюпването е в средата на май. Малките могат да напуснат гнездото и са способни да се отдалечат от него на 40 - 49 дневна възраст, или най-късно в края на юни. Възрастните птици се грижат за малките до октомври. Храни се с бозайници, птици, жаби и безгръбначни, като ловува в открити пространства. Ловния район, където най-активно ловува, е с радиус 1-2 km от гнездото (Големански 2011, Симеонов и кол. 1990, Penteriani et al. 2005, Sándor & Bugariu 2008, Simeonov et al. 1998). „Застрашен вид”, включен в Червената книга на България.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 5-8 двойки. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат скалистите места (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N22), с площ в зоната 109 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат по-обширните открити хабитати (кодове N09, N10, N12, N15, N22), с обща площ 13409 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида. Като трофични местообитания в района могат да се разглеждат неподдържаните сухи тревисти места, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват както гнездови, но са налични потенциални трофични местообитания на вида – могат да се разглеждат тревисти места, които обаче са налични в ПИ 15703.151.83, но тя е малка по площ от около 5,6 дка или около 0,004% от потенциалните трофични местообитания (земно покритие кодове N09, N10, N12, N15, N22) на вида. Въздействие върху местообитания, може да се определи като **незначително със степен (1)**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. Видът обаче е активен през нощта, когато строителство не се извършва. По време на строителството безпокойство няма да има. По време на експлоатация безпокойство също не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Въздействие върху вида **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Козодой (*Caprimulgus europaeus*)

Прелетен вид. С петнисто разпространение у нас, среща се от морското равнище до около 1800 м н.в. в планините. Обитава разредени и/или нискостъблени широколистни, по-рядко смесени и иглолистни гори с поляни, просеки, сечища, групи дървета сред открити пространства, хълмисти склонове с храсти. Брачни полети са регистрирани от последната десетдневка на април до началото на юни. Гнездото е ямка на земята, често неразличима, без постилка. През май-юни снася 2 яйца. Мътенето продължава 17-21 дни. Малките напускат гнездото още преди да могат да летят, на 17 дневна възраст. Пролетната миграция е в началото на май, а есенната - от август до средата на октомври. Храни се с насекоми, които лови нощем във въздуха. Ловува в разнообразни хабитати, вкл. населени места около улични лампи (Нанкинов и кол. 1997, Jonsson 2006, лични набл.).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 60 и 180 двойки. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат горите и храстовите съобщества (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N08, N16, N17 и N19), с площ в зоната 28656 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат почти всички хабитати без водните басейни и по-големите обработваеми площи (кодове N08, N09, N10, N15, N16, N17, N19, N21, N22, N23), с обща площ 42520 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – съседните гори са с висок склоп, докато видът предпочита по-разредени такива, а храсталаците са гъсти, и полигона е с малка площ. Налични са урбанизирани околни терени. Целия изследван район представлява потенциално трофично местообитание за вида.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват гнездови местообитания на вида – тревни местообитания и полигона е с малка площ. В границите на пряко въздействие попадат 5,6 дка, или 0.001% от потенциалните хранителни местообитания на вида в зоната. Въздействие върху трофичните местообитания на вида ще е **незначително**, тъй като той може да ловува в откритите територии засеганти от ИП.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. Целия изследван район е потенциално трофично местообитание на вида, но той е активен през нощта, когато строителство не се извършва. По време на експлоатация безпокойство също не се очаква – видът ловува вкл. в населени места. Въздействие върху вида **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*)

Постоянен вид. Обитава реки, блата, езера, язовири, рибарници и други водоеми в близост (до около 50 m) до отвесни глинести, песъчливи и чакълести брегове, в които копае гнездата си. Гнезди от май до юни, понякога втори път през юли - август. Мътенето продължава 18-21 дена, малките напускат гнездото на 23-27 дневна възраст. През зимата напуска водоемите, които обитава през размножителния период, и се среща по незамръзващи части на реки, язовири, рибарници и топлици. Храни се с дребна риба, много рядко – жаби и ракообразни (Нанкинов и кол. 1997).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 10-12 двойки. Като потенциални трофични местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат всички водни тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на 33). Гнездовите местообитания са микрохабитатно обусловени, при наличие на подходящи условия покрай бреговете на водоемите.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не е регистриран по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м, а река Топля на около 43 метра от най-близката точка от границата на имота. Бреговете му в района не предлагат подходящи условия за гнездене.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Белогръб кълвач (*Dendrocopos leucotos*)

Постоянен вид. Среща се в различни планински масиви на страната до около 1700 м н.в. - Централна и Западна Стара планина, Средна гора, Рила, Пирин, Западни Родопи, Странджа и в няколко изолирани находища. Гнездовата територия на двойката в климаксови гори е 100-150 ha и е постоянна. Обитава стари букови, буково-иглолистни и дъбови гори до 1700 m н. в., с повече повалени и паднали дървета - напр. ветровали, снеголоми и пр. Предпочита широколистни гори. В иглолистните гори е по-многочислен в смърчовите гори. „Застрашен вид” включен в Червената книга на България.

Снася през април-май. Гнезди в хралупи на дървата, които птиците сами издълбават. Снася 3-7 яйца. Мътенето продължава 14-16 дни. Малките напускат гнездото след около 27 - 28 дни. Храната се състои 90% от насекоми ксилофаги и ларвите им (Големански 2011, Нанкинов и кол. 1997, Янков 2007, лични набл.).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 2 и 7 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните и смесени гори (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16 и N19), с площ в зоната 26382 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район около ИП съществуват потенциални местообитания на вида – горите в съседство са дъбови и частично букови (от източния бряг на река Топля), но са лишени от паднала мъртва дървесина.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*)

Постоянен вид. Обитава изключително обширни масиви от стари широколистни гори – от дъбово-габърови до букови, по-рядко обширни, стари крайречни гори в дъбово-габъровия пояс. Гнезди в издълбани от него хралупи в широколистни дървета. Брачно поведение е наблюдавано от края на февруари до края на април. Размножителния период започва през април. През април-май снася 4-7 яйца. Мътенето продължава 12-14 дни. Малките напускат гнездото на 20-25 дневна възраст. През зимния период се среща и в равнинни гори и в обширни паркове. Храни се с насекоми – бръмбари, мравки и пр. и ларвите им, както и други членестоноги, като ги търси предимно под кората на стари и/или загниващи дървета. През зимата семената и др. растителна храна е по-честа (Нанкинов и кол. 1997, BirdLife International 2016, Jonsson 2006). Вид с численост у нас 12000 – 20000 двойки.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 65 и 150 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N16), с площ в зоната 22743 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район попадат потенциални местообитания на вида – съседните дъбови гори, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания. Местообитания на вида в района на ИП и около него не са установени, както и заети територии. По време на строителството и експлоатацията не се очаква безпокойство. Въздействие **няма да има**.

Смъртност

В границите на ИП липсват местообитания на вида, както и в района ефективно заети територии. Въздействие **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*)

Постоянен вид. С широко хоризонтално и вертикално разпространение в цялата страна, от морското равнище до около 1700 м в планините. Това е един от най-често срещаните видове кълвачи в България. Обитава по-проредени горски участъци (избягва гъсти и обширни гори), паркове и градини в селища, вкл. големи градове, крайречни гори, групи дървета в открити пространства, крайпътни насаждения, полезащитни пояси и др. Размножителния период започва през април. Гнезди в хралупи по дървета, които сам издълбава. Снася 4-7 яйца. Мътенето продължава около 12 дни. Малките напускат гнездото след около 25 дни. Храни се с различни видове насекоми и техните ларви, семена, плодове (Нанкинов и кол. 1997). Вид с численост на популацията около 14000 до 25000 двойки.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 85 и 200 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат всички типове гори, овощни градини и населени места (съгласно стандартния формуляр, местообитания с кодове N16, N17, N19, N21, N23), с площ в зоната 30475 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район попадат потенциални местообитания на вида – съседните дъбови гори, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е нечувствителен към безпокойство – гнезди вкл. в големи градове. Безпокойство, ако такова се наблюдава, ще има единствено в непосредствена близост до границите на ИП. Въздействието ще е **незначително**. **Очаква се незначително въздействие (степен 1)**

Смъртност

В границите на ИП липсват местообитания на вида. Такива има обаче в границите на потенциалното въздействие от безпокойство. При започване на строителните дейности в размножителния сезон, е възможно изоставяне на гнездо с яйца или недобре летящи малки, при наличие на такова в непосредствена близост до ИП, което да доведе до тяхната загуба. Ако това се случи, въздействието върху популацията на вида в зоната ще е **незначително**, предвид сравнително високата ѝ численост. С прилагането на мерките за среден пъстър кълвач, то ще се **премахне**.

Мерки:

Строителството да започне извън размножителния период на вида (01.04 – 30.07.).

Фаза: Строителство.

Ефект: Премахване на риска за изоставяне на гнезда с яйца или малки. Липса на възможна смъртност на индивиди от вида при осъществяване на ИП.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Черен кълвач (*Dryocopus martius*)

Постоянен вид, през есенно-зимния период извършва скитания. У нас се среща от морското равнище до горната граница на гората, предимно в планините. По-често срещан вид е в Стара планина, Средна гора, Рила, Пирин, Родопите, равнинни гори в Лудогорието, поречието на р. Дунав и др. Обитава стари планински букови, смесени и иглолистни гори, по-рядко нископланински и равнинни гори, понякога гнезди и в градски паркове със стари дървета. Участъците на двойките в стари иглолистни гори е около 300 ha, в букови – 400 и в дъбови 500 - 600 ha. В гори с малко отмиращи и едроразмерни дървета участъкът е на площ 1000 - 1600 ha. Размножителният период започва от средата на февруари до средата на март. Гнезди в големи хралупи по дървета с елипсовиден отвор, които сам издълбава в ствола на дърво с диаметър над 40 cm и на височина над 4 m, или се използват стари гнездови камери и хралупи за нощуване. Снася през април 3-6 яйца. Мътенето продължава 12-14 дни. Малките напускат гнездото след 24-31 дни. Гнезди повторно при загуба на люпилото. През зимния период се среща и в равнинни гори и в обширни паркове. Храни се с яйца, ларви и възрастни короеди, ликоеди, хоботници, сечковци, листояди, мравки и др., по-рядко семена на различни широколистни и иглолистни дървета (Големански 2011, Нанкинов и кол. 1997). „Уязвим вид”, включен в Червената книга на България.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 20 и 30 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат всички типове гори (съгласно стандартния формуляр, местообитания с кодове N16, N17, N19), с площ в зоната 27746 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район попадат потенциални местообитания на вида – съседните дъбови гори, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания. По време на строителството е възможно те да не могат да се използват от вида, поради присъствие на техника и хора. По време на експлоатация безпокойство за евентуално гнездящи в района индивиди не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Предвид малката засегната площ и временния му характер, въздействието ще е **незначително. Очаква се незначително въздействие (степен 1)**

Смъртност

В границите на ИП липсват местообитания на вида. Такива са налични в района около ИП. Възможно е потенциалното въздействие от безпокойство. При започване на строителните дейности в размножителния сезон, е възможно изоставяне на гнездо с яйца или недобре летящи малки, при наличие на такова, което да доведе до тяхната загуба. Ако това се случи,

въздействието върху популацията на вида в зоната ще е **средно**, предвид ниската ѝ численост. С прилагането на мерките то ще се **премахне**.

Мерки:

Строителството да започне извън размножителния период на вида (01.04 – 30.07.).

Фаза: Строителство.

Ефект: Премахване на риска за изоставяне на гнезда с яйца или малки. Липса на възможна смъртност на индивиди от вида при осъществяване на ИП.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Сив кълвач (*Picus canus*)

Постоянен вид. Обитава първични букови и дъбови гори до 1000 - 1200 m н. в., лонгози. Вторично – по-обширни крайречни и други гори със стари дървета, градски паркове, овощни градини. Гнезди в издълбани от него хралупи в стари широколистни дървета, като предпочита такива с по-мека дървесина. Снася през май. Мътенето продължава 15-17 дни. Малките напускат гнездото на 24-27 дневна възраст. Уседнал вид. Храни се с яйца, ларви и възрастни на мравки, и различни насекоми, срещащи се по кората на дърветата и под нея. Яде и семена на различни широколистни дървета и храсти (Големански 2011, Нанкинов и кол. 1997, Jonsson 2006). „Застрашен вид“ в Червената книга на България. Отрицателно действащи фактори са намаляване на площта на старите гори и намаляване на трофичната база, основно мравки и техните ларви.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 25 и 30 двойки. При предишни проучвания сме го установили в района северозападно от с. Български Извор. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните гори (съгласно стандартния формуляр, местообитание с код N16), с площ в зоната 22743 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район попадат потенциални местообитания на вида – съседните дъбови гори, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания. По време на строителството е възможно те да не могат да се използват от вида, поради присъствие на техника и хора. По време на експлоатация безпокойство за евентуално гнездящи в района индивиди не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Предвид малката засегната площ и временния му характер, въздействието ще е **незначително**.

Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Смъртност

В границите на ИП липсват местообитания на вида. Такива са налични в района около ИП. Възможно е потенциалното въздействие от безпокойство. При започване на строителните дейности в размножителния сезон, е възможно изоставяне на гнездо с яйца или недобре летящи малки, при наличие на такова, което да доведе до тяхната загуба. Ако това се случи, въздействието върху популацията на вида в зоната ще е **незначително**, предвид ниската ѝ численост. С прилагането на мерките то ще се **премахне**.

Мерки:

Строителството да започне извън размножителния период на вида (01.04 – 30.07.).

Фаза: Строителство.

Ефект: Премахване на риска за изоставяне на гнезда с яйца или малки. Липса на възможна смъртност на индивиди от вида при осъществяване на ИП.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Горска чучулига (*Lullula arborea*)

Прелетен и зимуващ вид. Има широко хоризонтално и вертикално разпространение, от морското равнище до алпийската зона на планините. Обитава крайнини на планински и предпланински гори, горски поляни, просеки и сечища, тревисти, скалисти и каменисти места с редки дървета и храсти, храсталаци с единични дървета. Гнездовия сезон започва през март. Гнезди на земята. Гнездото е разположено сред по-гъста растителност, в основата на дърво, храст или тревна туфа. През април снася 3-6 яйца. Мътенето продължава около 11 дни. Малките напускат гнездото на 11-13 дневна възраст. Храни се с гъсеници, бръмбари, паяци и др. дребни безгръбначни, семена, които търси в участъци с ниска тревиста растителност или лишени от такава (Мичев и кол. 2012, Нанкинов 2009, Bowden 1990, Jonsson 2006, Mallord et al. 2007). Видът е уязвим към унищожаване деградация на подходящите местообитания, както и унищожаване на хранителната база.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездат между 120 и 150 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат храсталаците, всички тревисти места и скалистите такива (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N08, N09, N10 и N22), с площ в зоната 11935 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, видът не бе установен. В изследвания район около ИП попадат потенциални местообитания на вида – храсталаците и сухите тревисти територии.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие попадат 5,6 дка, или 0.004% от потенциалните хранителни местообитания на вида в зоната. Предвид малката засегната площ, въздействието ще е **незначително**. **Очаква се незначително въздействие (степен 1).**

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едри видове.

Безпокойство, ако такова се наблюдава, ще има единствено в непосредствена близост до границите на ИП по време на строителството. По време на експлоатация безпокойство за евентуално гнездящи в района индивиди не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Предвид малката засегната площ и временния му характер, въздействието ще е **незначително**.

Смъртност

В границите на ИП не попадат гнездови местообитания на вида. Въздействие върху жизнеността на индивиди на вида **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*)

Широко разпространен и често срещан вид. Във високите планини на България достига до около и над горната граница на гората – 1800-2200 м н.в. Обитава открити пространства с храсти, силно разредени крайнини на гори, сечища, полезащитни пояси, градини, дворове, паркове. Моногамна. Гнезди на отделни двойки. Рзмножителния период е май - юли, рядко до август. Към построяване на гнездото птиците пристъпват около две седмици след пристигане в гнездовите територии. Разполага гнездото в храсти, най-често бодливи. Снасянето на яйцата започва обикновено през втората половина на май и продължава до началото на юли, с максимум края на май-началото на юни. Снася от 4 до 7 яйца. Инкубационният период е 12-15 дни. Малките са гнездожилци. За тях се грижат и двамата родители в продължение на 9-17 дни. В България най-рано излетели малки са наблюдавани в края на май, а най-късно през август са наблюдавани малки, хранени от възрастните птици. Прелетен вид. Пролетната миграция е от втората половина на април и през май, есенната – от края на август до края на октомври. Храни се с насекоми и други безгръбначни, влечуги, птици и дребни мишевидни гризачи. Понякога птиците правят запаси от храна, като набучват на тръни жертвите си (Иванов 2011, Стоянов и Дончев 2013).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездат между 250 и 450 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат храсталаците, всички тревисти места, маломерните обработваеми земи, овощните градини, скалистите и населените места (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N08, N09, N10, N15, N21, N22, N23), с площ в зоната 14774 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район не попадат потенциални местообитания на вида.

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват гнездови, но са налични трофични местообитания на вида – запустели дворни места и изоставените ниви са превърнати в тревисти местообитания и заемат 5,6 дка или 0,004% потенциалните хранителни местообитания на вида в зоната и от площта на ИП. Предвид малката засегната площ, въздействието ще е **незначително**. **Очаква се незначително въздействие (степен 1)**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. По време на строителството безпокойство

няма да има. По време на експлоатация безпокойство също не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Въздействие върху вида **няма да има**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Черночела сврачка (*Lanius minor*)

Обитава открити пространства и пасища с дървета и храсти или групи дървета в тях, естествени и изкуствени крайречни гори, крайнини на гори, граничещи с пасища или обработваеми площи, ивици от дървета (вкл. покрай пътища), ползащитни пояси, овощни градини, лозя с единични дървета, или граничещи с неголеми горски масиви, редки изкуствени насаждения, крайнини на по-малки населени места. Разполага гнездото високо (5 - 6 до 12 m) в основното разклонение на дървета. При липса на дървета – и по-ниско. Снася през втората половина на май и продължава до юни. Инкубацията е 15-16 дни. Малките напускат гнездото на 16-18 дневна възраст. Прелетен вид. Пролетната миграция е от втората половина на април до края на май, есенната – август - септември. Храни се с едри насекоми, по-рядко с дребни бозайници, птици, гущери, плодове (Иванов 2011).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездат между 5 и 15 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат всички тревисти места, обработваеми площи, овощни градини и населени места (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N09, N10, N12, N15, N21, N23), с обща площ 16029 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район около ИП попадат потенциални местообитания на вида – неподдържаните сухи тревисти места, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида – в границите на имота повечето площи са заети от тревистите места, заемаща по-голямата част от площта на ИП, като се засягат незначително потенциални трофични местообитания. В границите на пряко въздействие попадат 5,6 дка, или 0.003% от потенциалните хранителни местообитания на вида в зоната. Въздействие върху местообитания на вида **незначително. Очаква се незначително въздействие (степен 1).**

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едрите видове. Безпокойство е възможно единствено в непосредствена близост до границите на ИП по време на строителството, където са налични местообитания на вида – храсталаци отстоят на 20 м от границите на имота. По време на експлоатация безпокойство не се очаква – видът гнезди вкл. в населени места. Въздействие върху вида ще е **незначително**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Ястребогушо коптиварче (*Sylvia nisoria*)

Обитава крайнини на широколистни и смесени гори с обилен подлес, храсталаци, живи плетове, овощни градини в равнини и покрай речни брегове. Гнездото е разположено най-често ниско, на ниски дървета и храсти. Снася през май-юни. Малките напускат гнездото през юли. Прелетен вид. Пролетната миграция е вероятно през април, есенната – август-септември. Храни се с членестоноги, които събира от храстите и дърветата, и с плодове (Мичев и кол. 2012, Kuźniak et al. 2001, Payevsky 1999, Pearson and Lack 1992, Polak 2012).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 70 и 80 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат храсталаците, всички тревисти места, овощните градини (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N08, N09, N10, N21), с площ в зоната 13646 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район не попадат потенциални местообитания на вида.

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват както гнездови, така и трофични местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида ще е **без въздействие**.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. По време на строителството и експлоатация безпокойство потенциално може, да има предвид, че дървета и храсти са налични в съседни имоти, като няма да има. Въздействие върху местообитания на вида ще е **без въздействие**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*)

Обитава стари, предимно естествени широколистни, вкл. крайречни, и смесени гори с ясен, дъб, бук, и по-рядко стари овощни градини, дървесни плантации, паркове, крайнини на по-малки населени места с дървесна растителност в равнинния и нископланинския пояс. Гнезди главно в стари, предимно естествени широколистни гори, съставени от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дъб (*Quercus* spp.), бук (*Fagus silvatica*, *Fagus orientalis*) и др. Разполага

гнездото си в хралупи (включително изкуствени гнездилици), обикновено на 3 - 6 m височина. Снася през май. Женската мъти в продължение на 12 - 14 дни. Може да има 2 люпила. Малките напускат гнездото на 15 дневна възраст. Прелетен вид. Пролетната миграция е в първата половина на април, есенната – от юли до септември. Храни се с насекоми, които улавя във въздуха, дебнейки от клон или друго удобно място (Големански 2011, Мичев и кол. 2012, Янков 2007, BirdLife International 2012, Georgiev and Iankov 2009, Pearson and Lack. 1992).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 25 и 60 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат широколистните и смесени гори (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16 и N19), с площ в зоната 26382 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*)

Обитава пасища и други открити тревни пространства с храсти и силно разреждени групи дървета, обработваеми земи със синори и храсти между тях, овощни градини. Гнезди на земята, в основата на храсти и дървета. Снася през май-юни. Малките се излюпват след 11 - 12 дни и напускат гнездото след 12 - 13 дни, но не могат да летят добре. Стават независими след още около седмица. Прелетен вид. Пролетната миграция е от края на март до началото на май, есенната – през август и септември. Храни се с безгръбначни (малките се изхранват изключително с тях) и семена, които събира както по земята, така и в короните на дървета и храсти (Иванов 2011, Стоянов и Дончев 2013). В България са установени 25000 - 75000 двойки (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 30 и 80 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната могат да се разглеждат всички тревисти места, по-маломерни обработваеми площи, овощни градини (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N09, N10, N15, N21), с обща площ 12845 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район попадат потенциални местообитания на вида – неподдържаните сухи тревисти места в близост до ИП, които обаче не се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида, но са налични

трофични местообитания, които заемат по-голямата част от ИП от около 5,6 дка или 0.004% от потенциалните хранителни местообитания на вида в зоната. Въздействие върху местообитания на вида ще е **незначително. Очаква се незначително въздействие (степен 1).**

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едриите видове. Безпокойство е възможно единствено в непосредствена близост до границите на ИП по време на строителството, където обаче липсват местообитания на вида – неподдържаните сухи тревисти места отстоят на 20 м от границите на имота. По време на експлоатация безпокойство също не се очаква – видът гнезди вкл. в населени места. Въздействие върху вида **няма да има.**

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има.**

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Редовно срещащи се мигриращи птици, които не са включени в Приложение I на Директива 2009/147/ЕИО

Сива чапла (Ardea cinerea)

Гнездещо-прелетен, преминаващ и зимуващ вид. Размножителния период е от началото на март до края на юли. Гнезди в самостоятелни или в смесени колонии от чапли, блестящи ибиси, лопатарки и малки корморани. Гнездата са разположени в тръстикови масиви, по дървета (бяла върба, бяла и хибридна топола, дъб, ясен, липа, бук) и рядко на скали и в около сладководни езера и блата, заливни гори, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, по-големи реки. Храни се с риба, земноводни, влечуги, мишевидни гризачи. Храната си търси, вкл. по време на миграции и зимуване, в крайбрежни бракични водоеми, езера, блата, язовири и микроязовири, рибарници и рибовъдни стопанства, реки, а също в ниви, оризища, канали за напояване, главно в ниските части на страната. Миграцията е от февруари до април и през септември - октомври (Големански 2011, Симеонов и кол. 1990).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 2 и 14 двойки. Установена е и по време на зимуване (до 23 екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела (само плитките части на по-големите такива), влажните тревисти места, и обработваемите земи. Съгласно стандартния формуляр, тези типове хабитати (кодове N06, N10 и N12) са с обща площ от около 10462 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания, са установени единични екземпляри по беговата ивица (южна част на яз. Сопот), като общо са установени 8 индивида в по-плитките. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – тревистите места са сухи, малки по площ, голяма част – утъпкани от хора и домашни животни.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват

предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП, вкл. на гнезда с яйца или недобре летящи малки – видът не гнезди в зоната. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*)

Постоянна, зимуваща и прелетна. През размножителния период обитава реки, блата и езера с богата крайбрежна растителност, язовири, рибарници, изкуствени езера в паркове. По време на миграции се среща и в морето. Гнезди на земята, или в разклонения на дървета, почти винаги до водата. Снася от края на март до края на юни, като мътилото може да съдържа до 13 яйца. Мътенето продължава 27-28 дни. Малките започват да летят след окло 50-60 дни. Прелета е от февруари до средата на март, и от октомври до ноември. Зимуващите птици се преместват в зависимост от условията на даден водоем през цялата зима. Храни се със зелените части на растения, семена, вкл. от културни видове, насекоми, ларви, мекотели (Нанкинов и кол. 1997). Размера на популацията у нас е от 2500 до 6000 двойки (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 5 и 10 двойки. Установена е и по време на зимуване (до около 300 екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела. Съгласно стандартния формулр, този тип хабитат (код N06) е с обща площ от около 910 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания са установени общо около 132 индивида от вида в яз. Сопот, като се придържаха предимно в по-плитките части на бреговата ивица и в средата на язовира. Обикновено в периода март-юни 2024 г. са установявани групи между 10 до 30 индивида. В имотите обект на ИП липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Зимно бърне (*Anas crecca*)

По време на прелет обитава водоеми от различен тип, вкл. морското крайбрежие. Прелета е от февруари до април, и от август до декември. Храни се с водни насекоми и ларвите им, охлювчета, семена и части на растения (Нанкинов и кол. 1997). Размера на популацията у нас е от 2 до 15 двойки в изолирани, единични находища (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, видът е установен по време на зимуване (до около 10-ина екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела. Съгласно стандартния формулр, този тип хабитат (код N06) е с обща площ от около 910 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания не са установени индивиди. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*)

Обитава по-дълбоки езера и блата с големи открити водни пространства, гъста крайбрежна растителност от тръстика и папур и богата подводна растителност, и морски крайбрежия. Прелета е през февруари - март и през септември - декември. Храни се с мекотели, ракообразни, дребни рибки, растения (Нанкинов и кол. 1997). Размера на популацията у нас е от 2 до 15 двойки в изолирани, единични находища (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, видът е установен по време на зимуване (единични екземпляри). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с обща площ от около 910 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Качулата потапница (*Aythya fuligula*)

Прелитащ и зимуващ в България вид. Есенният прелет е през октомври - ноември, полетния - от втората половина на февруари до края на април. По време на прелет и зимуване се среща както в езера и блата с богата водна растителност, така и в язовири и морски заливи (Нанкинов и кол. 1997). Размера на популацията у нас е от 0 до 3 двойки в изолирани, единични находища (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, видът е установен по време на зимуване (до няколко екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с обща площ от около 910 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

По време на теренните проучвания вида не в разглеждания имот. В изследвания район

липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Ням лебед (*Cygnus olor*)

Обитава по-големи водоеми – езера, блата, язовири, рибарници, по-големи реки, тихи морски заливи. Загнездва в средата на март. Гнезди на отделни двойки. Гнездото е върху плаващо островче или полегнала стара тръстика. Мъти 36 (35-41) дни. Около 4 ½ месеца след излюпването малките вече летят. Малките са гнездобегълци. Храни се главно с части на водни растения и семена. През зимата се храни и в посеви (Големански 2011, Нанкинов и кол. 1997). Двойките у нас се оценяват на 12–36, което отбелязва ръст сравнение с популацията към 1985 г. Най-високи числености на гнездене са установени в Персински блата, Сребърна, Калимок-Бръшлен, Ятата и Бургаски влажни зони (лични наблюдения).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, видът е установен по време на зимуване (до около 10-ина екземпляра). Като местообитания на вида в зоната трябва да се разглеждат водните тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с обща площ от около 910 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Голям ястреб (*Accipiter gentilis*)

Гнезди в разредени широколистни, смесени и иглолистни гори с поляни и в съседство с обработваеми площи, пустеещи земи и други открити пространства. През есента и зимата се среща в разнообразни местообитания, вкл. групи дървета, паркове, крайнини на селища, вкл. и в населени места. Гнездото е на дърво в крайнини на гори, край поток, пътека или просека, на височина 10-25 m. Снася от втората половина на април до средата на май. Мътенето продължава 35-42 дни. Малките напускат гнездото на 36-43 дневна възраст. Постоянен, скитащ и прелетен вид. Храни се основно с птици, но също и с бозайници (Симеонов и кол. 1990).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 15 и 20 двойки. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат горите (съгласно

стандартния формуляр, местообитания с код N16, N17 и N19), с площ в зоната 27746 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат всички типове хабитати без водните басейни (кодове N08, N09, N10, N12, N15, N16, N17, N19, N21, N22, N23), тъй като видът ловува практически навсякъде, където има птици, вкл. домашни такива. Съгласно стандартния формуляр, площта им е 44794 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – съседните гори са с висок склоп, докато видът предпочита по-разредени такива, а и района е антропогенно натоварен. Целия изследван район представлява потенциално трофично местообитание за вида.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Въздействие върху трофичните местообитания на вида също **няма да има**, тъй като той ловува вкл. в населени места.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Малък ястреб (*Accipiter nisus*)

Постоянен и прелетен вид. Гнезди в широколистни, смесени и иглолистни гори и техните окрайнини, вкл. разредени такива, по-рядко в открити пространства с групи дървета, предимно в предпланини и планини до горната граница на гората. Предпочита места в близост до сечища, поляни и пасища. Среща се от 0 до 2000 m н.в. Гнездото е на дърво на височина 4 - 22 m. Снася през май. Мътенето продължава 30 - 35 дни. Малките напускат гнездото на 30 - 35 дневна възраст. През есента и зимата се среща в разнообразни местообитания, вкл. открити места, обработваеми площи, паркове, окрайнини на селища. Храни се основно с птици, по-малко с бозайници, като ловува практически навсякъде, вкл. в големи градове (Jonsson 2006, Marquiss & Newton 1982, Wyllie 1985, Симеонов и кол. 1990).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 5 и 10 двойки. При предишни проучвания сме го установявали северозападно от с. Български Извор, по време на прелет. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат горите (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16, N17 и N19), с площ в зоната 27746 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат всички типове хабитати без водните басейни (кодове N08, N09, N10, N12, N15, N16, N17, N19, N21, N22, N23), тъй като видът ловува практически навсякъде, където има птици. Съгласно стандартния формуляр, площта им е 44794 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – горите са разположени в район с човешко присъствие, което се избягва от вида при гнездене. Целия изследван район представлява потенциално трофично местообитание за вида с площ от 5,6 дка в ПИ 15703.151.83.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Въздействие върху трофичните местообитания на вида също **няма да има**, тъй като той ловува вкл. в населени места.

Безпокойство

Видът е по-чувствителен към безпокойство в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. Целия изследван район е потенциално трофично местообитание на вида. По време на строителството е възможно то да не може да се използва от вида, поради присъствие на техника и хора. По време на експлоатация безпокойство за евентуално ловуващи в района индивиди не се очаква, поради ниската интензивност на застрояване, респ. слабото, епизодично човешко присъствие. Видът освен това ловува вкл. в населени места. Предвид малката засегната площ и временния му характер, въздействието ще е **незначително. Очаква се незначително въздействие (степен 1)**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Обикновен мишелов (*Buteo buteo*)

Гнезди в широколистни, смесени и иглолистни гори с поляни, в техните окрайнини, в открити пространства с групи или дори с единични дървета. Гнездото е на дърво на височина 6 - 20 m. Снася през май. Мътенето продължава 28 - 33 дни. Малките напускат гнездото на 40 - 49 дневна възраст. Постоянен и прелетен вид. Храни се предимно с дребни гризачи (мишки, полевки, лалугери), по-малко с птици, рядко с влечуги, земноводни и безгръбначни. Ловува най-често по обработваеми площи, но също така по разнообразни тревисти и храстови местообитания, тръстикови масиви и пр. (Симеонов и кол. 1990, Янков 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 15 и 25 двойки. При предишни проучвания сме го установявали в района на с. Лесидрен и северозападно от с. Български Извор, по време на гнездовия период, а във втория район – и извън него. Като потенциални гнездови местообитания на вида в зоната могат да се разглеждат горите (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N16, N17 и N19), с площ в зоната 27746 ха. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат храстовите местообитания, всички типове тревисти места и обработваеми площи, както и скалистите места (кодове N08, N09, N10, N12, N15, N21, N22), с обща площ 16138 ха.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не е установен по време на теренните проучвания. В изследвания район попадат потенциални гнездови местообитания на вида – горите в съседство с ИП, които не се засягат пряко. Като трофични местообитания в района могат да се разглеждат неподдържаните сухи тревисти места.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват както гнездови, но са налични трофични местообитания на вида – в границите на имота тревистите места представляват по-голямата част от ИП или 5,6 дка или 0,003% от покритието му в ЗЗ. Въздействие върху местообитания на вида ще е **незначително. Очаква се незначително въздействие (степен 1).**

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едри видове. Безпокойство е възможно единствено в непосредствена близост до границите на ИП по време на строителството. По време на експлоатация безпокойство може да настъпи по време на използване на територията, но няма да води до директно прогонване, тъй като вида гнезди понякога в близост до населени места. Въздействие върху вида ще е **незначително.**

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има.**

Обща оценка: Очаква се незначително въздействие (степен 1)

Обикновена ветрушка (*Falco tinnunculus*)

Постоянен, скитащ и прелетен вид. У нас заедно с обикновения мишелов, това е най-често срещаната хищна птица. Има широко хоризонтално и вертикално разпространение, от морското равнище до високопланинската безлесна зона. Обитава открити места – скалисти и карстови терени, пасища, долини на реки, обработваеми площи, населени места, вкл. големи градове. Гнезди по вертикални скали и земни откоси, единични дървета, стълбове на далекопроводи, сгради, силози и др., винаги в близост до обширни открити пространства. Не строи собствено гнездо, а използва чужди такива - най-често на вранови птици, или гнезди направо върху върху субстрата в ниши на скали, сгради и др. Размножителния период започва през месец април. През април-май снася 4-6 яйца. Мътенето продължава 28 - 31 дни. Престоят на малките в гнездото е около 28 - 30 дни. Прелетен и постоянен вид. Пролетната миграция е през март, есенната – септември - октомври. Храни се с мишевидни гризачи, едри насекоми, влечуги - особено гущери, дребни птици и др. (Симеонов и кол. 1990, Янков 2007). Един от видовете грабливи птици с най-висока численост – между 4000 и 7500 двойки.

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят между 3 и 13 двойки. Гнезденето е микрохабитатно обусловено – скали, единични или групи дървета, стълбове на далекопроводи и др. сред тревисти места, обработваеми площи и антропогенни ландшафти (съгласно стандартния формуляр, местообитания с код N09, N10, N12, N15, N22, N23), с площ в зоната 14319 ха. В същите местообитания ловува.

Оценка на вида в изследвания район.

Видът не бе установен по време на теренните проучвания. В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – групи източно от ИП (извън границите на ЗЗ) са ниски, разположени сред малък по площ полигон с тревисти местообитания. Като трофични местообитания в имотите обект на ИП могат да се разглеждат неподдържаните сухи тревисти места, които се засягат пряко.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват местообитания на вида. Въздействие върху местообитания на вида **няма да има**.

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едри видове. Безпокойство е възможно единствено в непосредствена близост до границите на ИП по време на строителството. По време на експлоатация безпокойство може да настъпи по време на използване на територията, но няма да води до директно прогонване, тъй като вида гнезди понякога в близост до населени места. Въздействие върху вида ще е **незначително**.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*)

Гнездящ, мигриращ и рядко зимуващ вид. Обитава различни водоеми. Предпочита реки, канали, но също се среща в рибарници, мочурища, блатата, язовири, езера, оризища и др., с открити брегове. Гнездовия период е от май до юли. Гнезди на земята, недалеч от водата. Малките са гнездобегълци. В Чехия пролетният прелет е през април - май. Месец по-късно се появява в Норвегия. Есенният прелет в Англия е през август - септември, докато в Чехия е през юли и август. Храни се с насекоми и ларвите им, ракообразни, червеи, мекотели, части от растения, изключително рядко с дребна риба (Нанкинов и кол. 1997, Adamík and Pietruszková 2008, Barrett 2002, Hubálek 2003, Newton et al. 2010). Размера на популацията у нас е от 100 до 250 двойки разпръснати из цялата страна (Янков, 2007).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 5-6 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната трябва да се разглеждат всички водни тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на ЗЗ).

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*)

Мигрираща, гнездяща и зимуваща у нас птица. Пролетният прелет е от началото на март до началото на май, есенният – от началото на август до края на ноември. По време на миграция се среща в цялата страна. Гнезди на земята или по дърветата, като правило използвайки стари

гнезда на дроздове, вранови птици. Обитава заблатени гори и горски участъци в близост до водоеми, обрасли с дървета и храсти брегове на езера, блата, реки, канали, край мочурища и ливади (Нанкинов и кол. 1997).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 2-4 двойки. Като потенциални местообитания (гнездови и трофични) на вида в зоната трябва да се разглеждат всички водни тела. Съгласно стандартния формуляр, този тип хабитат (код N06) е с площ от около 910 ха (2% от територията на ЗЗ).

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида – водното огледало на язовир Сопот отстои на около 4000 м от най-близката точка от границата на имота.

Въздействия:

В изследвания район липсват потенциални местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на индивиди от вида в района на ИП. Въздействие върху вида и неговите местообитания **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

Пчелояд (*Merops apiaster*)

Гнездещо-прелетен вид. Гнезди колониално в дупки в отвесни глинести, льосови и пясъчливи брегове в открити пясъчливи и сухи места, по брегове на различни водоеми, свлачища, ерозирали долове, понякога и в каменни кариери. Снася през последната десетдневка на май и началото на юни. Мътенето продължава 30 дни. Малките напускат гнездото на 26-31 дневна възраст. Прелетен вид. Пролетната миграция е през май, есенната – от август до средата на септември. Храни се с насекоми, в края на размножителния период и извън него основно с пчели, а през размножителния период и с други, като ловува в разнообразни местообитания, вкл. обработваеми площи и населени места, особено по време на прелет (Нанкинов и кол. 1997).

Оценка на вида в зоната.

Съгласно стандартния формуляр, в зоната гнездят 35 двойки. Представен е (категория Р) и по време на миграция. Като трофични местообитания в зоната трябва да се разглеждат всички типове хабитати без водните басейни (кодове N08, N09, N10, N12, N15, N16, N17, N19, N21, N22, N23), тъй като видът ловува практически навсякъде, където има насекоми, които лови във въздуха. Съгласно стандартния формуляр, площта им е 44794 ха. Гнездовите местообитания са микрохабитатно обусловени, при наличие на подходящи условия – отвесни земни брегове.

Оценка на вида в изследвания район.

В изследвания район липсват потенциални гнездови местообитания на вида – отвесни земни брегове. Целия изследван район представлява потенциално трофично местообитание за вида. Видът не е установен по време на водените теренни наблюдения по време на миграция, като в края на юли 2025 г. са наблюдавани индивиди, които летят над района на повече от 150 метра височина без да използват териториите около и в ИП, т.е. те само преминават транзитно над територията.

Въздействия:

Пряко унищожаване на местообитания

В границите на пряко въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Въздействие върху трофичните местообитания на вида също **няма да има**, тъй като той ловува вкл. в населени места.

Безпокойство

Видът е по-слабо чувствителен към безпокойство в сравнение с по-едрите такива, вкл. в гнездовите си местообитания, които липсват в границите на потенциалното въздействие. Безпокойство за евентуално ловуващи в района индивиди по време на строителство и експлоатация **не се очаква** – видът ловува вкл. в населени места.

Смъртност

В границите на потенциално въздействие липсват гнездови местообитания на вида. Липсват предпоставки за присъствие на гнезда с яйца или недобре летящи малки в границите на строителство. Смъртност **няма да има**.

Обща оценка: Не се очакват отрицателни въздействия (степен 0)

5.3. Описание и анализ на въздействието от прилагането на ИП върху целостта на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и ЗЗ BG0002109 „Васильовска планина“ с оглед на тяхната структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидроложки и геоложки промени и др.) както по време на реализацията, така и при експлоатацията;

5.3.1 ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“

Прилагането на ИП не е свързано с отделяне на наднормени нива на емисии, генерирани отпадъци и други физични фактори, които пряко или косвено биха увредили компонентите на околната среда или оказали негативно въздействие върху типовете природни местообитания и видовете предмет на опазване в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“

Свързаните с прилагането на ИП дейности не засягат водоеми, мочурища, находища на специфични растителни и животински видове, както и защитени територии по ЗЗТ, представляващи ключови елементи в нея.

Възможно е с прилагането на ИП в случай на необходимост от постигане на максимално допустимите застроителни параметри краткосрочно обезпокояване на някои общо разпространени животински видове, но трайно прогонване от защитената зона не се очаква.

Загуба на местообитания и фрагментация (по време на строителството/по време на експлоатацията)

Териториалният обхват на ИП в ПИ 15703.151.83 в землището на село Голяма Желязна с обща площ 8,666 дка, фактически не позволява територията да бъде отнесен към нито един тип природни местообитания, предмет на опазване в ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“. С прилагането на ИП няма да бъде отнета площ от нито едно от представените в защитената зона природни местообитания и те ще се запазят в сегашния си състав, защото концепцията на Възложителя е ИП да се впише в засегнатия имот без да бъде премахвана наличната растителност.

Съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни територията, предмет на ИП попада в границите на потенциални, слабо пригодни и с ниска степен на пригодност

местообитания на няколко животински вида (описани по-горе), но засегнатите площи не представляват местообитания на видовете съгласно техните биологични и екологични изисквания или са пренебрежимо малки по обхват на ИП, като заемат само 8,666 дка или 0,0006% от общата площ в ЗЗ и не засягат ключови орографски елементи, които да са важни екологични връзки в хранителни вериги или в разпространението на видовете.

Обезпокояване на видове.

Територията предмет на ИП е почти напълно урбанизирана, като в нея са налични малък брой овощни видове дървета и растителност типична за населените места и урбанизираните райони и малкия обем на млади предмно инвазивни видове. Но реално при теренните работи на екипа на ДОСВ, не са идентифицирани както местообитания така и видове предмет на опазване в периода – май-юли 2025 г. И дори при всички видове бозайници, в чиито потенциални местообитания попадат в ПИ 15703.151.83 са активни през нощта, а през деня са укрити в намиращи се извън обхвата на въздействията убежища. Територията, предмет на ИП е разположена извън границите на ефективно заети от тях местообитания в които въздействията от дейностите от ИП, които допуска ще бъдат недоловими за тях. С прилагането на ИП обезпокояване на видове, предмет на опазване в защитената зона няма да бъде предизвикано.

Въздействие върху качеството на: води, атмосферен въздух и генериране на шум, вибрации, отпадъци.

Прилагането на ИП не е свързано със създаването на източници, на вредни емисии. ИП е изготвен за част от с. Голяма Желязна и прилагането му не е свързано с корекция на реки, дерета и дейности водещи до промяна на хидрологичния им режим.

Шумовото натоварване в териториалния обхват на ИП е с малък обхват и от застрояването до сега няма данни за трайно прогонване на видовете, които са предмет на опазване в защитената зона от заеманите от тях територии. Генерираните от дейностите в двора шумове са в границите на допустимите за населените места и с обхват на въздействия в границите на собствеността.

Прилагането на ИП не е свързано с генериране на опасни отпадъци.

Фрагментация

Поради незначителната по размер площ ПИ 15703.151.83 спрямо площта на потенциалните местообитания на природните местообитания и местообитанията на животински видове предмет на опазване в защитената зона, в които съгласно наличните в информационната система Натура 2000 пространствени данни и възможността за заобикалянето и, без да се образуват изолирани един от друг фрагменти на местообитанията, които попадат в границите им няма да бъде предизвикана.

Тъй като ИП се изготвя за територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като част от населено място или по-скоро махала, която е вече урбанизирана територия, а частта от територията попадаща в териториалния му обхват, която е част от потенциални местообитания на подлежащи на опазване видове в защитената зона е незначителна спрямо определените такива нарушения на целостта ѝ и не се наблюдават.

Прилагането на ИП не засяга ивиците от дървесна растителност, поради което екотонът широколистни гори - ливади, пасища, водни течения изцяло ще се запази. Съществени промени изразяващи се в с прекъсване на екотони между природните местообитания и местообитанията на животинските видове, предмет на опазване не се очакват.

Кумулативен ефект от въздействията;

Съгласно сумарните данните, общата оценка на кумулативно въздействие върху двете

защитени зони са:

1. BG0001493 „Централен Балкан- буфер”

Общата площ, която ще бъде увредена поради застрояване след реализиране на по-голямата част от заявените ИП и ППП е в размер на 2919,281 дка или 0,21% от общата площ на защитената зона.

Вероятно голяма част от тях не са реализирани, но не са налични данни, които да бъдат анализирани на основа разрешителни документи за строеж и реализация и колко от тях за изгубили правно основание за осъществяване поради давност, което може значително да намали % на засегнатата площ.

Като се има предвид незначителната по размери площ на територията предмет на ИП, че същата е част от с. Голяма Желязна, включени в предвижданията на ОУПО Троян кумулативните въздействия от прилагането на който вече са оценявани очакваният отрицателен кумулативен ефект от реализирането на ИП ще бъде незначителен. По отношение на кумулативния ефект поради унищожаване на местообитания на видовете, предмет на опазване в защитената зона в предоставената от РИОСВ Плевен, РИОСВ София, РИОСВ Велико Търново, РИОСВ Стара Загора и РИОСВ Пловдив не се съдържат данни относно общото засягане на потенциалните местообитания на всеки един вид в контролираните от тези инспекции, части от защитената зона, но като се има предвид, че общата площ на ПИ 15703.151.83 съставлява пренебрежимо малка част от териториите на по-горе посочените видове (от 0,0001% до 0.001%) значителен кумулативен ефект изразяващ се в увреждане на местообитанията им не се очаква. По отношение на антропогенното присъствие в защитената зона с реализирането на ИП, които се допускат с ИП поради разположението на територията в границите на територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като населено място не води до създаване на отрицателен кумулативен ефект, тъй като това не води до увеличаване на населението на с. Голяма Желязна. Почти във всички попадащи в границите на защитената зона общини през последните 10 години се наблюдава тенденция към намаляване на населението, като много от селата са напълно обезлюдени като очакванията са тази тенденция да бъде запазена, въпреки повишения инвестиционен интерес към някои селища към които принадлежи и с. Голяма Желязна.

5.3.2 33 BG0002109 „Васильовска планина“

Прилагането на ИП не е свързано с отделяне на емисии, генерирани отпадъци и други физични фактори, които пряко или косвено биха увредили компонентите на околната среда или оказали негативно въздействие върху местообитанията на птиците предмет на опазване в 33 BG0002109 „Васильовска планина“.

Свързаните с прилагането на ИП дейности не засягат водоеми, мочурища, влажни зони, скалисти места и гори, местообитания на водолюбиви, грабливи птици и обитатели на широколистните гори. находища на специфични растителни и животински видове, както и защитени територии по ЗЗТ, представляващи ключови елементи в нея.

Възможно е с прилагането на ИП в случай на необходимост от постигане на максимално допустимите застроителни параметри краткосрочно обезпокояване на някои общо разпространени видове птици, но трайно прогонване от защитената зона не се очаква.

Загуба на местообитания на видове

Реализацията на инвестиционното предложение ще засегне пряко потенциални трофични местообитания на 9 вида, предмет на опазване в зоната – Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска

овесарка (*Emberiza hortulana*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*). Засегнатите площи са незначителни в сравнение с местообитанията на тези видове в границите на ЗЗ.

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на ИП не предполага барьерен ефект за птици, поради малката си височина и високата мобилност на тази група, както и поради незначителното безпокойство, което може да се очаква единствено по време на строителството.

Засегнатите местообитания – Неподдържани сухи тревни места и и дворни места, заемат малки площи, в случая формират фрагментирани ивици около прилежащите горски масиви. Предвид това, оставащите незасегнати части от местообитанието няма да загубят характеристиките си като хабитат за видовете птици, можещи да го обитават. Фрагментация на практика няма да има.

Унищожаване на индивиди

При строителството, ако то започне в размножителния период, има риск от унищожаване (за пойните) или изоставяне вследствие безпокойство (за кълвачите) на гнезда с яйца и/или малки на 3 вида, предмет на опазване в зоната – Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Сив кълвач (*Picus canus*). Въздействието върху популациите на тези видове в зоната може да се определи като незначително. С прилагането на подходящи мерки, то може да се елиминира.

Обезпокояване на видове

Реализацията на инвестиционното предложение може да окаже незначително безпокойство за 6 вида, предмет на опазване в зоната – Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*). За тези видове безпокойство ще има за гнездовите им местообитания. Въздействието се оценява като незначително, поради временния му характер и незначителната част от съответните местообитания, които ще се засегне.

Нарушаване на видовия състав

Реализацията на инвестиционното предложение няма да доведе до нарушаване на видовия състав на зоната.

Въздействие върху качеството на: води, атмосферен въздух и генериране на шум, вибрации, отпадъци.

Прилагането на ИП не е свързано със създаването на източници, на вредни емисии. ИП е за територия, която се използва предимно като дворно място, а в миналото и като нива и е част от район оформен като населено място и прилагането му не е свързано с корекция на реки, дерета и дейности водещи до промяна на хидрологичния им режим.

Шумовото натоварване в нея е с малък обхват и от застрояването до сега няма данни за трайно прогонване от дейности в селото на видове птици, предмет на опазване в защитената зона от заеманите от тях територии. Генерираните от дейностите в териториалния обхват на ИП шумове са в границите на допустимите в населените места и с обхват на въздействия в границите на собствеността.

Прилагането на ИП не е свързано с генериране на опасни отпадъци.

Фрагментация

Фрагментацията на местообитанията е процесът на подразделяне на непрекъснато местообитание на по-малки изолирани една от друга части. Процесът се притежава три основни компонента, а именно загуба на първоначалното местообитание, намаляване на размера на участъка от местообитанието и увеличаване на изолацията между отделните части от местообитанието (Wilcox 1980, Wilcox and Murphy 1985). На настоящия етап на развитие на популационната екология у нас няма определени критерии и скали които да определят пределната загуба на местообитания и разстояние между отделните фрагменти след достигането на които започва намаляване на числеността на популациите на видовете, особено при птиците поради специфичните изисквания за всеки един вид, както и дали се отнасят за мигриращи или постоянно обитаващи територията птици. Фрагментацията на местообитания в по- малка степен влияе на числеността на мигриращите птици, тъй като след отлитане през есента на пролет могат да се заселят в други територии (Haila, 1983). В повечето случаи за видове, обитаващи конкретно местообитание с по-голямо значение е общата му площ от колкото пространственото му разположение и това е особено от значение за територии с висок дял на загуба от подходящото местообитание (повече от 30%) (Andren, 1994).

С прилагането на ИП поради незначителната по размери площ на територията за която той се изготвя площ, която при предвидената максимална височина е преодолима за всеки един вид от обитаващите страната дивни птици, фрагментация на местообитания на птиците, предмет на опазване в ЗЗ BG0002109 „Васильовска планина“ над допустимата няма да бъде предизвикана, тъй като за нито един вид от тях няма да бъдат намалени възможностите за прелитане над нея. В случая популациите на птиците, предмет на опазване в защитената зона поради големите си възможности за придвижване на големи разстояния са слабо уязвими от фрагментиране, като основните фактори за фрагментация са свързани с тотална подмяна на местообитанията- замяна на широколистни гори с иглолистни, усвояване на големи масиви за селското стопанство, големи пожари и др. Тъй като с прилагането на ИП редукция на гнездовите местообитания птици предмет на опазване в защитената няма да бъде предизвикана, а загуба на трофични местообитания за ползващите населените места за търсене на храна птици не се очаква няма да бъде предизвикана фрагментация на местообитания над допустимата.

Унищожаване на екотони:

Прилагането на ИП не засяга ивиците от дървесна растителност в съседните по течението на р. Топля, поради което екотонът широколистни гори - ливади, пасища, водни течения изцяло ще се запази. Съществени промени изразяващи се в с прекъсване на екотони между природните местообитания и местообитанията на животинските видове, предмет на опазване не се очакват.

Кумулативен ефект от въздействията:

Общо в защитената зона по данни на РИОСВ Плевен и МОСВ София ще бъде увредена поради застрояване след реализиране на по-голямата част от заявените ИП и ППП е в размер на 1064,276 дка или 0,23% от общата площ на защитената зона.и не водят до натрупването на отрицателен кумулативен ефект.

Вероятно голяма част от тях не са реализирани, но не са налични данни, които да бъдат анализирани на основа разрешителни документи за строеж и реализация и колко от тях за изгубили правно основание за осъществяване поради давност, което може значително да

намали % на засегнатата площ.

Поради незначителната по размер площ, която ще бъде засегната на ниво защитена зона и наличието на достатъчно големи пространства за свободното възпроизвеждане в дългосрочен период на всеки един вид птици, както на ниво зона, така и в национален мащаб и, че територията за която се изготвя ИП е в границите на територия която е урбанизирана и се намира в махала, която е оформена като населено място отрицателният кумулативен ефект поради вследствие реализирането на ИП за които планът определя нормативна основа за реализирането им заедно с всички заявени до сега ИП планове и програми ще бъде незначителен.

По отношение на антропогенното присъствие в защитената зона с реализирането на ИП, които се допускат с ИП поради разположението на територията в оформена територия, която е урбанизирана и оформена като населено място не води до създаване на отрицателен кумулативен ефект, тъй като това не води до увеличаване на населението на с. Голяма Желязна. Почти във всички попадащи в границите на защитената зона общини през последните 10 години се наблюдава тенденция към намаляване на населението, като много от селата са напълно обезлюдени и очакванията са тази тенденция да бъде запазена, въпреки повишения инвестиционен интерес към някои селища към които принадлежи и с. Голяма Желязна.

6. Предложения за смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от осъществяване на проекта/инвестиционното предложение върху защитените зони и определяне на степента им на въздействие върху предмета на опазване на защитената зона в резултат на прилагането на предложените смекчаващи мерки.

За недопускане на увреждане на природни местообитания и местообитания на животински видове, предмет на опазване в 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и 33 BG0002109 „Васильовска планина“ е необходимо да бъдат предприети следните мерки:

1. По време на строителните дейности на отделните обекти в да не бъдат засягани пряко по какъвто и да било начин терените, оставащи извън определените им граници, като се съблюдава в тях да не навлиза безразборно и строителна техника извън определените им сервитути и ясно определени и маркирани граници на в засегнатите имоти.

Цели на предложената мярка:

Предотвратяване на ненужни преки въздействия върху подходящи местообитания на целеви видове от фауната в и извън ЗЗ.

2. Планираните СМР за ИП да се извършват преди началото или след приключването на размножителния период на повечето животински видове: април - юли (ЗБР, чл. 38, ал. 1, т. 2).

Фаза: Подобрение на техническите проекти.

Ефект: Намаляване на безпокойството на видовете.

Премахване на риска за изоставяне на гнезда с яйца или малки. Елиминиране на възможна смъртност на индивиди от тези видове при осъществяване на ИП – за Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

3. Контрол върху строителните работи и процеси с цел ограничаване на емисиите

от прах и вредни вещества изпускани във въздуха.

Фаза: Подобрене на техническите проекти.

Ефект: Опазване на местообитанията и качеството на атмосферния въздух.

4. Да не се използват инвазивни видове при ландшафтното оформяне на ИП - Видовете да не са включени в Списъка на инвазивните и потенциално инвазивните чужди видове висши растения за България и Атлас на инвазивните чужди видове от значение за ЕС към Регламент (ЕС) № 1143/2014 на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2014 година, относно предотвратяването и управлението на въвеждането и разпространението на инвазивни чужди видове (достъпно в електронен вид на: http://esenias.org/index.php?option=com_content&task=view&id=469), които създават условия за заселване на инвазивни и нетипични видове за защитените зони.

Фаза: Строителство.

Ефект: Запазване характера на растителността, респ. местообитанията на видове, вкл. птици, предмет на опазване в ЗЗ, в съседните терени и в защитените зони като цяло.

5. Да не се третират с химически вещества тревната покривка и пътищата разположени в и до защитената зона при реализиране на ИП.

Фаза: При експлоатацията на ИП.

Ефект: Недопускане пряко унищожаване на индивиди от целеви видове за ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и ЗЗ BG0002109 „Васильовска планина“.

6. Организирано третиране на отпадъците, съгласно Закона за управление на отпадъците /ЗУО/.

Фаза: Изпълнение на ИП.

Ефект: Опазване на местообитанията и видовете.

7. По време на строителството да не се допускат разливи на горива и смазочни материали от ползваните строителни и транспортни машини по време на практическото реализиране на обектите в ПИ попадащи в обхвата на ИП.

Фаза: Изпълнение на ИП.

Ефект: Недопускане на замърсяване на почвата и подземните води.

8. Да се спазват правилата за противопожарна безопасност, особено в и в близост до зоните.

Фаза: Изпълнение на ИП.

Ефект: Опазване на местообитанията и видовете.

9. В случай, че се планира външно осветление по границата в общите площи на на ИП и индивидуално за всяка сграда, то да бъде насочено към вътрешността на имота и е препоръчително то да се задейства в случай на движение.

Фаза: Проектиране и изпълнение на ИП/ПП.

Цели на предложената мярка: Да се намали възможния бариерен ефект и/или дезориентация на земноводни и влечуги в резултата на реализацията и експлоатацията на ИП/ПП.

Ефект: Недопускане безпокойство и ограничаващ ефект за индивиди от целеви видове за ЗЗ BG0001493 и BG0002109 „Васильовска планина“.

10. При провеждане на строителни дейности в периода да се извършва предварителен оглед на терените от експерт – еколог/зоолог, който в случай на нужда да извежда бавно подвижни животни, като така се избегне унищожаването на: костенурки, змии и други, при спазване на разпоредбите на НАРЕДБА № 8 от 12.12.2003 г. за реда и условията за издаване на разрешителни за изключенията от забраните, въведени със Закона за биологичното разнообразие за животинските и растителните

видове от приложение № 3, за животинските видове от приложение № 4, за всички видове диви птици, извън тези от приложение № 3 и приложение № 4 и за използване на неселективните уреди, средства и методи за улавяне и убиване от приложение № 5.

Фаза: Проектиране и изпълнение на ИП/ПП.

Ефект: Недопускане пряко унищожаване на индивиди от целеви видове за ЗЗ BG0001493 и BG0002109 „Васильовска планина“.

11. В случай, че се предвижда ограда около ПИ 15703.151.83, в участъците при границите с ПИ 15703.153.27, 15703.151.87 и ПИ 15703.153.24, в границите на ИП да не се огражда с плътна или ограничаваща достъпа такава, а да се приложи използването на зелен пояс от местни храстови и дървесни видове.

Фаза: Проектиране и изпълнение на ИП/ПП.

Ефект: Позволява придвижване и използване на територията от индивиди на дребни и трудно подвижни животни. Създаване на възможност за оттеглянето им в съседни незасегнати имоти в случай на безпокойство. Това позволява плавно формиране на екотон.

12. Да се прилагат селективни методи дератизация, дезинсекция и дезинфекция при подготовката на терените за строителството, строителството на обекти и експлоатацията им ПИ 15703.151.83.

Фаза: Експлоатация.

Ефект: Недопускане косвено въздействие върху видове птици хранещи се в района на ИП от целеви видове за ЗЗ „Васильовска планина“ BG0002109.

Проектът на ИП не засяга пряко природни местообитания и видове, предмет на опазване в защитените зони. Анализирайки гореописаните смекчаващи мерки става ясно, че с прилагането им ще се постигне намаляване на част от неблагоприятните косвени въздействия от осъществяването на ИП.

Реализацията на ИП няма да предизвика значително отрицателно въздействие върху предмета на опазване в разглежданите защитени зони.

Напълно ще липсва въздействие върху останалите близко разположени други елементи на националната екологична мрежа.

Елементите на ИП и посочените градоустройствени показатели са определени с Наредба № 8 от 14 юни 2001 г. за обема и съдържанието на устройствените планове (Загл. изм. - ДВ, БР. 22 ОТ 2014 Г., в сила от 11.03.2014 г.) и Наредба № 7 от 22 декември 2003г за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони в сила от 13.01.2004 г., като с тези наредби са определени и компетенциите на органите, които са отговорни по прилагането и без да се вменяват по силата на тази наредба или друг закон компетенции на поделенията на МОСВ и експертите по чл.9 ал. 1 от Наредбата за ОС за промяна на съдържанието и елементите на устройствените планове.

При условия, че заключението на колектива изготвил ДОСВ е, че с прилагането на ИП се очаква запазване целостта на ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и ЗЗ BG0002109 „Васильовска планина“ без разпокъсване, нарушаване и значителна загуба на местообитания включени в Директива 92/43 ЕЕС не са налични основателни мотиви за включване в предложенията за смекчаващи мерки на искане за промяна съдържанието на ИП.

7. Наличие на алтернативни решения и свързани с тях възможности за промени на ИП.

Алтернатива на местоположението:

ИП за 6 бр. дървени преместваеми бунгала за отдиш в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма

Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч, които по НТП е ливада, но в момента да се използва частично като дворно място (около 5 дка) към съществуваща къща с плевня (в съседния 15703.151.90, който в миналото е бил част от 15703.151.83 с къщата и плевнята) – подробно описано в Анотацията и характеристиката на територията и теренни обследвания на екипа изготвящ ДОСВ. Предвижданията на изменението на ОУПО Троян се предвижда УЗ „Жм“, както и ПУП-ПРЗ. Изготвянето на плана се налага с цел определяне рамката на развитие на територията в бъдеще, което изключва друго решение.

Възложителят не планира трайно премахване на дървна, храстова и тревна растителност, тъй като се предлага на посетителите досега до дивата природа и оформяне на комплекса от преместваеми къщи като част от околната среда вплетени в нейните елементи.

Проектът за място за отдих и общуване в полите на Троянския Балкан търси баланс между уединението на съзерцателното общуване с природата и удоволствието от споделената активност в нея. Малките жилищни единици, две заслонени места за събиране, стара къща и стара плевня, са пръснати в гората и поляните, но обединени от гледка, въздух, гора и тихи свързващи пътеки и точки за наблюдение.

Зона за еко-туризъм и отдих сред природата, с 6 индивидуални жилищни единици за отсядане, разположени на метални пилоти на максимална допустима височина сред дърветата върху стръмния терен и равно-отдалечени една от друга, така че да осигурят и уединение и възможности за разходка на посетителите, спазвайки най-общо стремежа за разполагане на една къщичка на един декар земя. След проведена процедура за делба на имот 15703.151.83, съществувалите в него къща и плевня са отделени в 15703.151.90. Планира се ползването на съществуващите еднофамилна жилищна сграда и плевня от 15703.151.90, в имот 15703.151.83 под формата на приемни сграда с декинг тераса за съвместни дейности на открито с частичен навес, други възможни (например 2 зони с масички и пейки за пикник на открито, детски забавления, пързалки и люлки, зони за наблюдение от високо на панорамните гледки, всички от естествени материали и всички с акцент пълноценен отдих в контакт с природата - в нейните различни аспекти – гледки, растителност, вода, други). Вертикална планировка и благоустрояване в рамките на минимални намеси, като усилен паркови настилки, каменни или дървени пътечки и създаване на възможност *чрез периодично почистване на паднали клони и др. за развитие на ендемичните растителни видове около точковите стъпки малкото на брой и площ постройки и пътечки в имота в рамките на единен замисъл, така че да се постигне максимално потапяне сред природата в нейните сезонни проявления. Обезпечаване на всички нови елементи в имота с необходимите ВИК, електро и други необходими инсталации. Уместно съчетаване на съвременна и рустикална архитектура, уместна палитра от довършителни материали и строителни системи в екстериора и интериора на сградите, с водещ конструктивен и довършителен материал – естествена дървесина и стоманена конструкция на стъпката на индивидуалните къщички, където е необходимо.

Т.е. при строителните дейности описания имот само частично и минимално ще бъде засегнат, чрез прокопаване на ВиК и Ел трасета, свързващи пътеки и при поставяне дървените основи на конструкцията без да се засяга значимо почвата и наличната растителност, като се запази хабитуса на територията, каквато е общата концепция на инвестицията – естетическо вписване в околните терени с минимално първоначално въздействие върху средата, но без увреждане на елементите за защитените зони. Целта е посетителите/клиентите да се насладят на естествената дива природа без да се оставя отпечатък върху околната среда.

Алтернативи относно елементите на плана:

Елементите на ИП, промените в УЗ на действащия ОУП Троян и ПУП-ПРЗ и посочените

градоустройствени показатели са определени с Наредба № 8 от 14 юни 2001г за обема и съдържанието на устройствените планове (Загл. изм. - ДВ, БР. 22 ОТ 2014 Г., в сила от 11.03.2014 г.) и Наредба № 7 от 22 декември 2003г за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони в сила от 13.01.2004 г. които предоставят ограничени възможности за алтернативни решения;

С Наредби № 7 и № 8 задължително условие като елемент на плана е посочено предназначението на територията.

В случая Наредба №7 допуска следните алтернативи:

1. за жилищни нужди;
2. за производствени и складови дейности;
3. за рекреационни дейности;
4. за озеленени площи;
5. за спорт и атракции;
6. за културно-историческо наследство;
7. за обществено и делово обслужване;
8. за движение и транспорт;
9. за инженерно-техническа инфраструктура;
10. за комунално обслужване;
11. за земеделска дейност;
12. за горски насаждения;
13. за водни площи;
14. за природна защита;
15. за превантивна защита;
16. за възстановяване и рекултивация;
17. за специално предназначение;
18. за смесено предназначение;
19. за друго предназначение.

В случая територията, предмет на ИП, предвижданията на изменението на ОУПО Троян се предвижда УЗ „Жм“, както и ПУП-ПРЗ, съгласно които тази част на с. Голяма Желязна, ще се определи за застрояване с градоустройствени показатели за устройствена зона Жм.

Алтернативи на строителните показатели:

Съгласно Чл. 7. От Наредба №7 при определяне на предназначението, необходимата площ и режима на устройство и застрояване на поземлени имоти се използват следните показатели, за които се определят нормативни стойности с устройствен план в съответствие с правилата и нормативите по тази наредба:

1. показател за площ на необходимата земя (или площ на поземления имот) за съответен обект;
2. показател за плътност (процент) на застрояване на урегулирания поземлен имот (П застр.);
3. показател за интензивност на застрояване на урегулирания поземлен имот (К инт.);
4. показател за процент на озеленяване на урегулирания поземлен имот (П озел.).

Не съществуват други алтернативни решения за въвеждане на други устройствени показатели, като се има предвид, че засегнатия имот е дворно място към съществуваща жилищна сграда и плевня.

Съгласно предвижданията на предложението за именение на ОУПО Троян тази част на с. Голяма Желязна се предвижда за застрояване с градоустройствени показатели за

устройствена зона Жм и по тези причини предвидения ПУП -ПРЗ се изготвя при спазване на следните допустими за зона „Жм“ градоустройствени показатели:

Предложената „Жилищна зона с преобладаващо застрояване с ниска височина“ – „Жм“ е с параметри на застрояване: Плътност – до 60%; Кинт – до 1,2; мин. озел. 40%.

В конкретния случай предвижданията на ИП е свързано с изграждането на 6 бр. дървени преместваеми бунгала за отдих в ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч.

Дървените бунгала ще бъдат монтирани върху дървени колчета - трупчета с височина от 55-140 см, без да се полага бетонова настилка. Всяко от дървените бунгала ще е с площ около 30 кв.м и капацитет до 4 души. Бунгалата ще се ползват сезонно.

За електрозахранване на сградите се предвижда изграждане на ел. проводно отклонение от съседен имот собственост на възложителя. През имота преминава трасе на 20 kV.

Отпадъчните битово - фекални води ще постъпва в химически тоалетни и водоплътна изгребна яма с обем 19 куб.м, които ще се обслужват от специализирана фирма. Водоснабдяването на бунгалата ще се осъществява от съществуваща ВиК мрежа. Имотът граничи с ПИ № 15703.153.13, с. Голяма Желязна с начин на трайно ползване - За селскостопански, горски, ведомствен път. Транспортният достъп до имота не е обект на ИП.

ПИ № 15703.151.83, з-ще с. Голяма Желязна, общ. Троян, обл. Ловеч е с площ 8666 кв.м, трайно предназначение на територията - земеделска и начин на трайно ползване - ливада (съгласно скица № 15-768476-14.07.2021 г., издадена от СГКК - гр. Ловеч).

Проектът за място за отдих и общуване в полите на Троянския Балкан търси баланс между уединението на съзерцателното общуване с природата и удоволствието от споделената активност в нея. Малките жилищни единици, две заслонени места за събиране, стара къща и стара плевня, са пръснати в гората и поляните, но обединени от гледка, въздух, гора и тихи свързващи пътеки и точки за наблюдение.

Зона за еко-туризъм и отдих сред природата, с 6 индивидуални жилищни единици за отсядане, разположени на метални пилоти на максимална допустима височина сред дърветата върху стръмния терен и равно-отдалечени една от друга, така че да осигурят и уединение и възможности за разходка на посетителите, спазвайки най-общо стремежа за разполагане на една къщичка на един декар земя. След проведена процедура за делба на имот 15703.151.83, съществувалите в него къща и плевня са отделени в 15703.151.90. Планира се ползването на съществуващите еднофамилна жилищна сграда и плевня от 15703.151.90, в имот 15703.151.83 под формата на приемни сграда с декинг тераса за съвместни дейности на открито с частичен навес, други възможни (например 2 зони с масички и пейки за пикник на открито, детски забавления, пързалки и люлки, зони за наблюдение от високо на панорамните гледки, всички от естествени материали и всички с акцент пълноценен отдих в контакт с природата - в нейните различни аспекти – гледки, растителност, вода, други). Вертикална планировка и благоустрояване в рамките на минимални намеси, като усилен паркови настилки, каменни или дървени пътечки и създаване на възможност *чрез периодично почистване на паднали клони и др. за развитие на ендемичните растителни видове около точковите стъпки малкото на брой и площ постройки и пътечки в имота в рамките на единен замисъл, така че да се постигне максимално потапяне сред природата в нейните сезонни проявления. Обезпечаване на всички нови елементи в имота с необходимите ВИК, електро и други необходими инсталации. Уместно съчетаване на съвременна и рустикална архитектура, уместна палитра от довършителни материали и строителни системи в екстериора и интериора на сградите, с водещ конструктивен и довършителен материал – естествена дървесина и стоманена конструкция на стъпката на индивидуалните къщички, където е необходимо.

Т.е. при строителните дейности описания имот само частично и минимално ще бъде засегнат, чрез прокопаване на ВиК и Ел трасета, свързващи пътеки и при поставяне дървените основи на конструкцията без да се засяга значимо почвата и наличната растителност, като се запази хабитуса на територията, каквато е общата концепция на инвестицията – естетическо вписване в околните терени с минимално първоначално въздействие върху средата, но без увреждане на елементите за защитените зони. Целта е посетителите/клиентите да се насладят на естествената дива природа без да се оставя отпечатък върху околната среда.

Нулева алтернатива:

„Нулева алтернатива” е описание на настоящото състояние и последиците от него в случай, ПИ 15703.151.83 документално останат нерегулирани. В случая имота ще продължи да се ползват по предназначение съобразно фактическото му.

С регулирането му ще бъде определена нормативната рамка за развитието на територията- определяне на застроителните линии, максимално допустимите параметри в случай на надстрояване и допълващо застрояване, определяне на начина на свързване към техническата инфраструктура.

Съгласно предоставения нотариален акт № 72, Том III, рег. № 2787, дело № 406/2021 г. за ПИ 15703.151.83, в имота е налична порстойка МС и към 2021 г. е била отбелязана с идентификатор 15703.151.83.1. Къщата към момента е включена в нов идентификатор с номер 15703.151.90 (НТП - ливада) в едно с плевнята.

В следствие на обединение и делене на имоти описани в акта за собственост, които са изповядани със сделката по придобиване на 15703.151.83 и други описани имоти в акта, са обособени нови имоти с дворни места, като имот 15703.542.10 (ниско застрояване до 10 м).

През годините макар и по НТП – ливада, ПИ 15703.151.83 е оформен и е бил използван като дворно място още от предходните собственици и това личи по наличната растителност (виж теренните данни от обследване на имота). По думите на старите собственици, имота е бил дворно място в последните 30 г. и повече, за което свидетелстват и наличните овощни дървета, които са на възраст от поне 40 г. – ябълки. Купувачът го придобива във фактическото състояние, в което е описано в ДОСВ, както и при проектирането и предложението за изменение на ОУП – УЗ. Настоящият собственик е влязал във владение през 2021 г. и не е променял нищо в имота, тъй като концепцията за бъдещото използване и инвестицията в имота, изключва премахване на дървесна растителност, която е нужна за да се оформи ландшафтно целия облик, като се ограничи засягането на околната среда и се впише в характеристиките на околните територии.

Направените констатации доказват, че територията макар по НТП – ливада е била използвана като част от дворно място, още преди обявяване на BG0001493 “Централен Балкан - буфер”, за опазване на природни местообитания и на дивата флора и фауна, по чл.6, ал.1, т.1 и 2 от ЗБР, обявена със Заповед №РД-272/31.03.2021 г. на МОСВ (обн. ДВ, бр. 46/2021 г.), изм. и доп. със Заповед №РД-644/19.07.2024 г. (обн. ДВ бр. 69/16.08.2024 г.) и BG0002109 “Васильовска планина”, за опазване на дивите птици, по чл.6, ал.1, т.3 и 4 от ЗБР, обявена със Заповед №РД 529/26.05.2010 г. на МОСВ (ДВ бр. 48/25.06.2010 г.).

В ДОСВ е направен анализ на очакваните въздействия върху природните местообитания и видовете, за които има вероятност да бъдат засегнати, поради разположението им в землището на с. Голяма Желязна, съгласно определения със заповедта за обявяване на двете защитени зони предмет на опазване, като тези за които съгласно предоставените ни от МОСВ пространствени данни относно 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са извън обхвата на

възможните от реализирането на ИП въздействия е прието, че не се очакват отрицателни въздействия.

Трябва да се отчете, че при подготовката на оценката в рамките на ДОСВ, теренната работа и изготвянето на специфичните и подробните цели за 33 BG0001493 „Централен Балкан-буфер” са представени в докладите за природните местообитания и видове и техните находища, и това са най-актуалните данни и са отчетени някои различия спрямо данните от проект "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I" на МОСВ, 2013.

Само като пример за природно местообитание 6210 (характерно тревно местообитание, важно за орхидеи) през 2022 г. е извършена теренна проверка за актуализация на наличната информация за състоянието на местообитанието в зоната. От наличните 718 полигона, заети от природното местообитание съгласно проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I“ (т.е. през 2011-2012 г.), са посетени 83 предимно в западната, югозападната, източната и югоизточната част на 33. Една съществена част от посетените полигони не са потвърдени като местообитание 6210. **Най-често те са реално гора (целият полигон или части от него), стари овощни градини, дворни места.** От друга страна, обаче, теренната проверка през 2022 г. показва и че 89 полигона, отнесени към други типове природни местообитания (най-често 6430, 6510, 6520) реално са природно местообитание 6210.

Към този момент за местообитанието в зоната няма данни за площите, които се отнасят към приоритетния тип за опазване (*важни местообитания на орхидеи). През 2022 г. не са установени такива полигони. Но се предполага, че в зоната има представен и приоритетния за опазване подтип важен за орхидеите.

Съгласно специфичния доклад, публикуван в „Информационна система за защитени зони от екологичната мрежа Натура 2000 на МОСВ“, видът *H. caprinum* не е установен в зона BG0001493 “Централен Балкан - буфер”.

Като извод, който може да се направи от гореизложеното, че засегнатия имот **15703.151.83**, вероятно в продължение на 30-40 г. е бил използван като част от дворно място към съществуваща къща и плевня към него и е бил обработван, предвид тревните и дървесно-храстовите групировки които са установени при теренните обследвания на територията. Настоящият собственик, освен да възстановява и поддържа наличната къща и плевня в съседния **15703.151.90 (къщата и плевнята са били част от 15703.151.83) и формирания двор (още при построяване на къщата) в съседния му 15703.151.83, нищо друго не е предприемал като промяна, с което да увреди територията или още повече налични природни местообитания от типа 6210 или местообитания на видовете в защитените зони.**

Установените тревни групировки, храсти и дървета не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в 33 BG0001493.

Флористични обследвания на територията

Характеристика на ПИ 15703.151.83:

Проучваният терен е с изток-югоизток изложение и наклон около 8°-11°. Неговото обстойно проучване показва, че растителната покривка е съставена от тревисти групировки, които заемат около 2/3 (5,612 дка) от него и 1/3 (3,054 дка) от дървесни и храстови групировки.

Съгласно EUNIS класификацията - 2021 (Schaminée et al 2020) територията на ПИ 15703.151.83 може да се причисли към хабитати:

Като цяло около 2/3 или около 5,612 дка от ПИ 15703.151.83 е зает от местообитания

микс от:

V Растителни местообитания, създадени от човека (Vegetated man-made habitats):

Това са антропогенни местообитания, които са доминирани от растителност и обикновено подлежат на редовно управление, но също така произтичат от скорошно изоставяне на преди това обработвана земя. Това включва площи, култивирани за култури, овощни градини и пасища, като тревни площи и спортни игрища, които са резултат от повторно засяване и често силно наторени, заедно със засадени и управлявани гори и други антропогенни местообитания с дървета като алеи.

V1 Обработваема земя и пазарни градини (Arable land and market gardens)

Обработваеми земи, засадени за ежегодно или редовно прибирани култури, различни от тези, върху които се отглеждат дървета или храсти. Те включват полета със зърнени култури, слънчогледи и други маслодайни растения, цвекло, бобови растения, фураж, картофи и други тревни растения. Обработваеми земи обхващат интензивно обработвани полета, както и традиционно и екстензивно култивирани култури с малко или никакво химическо торене или прилагане на пестициди. Качеството и разнообразието на фауната и флората зависят от интензивността на селскостопанското използване и от наличието на граници от естествена растителност между полетата.

В тях вероятно е осъществявала селскостопанска дейности (преди 2021 г. и придобиване на имота от Възложителя) – лично стопанство като стопански двор с къща и стопанска постройка – плевня (сега налични в ПИ 15703.151.90, но концептуално въприети от възложителя като общ свързан комплекс), за което може да се съди по установените растителни групировки.

Хоризонталната структура на тревистата покривка е относително равномерна – общото проективно покритие почти навсякъде е около 100%. Височината на тревостоя е около 10-40 см. На места поради повишено антропогенно или зоогенно натоварване тревният чим е силно повлиян и нарушен.

Не се наблюдава етажност във вертикалната структура на тревостоя.

Налични са 8 ябълкови дървета - ябълки.

Тревната покривка заема около 2/3 (5,612 дка) от засегнатия ПИ 15703.151.83 е представена от:

Общото покритие на растителността в тази част е около 99 % е съставен от тревни групировки в различни количествени съотношения участват *Cynodon dactylon* (40 %), *Lepidium arvense* (10 %), *Poa pratensis* (20 %), *Cirsium vulgare* (10 %), *Tribulus terrestris* (5 %), *Stellaria media* (4 %), *Galium aparine* (1 %). Те формират в най-голяма степен и фитомасата на това съобщество.

Представителите на сем. Бобови (Fabaceae) са представени слабо – срещат се само два вида детелини - червена детелина (*Trifolium pratense*) и пълзяща детелина (*Trifolium repens*). От групата на Разнотрелието (Multiherbosa) се срещат многобройни струпвания от червена мъртва коприва (*Lamium purpureum*), врабчови чревца (*Stellaria media*), лъжичина (*Alliaria petiolata*), обикновен щир (*Amaranthus blitum*), пача трева (*Polygonum aviculare*), слез (*Malva sylvestris*), обикновена паламида (*Cirsium vulgare*), теснолистен живовлек (*Plantago lanceolata*), родилна трева (*Cardaria draba*), лайка (*Chamomilla recutita*), обикновено глухарче (*Taraxacum officinale*), обикновена коприва (*Urtica dioica*), на места лепка (*Galium aparine*), спанаков лапад (*Rumex patientia*) и др. Видовото разнообразие на тази група е относително голямо, но количественото им присъствие е незначително и без фитоценотичен ефект. Те присъстват на това място само поради увеличения антропогенен натиск и повишеното количество на азотосъдържащи бази в почвата.

В южна посока ПИ 15703.151.83 или в около 1/3 (3,054 дка) от него, терена се развива под влияние на активни сукцесионни процеси, като площите вероятно са били използвани по-рано като обработваеми земи – нива, но вероятно повече от 10 г. не се обработват. В резултата на това се формират участъци частично заети (около 5%) от 1 до 5 годишни единични издънки на *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*. Същите поетапно навлизат в откритите площи на тази 1/3 (3,054 дка) от ПИ 15703.151.83.

В съседство на ПИ 15703.151.24, 15703.151.27 и 15703.151.87 по периферните части се оформят преходи в издънкови групировки на цер (*Quercus cerris*) смесени с *Robinia pseudoacacia* и *Acer negundo* (възраст 1-5 г.), които са по границата с имота обект на ИП с възраст между 5-15 г. Същите няма да бъдат премахвани, тъй като Възложителя има намерение поставянето на сглобяемите къщички да се впишат в околността без да се засяга тези площи.

Ясно се наблюдават сукцесионните процеси в частта от 1/3 и частично в 2/3 (повече с пионерна тревна растителност) от имот 15703.151.83. Те протичат в следната последователност:

- **Фаза на ранните плевели (1-3 години след изоставянето):** Земята е богата на хранителни вещества от бившето торене/обработване. Появяват се едногодишни плевели с огромен брой семена – тя се наблюдава в момента в 2/3 от засегнатия имот с тревните групировки.

- **Рудерална тревна фаза (4-10 години – настоящият етап):** Едногодишните видове отстъпват място на мощни, многогодишни рудерални треви и високи двудолни растения. Те формират гъста, висока и туфиста растителност - тя се наблюдава в момента в 2/3 от засегнатия имот с тревните групировки и в другата 1/3 къде са установени дървесно-храстовите групировки.

- **Храстова фаза (настояще и бъдеще):** Ако не се коси или пасе, теренът постепенно ще се превземе от драки, шипки и глог – в 1/3 от площта на засегнатия имот с установени дървесно-храстовите групировки.

Дървесно-храстовата растителност в участъка се допълва от джанката (*Prunus cerasifera*), като последвалите сукцесионни процеси е довело до широко участие на храсти – шипка (*Rosa canina*), глог (*Crataegus monogyna*), трънка (*Prunus spinosa*), къпина (*Rubus caesius*).

В ПИ 15703.151.83 в частта от тази 1/3 (3,054 дка), могат да се определят формиране на следните типове местообитания, съгласно EUNIS:

T1J Самозасяла се широколистна гора от неместни дървета (Deciduous self sown forest of non site-native trees) – Незасадени насаждения, доминирани от неместни широколистни дървесни видове като *Acer negundo*, *Ailanthus altissima* и *Robinia pseudoacacia* (Schaminée et al 2019).

T1E29 Посткултурни гори от ясен (*Fraxinus*).

Пионерски формации на ясен (*Fraxinus excelsior*), заемащи изоставени земеделски земи.

Като формулировката гори за местообитание T1E29 може да бъде неточна, тъй като възрастта на дърветата е 1 до 7-8 г. и няма ясна изразена формация, тъй като по време на сукцесия настъпват и съпътстващи видове, като *Robinia pseudoacacia*, *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*, които като инвазивни променят облика и оформят микс от местообитание T1J и T1E29.

В южна посока ПИ 15703.151.83 или в около 1/3 (3,054 дка) от него, терена се развива под влияние на активни сукцесионни процеси, като площите вероятно са били използвани по-рано като обработваеми земи – нива, но вероятно повече от 10 г. не се обработват. В резултата

на това се формират участъци частично заети (около 5%) от 1 до 5 годишни единични издънки на *Robinia pseudoacacia*, *Fraxinus excelsior*, *Quercus cerris* както и инвазивните видове *Acer negundo* и *Ailanthus altissima*. Същите поетапно навлизат в откритите площи на тази 1/3 (3,054 дка) от ПИ 15703.151.83.

В съседство на ПИ 15703.151.24, 15703.151.27 и 15703.151.87 по периферните части се оформят преходи в издънкови групировки на цер (*Quercus cerris*) смесени с *Robinia pseudoacacia* и *Acer negundo* (възраст 1-5 г.), които са по границата с имота обект на ИП с възраст между 5-15 г. Същите няма да бъдат премахвани, тъй като Възложителя има намерение поставянето на сглобяемите къщички да се впишат в околността без да се засяга тези площи.

Установените тревни и дървесни групировки не могат да бъдат отнесени към нито едно природно местообитание обект на опазване в ЗЗ BG0001493.

Направените оценки по отношение очакваните въздействия върху предмета и целите за опазване на защитената зона, позволява да не се прилага “нулева алтернатива”.

Предвид даденото заключение относно степента на очакваното отрицателно въздействие на оценяваното Плана, то реализирането му не е по-лоша алтернатива за защитената зона в тази си част.

Предвижданията на предложението за изменение на ОУПО Троян и проекта на ПУП-ПРЗ със заложените параметри за УЗ „Жм“, няма да бъдат достигнати, тъй като Възложителя предвижда, проекта на 6 бр. къщички да се впише в околния ландшафт без да се засяга пряко наличната растителност, като ще се толерира тя да се запази, за да се слее проекта с предмета и целите на двете защитени зони, така, че обитателите на бунгалата да се любуват на природата и нейните обитатели. Това от своя страна, ще намали значително потенциалните въздействия и ще ги ограничи до временен дискомфорт и безпокойство върху някои идентифицирани потенциални местообитания и видове по време на строителните дейности, а по време на експлоатация без да води до въздействия върху природните местообитания и местообитанията на видовете, които се опазват ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан – буфер“ и ЗЗ BG0002128 „Централен Балкан - буфер“ поради което прилагането на нулевата алтернатива не се налага.

8. Картен материал с местоположението на ИП спрямо ЗЗ BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и ЗЗ BG0002109 „Васильовска планина“ и техните елементи.

При изготвянето на доклада е използван картен материал (скица на ПИ , карти на 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и 33 BG0002109 „Васильовска планина“ и картен материал от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза Г”:

Фиг. 27 Местоположение на ИП на ПИ 15703.151.83 спрямо границите на BG0001493 „Централен Балкан - буфер“

Фиг. 28 Местоположение на ИП на ПИ 15703.151.83 спрямо границите на BG0002109 „Васильовска планина“

9. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

9. Заключение за вида и степента на отрицателно въздействие, съобразно критериите по чл. 22 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

9.1. Пълна характеристика на ИП: териториален обхват, обем, мащаб и други спецификации на ИП, връзки на ИП със защитените зони (ключови разстояния) и т.н.

Пълна характеристика на ИП беше представена в т. 1, а характеристиката на инвестиционни предложения с оглед изясняване на кумулативен ефект в т. 2. С реализацията на предвиденото ИП, не се очаква да бъдат значително засегнати и увредени видове бозайници, влечуги, земноводни, риби, безгръбначни и растения, и техните местообитания, местообитанията на видове и типове природни местообитания, предмет на опазване в защитените зони. Експлоатацията на обектите и съоръженията и урбанизиране на една малка част от терените в зоните, предполага увеличаване на антропогенното натоварване, което се очаква да бъде в рамките на емкостта на формираните екосистеми.

9.2. Характеристика на други планове, програми и инвестиционни предложения, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони.

Подробно са изяснени в т. 3 описания на елементите на ИП, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти/инвестиционни предложения биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи.

9.3. Характеристики на защитените зони – предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние (благоприятно или не).

Пълното описание и характеристика на защитените зони за опазване на местообитанията и местообитанията на видовете и на дивите птици, представени в т. 4.

9.4. Област на въздействие.

а) Типове природни местообитания – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП – площ, местоположение, приоритетност, уязвимост, състояние.

Направена е подробна характеристика в т. 5. от доклада.

б) Местообитания и популации, на видовете – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП

Направена е подробна характеристика в т. 5. от доклада.

9.5. Степен на въздействие върху типове природни местообитания – предмет на опазване в защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Направена е подробна характеристика в точка 5. от доклада

Степента на въздействие върху двете защитени зони, ще е незначителна, свързана с минимален антропогенен натиск, в рамките на емкостта на формираните екосистеми. Няма да има върху местообитания и видове, предмет на опазване, ще има единствено минимално косвено въздействие върху определени местообитания и видове, както е показано в т. 5.

9.6. Степен на въздействие върху местообитания и популации на видовете – предмет на опазване на защитените зони, в областта на въздействие на ИП.

Направена е подробна характеристика в т. 5. от доклада.

Степента на въздействие върху двете защитени зони, ще е незначителна, свързана с минимален антропогенен натиск, в рамките на емкостта на формираните екосистеми. Няма да има върху местообитания и видове, предмет на опазване, ще има единствено минимално косвено въздействие върху определени местообитания и видове, както е показано в т. 5.

9.7. Въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони.

Направена е подробна характеристика в т. 5. от доклада.

Реализацията на ИП в посочените терени и граници **не влиза** в противоречие и **не нарушава** целите за обявяването и определянето на защитените зони.

9.8. Възможни смекчаващи и/или възстановителни мерки.

Направена е подробна характеристика в т. 6. от доклада.

9.9. Наличие на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на ИП.

Направена е подробна характеристика в т. 7. от доклада.

В обобщение на вида и степента на въздействие върху предмета и целите на защитената зона, в резултат на реализацията на ИП, могат да се направят следните изводи:

- ✓ **Няма** да се засегнат екологичните ниши на типичните и постоянни за зоните видове;
- ✓ Благоприятното природозащитно състояние на растителните и животински видове, които са от значение за Общността, няма да бъде изменено. **Няма** да се засегне пряко и да се въздейства върху включените в предмета на опазване в зоните видове и техните местообитания. Структурата, функциите и целите на зоните **няма да бъдат нарушени**, както и връзката по между им и с останалите зони от екологичната мрежа, като не се създават бариери, които да нарушат съществуващи биокоридори;
- ✓ Няма да бъдат фрагментирани популациите на редки, защитени и ендемични видове, няма да бъде влошена структурата и динамиката на популациите им;
- ✓ Реализацията на ИП **няма** да предизвика такива сукцесионни процеси, водещи до мащабна промяна на видовия състав или в условията на средата – химически, хидроложки, геоложки, климатични или други промени;

Описанието и анализът на вероятността и степента на въздействие на ИП върху предмета и целите на опазване на защитените зони са направени на база характеристиката на флората и фауната след извършени терени проучвания.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ НА ЕКИПА ИЗГОТВИЛ ДОСВ:

Заклученията за степента на отрицателно въздействие върху защитените зони са съобразени с изискванията и критериите на чл. 22 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

С изпълнението, прилагането и предвижданията на изменението на ИП **НЯМА ДА БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ на защитени зони 33 BG0001493 „Централен Балкан - буфер“ и 33 BG0002109 „Васильовска планина“.**

Няма да бъдат засегнати и увредени видове предмет на опазване в зоните. Няма да бъдат фрагментирани местообитания и популациите на редки, защитени и ендемични видове, няма да бъде влошена структурата и динамиката на техните популации.

10. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ОТ ЗБР И ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА КОНКРЕТНИ КОМПЕНСИРАЩИ МЕРКИ ПО ЧЛ. 34. ОТ ЗБР (КОГАТО ЗАКЛЮЧЕНИЕТО ПО Т. 9, Е ЧЕ ПРЕДМЕТЪТ НА ОПАЗВАНЕ НА СЪОТВЕТНИТЕ 33 ЩЕ БЪДЕ ЗНАЧИТЕЛНО УВРЕДЕН ОТ РЕАЛИЗИРАНЕТО НА ИП, И ЧЕ НЕ Е НА ЛИЦЕ ДРУГО АЛТЕРНАТИВНО РЕШЕНИЕ).

Предвид направеното заключение, не са налице обстоятелства за прилагане на чл. 33 от Закона за биологичното разнообразие.

Не са необходими специални компенсирани мерки.

11. ИЗПОЛЗВАНИ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО, ИЗТОЧНИЦИ НА ИНФОРМАЦИЯ.

При разработването на доклада са използвани литературни данни основно от последното картиране на защитените зони по Натура 2000 в България - **специфична информация получена в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове - фаза I"** (<http://natura2000.moew.government.bg/>), друга използвана литература, посочена в т. 12, както и от собствени полеви наблюдения и проучвания. Не са срещнати трудности при набирането на необходимата информация.

Камерална фаза

Определянето на висшите растения (без мъховете) е по следва Делипавлов & Чешмеджиев (2003). Местообитанията от Директива 92/43 на ЕЕС (1992) са определени в съответствие с Interpretation Manual of European Habitats (2007), Кавръкова и др. (2009) и Законът за биологичното разнообразие (2007).

Изготвянето на настоящия доклад и обобщаването на теренните данни са крайния етап на тази фаза.

Теренни проучвания

Теренните проучвания се проведеха през месеците май и юни, когато е оптимума на развитие на храстовите, тревните и горските съобщества в района на изследване.

Първоначалното картиране на хабитатите в изследвания район е извършено по дистанционния метод (Brainerd et al 2006). С помощта на ArcGIS 11 (координатна система WGS 84/UTM 35N), около границите на ИП е очертан района на изследване (вж. по-горе). Въз основа на визуална интерпретация на сателитни изображения (Google Earth Pro, 7.3.2.5491), бяха очертани ръчно полигони с еднородни хабитати в ГИС среда ArcGIS 11. Принципите и методите на това картиране са базирани на методологията на CORINE land cover (Commission of the European Communities 1994). По време на теренната работа е извършена верификация на предварително очертаните полигони в границите на буфера. Впоследствие са нанесени

необходимите корекции и е извършена класификация на хабитатите по EUNIS (Davies et al. 2004).

Местата, в които се предвижда антропогенно въздействие са локализиранни. След обхождане на засегнатата територия е направен кратък списък на разпространените висши растения, като основен акцент е отделен на консервационно значимите видове. В случаите когато се засяга природно местообитание от Директива 92/43 на ЕЕС (1992) е направено и фитоценотично описание по метода на Браун-Бланке (Braun-Blanquet 1965, Westhoff & van der Maarel 1973).

Пробните площадки са поставяни в хомогенни и представителни за растителните съобщества участъци. В европейската фитоценология липсва общоприето стандартизиране на размера на пробните площадки в зависимост от растителността, която се изследва (Dengler et al. 2009). Приема се, че размерът на пробната площадка, трябва да е “минималната територия за проявление на растителното съобщество” (minimal area), т.е. най-малката територия, в която се срещат всички видове разпространени в него или поне 90 % от тях.

Размерът на пробните площадки е стандартизиран според Chytrý & Otýpková (2003), като за тревните съобщества е 16 m².

В случаите когато има ясен доминиращ вид в съобществото той също е посочен. Специално внимание е отделено на оценката на антропогенното въздействие, което е оценявано в зависимост от навлизането на рудерални видове, замърсеността с битови отпадъци, отдалечеността от селища, сметища и др.

Таксономията на висшите растения (без мъховете) следва Делипавлов & Чешмеджиев (2003), но също така отделни справки са правени по Кожухаров (ред.) (1992).

Всяко описание съдържа идентификаторен номер, локалитет, GPS координати (WGS84), събрани с Garmin 62st. Също така е събрана информация и за стандартните екологични характеристики.

11.2. По компонент фауна.

За изготвяне на настоящия доклад са извършени основни едномесечни теренни наблюдения в периода май-август 2023 г., септември-октомври 2025 г. и април-май 2026 г. обхващащи района на ИП и района около него, през светлата и тъмната част на денонощието. Използвани са някои утвърдени от Националната система за мониторинг на биологичното разнообразие методики, публикувани на интернет-страницата на Изпълнителната агенция по околна среда:

Безгръбначни

Визуални методи за определяне на плътността при сухоземни епигеобионти. На площадки с определена площ се отчитат индивидите от съответния вид. Пригодни при мониториране на Arachnida (паяци, солифуги) (Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ; Попов и др., 2000a). [Институт по зоология - БАН]

2. Почвени капани тип BARBER за определяне на плътността на епигеобионти. В почвата се закопават пластмасови кофички до нивото на субстрата с размери $d = 9 \text{ cm}$, $h = 12 \text{ cm}$, пълни до половината с консервант (формалин 10-20 %). Разполагат се през 10-15 m в редици по 4 броя с цел да обхванат основните съобщества в районите на изследване (поляни, хвойна, крайнина на гора). Съдържанието им се събира един път месечно. Предимство на земните капани (pitfall traps) е, че освен добрите резултати при събиране на фаунистичните материали, те са удобни за стационарни екологични изследвания. Всеки капан има постоянна пространствена локализация. Така той представлява дълговременна мониторингова станция, отчитаща особеностите на екологичните параметри на ниво микроместообитание. Постоянното положение на капаните дава възможност да се направи подробно описание на

средата около тях, както и да се следят измененията във времето. Тази методика позволява постоянни наблюдения в течение на дълъг период от време. Обслужването на системата от ловилки е просто и не изисква специална подготовка. (Попов, 1999; Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ) [Институт по зоология - БАН]

3.Метод на предварително маркиране и повторно улавяне (Jolly, 1965; Mainly & Parr, 1984). Използва се ентомологичен сак и се прилага при мониторинг на Odonata. За маркиране на индивидите се използват символи, които се нанасят върху крилата с лак.[Природозащитна школа “Ешна”, София, Милен Маринов].

4.Методи за определяне на плътността на хербобионтни насекоми. Прилага се при събиране на видове, обитаващи открити тревни площи. Използва се стандартен сак с $d = 30$ cm. Плътността на хербиколните форми се проследява по метода на откосите, приведени към m^2 . Мненията на авторите за необходимия брой на откосите, които отговарят на $1 m^2$, се колебаят от 3 до 5. Поради разнородния характер на тревната покривка, различните морфотипове растения, пресечеността на терена и дължината на откосите е желателно да се приеме съотношението 5 откоса = $1 m^2$. Материалът от всяка площадка -125 откоса = $25 m^2$ се събира на 5 части от по 25 откоса ($5 m^2$), разпределени равномерно по територията на площадката. След отчитането на 25 откоса следващите откоси се правят на около 100 m от мястото на първите откоси. Схемата на взимане на пробите представлява кръст с рамене от по 100 m. При подобен начин на отчитане на по 25 откоса е по-малка вероятността за грешки при изброяването на уловените екземпляри и изследваната площ се обхваща по-пълно. (Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ) [Институт по зоология - БАН]

5.Метод за отчитане на плътността при насекоми посредством ръчен сбор. Събиране за единица време по почвената повърхност, под камъни, паднали дървета, дюнна растителност и др. (Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ) [Институт по зоология - БАН]

6.Метод за отчитане на плътността при членестоноги посредством стръскване на клони на дървета и храсти за единица време. Използват се специални сакове или “чадъри”. (Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ) [Институт по зоология - БАН]

7.Метод за отчитане на плътността при членестоноги чрез пресяване на почвена настилка, детрит и сухи листа. Използва се система от сита с определени размери на очите. (Попов, Делчев и Хубенов, 2000 – БШПОБР, МОСВ) [Институт по зоология - БАН]

8.Метод за отчитане на плътността при стиго- и кренобионтните мекотели чрез изброяване на черупките им върху определена площ. [Институт по зоология - БАН]

9.Метод за отчитане на плътността на сухоземни черупчести мекотели. Използва се система от повърхностни квадратни проби с размери 25/25 (Oekland, 1929, 1930). За почвени форми се използва метелна рамка с размери 25/25/10 и система от сита с различен размер на очите (1-5 mm). За количествено представяне се използва принципната схема на Ant (1969) (Ириков, 2002-2004) [ЦЛОЕ - БАН; ПУ “П. Хилендарски” - Катедра Екология]

10.Малезови ловилки. Широко се използват в чужбина за събиране на летящи насекоми. Експонацията им може да обхване продължителен период (от дни до месеци) от време. Тези ловилки дават представителна информация за летящите насекоми, независимо дали имат дневна или нощна активност. Постоянното положение на ловилките позволява да се направи описание на средата около тях и да се следят измененията във времето. Удобни са за екологични, фаунистични и мониторингови изследвания. Експлоатацията им е проста и се свежда до замяна на банката с консервираща течност и охрана на ловилката. [Институт по зоология - БАН].

Безопасати земноводни

- Отчитане броя на индивидите. Претърсва се целия обект. Отчитат се всички адултни, субадултни и ювенилните екземпляри;
- Отчитане на броя на клумпени, шнурове и единично снесени яйца;
- В определените места, съобразно с конкретните особености на хабитати се определят трансекти, или набелязват работни площадки, в които се извършва търсенето и отчитането на животните.

Опашати земноводни

- Претърсване на целия обект. Организиран се нощни наблюдения, тъй като тогава активността на животните е по-голяма. Отчитат се само възрастни и субадултни индивиди, като регистрираните и преброени ларви могат да се водят в отделен отчет;
- Отчитане на броя на намерените яйца, както и броя на местата, в които са открити яйца.

Влечуги (костенурки)

- Трансектен метод.

Регистрират се всички открити индивиди: възрастни, субадулти и ювенилни.

- Площадков метод.

В конкретния случай се работи с определена работна площадка, в която се извършва търсенето на животните.

Прилепи

Теренни обходи на скални ниши, цепнатини, изоставени сгради.

Използване са Детектори за прилепи – Transect Tranquility и NE612-receiver, Преносим компютър (записващо устройство), GPS MIO A701, DELL X51, Термо-хигрометър

Записите за настоящото изследване са направени с Детектор за ултразвук NE612-receiver - тип heterodyne and Transect Tranquility time expansion detector, а обработката на данните е извършена с програмен продукт „BatSound”.

Записите с Детектора се правят във времеви период 1 час след залеза на слънцето за интервала от 20:00 до 02:30 в тъмната част на денонощието, когато прилепите са активни, като се приложи както точков, така и трансектен метод..

Записите са извършвани точково, на три работни честоти и в диапазона 17-120 Hz:

За идентифициране на географското местоположение на точките, в които се извършва замерване, са използвани GPS-устройства, комбинирани с преносими компютри.

Картата на района се набавя посредством интернет връзка с Google Earth, който предоставя достъп в реално време до триизмерен модел на Земята с детайлни сателитни снимки на всяка точка от земната повърхност.

Benda et al. (2003) обобщават наличната информация за прилепите в района.

Проучването се извърши по трансектен и точков метод за многовидово проучване “от точка и в движение” (“walk and spot counts”).

Бозайници без прилепи

Трансектен метод с визуални наблюдения през светлата част на денонощието, както изследване на следи и екскременти. Трансектен метод за хищници, съгласно НСМБР.

Птици

При проучването на орнитофауната са използвани маршрутният метод и стационарни наблюдения. При движението по маршрут се записва часа на наблюдение на отделните индивиди (с точност до няколко минути). Това дава възможност за определяне приблизителното им местоположение по данните от трака на GPS устройство. Птиците са установявани чрез преки визуални наблюдения и акустично по техните видово специфични звуци. При визуалните наблюдения е използван бинокъл с приближение 10x50 Nikon и тръба 20-60x80.

Изчисленията и анализите на въздействията върху видовете, предмет на опазване в зоните (засегнати площи от местообитания, отстояния, свързани с риск от смъртност и вероятност за безпокойство) са извършени в ГИС среда (ArcGIS 11, Google Earth Pro, 7.3.2.5491) на база извършеното от нас картиране, и биологичните особености на видовете.

За уточняване местоположението на другите планове, програми и проекти/инвестиционни предложения използвахме КВС, достъпна на кадастрално-административната информационна система на Агенцията по геодезия, картография и кадастър (<https://kais.cadastre.bg/bg/Map>), както и сателитно изображение на съответния район (Google Earth Pro, 7.3.2.5491). За оценката на състоянието на даден терен преди осъществяване на дадено ИП е използван инструментa Historical Imagery на Google Earth Pro.

12. ИЗПОЛЗВАНА ЛИТЕРАТУРА

- Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, ДВ, бр. 73/2007 г. ;

- Закон за защитените територии -ЗЗТ, обн. ДВ бр.133/1998 г. с изм. и доп.;
- Закон за биологичното разнообразие-ЗБР, обн. ДВ бр. 77/2002 г. с изм. и доп.;
- Международни конвенции – Сборник за опазване на биологичното разнообразие.

Издание сдружение “Зелени Балкани”, 1996 г.;

- Физическа география на България, автор Милан Георгиев, Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 1991 г.;

- Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ”АН-ДИ-Андриян Тасев”;

- АНОНИМ. 2007. Предварителни резултати от изработването ръководство за определяне и установяване на Благоприятния природозащитен статус на видове и местообитания от Диркетива 92/43/ЕИО (Wageningen International, Daphne, Българска фондация биоразнообразие, Сдружение за дива природа БАЛКАНИ, финансиран от МАТРА ВВИ

- Асьов, Б. & Петрова, А. /ред./ 2012. Конспект на висшата флора на България. Хорология и флорни елементи. Българска фондация Биоразнообразие, София.

- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I, Изд. Мир, Москва;

- Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том II, Изд. Мир, Москва;

- Бисерков, В. и др. /гл.ред./ 2011. Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания (<http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>).

- Бисерков В. и др. (ред.) 2015. Червена книга на Република България. Електронното издание на Червената книга на Република България е разработено в рамките на проект на Българската академия на науките, който е финансиран от ПУДООС при МОСВ.

- Бондев, Ив. 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600 000 с обяснителен текст.

- Бондев, Ив. 2002. Геоботаническо райониране. – В: Копралев, И. (ред.), География на България. Физическа и социално-икономическа география, стр. 336-351. ФорКом.

- Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. “М.Дринов”, 272 с.;

- Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft;

- Георгиев, В. 2002. Зоогеографско райониране на България. В: Географски институт при БАН. 2002. География на България.

- Георгиев Г. 2004. Националните и природните паркове и резерватите в България. ИК “Гей-Либрис”, София, 294с.;

- Груев Б., Б. Кузманов. 1994. Обща биогеография. Университетско издателство “Св. Кл.Охридски”, София, 498с.;

- Делков Н., 1984. Дендрология. Земиздат, София;

- ЕС. 2002. Оценка на планове и проекти значително засягащи Натура 2000 места. Методично ръководство по разпоредбите на чл. 6 (3) и (4) на Директивата за местообитанията 92/43/ЕИО. Офис на официалните публикации на Европейската общност. ISBN 92-828-1818-7 (превод на български език)

- Иванов И., И. Ланджев, Г. Нешев. 1977. Билките в България и използването им. Земиздат, София;

- Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т., Раковска, К. /ред./ 2009. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и федерация “ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ”.

- Карапеткова М., Мл.Живков. 1993. Рибите в България. Изд. Геолибрис, София;

- Карапеткова М., К.Александрова-Колеманова, Мл.Живков. 1993. Сладководните риби на България. В: Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие, Том 1, 515-547;

- Костадинова И. 1997. Международни мерки за природозащита. В: Орнитологично важни места в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 1. Костадинова И. (съст.). БДЗП, София;

- Костадинова И. 2002. Опазването на места – един от ключовите подходи в опазването на биоразнообразието. В: Наръчник за НАТУРА 2000 в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн. 5. Костадинова И., М.Михайлов (съст.). БДЗП, София;

- Любенова М. 2004. Фитоекология. Академично издателство „Марин Дринов”, София;

- Матев И., Д.Ганева, Д.Ганев: 2004; Екология с основи на биогеографията и опазване на околната среда, изд. Пенсофт, София-Москва;

- Митрев А., Св. Попова. 1982. Атлас на лечебните растения в България. Изд. на БАН;

- МОСВ 2015. Регистър на защитените територии и защитените зони в България. <http://www.eea.government.bg/zpo/bg/result1.jsp>.

- Нанкинов Д. 2000. Заstraшените животни в България. Изд. Pensoft, София, 146 с

- Натура 2000: <http://natura2000.moew.government.bg/>

- Наумов, Б., М. Станчев. 2004. Земноводни и влечуги в България и Балканския полуостров. Електронно издание на Българското херпетологично дружество. www.herpetology.hit.bg;

- Национален план за приоритетни действия по опазване на най-значимите влажни зони на България. Министерство на околната среда, Изд.“Булвест 2000”;

- Петров П. 1990г. Ландшафтознание. Университетско издателство;

- Проект „Изграждане на мрежата от защитени зони Натура 2000 в България” . <http://natura2000.moew.government.bg/>;

- Симеон С., Т.Мичев, Д. Нанкинов. 1990. Фауна на България. Том 20, Изд. на БАН, София;

- Червената книга на НР България. 1984. Том I, Изд. на БАН, София;

- Червената книга на НР България. 1985. Том II, Изд. на БАН, София;

- Федерация “Зелени Балкани”; WWF; МОСВ. 2005. Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България, София;

- Beron P., A. Popov (ed). 2004. Biodiversity of Bulgaria. 2. Biodiversity of Eastern Rhodopes (Bulgaria and Greece). Pensoft & Nat. Mus. Natur. Hist., Sofia, 951pp.

- Petrova, A. 2010. Reports 114-130. – In: Vladimirov, V. & al. (comps). New Floristic Records in the Balkans: 14. Phytol. Balkan. 16(3): 415-445.

- Meshinev, T., Apostolova, I., Petrova, A. & Georgiev, V. 2009. Grasslands in North-Eastern Bulgaria – tradition and changes. – In: Veen, P., Jefferson, R., Smidt, J & Straaten, V. Grasslands in Europe of high nature value. KNNV Publishing, Zeist. Pp. 247-255.

- Braun-Blanquet, J. 1965. Plant Sociology. The Study of Plant Communities. Hafner Publishing Company. New York and London.

- Chytrý, M., Otýpková, Z. 2003. Plot sizes used for phytosociological sampling of European vegetation. – Journal of Vegetation Science, 14: 563-570.

- Dengler, J., Löbel, S. & Dolnik, Ch. 2009. Species depends on plot size – a problem for vegetation classification and how it can be solved. – Journal of Vegetation Science., 20: 754-766.
- Interpretation Manual of European habitats. 2007. EUR27. Europea Commission, DG Environment, Brussels.
- Westhoff, V. & van der Maarel, E. 1973. The Braun-Blanquet approach. In: Whittaker, R. H. (ed.) Ordination and classification of plant communities, pp. 617-737. W. Junk, The Hague, NL.

Птици

Използвана литература

Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, ДВ, бр. 73/2007 г. ;

Закон за защитените територии -ЗЗТ, обн. ДВ бр.133/1998 г. с изм. и доп.;

Закон за биологичното разнообразие-ЗБР, обн. ДВ бр. 77/2002 г. с изм. и доп.;

Международни конвенции – Сборник за опазване на биологичното разнообразие. Издание сдружение “Зелени Балкани”, 1996 г.;

ДИРЕКТИВА 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30.11.2009 относно опазването на дивите птици

Физическа география на България, автор Милан Георгиев, Университетско издателство „Св. Климент Охридски”, 1991 г.;

Асенов А., 2006: Биогеография на България, София, ЕТ”АН-ДИ-Андриян Тасев”;

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том I, Изд. Мир, Москва;

Бигон М., Дж.Харпер, К.Таунсенд. 1989. Екология. Том II, Изд. Мир, Москва;

Бисерков, В. и др. /гл.ред./ 2011. Червена книга на Република България. Том 3. Природни местообитания (<http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>).

Бисерков В. и др. (ред.) 2015. Червена книга на Република България. Електронното издание на Червената книга на Република България е разработено в рамките на проект на Българската академия на науките, който е финансиран от ПУДООС при МОСВ.

Бондев, Ив. 1991. Растителността на България. Карта в М 1:600 000 с обяснителен текст.

Бондев, Ив. 2002. Геоботаническо райониране. – В: Копралев, И. (ред.), География на България. Физическа и социално-икономическа география, стр. 336-351. ФорКом.

Бондев И. (Ред.). 1995. Хорологичен атлас на лечебните растения в България. Акад. Изд. “М.Дринов”, 272 с.;

Бешков В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Изд. Pensoft;

Георгиев, В. 2002. Зоогеографско райониране на България. В: Географски институт при БАН. 2002. География на България.

Големански, В. (гл. ред.). 2011. Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.

Иванов, Б. 2011. Фауна на България. 30. Aves. Част III. Акад. Изд. “Проф. Марин Дринов”. София, 2011 г.

Мичев, Т. и кол. 2012. Птиците на Балканския полуостров. Полеви определител. Второ преработено и допълнено издание. София, Екотан.

Нанкинов, Д. 2009. Изследвания върху Фауната на България, Птици, Разред Врабчоподобни. Издателство ЕТО, 406 с.

Нанкинов, Д. и кол. 1997. Фауна на България. 26. Aves. Част II. Акад. Изд. “Проф. Марин Дринов”, Изд. “Пенсофт”. София, 1997 г.

Симеонов, С. и кол. 1990. Фауна на България. 20. Aves. Част I. Акад. Изд. на БАН. София, 1990 г.

Симеонов, С. и Т. Мичев. 1991. Птиците на Балканския Полуостров. Полеви определител. ДФИ „П. Берон“. София, 1991 г.

Стоянов, Г. и К. Дончев. 2013. Провеждане на предварителни и теренни проучвания по проект “Разработване на план за управление на защитена зона за опазване на дивите птици BG0002090 „Берковица“. Окончателен доклад. Кадастър Монт ООД, Монтана. Възложител: РИОСВ Монтана.

Янков, П. (отг. ред.) 2007. Атлас на гнездящите птици в България. Българско дружество за защита на птиците, Природозащитна поредица, Книга 10. София, БДЗП.

Adamík, P. and J. Pietruszková. 2008. Advances in spring but variable autumnal trends in timing of inland wader migration. *Acta Ornithol.* 43: 119-128.

Barrett, R. 2002. The phenology of spring bird migration to north Norway: There was no evidence of a long-term trend in arrival dates of spring migrants over the last 20 years in north Norway. *Bird Study* 49(3): 270-277.

BirdLife International. 2012. IUCN Red List for birds. Интернет адрес: <http://www.birdlife.org>.

BirdLife International. 2016. *Leiopicus medius*. The IUCN Red List of Threatened Species 2016: e.T22681114A87306174. <http://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2016-3.RLTS.T22681114A87306174.en>. Downloaded on 27 April 2017.

Bowden, C. 1990. Selection of foraging habitats by Woodlarks (*Lullula arborea*) nesting in pine plantations. *Journal of Applied Ecology* 27: 410-419.

Brainerd, S. et al. (eds.). 2007. Habitat modelling – A tool for managing landscapes? Report from a workshop held in Sunnersta, Sweden, 14 – 17 February 2006. NINA Report 195.

Commission of the European Communities. 1994. CORINE land cover. Интернет адрес: <http://www.eea.europa.eu/publications/COR0-part1>.

Davies, C. et al. 2004. EUNIS Habitat Classification Revised 2004. European Environment Agency. European Topic Centre on Nature Protection and Biodiversity.

Demerdzhiev, D. et al. 2014. Effects of Habitat Change on Territory Occupancy, Breeding Density and Breeding Success of Long-legged Buzzard (*Buteo rufinus* Cretzschmar, 1927) in Besaparski Ridove Special Protection Area (Natura 2000), Southern Bulgaria. *Acta zoologica bulgarica* 5: 191-200.

Georgiev, K. and P. Iankov. 2009. International species action plan for the semi-collared flycatcher *Ficedula semitorquata* in the European Union. Prepared by: BirdLife International, on behalf of the European Commission.

Hubálek, Z. 2003. Spring migration of birds in relation to North Atlantic Oscillation. *Folia Zool.* 52(3): 287-298.

Jonsson, L. 2006. Birds of Europe with North Africa and the Middle East. A&C Black Publishers Ltd., London.

Kuźniak, S. et al. 2001. Spatial and temporal relations between the Barred Warbler *Sylvia nisoria* and the Red-backed Shrike *Lanius collurio* in the Wielkopolska region (W Poland). *Acta Ornithologica* 36(2): 129-133.

Ljunggren, S. et al. 1984. Expert group study on recommended practices for wind turbine testing and evaluation. Denmark: N. p. Интернет адрес: <http://resource.npl.co.uk/acoustics/techguides/wtnm/>.

Mallord, J. et al. 2007. Nest-site characteristics of Woodlarks *Lullula arborea* breeding on heathlands in southern England: are there consequences for nest survival and productivity? *Bird Study* 54(3): 307-314.

Marquiss, M. and I. Newton. 1982. A radio-tracking study of the ranging behaviour and dispersion of European Sparrowhawks *Accipiter nisus*. *Journal of Animal Ecology* 51: 111-133.

Newton, I. et al. 2010. The migration seasons of birds as recorded at Dungeness Bird Observatory in southeast England. *Ringed & Migration* 25: 71-87.

Payevsky, V. 1999. Breeding biology, morphometrics, and population dynamics of *Sylvia* warblers in the Eastern Baltic. *Avian Ecology and Behaviour* 2: 19-50.

Pearson, D. and C. Lack. 1992. Migration patterns and habitat use by passerine and near-passerine migrant birds in eastern Africa. *Ibis* 134(1): 89-98.

Penteriani, V. et al. 2005. Development of chicks and predispersal behaviour of young in the Eagle Owl *Bubo bubo*. *Ibis* 147: 155-168.

Polak, M. 2012. Habitat Preferences of the Sympatric Barred Warbler (*Sylvia nisoria*) and the Red-Backed Shrike (*Lanius collurio*) Breeding in Central Poland. *Annales Zoologici Fennici* 49(5-6): 355-363.

Romao, C. 2009. Key concepts of Article 7(4) of Directive 79/409/EEC. Period of Reproduction and Prenuptial Migration of Annex II Bird Species in the 27 EU Member States. Version 2008. Интернет адрес:
http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/key_concepts_en.htm.

Sándor, A., S. Bugariu. 2008. Food habits of the Eurasian Eagle Owl (*Bubo bubo*) in Cheile Dobrogei Gorge. *Scientific Annals of the Danube Delta Institute, Tulcea – Romania*, vol. 14: 69-74.

Sara, M. 1989. Density and biology of the rock-partridge (*Alectoris graeca whitakeri*) in Sicily (Italy). *Boll. Zool.* 56: 151-157.

Simeonov, S. et al. 1998. Study of the Eagle Owl (*Bubo bubo* (L.)) (Aves: Strigiformes) in the Strandzha Mountain (Southeast Bulgaria). II. Food spectrum and trophic specialization. *Acta Zoologica Bulgarica* 50 (2-3): 87-100.

WWF. Горите в България. Българска геоинформационна компания (БГК).
<https://gis.wwf.bg/mobilz>.

Wyllie, I. 1985. Post-fledging period and dispersal of young Sparrowhawks *Accipiter nisus*. *Bird Study* 32(3): 196-198.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

1. Предложение за Подобрен устройствен план – План за застрояване (ПУП - ПЗ) за ПИ с идентификатор 15703.151.83, съгласно който имотът ще се отреди в урбанизирана територия с устройствена жилищна зона с преобладаващо застрояване с малка височина (до 10м) – „Жм“ и трайно ползване „Жилищна територия“.
Техническо задание за ПУП-ПРЗ и задание за изменение на УЗ в ОУПО Троян
2. Решение № 530 от Протокол №19/30.04.2025г. за имот с идентификатор 15703.151.83, местност „Уленски дол“ с площ от 8384 кв.м. по КККР на село Голяма Желязна. Изготвено е мотивирано предложение за изменение на ОУП на общ. Троян в обхват на поземлен имот (ПИ) с идентификатор 15703.151.83, мест. „Уленски дол“ по кадастралната карта на с. Голяма Желязна е изработено във връзка с чл. 134, ал. 1, т. 1 и ал. 3 от Закона за устройство на територията и инвестиционните намерения на възложителя
3. Нотариален акт вп. под №13, том IX, дело №1735, вх.рег. №2217 от 06.07.2021 г.;
4. Решение № ПН-137-ОС/2025 г. на РИОСВ Плевен.
5. МОСВ с Решение № ЗД-182 от 10.11.2025 г. (придружително писмо изх. № ЗДОИГ-138-4/10.11.2025)
6. Документи за ПП/ИП.
7. Декларации от експертите, изготвили доклада по ЧЛ. 9, АЛ. 1 ОТ Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.
8. Дипломи на експерти изготвили ДОСВ;
9. Служебни бележки, референции, СВ и справка за изготвени ДОСВ, ДОВОС, ДЕО на експерти изготвили ДОСВ за ИП.
10. Пълномощно от Николай Тодоров Ангелов, гр. София, ул. Васил Друмев № 4, ет. 2, ап. 4, e-mail: nick.angelov@gmail.com, собственик на **ПИ № 15703.151.83, за пълномощника КРАСИМИР ХРИСТОВ КИРОВ** – пълномощно от нотариус Камен Каменов от 20.10.2025 г., адрес за кореспонденция: гр. София, ул. Васил Друмев № 4, ет. 2, ап. 4 и гр. Русе, ул. Борисова 120, вх. В, ет. 1, ап. 3.